

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 5(ii)

විනය පිටකයෙහි

බුලලවගගපාලී

(2 කාණ්ඩය)

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 5(ii)

විනය පිටකයෙහි

04 වන ග්‍රන්ථය

චූලචගගපාලී

(2 කාණ්ඩය)

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන් අගනමහාපණ්ඩිත,
බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක
මහාසඤ්චරපාදයන් වහන්සේ හා
පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද සඤ්චරයන් වහන්සේ
විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනය

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධිත වැ

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2550
රාජ්‍ය වම්. 2006

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 5(ii)

The Fourth Book in the
Vinaya-Pitaka

4

CULLA-VAGGA-PĀLI (II)

With the Sinhala translation by

The Venerable Aggamahāpandita
Balangoda Ānanda Maitreya Mahānāyakathera
and
Rev. Pandit Uduwe Janānanda Thera

Revised and Edited by
The Editorial Board of
The Tripitaka Translation Committee

විනයපිටකෙ

චූළලවග්ගපාලී

දුතියො භාගො

විනයපිටකයෙහි

චූළලවග්ගපාලී

දෙවැනි භාගය

පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xxiii
ක්‍රීඩිත සම්පාදක මණ්ඩලය	xxv
ප්‍රසාරාවනා	xxvii
සටහන් නිරූපණය	xxxix
පාළි හෝඩිය	xxxxi
වූලච්ඡාසාළි (2 භාගය) විෂය සූචිය	xxxixiii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2 - 599
භාරාදිපාද - අභ්‍යන්තර මණ්ඩලය	601
සංකීර්ණය - අභ්‍යන්තර මණ්ඩලය	603
විෂේෂ පද්‍යාන මණ්ඩලය	607

සංස්කාරක නිවේදනය

වූලවග්ගපාළිය සියබසට නභාලිවෙහි ලා කියැයුතු දෑ මෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩයෙහි කෙටියෙන් ඇතුළත් කොට පළකරන ලදී. ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක ලබ්‍රහම සිරි ලඬකානඤ්ච මහානායක හිමිපාණන්ගේ ඒ ලිපිය මෙහි ලා ප්‍රමාණ වෙති යි සිතමහ. පළවන මේ දෙවන කාණ්ඩයෙහි වග්ගකඛන්ධකය අවසන් කොට ඇත්තේ අගමහාපණ්ඩිත බළන්ගොඩ ආනඤ්ච මෙමන්ත්‍රය මහානායක හිමිපාණන්ගේ පරිවර්තන වෙයි. එතැන් සිට අවසානය දක්වා පණ්ඩිතාවායභී උඩුවෙ ජනානඤ්ච ස්වරියන් වහන්සේගේ පරිවර්තන වෙයි.

මේ සන්ක්‍රියායෙහි ලා ශ්‍රී ලඬකා ප්‍රපාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයෙහි ශ්‍රීමත් ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ හා අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමන්ගේ හා සංස්කෘතික ඇමැති ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමන්ගේ හා අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ඇතුළු පින්වතුන් දක්වාලූ සහාය ද ඉතා අගය කොට සලකමහ. මෙසේ මේ විනය-ග්‍රන්ථය සියබසින් තැබීම නිසා ලත් පින් අප හැමට නිවන් පිණිස පවතීවයි පතමහ.

ශාසනසථිති කැමැති

කෝදගොඩ ඤාණාලෝක නායකස්වරීර
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සභාපති

1983 ජනවාරි 13 දින
2525

කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ,
අංක 115 දරන, මහානායක වාරිකාරාමයේ
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක :

අඟමහාපණ්ඩිත, බලන්ගොඩ ආනන්දමෙමන්ත්‍රය මහානායක මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවන්දුපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාග්ගීඥාරාචාර්ය, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලක්ෂායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනෝදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්ෂාර ත්‍රිපිටකවාග්ගීඥාර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබුගම ශ්‍රී ලක්ෂ්මණනායක—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධිශ්‍රාවක ධම් පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනම්මදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙච්ච පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ කිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්ෂාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධිශ්‍රාවක ධම්පියායෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්ය, ශාස්ත්‍රාචාර්ය, රාජකීය පණ්ඩිත, ලබුවේ ජනානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධර්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රකාශන

අප සර්වඥයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වීමෙන් පසු අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා තෙරුන් ප්‍රමුඛ පඤ්චවක්ඛිය භික්ෂුන් වහන්සේගෙන් ආරම්භ වූ ශ්‍රාවක පිරිස ක්‍රමයෙන් දහස් ගණනින් වර්ධනය විය. ඒ ආදීම අවධියෙහි භවත් ප්‍රථම බොධියෙහි ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ අතර ශ්‍රමණධර්ම ව්‍යතික්‍රමණයක් නොවූ හෙයින් ශාසනය නිරවුල් ව (නිරබ්බුදව) පැවැති හෙයින් ශික්ෂාපද පැනවීමක් හෝ පාමොක් උදෙසීමක් (ආණාපාතිමොක්ඛද්දෙසයක්) නොවීය. එකල උදෙසන ලද්දේ “බන්තී පරමං තපො” ආදී ගාථා තුනෙන් යුත් ඔවාදපාතිමොක්ඛය පමණි.

සියලු බුදුවරුන්ගේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය වන්නේ මේ ‘බන්තී’ ආදී ගාථා තුන ම ය. දීර්ඝායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ශාසන පයථනනය දක්වාද අල්පායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ප්‍රථම බොධියෙහිද මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසනු ලැබේ. ශික්ෂාපද පැනවීමේ පටන් ආණාපාතිමොක්ඛය උදෙසනු ලැබේ. එද භික්ෂුන් විසින් පමණකි. බුදුවරු නො උදෙසත්. එහෙයින් අප භාග්‍යවතුන් වහන්සේද ප්‍රථම බොධියෙහි විසි වසක් පමණ මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසූ සේක. “සබ්බබුද්ධානං හි ඉමා කිසෙසාව ඔවාදපාතිමොක්ඛගාථායො භොන්ති. තා දීර්ඝායුකබුද්ධානං යාව සාසනපරියන්තා උදෙදසමාගච්ඡති, අප්පායුකබුද්ධානං පඨමබොධියං යෙව. සිතඛාපදපඤ්ඤාකඤ්ඤාකාලතො පන පභුති ආණා පාතිමොක්ඛමෙව උද්දීසියන්ති. තං ව මො භික්ෂුයෙව උද්දීසන්ති. න බුද්ධා, තපො අමභාකමපි භගවා පඨමබොධියං වීසතිවසසමන්තමෙව ඉදං ඔවාදපාතිමොක්ඛං උද්දීසි.” යනු සමන්තපාසාදිකා විනය අටුවා යි. ඉන් පසු එක් පොහෝ දිනෙක සැවැත්නුවර මීගාරමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි රැස් වූ භික්ෂුන් අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයකු නිසා ඇති වූ සිද්ධියේදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා “නදනාහං භික්ෂුවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දීසිස්සාමි, තුමෙභවදති භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ, පාතිමොක්ඛං උද්දීසෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙත. භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තරාගතො අපරිසුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දීසෙය්‍යා” යි. (වුලලවග්ග පාතිමොක්ඛචට්ඨානං භෙදික) “මහණෙනි, දන් මෙයින් මතු මම පොහෝ නො කරන්නෙමි පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරවු, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තරාගත තෙම නො පිරිසුදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය. පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමක් ඇද්ද මෙය නො කරුණෙකි. වන්නට අවකාශ නැතැ” යි වදලසේක.

මේ කාලය තෙක් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට ශික්ෂාපද පනවා නො කිබිණ.

මෙයින් පසු වෙරඤ්ජාවෙහි වස් වසා වැඩ සිටි කාලයෙහි දිනක් සැරියුත් මහතෙරුන් වහන්සේ “ශාසනයෙහි චිරසීතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්‍ෂාපද පනවන සේක් නම් මැනවැ”යි අයැද සිටියහ. එහෙත්, “ආසුච්චාර්යයා ධර්මයන් සඛකයා කෙරෙහි පහළ වන තුරු තථාගතයන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද නො පනවනසේක. ශික්‍ෂාපද පැනවීම සඳහා ශාස්තෘන් වහන්සේ සුදුසු කල් දන්නාසේක. එතෙක් පොරොක්කුවන්නැ”යි වදාරා සැරියුත් තෙරුන්ගේ ඇරයුම වළක්වාලූසේක.

වෙරඤ්ජාවෙහි වස් කාලයෙන් පසු වාරිකාවෙහි වැඩි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සොරොයා, සඬකසස, බාරාණසී ආදී නගරවල වාරිකා කොට වීසාලාවට පැමිණ මහාවනයෙහි කුචාභාරශාලාවෙහි වැඩූ විසූ සේක. එහි දී සුදින්න කලඤ්චු නම් භික්‍ෂුවගේ ව්‍යතික්‍රමණය කරුණු කොට ප්‍රථම පාරාජිකා ශික්‍ෂාපදය පැනවූ සේක.

දශවිධ භික්‍ෂු විශේෂයන්ගේ නිෂ්පතතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්‍ෂාපද පනවන්නාහ. එනම්:- සඛකයාගේ භික්‍ෂු පිණිස, සඬකයාගේ පහසු බව පිණිස, දුග්ගිල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියගීල භික්‍ෂුන්ගේ ඵලසුවිභවය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියැ හැකි දුක් දුරුකිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඬර්මයාගේ චිරසීතිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස යන මේ දශය යි.

(බු.ප. පාරාජිකපාළි 49 පිට)

මෙතැන් පටන් ශ්‍රාවක සඛකයා කෙරෙහි ඇති වූ විවිධ ව්‍යතික්‍රමණ කරුණු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්‍ෂාපද පනවන ලදහ. ශික්‍ෂාපද පැනවීමේ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඛකයාගේ අභිවෘද්ධිය පමණක් නො ව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දේශාචාරය ගැන ද විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ බව නිදන කථාවන්ගෙන් හෙළිවෙයි. එහෙයින් ඉහත කී දශ කරුණෙහි නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හා පහන් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යන දෙකරුණ හැම කල්හි ශ්‍රාවකයන් විසින් වෙසෙසින් සැලකිය යුතු වෙයි.

මෙසේ පනවන ලද ශික්‍ෂාපද සමූහය ද ඒ හා සම්බන්ධ නිදන ආදී විස්තර කථා ද විශේෂයෙන් හදළ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ බුද්ධ කාලයෙහි ම විසූහ. විනයධරා, උභයානී පාතිමොක්ඛානී විජ්ජාරෙන සවාගතානී ආදී විශේෂණ පදවලින් ඒ බව හෙළි වෙයි.

විනයධාරීන් කෙරෙහි අගතැන් ලැබූවාහු ක්ෂිණාසුච උපාලි මහතෙරණුවෝ ය.

ප්‍රථම සංගීතියෙහි දී කරුණු සංග්‍රහ කිරීම වශයෙන් පාරාජික පාළි, පාවිකතිය පාළි, මහාවිඤ්චාපාළි, වුලලවඤ්චාපාළි පරිවාරපාළි යැ යි ග්‍රන්ථ පසෙක්හි ලා විනය සංග්‍රහ කරන ලදී. වැළිදු විභවන

බන්ධන පරිවාර වශයෙන් කොටස් තුනකට ද විනය පිටකය බෙද දක්වනු ලැබේ. මහාවග්ග හා චූළවග්ග බන්ධන කොටස වෙයි. මෙහි පරිච්ඡේද හෙවත් කොටස් වෙන් කොට ඇත්තේ බන්ධන නාමයෙනි. එක් ශීර්ෂයකට සම්බන්ධ කරුණු රැසක් රාශීගුණ වන හෙයින් බන්ධන නාමය ව්‍යවහාර කරනලදු යි යිනිය හැක්ක. කුඩා වස්තු රැසක් රාශීගුණ වූ හෙයින් බුද්දකච්ඡුක්ඛන්ධක යැ යි ව්‍යවහාර කිරීම උචිත ය. සෙසු බන්ධක ගැන ද මේ නයින් ම සැලකිය හැකි වෙයි. පැවිදි උපසම්පද ආදී භික්ෂුජීවිතයෙහි ප්‍රධාන කරුණු සංගෘහිත හෙයින් මහාවග්ග යැ යි ද ප්‍රධානත්වයෙන් එයට අඩු වූ කරුණු සංගෘහිත හෙයින් චූළවග්ග යැ යි ද නම් කරන ලද සේ පෙනෙයි, බන්ධකවල ප්‍රමාණය වශයෙන් කුඩු මහත් බවක් දක්වීමට ද ඉඩ නැත්තේ නො වේ.

මේ ග්‍රන්ථ දෙකෙහි ම විනය කරුණු වශයෙන් ඇත්තේ බන්ධක දශ බැගිනි. ප්‍රථම ද්විතීය සංගීති පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් පඤ්ච සතික සත්තසතික බන්ධක දෙක බුද්ධදේශනා නො වන හෙයින් විනයසංගීතියැ යි නම් කරන ලද හෙයින් ඒ ඒ සංගීති අවසානයෙහි චූළවග්ගයේ අගට එක්කොට ඇති හෙයින් වර්තමාන චූළවග්ගයෙහි බන්ධක දෙළසෙකි.

ඇතුළත් කරුණු:-

1. කම්මක්ඛන්ධකය:- තජ්ජනිය කම්ම, නියස්ස කම්ම, පබ්බාජනිය කම්ම, පටිසාරණිය කම්ම, ආපඤ්ඤා නො දක්වෙහි උකෙඛපනිය කම්ම, ඇවනට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙඛපනිය කම්ම, පාපදාෂ්ටි නො හැරීමෙහි උකෙඛපනිය කම්ම යන සත් වැදෑරුම් කර්ම මෙහි විභාග කරන ලද්දේ ය.
2. පාරිවාසිකක්ඛන්ධකය:- පරිවාස, මූලායපටිකස්සන, මානත්ත, අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ වත් හා සමාදන්වීම් මේ බන්ධකයෙහි විස්තර වේ.
3. සමුච්චයක්ඛන්ධකය:- සඛ්ඛාදිසෙස ආපත්තීන්ගේ පටිච්ඡන්තා-පටිච්ඡන්ත බව ආපඤ්ඤා සමොධාන පරිවාසදන මානත්තදන මූලායපටි-කස්සන අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ විසුද්ධි අවිසුද්ධිනා ආදී විස්තර මෙහි දක්වේ.
4. සමථක්ඛන්ධකය:- සම්මුඛාවිතයෙන් අධිකරණ වූපසමනය, දබ්බමලලපුඤ්ඤා තෙරුන්ට සතිවිනය දීම, ගඤ්ඤාචාර්යවරුන්ට අමුල්විනය දීම, පටිඤ්ඤා කරණ, යෙභුයාසිකා, තස්සපාපියාසිකා, නිණ්චායාරක යන සත් වැදෑරුම් අධිකරණසමථ ද විවාදධිකරණ අනුවාදධිකරණ ආපඤ්ඤාධිකරණ කිව්වාධිකරණ යන අධිකරණ සතර ද, අධිකරණසමථය ද මෙහි වදරන ලද්දේ ය.
5. බුද්දකච්ඡුක්ඛන්ධකය:- ස්නානය, විවිධ ආහරණ දැරීම, භිසංකෙස් හා මුත්‍රණ සැරසීම, නානාභිකාදී දර්ශනය, ගීතස්වරයෙන් දහම් දෙසීම, සරභඤ්ඤා, එල පරිභොගය බන්ධපරිඤ්ඤා (සර්පයන් කෙරෙහි මෙන් වැඩීම), පාත්‍රය පිළිබඳ ශික්ෂා, විවරකර්මය හෙසජ්ජසවික,

උපාහන සුවික, පරිස්සාවන, වඩකමන, ජන්තාසර, උද්‍යානසාලා, පක්‍ෂ-
 නිකකුප්පන හා පත්තුකකුප්පන කර්ම, බොධිරාජකුමාර වස්තුව,
 වෙලපක්කා, පාදසංසනී, විසාබාවස්තුව, විධුපන, ඡන්ත, දණ්ඩ සම්මුතිය
 (දණ්ඩක් පාවිච්චිකිරීමට සකසාමුමුතිය ලැබීම.) නටවෙජදන, කෙසවෙජ-
 දන, කණ්ණමලහරණී, ලොහභණ්ඩ, කායබන්ධන, ගණ්ඨිපාස, ගිහිනිවස,
 දන්තකට්ඨ, ද්වාලිමපන (කැලෑ ගිනිතැබීම), ගස්නැගීම, බුද්ධවචනය
 ජන්දසට නැගීම, ලොකායන ශාස්ත්‍ර හැදෑරීම, තීරව්‍යනවිජ්ජා,
 කිහිසීමෙහි ආශීර්වාද කිරීම, දුග්‍රහ කෑම, පස්සාවකුට්ඨ, වචකුට්ඨ,
 මාලාවච්ඡරොපණ ආදී විවිධ අනාවාර, දරුභණ්ඩ, මක්කාභණ්ඩ යන
 කරුණු පිළිබඳ ශික්‍ෂා විභාග මේ ඛන්ධකයෙහි විස්තර වෙයි.

6. සෙනාසනක්ඛන්ධකය:- විහාර අනුදනීම, රජගහ සිටාණන්
 එක් දිනක ම විහාර සැටක් කරවීම, විහාරදනානිසංස, විහාරයෙහි දෙර
 කවුළු, ඇඳ, පුටු, මෙට්ට, කොට්ට, බිත්ති, බිම, පැන්හල, ගිනිහල
 යන දය ද, අනේපිඬු සිටුකුමා බුදුන් හමුවීම, දෙවරම වෙහෙර කරවීම,
 නවකමම සම්මුතිය, වර්ධාපවායනය, වන්ද්‍යාවන්දිය පුද්ගලයන්, ජෙතවනය
 සහසතු කොට පිදීම, සෙනාසනගාභාපක, අවිසසජ්ජනීය වස්තු, කීටාගිරියෙහි
 අස්සථි පුත්තබ්බසුක භික්‍ෂුන් අගසවු දෙනමට සෙනසුන් නො පැනවීම,
 කලුරිය කළ භික්‍ෂු ආදීන්ගේ නවකම පිළිබඳ අයිතිය, හත්තුද්දෙශක,
 සෙනාසන පඤ්ඤපක, භාණ්ඩාගාරික, විවරපටිග්‍රහාහක, විවරභාජක,
 යාගුභාජක, ඛජ්ජභාජක, අපමන්තක විසජ්ජක, පත්තගාභාපක, ආරාමික-
 පෙසක, සාමණේරපෙසක යන මාතෘකාවන්ගේ විස්තර හා ශික්‍ෂාවිභාග
 මේ ඛන්ධකයෙහි ඇතුළත් වෙයි.

7. සඛ්‍යහෙදකක්ඛන්ධකය:- අනුපිය නම් මලලයන්ගේ නියමි-
 ගමෙහි දී හද්දිය ආදී ශාක්‍ය කුමරුන් හා උපාලි පැවිදි වීම, දෙවිදන්
 අභාසන් කුමරු පහදවා ගැනීම, දෙවිදන් සාද්ධියෙන් පිරිහීම, දෙවිදන්හට
 මහත් ලාභ සත්කාර ඇතිවීම දෙවිදතුගේ පළමු ආසාතය (සඛ්‍යයා
 පරිහරණයට ඉඩ නො ලැබීම), බුදුන්ගේ නියමයෙන් රජගහනුවර දී
 දෙවිදන්හට පකාසනීය කර්මය කිරීම, දෙවිදන් අභාසන් කුමරු ලවා
 පියා මැරවීම, දුක්ඛවායන් යෙදවීම, ගිපුකුළු පවටට නැගී බුදුන් මුදුනට
 ගලක් පෙරළීම, පඤ්චවිධ ශාස්තෘවරු, බුදුන් නැසීමට නාලාගිරි ඇතු
 මෙහෙයැවීම, පඤ්චවර යැදීම, සඛ්‍යයා හෙද කොට වෙන ම උපොසථය
 හා සඛ්‍යකර්ම කරන බව ප්‍රකාශ කිරීම, සඛ්‍යහෙදය කොට පිරිස
 රැගෙන ගයාශීර්ෂයට යෑම, අගසවු දෙනම ඒ පිරිස රැගෙන පෙරළා
 බුදුන් වෙත පැමිණීම, දුක්ඛායනියට සුදුසු භික්‍ෂුවගේ අඛය, දෙවිදන්ගේ
 අනෙකිව්ජවු අසද්ධර්ම, සඛ්‍යරාජී, සඛ්‍යහෙද, සඛ්‍යයාමණී, පිළියම් නො
 කළ හැකි හා කළ හැකි සඛ්‍යහෙදක යන කරුණු පිළිබඳ දෙසනා
 මේ ඛන්ධකයෙහි ඇතුළත් වෙති.

8. වක්කසඛන්ධකය:-

ආගන්තුක වන, ආවාසික වන, ගමික වන, අනුමොදනික වන,
 හක්කග්ග වන, පිණ්ඩවාරික වන, ආරඤ්ඤික වන, සෙනාසන වන,
 ජන්තාසර වන, වචකුට්ඨ වන, උපජ්ඣාය වන (සඤ්චිභාරික විසින්
 උපජ්ඣායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි), සඤ්චිභාරික වන,
 (උපජ්ඣායයන් විසින් සඤ්චිභාරික කෙරෙහි පැවතියයුතු වීඩි),
 ආචරිය වන, අනෙතවාසික වන යන වත් පිළිබඳ දෙශනාවෝ මේ
 ඛන්ධකයෙහි ඇතුළත් වෙති.

9. පාතිමොක්ඛධම්පනාකඛන්ධකය:-

සැවැත් නුවර පුර්වාරාමයේ දී එක් පොහෝ දිනෙක භික්ෂුන් රැස්ව සිටී නමුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාමොක් නො උදෙසීම, මහමුගලන් තෙරුන් වහන්සේ ඒ සඛ්‍යා අතර සිටී අභව්‍ය පුද්ගලයා අතින් ගෙන බැහැර කිරීම, මහාසමුද්‍රයෙහි ආශ්වයාධම් අට, ශාසනයෙහි ආශ්වයාධම් අට, බුදුන් උපොසථය නො කිරීමට තීරණය කිරීම හා උපොසථය කිරීමට භික්ෂුන්ට නියම කිරීම, අධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, දසවිධ අන්තරාය, ධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, අක්කාදනය, වොදක විසින් ද වුදිත විසින් ද සිහි කළයුතු කරුණු මේ ඛන්ධකයෙහි දක්වේ.

10. භික්ෂුනී ඛන්ධකය:-

මහාපජාපතී ගොතමී අමටගරුධම් පිළිගැනීම හා පැවිදි උපසම්පද ලැබීම, භික්ෂුණි ශාසනය ආරම්භ වීම, සඳම්භියාගේ විරසනීය, භික්ෂුණින්ගේ පාමොක් උදෙසීම, ඡබ්බඝනියභික්ෂුණින්ගේ අනාවාර ක්‍රියා, අවන්දිය පුද්ගලයෝ, භික්ෂුණින්ට අවවාද දීම, භික්ෂුණින්ගේ විවිධ අසංවර ක්‍රියා, කල්පරිය කළ භික්ෂුණි ආදීන්ගේ පිරිතර පිළිබඳ අයිතිය, භික්ෂුණින්ට අවශ්‍ය විශෙෂ පරිඡිතාර අනුදැනීම, භික්ෂුණින්ගේ උපසම්පදව, පවාරණය, දුතෙන උපසම්පද, ගැබ්ගැනීම හා දරුවන් ලැබීම, ස්නානය පිළිබඳ ශික්ෂාවෝ මෙහි වෙති.

11. පඤ්චසතිකඛන්ධකය:-

සුභද්‍ර බුධ්ඵපබ්බජිතගේ පුවත, සඛ්‍යායනාවට භික්ෂුන් තෝරා ගැනීම, ආනන්ද භිමියන් රහත් වීම, මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන සඛ්‍යා රජගහ නුවර වස් වසා ධම්මීනය සංගායනා කිරීම, මුඤ්චුමුඤ්ඤ සික්ඛාපද පිළිබඳ සාකච්ඡා, ආනන්ද භිමියන්ට භික්ෂුන් වහන්සේ දෙස් නැඟීම, පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත, උදෙන රජු හා ආනන්ද භිමියන්ගේ සාකච්ඡාව, ඡන්ත තෙරුන්ට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පැනවීම යන කරුණු මෙහි සඳහන් වෙති.

12. සතපසතිකඛන්ධකය:-

වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන් විසාලාවෙහි අකැප දඹවස්තු ප්‍රකාශ කිරීම, යස තෙරුන් එහි වැරදි දක්වීම, වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන් යස තෙරුන්ට පටිසාරණිය කරමය කිරීම, අනුදුතයා සමග ගොස් යස තෙරුන් විසාලා වැසියන්ට කරුණු දක්වීම යස තෙරුන්ට උකෙඛපනීය කරමය කරන්ට සුදුනම් වූ විට උන්වහන්සේ අභසින් කොසඹූ නුවරට වැඩීම, එහි දී පාවෙය්‍යක හා අවන්ති දක්ඛිණාපටක භික්ෂුන්ට පණිවිඩ යැවීම, යස තෙරුන් සාණවාසි සම්භූත තෙරුන් හමු වීම, පාවෙය්‍යක හා අවන්ති-දක්ඛිණාපටක භික්ෂුන් අභොගඛිත පර්වතයට රැස්වීම, රේවත තෙරුන් හමු වී දඹවස්තුව විමසීම, පාවිතක පාවෙය්‍යක භික්ෂුන් අතුරෙන් ධර්මවාදීහු කවරහුදැ'යි සාළහ තෙරුන් විමසා බැලීම, සුඤ්චාස බ්‍රහ්මයකුගේ ප්‍රකාශය, වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂුන් රේවත තෙරුන්ගේ උපස්ථායක උකතර තෙරුන්ට (අල්ලස් වශයෙන්) පිරිතර දී රේවත තෙරුන් පක්ෂ කරගැනීමට වැයම් කිරීම, සඛ්‍යා රැස්වී අධිකරණ විනිශ්චයට සුදුනම් වීම, සඛ්ඛකාමී තෙරුන්

වෙන යෑම, උඩබාහිකා ක්‍රමයෙන් විනිශ්චයට සම්මත කිරීම, විසාලා ක්‍රවර වාලිකාරාමයේ දී අධිකරණය විනිශ්චය කිරීමට ඇරඹීම, රේචත තෙරුන් සබ්බකාමී තෙරුන්ගෙන් දඟවස්තුව විමසීම, සබ්බකාමී තෙරුන් කරුණු දක්වා විසඳීම, තෝරාගත් අටතම ඉදිරිපිට දී විසදා යළි සහ මැද ද එසේ ම විමසීම හා විසඳීම ද මේ බැඳිකයෙහි ඇතුළත් වේ.

විශේෂස්ථාන: සමුච්චයකඛන්ධකය.

අඛනාන කර්මය සඳහා වත් මානත් පිරීම පිණිස සඛ්ඛාදි-සෙසාපතනී සමොධානය නිවැරදිව කළ යුත්තකි. මේ කාරණයෙහි දී මූලායපටිකස්සනය පිළිබඳ අවධිකරා විවරණය මෙසේ යි: “ඉදින් අනතරාපතනිය මුල් ආපතනියට ද වඩා පටිච්ඡනන වූ නම් එහි දී කුමක් කළ යුතු ද” යි කී කල්හි මහාසුමන (සුමම) තෙරුන් වහන්සේ “මේ පුද්ගලයා පිළියම් නො කළ හැක්කෙකි. ඒ බව හෙළි කොට හළ යුත්තෙකැ” යි කීහ. මහාපදුම තෙරුන් වහන්සේ මෙසේ කීහ:

“කවර හෙයින් අනෙකිච්ඡ නම් වේ ද? මේ සමුච්චයකඛන්ධකය නම් බුදුන් වැඩසිටී කාලය හා සමාන නො වේ ද? ආපතනිය පටිච්ඡනන හෝ අපටිච්ඡනන හෝ සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡනන හෝ වේවා, කර්මවාක්‍යය යොදගැනීමට විනයධර තෙරුන්ගේ හැකියාව ම මෙහි පමණ වෙයි. එහෙයින් අතිරෙක පටිච්ඡනනාපතනිය මූලා-පතනිය කොට සෙස්ස එහි සමොධානය කොට පිරිවෙස් දියයුතු” යි.

“කසමා අනෙකිච්ඡා නාම, නනු අයං සමුච්චයකඛන්ධකො නාම බුද්ධානං ධීතකාලයදියො? ආපතනී නාම පටිච්ඡනනා වා හොතු අපටිච්ඡනනා වා හොතු සමක උනකතර අතිරෙක පටිච්ඡනනා වා විනයධරස්ස කමමවාට. යොජෙතුං සමසුභාවොයෙවෙසු පමාණං, තසමා යා අතිරෙකපටිච්ඡනනා හොනී, තං මූලාපතනීං කඨා තසු ඉතරං සමොධාය පටිච්චාසො දතබ්බො” ති. (ස. පා. 876) සමුච්චය-කඛන්ධකයෙහි හා විනයධරකයෙහි මහභුබව මෙයින් පළ වෙයි.

අගසවු දෙනමට ගැරහීම:

දිවි පැවැත්ම සඳහා ම අගසවු දෙනම වෙත පැවිදි වැ සිටී සවග මහණුන් අතුරෙහි දෙනමක් වූ අසාරී-පුනබ්බසුක භික්ෂු එක් සමයෙක කීටාගිරියෙහි විසුහ. එකල අගසවු දෙනම හා පත්සියයක් පමණ භික්ෂු සඛ්ඛයා සමග බුදුන් වහන්සේ කීටාගිරියට වැඩී සේක. එපවත් ඇසූ අසාරී-පුනබ්බසුක භික්ෂු සහසතු සියලු සෙනසුන් තම පිරිස අතරේ බෙදා වෙන් කොට ගෙන මෙසේ පැවසූහ. “සාගතං ආවුසො හගවතො යස්මිං විහාරෙ හග්වා ඉච්ඡසනනී තසමීං විහාරෙ වසිසනනී, පාපිච්ඡා සාරිපුතතමොඤ්ඤානා පාපකානං ඉච්ඡානං වසංගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙ-ඤ්ඤාමි” “ඇවැත්නී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. යම් වෙහෙරෙක විසීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමති සේක් ද ඒ වෙහෙරෙහි වසන සේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන පවිටු අදහස් ඇත්තෝ ය. පවිටු ඉච්ඡාවන්ගේ වසභයට ගියෝ ය.

අපි ඔවුන්ට සෙනසුන් නො පනවන්නෙමු''යි. අගසවු දෙනමට මේ බරපතල වේදනාත්මක අපහාසය කළේ තමන්ගෙන් ම පැවිද්ද ලබා ගත් ශිෂ්‍යයන් දෙනමක් වීසිනි. එ ද දිවමත් බුදුන් වැඩ සිටිද්දී ය. හිඤ්ඤාත් වහන්සේ විවේචනය කරනුවන්ගේ අවධානය යොමුවියයුතු තැනෙකි.

දෙවදන් පුවත

දෙවදන් තෙරුන් පිළිබඳ වැදගත් කරුණු රැසක් සඹ්‍හ හෙදකකඛ්ඛකයෙහි දක්වෙයි. පැවිදි ව පෘථග්ජන සෘද්ධියක් ලබාගත් දෙවදන් තෙර අජාසත් කුමරු පහදවාගෙන ලාභසත්කාර ලබමින් රාජවලභ විය. එහෙයින් නාලාගිරි ඇතු බුදුන් නැසීමට මෙහෙයවීම සඳහා ඇත්ගොව්වන් වෙත ගොස් මෙසේ කීය: “කොලෙනි, රජු හා සම්බන්ධකම් ඇති අපි වනාහි පහත් තැන සිටින්නහු උසස් තැන තබන්නටත් බත් වැවුප් වැඩි කරවා ලන්නටත් ප්‍රතිබලවීමහ”. ‘‘මයං ඛො භණේ රාජඤ්ඤකා නාම පට්ඨලා නීවට්ඨානීයං උච්ච ධානෙ ඨපෙතුං භක්ඛමි වෙනතමි වධසාපෙතුං’’ යනු කීය. රාජවල්ලභ වූ කල යුතු අයුතුකම් නොසලකා කැමැති යම් මැ දයක් රජයෙන් කරවාගත හැකිබව මේ කී සැටිය. මෙය කවදත් සමාජයෙහි බෙහෙවින් සිදුවන කරුණෙකි.

බුදුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ලවා රජගහනුවර දී දෙවදන්හට පකාසනීය කර්මය කරවීම ද විශේෂයෙන් දක්වියයුතු කරුණෙකි. එහි ලා මෙසේ දක්වෙයි: “යං දෙවදනො කරොයා කායෙන වාචය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා දුට්ඨබ්බො දෙවදනො ව තෙන දුට්ඨබ්බො” යි “දෙවදන් කයින් වචනයෙන් යමක් කෙරේ එයින් බුදුන් වහන්සේ හෝ ධර්මය හෝ සබ්බො හෝ නො දනගු ය. දෙවදන් ම එයින් දනගු ය” යි මෙයින් කියැවෙයි. දෙවදන්ගේ නො මනා කම්වලට බුද්ධාදී තෙරුවන්ගේ වගකීමක් නැති බව මෙහි අදහස ය. ඇතැම් හිඤ්ඤා කෙනකුන්ගේ ඇතැම් ක්‍රියා නිමිති කොට සසුන් ගරහන බාල දනහට මෙය මනා උපදෙසක් වියයුතු ය.

සංඝභෙද ආනන්තරියකර්මය

දෙවදන් බුදුන්ගේ සිරුරෙහි ලේ සෙලවීමෙන් පළමු ආනන්තරිය කර්මය සිදු විය. ඒ බැව් බුදුන් වහන්සේ වීසින් ම මෙසේ වදරන ලද්දේය. “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදනොන පඨමං ආනන්තරියකම්මං උපචිතං යං දුට්ඨවිනොන වධකචිනොන තථාගතඤ්ඤ රුහිරං උපපාදිතං.” “මහණෙනි, යම් හෙයකින් දෙවදන් වීසින් දුෂ්ටසිතින් වධක සිතින් තථාගතයන් වහන්සේගේ රුධිරය නගන ලද ද (එහෙයින්) මේ පළමු ආනන්තරිය කම්මය රැස් කරන ලද්දේ යැ යි” ආනන්තරිය කම්මය අනුලොමපාරාජිකා හෙයින් ද බිම්සර රජු මරවන ලද හෙයින් ද ප්‍රකෘති හිඤ්ඤාවක් වීසින් ම සබ්බභෙදය කළ හැකි හෙයින් ද දෙවදන්හට සබ්බභෙද කර්මය කෙසේ සිදුවී ද යි ප්‍රශ්නයෙකි. විනය අටුවාහි මෙය මෙසේ පැහැදිලි කොට ඇත. “ඇණවීම වැරද වූ බැවින් රජු මැරවීමක් නැත. රුධිරොත්පාදන හේතුවෙන් දෙවදතුගේ අභවාතාව බුදුන් වීසින් නො වදරන ලද්දේ ය. භාග්‍යාවතුන් වහන්සේගේ

ප්‍රඥප්තියක් නැති වී ඔහුට අභව්‍යතාව ආරෝපණය නො කළ හැකි ය. “මහණෙනි, රුධිරොත්පාදක අනුපසම්පන්නයෙකි. උපසම්පද නො කළ යුත්තෙකි. උපසපත් වූයේ ද නැසිය යුත්තෙකැ” යි (මහාවග්ග-මහාකඛ්ඪක) වදන ලද්දේ සඛ්‍යහෙදයෙන් පසුව ය. එබැවින් ප්‍රකෘති භික්ෂුන්ගේ වූ ම දෙවදන් වීසින් සඛ්‍යහෙදය කරන ලද්දේ ය.

මාගම පැවිද්ද

මහාපුජාපතී ගෞතමීය පැවිදි වීමෙන් භික්ෂුණිශාසනය ආරම්භ විය. මේ කරුණෙහි ලා සර්වඥයන් වහන්සේ මෙසේ වදළහ: “ආනන්ද, ඉදින් මාගම තරාගතයන් වහන්සේ වීසින් වදරන ලද ධර්මවිනයෙහි පැවිද්ද නො ලැබී නම් මේ සඤ්චිය බොහෝ කල් පවත්නේ ය. අවුරුදු දහසක් සඤ්චිය පවත්නේ ය, යම් හෙයකින් මාගම තරාගත ශාසනයෙහි පැවිදි වී ද (එහෙයින්) දන් සඤ්චිය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය” යි. මෙය උපමා කීපයකින් ද විස්තර කොට මහවිලෙක ජලය රඳා සිටීම පිණිස කලින් ම මියරක් බඳනා සේ අෂ්ටගරුධර්ම පනවන ලදී යි ද වදළසේක. වනිතාවන්ට පැවිදි ජීවිතය දුෂ්කර වූ බව භික්ෂුණිශාසනය නො බෝ කලෙකින් අවසන් වීමෙන් ම හැහෙයි. මෙහි ශාසනයේ ආයුෂ්කාලය පිළිබඳ ආචාර්යවරු විවිධ අදහස් දක්වූහ.

නූපන් වස්තුවෙහි අෂ්ට ගරුධර්මයෝ පනවන ලදහ. එසේ නො පැනවී නම් මාගම පැවිද්ද නිසා සද්ධර්මය පන්සිය වසක් ම පවත්නේ ය. කලින් ම ගරුධර්ම පැනවූ බැවින් තව පන්සිය වසක් පවත්නේ ය. එහෙයින් පළමු කී වස් දහසම සදහම් පවත්නේ ය. සිවු පිළිසිඹියා පත් රහතුන්ගේ වශයෙන් මෙහි වස් දහසෙකැ යි කියන ලද. ඉන් මතු ද සුකඛවිපසාකකච්ඡාසව වශයෙන් දහසක් ද අනාගාමී වශයෙන් දහසක් ද සකදගාමී වශයෙන් දහසක් ද සොතාපන්නවශයෙන් දහසක් ද යි පස්වාදහසක් කල් ප්‍රතිවේධ ශාසනය පවත්නේ ය. පයඝාජනිය නැති කල්හි ප්‍රතිවේධය නොවන හෙයින් ද පයඝාජනිය ඇති කල්හි ප්‍රතිවේධය නැති නොවන හෙයින් ද පයඝාජනිය ද එකී පස්වාදහස ම පවත්නේ ය. ප්‍රතිපක්තිය අතුරුදහන් වූ පසු ද ශ්‍රමණවේශය බොහෝ කල් පවත්නේ ය යනු විනය අටුවා මතයයි. මෙය බඤ්චකභාණකයන්ගේ මතය ගෙන කියන ලද්දේ ය. දීඝනිකාය අටුවාහි පටිසම්භිදපාසන ජලභික්ෂු කෙවිජ්ඣ සුකඛවිපසාකක පාතීමොකඛ වශයෙන් වස් දහස බැගින් පැවති බව කියන ලද්දේ ය. අභිගුහාර සංයුක්ත අටුවාහි මෙයට වෙනස් ව කියන ලද්දේ ය ඒ සියල්ල එකිනෙකට විරුද්ධ වූවන් දීඝභාණකයන්ගේ මතය අනුව ලියූ හෙළටුවාහි ආ ක්‍රමයම ගෙන (බුද්ධිසොස) ආචාර්යයන් වීසින් ලියන ලද්දේ ය. මෙබඳු විරෝධ කරාවලින් ශාසන පරිහානියක් නො වන හෙයින් ද ඒවා ශෝධනයට උපායක් නැති හෙයින් ද පරමාර්ථයට විරෝධ තැන් පමණක් සුත්තාදී ක්‍රමයෙන් සෝධනීය වෙයි. කරා මාර්ගයෙහි විරෝධ තැන් නො වේ” යි විමතිවිනෝදනී ටිකාහි කියන ලද්දේ ය.

හිඤ්ඤාණන්ගේ නිසසය හා අකරණිය

“ඉච්ඡසා තයො ව නිසසයෙ අටඨ ව අකරණියානි ආවිකෙඛයාථ”යි උපසම්පදව ලද හිඤ්ඤාණියට නිසසය තුන ද අකරණිය අට ද කියා දියයුතු යැයි දැක්වේ. මේ පිළිබඳ අටුවා විස්තරයක් නැත. එහෙයින් මෙය ඇතැම් කෙනකුට ගැටළුවක් වූ තැනෙකි. විමති විනොදනී විකාවෙන් මෙයට එළියක් ලැබෙයි. “තයො නිසසයානී රුකඛමුල සෙනාසනසංඝ නාසං අලබ්භනතො වුඛ්ඤා”යි එහි කියන ලදී. පිණ්ඩියාලොපහොජන පංසුකුලවීචර රුකඛමුලසෙනාසන පුති-මුඛ්ඤාහෙසජ්ජ යි හිඤ්ඤාණ වහන්සේට නිසසය සතරෙකි. හිඤ්ඤාණන්ට රුකඛමුලසෙනාසනය නො ලැබෙන හෙයින් නිසසය තුනෙකැයි වදාලන ලද්දේ ය. මේ නයින් ගත් කල හිඤ්ඤාණන්ට සිවුපරිච්ඡි අකරණිය වෙයි. එසෙයින් ම හිඤ්ඤාණන්ට පරිච්ඡි අට අකරණිය වේ.

පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත

සථවිර හිඤ්ඤාණ විසින් ප්‍රථම සංගායනාව අවසන් කළ කල්හි දකුණුකොට්ඨකයෙහි විසූ පුරාණ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර වෙළුම්වනා-රාමයට වැඩ සථවිර හිඤ්ඤාණ හමු වූහ. සථවිර හිඤ්ඤාණු “ඇවැත්නි පුරාණයෙනි, සථවිර හිඤ්ඤාණ විසින් ධර්මය ද විනය ද සංගායනා කරන ලද්දේ ය. එය පිළිගන්නැ”යි කීහ. එබස් අසා පුරාණ තෙර-ණුවෝ “ඇවැත්නි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මනා ලෙස සංගායනා කරන ලද්දේ ය. තවද මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි යම්සේ අසන ලද ද පිළිගන්නා ලද ද එපරිද්දෙන් ම මම දරන්නෙමි”යි පැවසූහ. මෙයින් පුරාණ තෙරණුවෝ සංගායනාවට විරුද්ධ වූ ලෙස කෙනෙක් සලකති. එසේ උන් වහන්සේ විරුද්ධ වූහු නම් ‘සුසඬහිත’ යන වචනය නො කියන්නාහු ය. සථවිර හිඤ්ඤාණ විසින් කළ සධ්ගීතිය උන් වහන්සේ ද මැනවැ යි අනුමත කළහ.

දෙවැනි සධ්ගීතිය

දෙවැනි සධ්ගීතිය පිළිබඳ පුවත ද මතභේදයට හේතු වූ කරුණෙකි. මේ සධ්ගීතියෙන් පසු හිඤ්ඤාපිරිස නිකාය වශයෙන් කොටස්වලට බෙදීණි. ත්‍රමයෙන් වැඩි ගිය මේ භේදය ලක්දිව ද පැතිර ගියේ ය. එහෙයින් ධම්ම-රුවීක සාගලික නිකායයෝ ලක්දිව ඇති වූහ. මහාවංසටීකායෙහි ඒ බව මෙසේ පැවසේ: “මේ ධම්මරුවීකයෝ නම් අභයගිරිවාසී හිඤ්ඤාණු ය. සාගලිකයෝ නම් මහසෙන් රජුගේ ජේතවනවාසී හිඤ්ඤාණු යැයි දතයුතු ය. ඔවුනතුරෙන් අභයගිරිවාසීහු ලක්දිව සසුන් පිහිටීමෙන් දෙසිය සතළොස් වසක් පමණ ඉක්මගිය කල්හි වළගම්බා රජු සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මනා සම්බන්ධයෙන් යුතු ව දෙසන ලද විනයපිටක-යෙන් බන්ධක පරිවාර දෙක අචාරානුකර පාඨානුකර කිරීම් වශයෙන් හෙද කොට ඵෙරවාදයෙන් බැහැර ව ධම්මරුවීකවාද නම් වූ ජේතවන වාසීහු ද සසුන් පිහිටීමෙන් තෙසිය එක් සාළිය වසක් ඉක්මගිය කල්හි ජේතවන විහාරය පිහිටුවීමට පෙර ම ධම්මරුවීක වාදයෙන් බැහැර ව දකුණුකොට්ඨකයෙහි වැස විනයපිටකයෙන් උභතොවිභංගය

ගෙන අර්ථනාමය පාඨානාමය කරණ වශයෙන් එය හෙද කොට සාගලිකවද නම් වී මහසෙන් රජු විසින් ජේතවන විහාරය කරවූ කල්හි විපුලකයට ගියාහු එහි විසූහ. එහෙයින් කියන ලදී මහා වංසයෙහි:-

“ධමමරුවී සාගලිකා- ලංකාදීපමහි භික්ෂකා”යි. (ම.ව.විකා ආවර්ගවාදවණණනා) ලක්දිව ඇති වූ මේ හේදය බොහෝ කලක් පැවති බව ඉතිහාසගත යි.

සංභාසනා පිළිබඳ විචාරක මත හා එයට පිළිතුරු ද බුද්ධ ජයනභි ක්‍රීඩිතක ග්‍රන්ථමාලාවේ මහාවග්ග ප්‍රථමභාග ප්‍රකාශනායෙහි ආවායභි පරවාහුරු සිරි වර්ණනා නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් විස්තර වශයෙන් දක්වන ලද්දේ ය. විස්තරාර්ථින් විසින් එයින් වැඩිදුර විස්තර දත හැකි ය.

විශේෂ වාක් ප්‍රයෝග

පාළි භාෂායෙහි දුර්ලභ වචන රාශියක් වූලලවග්ගපාළියෙහි සඳහන් වෙයි. භූමි-ප්‍රිය වූ ආමන්ත්‍රණයකි. (588) කුලලකච්ඡායො (සැහැල්ලු විහරණයකි. 588) කලිබ්බකං (කිලිඹු තල්කොළ ආදියෙන් කළ මීමමක් 34) නමකං (එළොවින් කළ ඇතිරියක් වැනි දෑක් 56) මළොරිකං - (ලියෙන් කළ පාත්‍ර ධාරකය-56) අධ්‍යුරකං (යට්ටමෙහි ලෝම සිඳීම-86) ගාමපොඤ්චා (සම පැහැගන්වන ගැමියෝ-4) පක්කකණ්ඩාලිකා (පාත්‍රය තබන සාල්ලක් 26) විකකලල (මඩ 54) යනාදිය මේ ගණයෙහි ලා දක්විය හැකි ය. ජවසස දරුපක්කසස කාරණා (නොවටනා ලී පාත්‍රයක් නිසා) යන තැන ජව ඔබ්දය නො වටනා යන අර්ථයෙහි ද ජවසසසස පක්කං (මීනි භික්ෂකලෙන් කළ පාත්‍රය) යන තැන ජව ඔබ්දය මළසිරුර යන අර්ථයෙහි ද යෙදී තිබේ.

ජනනාසරය පිළිබඳ කරුණු රැසක් මෙහි ඇතුළත්. දැනට මෙය ලක්දිව භාවිතයෙහි නැත.

භික්ෂුණින් වහන්සේගේ උපාධ්‍යාය තැන ලබන භික්ෂුණි තොමෝ පවත්තිනී නමින් අඳුන්වනු ලබයි. භික්ෂුණිය උභතො සංසයා කෙරෙහි උපසම්පදව ලබන බැවින් පවත්තිනී යන්නෙන් භාරකාර කෙනැත්තී යන අදහස පැවසෙතැ යි සිතිය හැකි ය.

තවද ගේදෙර, වතුපිටි, දවමුවා, මැටිමුවා, ලෝ මුවා, සෙල්මුවා විවිධ භාණ්ඩ, පාසිවුරු පිළිබඳ විවිධ උපකරණ, පාවහන් තෙල්ගුලා ආදියද නානාවිධ විලාසිතා හා ඒ හා සම්බන්ධ උපකරණ ද නානා හෙද යන හෙද හා වක්ෂලතා ද පිළිබඳ පාළිවචන රාශියක් වූලලවග්ගයෙහි හමු වෙයි. මෙයින් ඇතැම් වස්තු මෙකල භාවිතයෙහි නොවන හෙයින් ඇතැම් වදනෙක අරුත ද දුරවබොධව පවතී.

පෙරවදය

දෙවැනි සංගායනා අවස්ථායෙහි සථවිරවාදයෙන් බැහැර වූ භික්ෂු මහාසාධසික වාදය ඇති කළහ. එය මනානතර හේතුවෙන් යළි යළිත් බෙදී යෑමෙන් නිකායඅටළොස්සක් වූ බව ඉතිහාසයෙහි කියන ලද්දේ ය. සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය ප්‍රභූණ නොවීම ඇතැම් ධර්මකොටස්වලට වැරදි අභි දීම මිථ්‍යා අදහස් වැළඳගැනීම ආදී විවිධ හේතු නිසා ඔවුන් එසේ බෙදීගිය නමුත් ප්‍රථම සංගායනාවේ පටන් නියම වාවනා මාර්ගය ප්‍රභූණ කළ සථවිර භික්ෂූන් වහන්සේ එය මැනවින් රැකගත්හ. එහෙයින් ඒ සථවිරවාදයෙන් ලැබුණු තෙවළා දහම මෙකල ද නො නැසී පවත්නා බව සාධුන්ගේ ප්‍රසාදයට කරුණෙකි.

මහ සයුරෙහි මෙන් සයුනෙහි ද ආශ්වයාඨ වූ අද්භූත වූ අට වැදෑරුම් ගුණයෙක් වෙයි. එයින් දෙවැන්න දක්වන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “යා මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං තං මම සාවකා ජීවිතභෙතුපි නාතික්ඛමහං” (මා විසින් මාගේ සවිචනට යම් සික පදයෙක් පනවන ලද ද මාගේ සවිචේ දිවි යතක් එය නො ඉක්මෙන්) යි වදළුසේක. ඒ වදළු පරිද්දෙන් ම උන් වහන්සේ පිරිනිවි පසු මහාකාශ්‍යපාදී සවිචන් වහන්සේ ද බුදුන් පැනවූ සිකපද එසේ ම දරන්නට සම්මත කොටගෙන දිගුකල් සසුන් පැවැත්මට ම. සැලසුහ. ඉන් පසු පහළ වූ ශාසනමාමක උතුමන්ගේ ද ශ්‍රද්ධාසුර්වක දෙධෙයාඨය නිසා පිරිසුදු ධර්මිනිය මෙදවස තෙක් පැවත ආයේ ය. එබැවින් ඉහත දැක්වූ පරිදි බුදුන් වහන්සේගේ අදහස අනුව පවතිමින් අනායෙහි ද බොහෝ කලක් සස්තෙහි පැවැත්මට හේතු වන අයුරින් ක්‍රියා කිරීම සියලු බුදුසවිචන්ගේ ම යුතුකම වන්නේ ය.

“ඵරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං සමමාසමුද්ධාසාසනං”

05-01-1983
බුද්ධාග්‍රාමක ධර්මිඨය,
අනුරාධපුර.

මෙයට, සසුන් වැඩ කැමති,
උඩුවේ ජනානාදු සථවිර

සංකේත නිරූපණය

සී.චූ. } සිහලසඛරමුද්දිත වූල්ලවග්ගපාළි
සී. }

ම. } මරලේ ජව්වසංගීතියා සොධිතපොඤ්ඤා
ම.ජ.ස. }

සා. - සාම - තාය්‍යසඛරමුද්දිතවූල්ලවග්ගපාළි

PTS. - Pali Text Society Cullavaggapali

THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS

අ ෂ අ ෂ්ඪ ඉ ි ඉ ි ි උ ි උ ි ි එ ි ඔ ි

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	චචා			
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤඤා			
ටta	ඨtha	ඳda	ඬdha	ණඤා			
තta	ඵtha	දda	ධdha	නna			
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma			
යya	රra	ලla	චva	ඝsa	භha	ළla	ආෆa
කka	කාක්	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙකේ	කොකර්
ඛkha	ඛාඛ්	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙඛේ	ඛොඛර්
ගga	ගාග්	ගිgi	ගීgī	ගුgu	ගූgū	ගෙගේ	ගොගර්

CONJUNCT-CONSONANTS

කකka	කඛkka	කාකya	කිකri	කචkva	කඛkhyā	කචkha	කගgga	කඝggha	කචචka	ගුgga	කචචkha	කචචgga	කචචgha	චචcca	චචccha	චචjja	චචjjha
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා
කකකීචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා	කඛඛචා

෧෪ ෧෫ ෧෬ ෧෭ ෧෮ ෧෯ ෨෦

පුලුඵගහපාලි (2 ගාභය)

විසය සූචි

5.	බුද්දකචච්චි කඛිච්චිකං	2 - 127	
6.	සෙනාසනකඛිච්චිකං	128 - 237	
7.	සඛසභෙදකකඛිච්චිකං	246 - 333	
8.	චකක කඛිච්චිකං	334 - 411	
	ආගනකුකච්චිකං	334 - 341
	ආචාසිකච්චිකං	340 - 349
	භකතගභච්චිකං	348 - 353
	පිණ්ඩචාරිකච්චිකං	354 - 359
	ආරඤ්ඤිකච්චිකං	358 - 363
	සෙනාසනච්චිකං	362 - 369
	ජනනාසරච්චිකං	368 - 371
	චච්චකුච්චිකං	370 - 375
	උපජ්ඣාසච්චිකං	376 - 387
	සඤ්චිභාරිකච්චිකං	386 - 393
	ආචරියච්චිකං	394 - 405
	අනෙතචාසිකච්චිකං	404 - 411
9.	පාඨිමොකඛිච්චිකං	424 - 465	
	පාඨිමොකඛුච්චිකං	424 - 427
	මහාසච්චිකං	426 - 431
	ධම්මච්චිකං	430 - 435
10.	භික්ඛුනිකඛිච්චිකං	468 - 537	
	අච්චිකං	472 - 477
11.	පඤ්චසතික කඛිච්චිකං	544 - 565	
	සංභිනිච්චිකං	544 - 551
	බුද්දකුච්චිකං	552 - 555
	බුභ්ච්චිකං	558 - 565
12.	සකකසතික කඛිච්චිකං	566 - 599	

විනයපිටක

චූළෙ වගග පාලි

(දුතියො භාගො)

විනයපිටකෙ

චූළවග්ගපාලී

(දුතියො භාගො)

නමො කසු හගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධසස.

5

බුද්ද කච්ඡුකච්ඡධිකො

බුද්ද කච්ඡුනී

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරනී චේඵවනෙ කලඤ්ඤකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙඤ්ඤියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙසනති උරුමිච්චි බාහුමිච්චි උරමි පිට්ඨිමිච්චි. මනුසසා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, කරං හි නාම සමණා සකාපුකතියා නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙසනති, උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි, සෙයාථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොඤ්ඤා වානි? අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙඤ්ඤා භික්ඛු පච්චුච්චි: සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බෙඤ්ඤියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමිනි. සච්චං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා, “අනනුච්චිකං භික්ඛවෙ තෙසං මොසපුරිසානං අනනුලොමිකං අපඤ්ඤාපං අසාමණකං අකප්පියං අකරණියං. කරං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙසනති උරුමි බාහුමි උරමි පිට්ඨිමි. තෙනං භික්ඛවෙ අපසනනානං වා පසාදය පසනනානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භික්ඛවෙ අපසනනානං චේව අපසාදය පසනනානං ඵලවච්චානං අඤ්ඤාපනනායානි. විගරහිඤ්ඤා ධම්මං කරං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනොතයි:

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා රුකෙඛ කායො උග්ගංසෙසනෙඤ්ඤා. යො උග්ගංසෙසා ආපනති දුක්ඛට්ඨායානි.”

1. මාළුපඤ්ඤා ගාමපොඤ්ඤා නි පි පාඨා දියසනති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණ්ණියා භික්ඛු නභායමානා ඵමෙහ කායං උග්ගංසෙතනී උෟරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාවෙතතී: 'කථං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා නභායමානා ඵමෙහ කායං උග්ගංසෙසනතී උෟරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමෙ, සෙය්‍යථාපි මලලචුට්ඨිකා ගාමපොද්දවා'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වීයනතානං විපාවෙනතානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵකමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. 'සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ-' 'සච්චං හගවා' වීගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසී:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා ඵමෙහ කායො-උග්ගංසෙතඛෙබ්බා. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨයා"ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණ්ණියා භික්ඛු නභායමානා කුදෙධි කායං උග්ගංසෙතනී උෟරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාවෙතතී: කථං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා නභායමානා කුදෙධි කායං උග්ගංසෙසනතී උෟරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි, සෙය්‍යථාපි මලලචුට්ඨිකා ගාමපොද්දවාති -පෙ- වීගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසී:

"න භික්ඛවෙ නභායමානෙන කුදෙධි කායො උග්ගංසෙතඛෙබ්බා. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨයාති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණ්ණියා භික්ඛු අට්ඨානෙන නභායනතී. මනුස්සා උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාවෙතතී කථං හි නාම -පෙ- පිට්ඨිමෙ 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං වීයනතානං විපාවෙනතානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵකමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා. වීගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- වීගරහිත්වා ධම්මං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසී:

"න භික්ඛවෙ අට්ඨානෙන නභායීතඛෙබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨයා"ති.

1. අට්ඨානෙන - න. 8. (සකිස)

5. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු ගන්ධබ්බසු-
කෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති සෙයා-
රාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති -පෙ- හගවතො එතමසුං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ ගන්ධබ්බසුකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා
ආපතති දුක්ඛටසාති.”

6. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු කුරුඳිඤ-
කසුන්ධියා නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති
“සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගිනොති”. -පෙ- හගවතො එතමසුං
ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කුරුඳිඤකසුන්ධියා නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා
ආපතති දුක්ඛටසාති.”

7. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු විග්ගස්ස
පරිකමමං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති:
“සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගිනො”ති -පෙ- හගවතො එතමසුං
ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ විග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙයා
ආපතති දුක්ඛටසාති.”

8. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භික්ඛු මලලකෙන
නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති “සෙයාරාපි
ගිහී කාමභොගිනො”ති -පෙ- හගවතො එතමසුං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මලලකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙයා ආපතති
දුක්ඛටසාති.”

9. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කච්ඡු-
රොභාබාධො භොති. න තස්ස විනා මලලකෙන එසු භොති.
හගවතො එතමසුං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගිලානස්ස අකකමලකං”ති.

10. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ජරාදුබ්බලො
නභායමානො න සකෙතාති අත්තනො කායං උග්ගංසෙතුං. හගවතො
එතමසුං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ උකකාසිකං”ති.

11. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨිපරිකමමං කාතුං
කුසඤ්චියනති. හගවතො එතමසුං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පුට්ඨපාණිකං”ති.

12-19. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤායා භීතඛු වලලිකං, ධාරෙනතී -පෙ- පාමඛනං ධාරෙනතී, -පෙ- කණ්ණසුඤ්ඤාකං ධාරෙනතී -පෙ- කට්ඨසුඤ්ඤාකං ධාරෙනතී, -පෙ- ඔවට්ඨිකං ධාරෙනතී, -පෙ- කෙයුරං¹ ධාරෙනතී, -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනතී, -පෙ- අධ්ගුලිච්ඡිකං ධාරෙනතී. මනුසසා උජ්ඣායනතී ඛියනතී විපාචෙනතී “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනො”ති. අසෙසාසු ඛො භීතඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනතානං ඛියනතානං විපාචෙනතානං. අථ ඛො තෙ භීතඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං “සච්චං කීර භීතඛවෙ ජබ්බඤ්ඤායා භීතඛු වලලිකං ධාරෙනතී. පාමඛනං ධාරෙනතී -පෙ- කණ්ණසුඤ්ඤාකං ධාරෙනතී. -පෙ- කට්ඨසුඤ්ඤාකං ධාරෙනතී. ඔවට්ඨිකං ධාරෙනතී -පෙ- කෙයුරං ධාරෙනතී -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙනතී. -පෙ- අධ්ගුලිච්ඡිකං ධාරෙනතී”ති. ‘සච්චං භගවා’. -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භීතඛු ආමනෙතසි:

“න භීතඛවෙ වලලිකා ධාරෙනඛවා, න පාමඛෙගා ධාරෙනඛවා, න කණ්ණසුඤ්ඤාකං ධාරෙනඛවා න කට්ඨසුඤ්ඤාකං ධාරෙනඛවා. න ඔවට්ඨිකං ධාරෙනඛවා. න කෙයුරං ධාරෙනඛවා න හත්ථාහරණං ධාරෙනඛවා. න අධ්ගුලිච්ඡිකා ධාරෙනඛවා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසාති.”

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤායා භීතඛු දීසෙ කෙසෙ ධාරෙනතී. මනුසසා උජ්ඣායනතී ඛියනතී විපාචෙනතී ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භීතඛවෙ දීසා කෙසා ධාරෙනඛවා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසා. අනුජානාමී භීතඛවෙ දුමාසිකං වා දුච්ඡිගුලකං වා”ති.

21-25. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤායා භීතඛු කොචේන්ත කෙසෙ ඔසණ්ණතනතී. -පෙ- එණකෙන කෙසෙ ඔසණ්ණතනතී. -පෙ- හත්ථාහරණකෙන කෙසෙ ඔසණ්ණතනතී. -පෙ- සිත්ථෙලකෙන කෙසෙ ඔසණ්ණතනතී. -පෙ- උදකතෙලකෙන කෙසෙ ඔසණ්ණතනතී මනුසසා උජ්ඣායනතී ඛියනතී විපාචෙනතී “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භීතඛවෙ කොචේන්ත කෙසා ඔසණ්ණතඛවා. න එණකෙන කෙසා ඔසණ්ණතඛවා. න හත්ථාහරණකෙන කෙසා ඔසණ්ණතඛවා. න සිත්ථෙලකෙන කෙසා ඔසණ්ණතඛවා. න උදකතෙලකෙන කෙසා ඔසණ්ණතඛවා. යො ඔසණ්ණය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසාති.”

1. කායුරං - මජ්ඣ

26. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු ආදයෙ'පි උදකපඤ්ඤා'පි මුඛනිමිතං ඔලොකෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිභී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ආදයෙ වා උදකපඤ්ඤා වා මුඛනිමිතං ඔලොකෙනති. යො ඔලොකෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටසයාති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මුඛෙ වණො භොති. යො භික්ඛු පුච්ඡි 'කීදිසො මෙ ආවුසො වණො'ති. භික්ඛු එවමාහංසු 'ඊදිසො තෙ ආවුසො වණො'ති. යො න සද්දහති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධසව්වයා ආදයෙ වා උදකපඤ්ඤා වා මුඛනිමිතං ඔලොකෙතුනති.”

28. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු මුඛං ආලිමපනති, මුඛං උමමද්දෙනති, මුඛං වුච්ඡන්ති, මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤන්ති, අඛගරාගං කරොනති, මුඛරාගං කරොනති, අඛගරාගමුඛරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිභී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මුඛං ආලිමිතධං, න මුඛං උමමද්දිතධං, න මුඛං වුච්ඡන්තධං, න මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤන්තධං, න අඛගරාගො කාතඤ්ඤා, න මුඛරාගො කාතඤ්ඤා, න අඛගරාග මුඛරාගො කාතඤ්ඤා. යො කරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටසයා'ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො වකඤ්ඤා රොගාබාධො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධසව්වයා මුඛං ආලිමිතතුනති.”

30. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමජ්ජො භොති. ජබ්බකියා භික්ඛු ගිරග්ගසමජ්ජං දස්සනාය අගමංසු. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති විපාවෙනති “කථං භි නාම සමණා සකාපුකියා නවමෙව ගීතමෙව වාදිතමෙව දස්සනාය ගවෙස්සනාති සෙය්‍යරාපි ගිභී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ නවං වා ගීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගතනධං. යො ගවෙස්සෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටසයා'ති.

31. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බඝණියා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති 'යථෙව මයං ගායාම එවමෙවිමෙ සමණා සකාපුත්තියා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති'ති. අභෙසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වීයනානං විපාවනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සභාඥාධා ලජ්ජිනො කුසලවටකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති කරං හි නාම ජබ්බඝණියා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායිස්සනති'ති. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවාති -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි.

"පඤචිමෙ භික්ඛවෙ ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකයා: අත්තා පි¹ තස්මී. සරෙ සාරජ්ජති, පරෙ පි තස්මී. සරෙ සාරජ්ජනති, හභපතිකා පි උජ්ඣායනති, සරකතතිපි නිකාමය-මානස්ස සමාධිස්ස හධෙතා හොති. පච්චිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති. ඉමෙ ටො භික්ඛවෙ පඤච ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකයා. න භික්ඛවෙ ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මො ගායිකඛෙධා. යො ගායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකමයා"ති.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු සරහඤ්ඤෙ කුසලවටායනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමී භික්ඛවෙ සරහඤ්ඤනති."

32. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බඝණියා භික්ඛු බාහිරලොමීං උණ්ණිං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති 'සෙය්‍ය-ථාපි ගීථී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ-

"න භික්ඛවෙ බාහිරලොමී උණ්ණි ධාරෙතඛිධා. යො ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකමයා"ති.

33. තෙන ටො පන සමයෙන රඤ්ඤෙ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරාමෙ අමඛා එලිනො හොතති. රඤ්ඤෙ මාගධෙන සෙනියෙන බිම්බිසාරෙන අනුඤ්ඤතං හොති 'යථාසුඛං අය්‍යා අමඛං පරිභුඤ්ජන්තු'ති. ජබ්බඝණියා භික්ඛු තරුණඤ්ඤෙව අමඛං පාතාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. රඤ්ඤෙ ව මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස අමෙතන අත්ථො හොති. අථ ටො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො මනුසෙස්ස ආණාපෙසි 'ගච්ඡථ හණෙ ආරාමං, ගන්ත්වා අමඛං ආහරථා'ති. 'එවං දෙවා'ති ටො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤෙ මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිසුත්තවා ආරාමං ගන්ත්වා ආරාමපාලෙ එතදචොචුං 'දෙවස්ස හණෙ අමෙතන අත්ථො අමඛං දෙථා'ති. 'නත්ථය්‍යා අමඛං. තරුණං යෙව අමඛං පාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිභුඤ්ජංසු'ති.

1. අත්තා පි - මජ්ඣං.

අථ ඛො තෙ මනුසසා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිලි-
 සාරස්ස එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. 'සුපරිභුක්තං හණෙ අයොගි අමිං.
 අපි ව හගවතා මඤ්ඤා වණ්ණිකා'ති. මනුසසා උජ්ඣායනාති ඛියනාති
 විපාවෙනති 'කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා න මනං
 ජානිතා රඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ඤානති'ති. අසොසාසුං ඛො
 හිතඤ්ඤා තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං.
 අථ ඛො තෙ හිතඤ්ඤා හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං -පෙ-

“න හිතඤ්ඤා අමිං පරිභුඤ්ඤානතිං. යො පරිභුඤ්ඤානා ආපකති
 දුක්ඛංසා”ති.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සඛික-
 හතං හොති. සුපෙ අමිපෙසිකායො පකඛිතො හොතති. හිතඤ්ඤා
 කුසලව්චායනා න පටිගණනති.

‘පටිගණනාථ හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
 අමිපෙසිකනති.’

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුගස්ස සඛිකහතං හොති.
 තෙ න පරියාපුණංසු අමිපෙසිකං කාතුං. හතගෙන සකලෙහෙව අමෙඛිති
 වරනති. හිතඤ්ඤා කුසලව්චායනා න පටිගණනති.

“පටිගණනාථ හිතඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා පඤ්චහි
 සමණකපෙහි ඵලං පරිභුඤ්ඤා, අගහිපරිචිතං, සසුපරිචිතං,
 නචපරිචිතං, අබ්භං, නිබ්බට්ඨනිජඤ්ඤාව පඤ්චමං. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
 ඉමෙහි පඤ්චහි සමණකපෙහි ඵලං පරිභුඤ්ඤානති.”

35. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො හිතඤ්ඤා අභිනා
 දට්ඨො කාලකතො¹ හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.
 නහ නුන සො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වතනාරි අභිරාජකුලාති
 මෙතෙනන විතෙනන ඵරි. සචෙ හි සො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති
 වතනාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙනන විතෙනන ඵරෙයා, න හි සො
 හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. කතමාති වතනාරි
 අභිරාජකුලාති: විරුපකං අභිරාජකුලං, ඵරාපථං අභිරාජකුලං,
 ජබ්බාපුත්තං අභිරාජකුලං, කණ්ණාගොතමකං අභිරාජකුලං, නහ²
 නුන සො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වතනාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙනන
 විතෙනන ඵරි. සචෙ හි සො හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා ඉමාති වතනාරි
 අභිරාජකුලාති මෙතෙනන විතෙනන ඵරෙයා, න හි සො හිතඤ්ඤා
 හිතඤ්ඤා අභිනා දට්ඨො කාලං කරෙයා. අනුජානාමි හිතඤ්ඤා
 ඉමාති වතනාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙනන විතෙනන ඵරිතුං,
 අතභුක්තියා අතභුක්තියා අතපරිතං කාතුං. ඵවඤ්ඤා පන හිතඤ්ඤා
 කාතඛිං:

1. කාලංකතො - මජ්ඣං.
 2. නහි නුන - මජ්ඣං.

“විරූපකෙඛ්චි මෙ මෙතතං මෙතතං ඵරාපථෙඛ්චි මෙ
ඡබ්බාපුකෙඛ්චි මෙ මෙතතං මෙතතං කණ්ණාගොතමකෙඛ්චි ච

අපාදකෙඛ්චි මෙ මෙතතං මෙතතං දිපාදකෙඛ්චි මෙ
චතුසාදෙඛ්චි මෙ මෙතතං මෙතතං බහුසාදෙඛ්චි මෙ

මා මං අපාදකො භිංසි මා මං භිංසි දිපාදකො
මා මං චතුසාදෙ භිංසි මා මං භිංසි බහුසාදෙ

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භුතා ච කෙවලා
සබ්බෙ හදානි පසසනතු මා කඤ්චි පාපමාගමා

අසමාණො බුද්ධො
අසමාණො ධම්මො අසමාණො සබ්බසා

පමාණවනනාන්ති සිරිංසපානි¹
අභි විච්ඡිකා සතපදී උණණානාභි

සරචු මුසිකා කතා මෙ රක්ඛා
කතා මෙ පරිතතා පටිකකමනතු භුතානි

යො'හං නමො හගවතො
නමො සත්තනාං සමමාසමබුද්ධානනනි.”

36. තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො භික්ඛු අනභිරතියා පිළිනො අත්තනො අධගජාතං ඡිද්දී. හගවතො ඵතමඤ්චං ආරො-
වෙසුං. “අඤ්ඤමභි යො භික්ඛවෙ මොසපුරිසො ඡෙත්තකධම්භි
අඤ්ඤං ඡිද්දී.

න භික්ඛවෙ අත්තනො අධගජාතං ඡෙත්තකධං. යො ඡිනෙදුයා
ආපතති ජුලුවවසස්සාති.”

1. සරිසපානි - මජ්ඣ.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකඝ්ඤා සෙට්ඨිසස මහග්ගසස ව්‍යුත්තසාරස්ස ව්‍යුත්තගණ්ඨී උප්ඝාතා භොති. අථ ඛො රාජගහකඝ්ඤා සෙට්ඨිසස එතදභොසි: ‘යනනුනාහං ඉමාය ව්‍යුත්තගණ්ඨියා පනං ලිඛාපෙයාං, ලෙඛණ්ණි මෙ පරිභොගං භවිසසනී, පනං ච දනං, දසසාමී’ති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි නාය ව්‍යුත්තගණ්ඨියා පනං ලිඛාපෙතො සිකකාය වාහිතො වෙළඟ්ඟෙ ආලඟ්ඟෙතො වෙඵපරමපරාය ඛනතිතො එවමාහ: ‘යො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච දිනනං යෙව පනං ඔභරතු’ති.

අථ ඛො සුරණො කසසපො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනු-පස ඛකමි. උපසඛකමීතො රාජගහකං සෙට්ඨිං එතදවොච: ‘අහං හි ගහපති, අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච දෙහි මෙ පනනනති’ ‘යවෙ භනෙන ආයසමා අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච දිනනං යෙව පනං ඔභරතු’ති.

අථ ඛො මකඛලිගොසාලො අජිතො කෙසකම්ඛලො පකුඛො කච්චායනො සඤ්ජයො ඛෙලලට්ඨිපුඤ්ඤා නිගණ්ඨො නාතපුඤ්ඤා යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපස ඛකමි. උපසඛකමීතො රාජගහකං සෙට්ඨිං එතදවොච: ‘අහං හි ගහපති අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච, දෙහි මෙ පනනනති’. ‘යවෙ භනෙන, ආයසමා අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච දිනනං යෙව පනං, ඔභරතු’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ච මහාමොග්ගලොනො ආයසමා ච පිණේඛාලභාරඤ්චාජො පුඛඛනභසමයං නිවාසෙතො පනභීවරමාදය රාජගහං පිණේඛාය පච්ඨිංසු. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරඤ්චාජො ආයසමානං මහාමොග්ගලොනං එතදවොච: ‘ආයසමා ඛො මහාමොග්ගලොනො අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච ගච්ඡාචුසො මොග්ගලොන, එතං පනං ඔභර, තුඤ්ඤෙසො පනෙතා’ති. ‘ආයසමාපි ඛො පිණේඛාලභාරඤ්චාජො අරහා වෙච ඉඤ්චිමා ච. ගච්ඡාචුසො භාරඤ්චාජ, එතං පනං ඔභර. තුඤ්ඤෙසො පනෙතා’ති. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරඤ්චාජො වෙභාසං අඛුඤ්ඤාතො තං පනං ගහෙතො තිකඛකතුං රාජගහං අනුපරියාසී.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි සපුකතදරො සකෙ නිවෙසනෙ ඨිතො හොති පඤ්ජලිකො නමසසමානො. 'ඉධෙව හතෙන අයොගා භාරද්වාපො අමහාකං නිවෙසනෙ පතිට්ඨාතු'ති. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො රාජගහකසස සෙට්ඨිසස නිවෙසනෙ පතිට්ඨාසි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපසස හස්වතො පක්ඛං ගහෙත්වා මහගසසස ඛාදනීයසස පුරෙත්වා ආයසමතො පිණේඛාලභාරද්වාපසස පාදසි. අථ ඛො ආයසමා පිණේඛාලභාරද්වාපො තං පක්ඛං ගහෙත්වා ආරාමං අගමාසි. අසෙසාසු ඛො මනුසසා 'අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතො'ති. තෙ ව මනුසසා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො අනුබන්ධංසු. අසෙසාසි ඛො හගවා උච්චාසද්දො, මහාසද්දො, සුඛාන ආයසමනං ආනන්දං ආමනොසි: කිනනු ඛො යො ආනන්ද, උච්චාසද්දා මහාසද්දා'ති.

'ආයසමතා හතෙන, පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතො, අසෙසාසු ඛො හතෙන, මනුසසා අයොගන කිර පිණේඛාලභාරද්වාපෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතොති. තෙ ව හතෙන මනුසසා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබන්ධා, යො එයො හතෙන, හගවා, උච්චාසද්දො මහාසද්දො'ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නීදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඛ්ඛං සන්තීපානෙත්වා ආයසමනං පිණේඛාලභාරද්වාපං පටිපුච්ඡි 'සච්චං කිර තයා භාරද්වාප, රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පතො ඔභාරිතො'ති.

'සච්චං හගවා.'

චීගරභි බුද්ධො හගවා, 'අනනුච්ඡවිකං භාරද්වාප අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසසාමණකං අකප්පියං අකරණියං කථං හි නාම ත්වං භාරද්වාප, ඡවසස දරුපතසස කාරණා ගීභීනං උක්ඛරිමනුසසධම්මං ඉඤ්චිපාටිභාරියං දසෙසසසසි. සෙය්‍යථාපි භාරද්වාප, මාතුභාමො ඡවසස මාසකරුපසස කාරණා කොපිනං දසෙසති, එවමෙව ඛො තයා භාරද්වාප, ඡවසස දරුපතසස කාරණා ගීභීනං උක්ඛරිමනුසසධම්මං ඉඤ්චිපාටිභාරියං දසසිතං. නෙතං භාරද්වාප, අප්පසක්ඛානං වා පසාදය පසන්ඛානං වා වා භියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භාරද්වාප අප්පසක්ඛානං වෙව අප්පසාදය පසන්ඛානං ව එකම්මානං අඤ්ඤාප්පසාදා'ති.

වීගරභිඤා ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙහසි:

“න භික්ඛවෙ, ගිහීනං උතාරිමනුසසධම්මං ඉද්ධිසාවිභාරියං දයෙසතඛබ්බං. යො දයෙසායා ආපතති දුක්ඛවයසං. භිඤ්ඤෙතං භික්ඛවෙ, දරුපතං. සකලිකං සකලිකං කඤා භික්ඛුනං අඤ්ඤාපටිපෙතං දෙට්. න ච භික්ඛවෙ දරුපතො ධාරෙතඛෙබ්බා යො ධාරෙසා ආපතති දුක්ඛවයසා”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ පතො ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති, ‘සෙසාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සොචණ්ණමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න රුපියමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න වෙච්චියමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න ඵලිකමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න කංසමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න කාවමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න කීප්පමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න සීසමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, න තමබ්බලොභමයො පතො ධාරෙතඛෙබ්බා, යො ධාරෙසා ආපතති දුක්ඛවයසං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ දෙච්ච පතො අයොපතං, මතභිකාපතං”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන පතනුලං සංසීයති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

‘අනුජානාමී භික්ඛවෙ, පතනමණ්ඩලනති.’

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙසාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතඛෙබ්බානි. යො ධාරෙසා ආපතති දුක්ඛවයසං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ, දෙච්ච පතනමණ්ඩලානි කීප්පමයං සීසමයං”ති.

බහලානි මණ්ඩලානී නාවජුපියනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ, ලිඛිත”නති.

වලී භොතනී -පෙ-

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ, මකරදත්තං ඡිද්දිත”නති.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙතියා භික්ඛු විත්තානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනති රූපකාකිණ්ණානි භික්ඛමමකතානි. තානි රජීකායපි දසෙසනතා ආභිණ්ඩනති. මනුසසා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති, ‘සෙය්‍යථාපි ගිභී කාමභොගිනොති’. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, විත්තානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙනතිනානි රූපකාකිණ්ණානි භික්ඛමමකතානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පකතිමණ්ඩල”නති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋදකං පත්තං පට්ඨාමෙතති. පත්තො දුසස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො පට්ඨාමෙතතෙනි. යො පට්ඨාමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පට්ඨාමෙඤ්ඤා”නති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සොදකං පත්තං ඔතාපෙතති, පත්තො දුග්ගඤ්ඤා භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො ඔතාපෙතතෙනි. යො ඔතාපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොදකං කඤ්ඤා ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පට්ඨාමෙඤ්ඤා”නති.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උඤ්ඤා පත්තං නිදහනති පත්තස්ස වච්චෙණ්ණා දුසස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, උඤ්ඤා පත්තො නිදහනතෙනි. යො නිදහෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටය්‍ය. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුහුත්තං උඤ්ඤා ඔතාපෙඤ්ඤා පත්තං පට්ඨාමෙඤ්ඤා”නති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුලා පත්තො අජෙඤ්ඤාකාසෙ අනාධාරා නික්ඛිත්තා භොතති. වාතමණ්ඩලිකාය ආවට්ඨිතා පත්තො භිජ්ජංසු. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පත්තාධාරක”නති.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මීඨනෙත පත්තං නික්ඛිපතති. පරිපතීතා පත්තො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, මීඨනෙත පත්තො නික්ඛිපිතතෙනි. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටය්‍ය”නති.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිභණ්ඩනෙහ පඤ්ඤානිකවිපතති. පරිපතීඤා පඤ්ඤා භිජජති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පරිභණ්ඩනෙහ පඤ්ඤා නිකම්පිතබ්බො. යො නිකම්පෙයා ආපතති දුක්ඛටසයා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජමාය පඤ්ඤා නිකම්පිතවතී. ඔටෙඤා සංසීයති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසන්ධාරක”නති.

තිණසන්ධාරකො උපචිකාභි ඛජජති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොළක”නති.

වොළකං උපචිකාභි ඛජජති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාමාලකනති.” පඤ්ඤාමාලකා පරිපතීඤා පඤ්ඤා භිජජති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාකණ්ඩාලික”නති.

පඤ්ඤාකණ්ඩාලිකාය පඤ්ඤා සංසීයති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාකප්ඵික”නති.

අංසබ්ඤ්ඤානො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසබ්ඤ්ඤාකං බන්ධනසුඤ්ඤාක”නති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛිඤ්ඤෙපි නාගදන්තානෙපි පඤ්ඤා ලග්ගනති. පරිපතීඤා පඤ්ඤා භිජජති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පඤ්ඤා ලග්ගනබ්බො. යො ලග්ගෙයා ආපතති දුක්ඛටසයා”ති.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤා පතං නිකඛිපනති. සතිසමමොසා නිසීදානා ඔසරිඤා පතං භිඤ්ඤාති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, මඤ්ඤා පතො නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පියෙ පතං නිකඛිපනති. සතිසමමොසා නිසීදානා ඔසරිඤා පතං භිඤ්ඤාති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පියෙ පතො නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අදෙක පතං නිකඛිපනති. සතිසමමොසා වුට්ඨහනති. පරිපතිඤා පතො භිඤ්ඤාති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, අදෙක පතො නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනෙන පතං නිකඛිපනති. වාතමණ්ඩලිකාය ජනං උකඛිපියති. පරිපතිඤා පතො භිඤ්ඤාති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, ජනෙන පතො නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පතහඤා කචාටං පණාමෙනති. කචාටො ආවච්චිඤා පතො භිඤ්ඤාති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතහඤා කචාටො පණාමෙනබ්බො. යො පණාමෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තුමබ්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරනති. මනුසො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි තිඤ්ඤා’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, තුමබ්බකවාහෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බො, යො වරෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සට්ඨකචාභෙ පිණ්ඩාය වරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති : , සෙය්‍යථාපි තිස්සියා'ති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සට්ඨකචාභෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බං, යො වරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො භික්ඛු සබ්බපංසු-කුලිකො භොති. යො ඡවසීසස්ස පනනං ධාරෙති, අඤ්ඤරතා ඉත්ථී පසස්සවා භීතා වික්ඝරමකාසී 'අබ්භං මෙ, පියාවො වතායන්ති'. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති, 'කථං භී නාම සමණා සක්කාපුත්තියා ඡවසීසස්ස පනනං ධාරෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි පියාවිලලි-කා'ති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, ඡවසීසස්ස පනෙනා ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසං. න ච භික්ඛවෙ, සබ්බපංසුකුලිකෙන හවිතබ්බං. යො හවෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලකානිපි අට්ඨිකානිපි උච්චිට්ඨොදකමෙ පනෙන නීහරන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙන්ති 'යස්මිං යෙවිමෙ සමණා සක්කාපුත්තියා භුඤ්ජන්ති යොව නෙසං පටීග්ගහොති' හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, වලකානි වා අට්ඨිකානි වා උච්චිට්ඨොදකං වා පනෙන නීහරිතබ්බං. යො නීහරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටීග්ගහ”න්ති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු හස්සෙත විපාවෙතො විවරං සිබ්බෙන්ති. විවරං විලොමං භොති. හගවතො එතමන්. ආරො-චෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සස්සකං නමකක”න්ති.

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස දණ්ඩසස්සකං උපපන්නං භොති. හගවතො එතමන්. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දණ්ඩසස්සක”න්ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙව සසුකදණේඛ ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ජායතති වීයතති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිභී කාමභොගිනො'ති. භගවතො එතමසුං ආරොවෙසුං. -පෙ-

"න භික්ඛවෙව, උච්චාවචා සසුකදණේඛා ධාරෙනඛබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙව අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඛ්ඛනාභිමයතති."

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුන්තවපඤ්ඤාන පි වෙළපෙසිකාය පි වීචරං සිඛෙඛනතී වීචරං දුක්ඛිඛබ්බිතං භොති. භගවතො එතමසුං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව සුවික"නති.

සුවිසො කණ්ණකිතායො භොතතී.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව සුවිනාළික"නති.

සුවිනාළිකායපි කණ්ණකිතායො භොතතී.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව කිණේණන පුරෙතු"නති.

කිණේණපි කණ්ණකිතායො භොතතී.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව සතතුයා පුරෙතු"නති.

සතතුයාපි කණ්ණකිතායො භොතතී.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව සරිතක"නති.

සරිතකෙනපි කණ්ණකිතායො භොතතී.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව මධුසිසුකෙන සාරෙතු"නති.

සාරිතකං පරිභිජ්ජති.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව සාරිතසිපාවික"නති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තසු තසු බ්ලං නිඛනීඤා සඛ්ඛනඤ්ඤා වීචරං සිඛෙඛනති. වීචරං විකණ්ණං භොති. භගවතො එතමසුං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙව කඨිනං, කඨිනරජුං. තසු තසු ඔඛනඤ්ඤා වීචරං සිඛෙඛනතති".

විසමෙ කඨිනං පඤ්චනති. කඨිනං පරිභිජ්ජති.

“න භික්ඛවෙ විසමෙ කඨිනං පඤ්චනනිං. යො පඤ්චරයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

ඡමාය කඨිනං පඤ්චනති. කඨිනං පංසුකිනං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිණ්ණපඤ්චකනති”.

කඨිනස්ස අනොතා ජීරති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුචාකං පරිභණ්ඩං ආරොපෙතුනති”.

කඨිනං නට්ඨොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩකඨිනං විදුලකං සලාකං විනන්ධන-
රජ්ජං විනන්ධනසුක්ඛකං විනන්ධිඤා විවරං සිඛෙඛතුනති”.

සුක්ඛනන්ධරිකායො විසමා භොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කලිමබ්බකනති”.

සුක්ඛා වඩ්ඨා භොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මොසසුක්ඛකනති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරො-
වෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතනිං. යො අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලෙඤ්ඤි පාදෙහි කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලෙඤ්ඤි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතනිං. යො අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන කඨිනං අක්කමිතනිං. යො අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වීචරං සිඛෙට්ඨනා අභිගුලියා පටිගණකනති, අභිගුලියො දුක්ඛා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගගහනති”

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු උච්චාවචෙ පටිගගභොධාරෙතති සොචණ්ණමයං රුපීමයං, මනුසසා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගීනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උචාවචා පටිගගහා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකට්ඨස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දනකමයං විසාණමයං නළමයං චෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඛිනාභිමයනති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සුචියොපි සත්ථකාපි පටිගගහාපි නසසනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආචෙසනවීඤ්ඤනති”.

ආචෙසනවීඤ්ඤනකෙ සමාකුලා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගගහනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අබ්බොකාසෙ වීචරං සිඛිට්ඨනා සිතෙනපි උණ්ණනපි කිලමනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනසාලං කඨිනමණ්ඩපනති”.

කඨිනසාලා නීචවස්ත්‍රිකා භොති. උදකෙන ඔත්ථරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උචචවස්ත්‍රිකං කාතුනති”.

චයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිනිතුං තයො චයෙ ඉඨ්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහන්තා විභඤ්ඤනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො යොපාණෙ ඉඨ්ඨකායොපාණං සිලායොපාණං දරුවොපාණනති”.

ආරොහන්තා පරිපතනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලමබ්බනඛාහනති”.

කඩිනසාලාය තිණවුණුණු පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙබ්බො උලලිතතාවලිතතං කාතුං සෙතවණුණං කාලවණුණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජනති”.

70. තෙන ඔබො පන සමයෙන භික්ඛු වීවරං සිලෙඛො නසෙව කඩිනං උජ්ඣන්ධො පකංඝමනති. උතුරෙහි පි උපටිකාහි පි බජජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඩිනං සධ්ධරිකුනති”.

කඩිනං පරිභිජජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගොසංසිකාය කඩිනං සධ්ධරිකුනති”.

කඩිනං වීතිවෙධීයති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බන්ධනරජ්ජනති”.

71. තෙන ඔබො පන සමයෙන භික්ඛු කුඛෙධි පි එමෙහ පි කඩිනං උසාපෙඤ්ඤා පකංඝමනති. පරිපතීඤ්ඤා කඩිනං භිජජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිතතිබ්බෙලෙ වා නාගදන්තෙ වා ලගෙකුනති”.

72. අඵ ඔබො හගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං වීහරිඤ්ඤා යෙන වෙසාලී තෙන වාරිකං පකංඝාමී. තෙන ඔබො පන සමයෙන භික්ඛු සුචිකමපි සඤ්ඤාමපි හෙසජ්ජමපි පනෙතන ආදය ගච්ජනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙසජ්ජවිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුතතකනති”.

73. තෙන ඔබො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො භික්ඛු උපාහනායො කායබන්ධනෙන බන්ධිඤ්ඤා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. අඤ්ඤනරො උපාසකො නං භික්ඛුං අභිවාදෙත්තො උපාහනායො සීසෙන සලොසී. සො භික්ඛු මඤ්ඤා අභොසී. අඵ ඔබො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්තො භික්ඛුතං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසී. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපාහනසුචිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුතතකනති”.

74. තෙන ඔබො පන සමයෙන අන්තරාමග්ගෙ උදකං අකජීයං භොති. පරිසසාවනං න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිසසාවනනති”.

වොළකං නපභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කටච්ඡපරිසසාවනනති”.

වොළකං නපභොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධම්මකරකනති”.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන දො භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අධ්‍යානමග්ගපටිපනතා භොනති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආචරති. දුතියො භික්ඛු නං භික්ඛුං එතදවොච, 'මා ආචුසො ඵචරුපං අකාසි. නෙතං කප්පතී'ති. සො තස්මිං උපනදාං¹. අථ ඛො සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො උපනදාං භික්ඛුං එතදවොච 'දෙහි මෙ ආචුසො පරිස්සාවනං පානීයං පිවිස්සාමී'ති උපනදො භික්ඛු න අදසි. සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො කාලමකාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්තො භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොචෙසි. 'කිම්පන කං ආචුසො පරිස්සාවනං යාවීයමානො න අදසී'ති. 'එච්චාචුසො'ති. යෙ තෙ භික්ඛු අජීච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුසකච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ඛීයනති විපාවෙනති, 'කථං හි නාම භික්ඛු පරිස්සාවනං යාවීයමානො න දස්සතී'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඛ්ඤං සනතිපාතාපෙඤා නං භික්ඛුං පටිපුච්ඡි 'සච්චං කීර කං භික්ඛු පරිස්සාවනං යාවීයමානො න අදසී'ති. 'සච්චං හගවා'. විගරහි බුද්ධො හගවා, 'අනනුච්ඡේදකං මොසපුරිස අනනුලොමීකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණියං, කථං හි නාම කං මොසපුරිස, පරීක්ෂාවනං යාවීයමානො න දස්සසී? නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හියොගාවාය. අථ ඛෙවනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං චෙව අප්පසාදය පසන්නානං ඵලං එකච්චානං අක්ඛං ඵන්තායා'ති. විගරහිනා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි. "න භික්ඛවෙ අධ්‍යානමග්ගපටිපනෙන න භික්ඛුනා පරිස්සාවනං යාවීයමානෙන න දුතඛං යො න දදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො, න ච භික්ඛවෙ අපරිස්සාවනකෙන අධ්‍යානමග්ගො පටිපජ්ජිතඛො. යො පටිපජෙජ්ජය්‍ය ආපතති දුක්ඛට්ඨො. සචෙ න භොති පරිස්සාවනං වා ධම්මකරකො වා සඛ්ඤාච්ඡේදනං පි අධිට්ඨාතඛො ඉමීනා පරිස්සාවෙඤා පිවිස්සාමී'ති.

76. අථ ඛො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන චෙසාලී තදච්ඡරී. තනු සුදං හගවා චෙසාලීයං විහරති මහාවතෙ. කුට්ඨාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං කරොතති. පරිස්සාවනං න සම්මති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

1. උපනඤ්ඤා - 89.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දැඩිපරිඝ්ඤාචන්තනි”. දැඩිපරිඝ්ඤාචන්තනං න සමමති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔසරකන්ති”.

77. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු මකසෙති උඛ්ඛාලුභා භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසකුචිකන්ති”.

78. තෙන ටො පන සමයෙන වෙසාලියං පණ්ණානං හත්තානං හත්තපට්ඨානං අධිධස්සිතා භොතති. භික්ඛු පණ්ණානානි භොජනානි භුක්ඤ්ඤා අභිසන්තකායා භොතති ඛභවාඛාධා. අථ ටො ජීවකො කොමාරහළො වෙසාලිං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අද්දසා ටො ජීවකො කොමාරහළො භික්ඛු අභිසන්තකායෙ ඛභවාඛාධෙ. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිතො ටො ජීවකො කොමාරහළො හගවන්තං එතදවොච: එතරභි හනොන භික්ඛු අභිසන්තකායා ඛභවාඛාධා. ඥාධු හනොන හගවා භික්ඛුනා වඛකමඤ්ඤා ජන්තාසරඤ්ඤා අනුජානාතු එවං භික්ඛු අපපාඛාධා හවිඝ්ඤානති.

අථ ටො හගවා ජීවකං කොමාරහවට්ඨං ධම්මො කථාය සන්දසෙසසි සමාදපෙසි සමුකෙතපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ටො ජීවකො කොමාරහළො හගවතා ධම්මො කථාය සන්දසෙසිතො සමාදපිතො සමුකෙතපිතො සමපහංසිතො උච්ඛායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකතිණං කත්වා පසාමි.

අථ ටො හගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වඛකමඤ්ඤා ජන්තාසරඤ්ඤානි.

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු විසමෙ වඛකමෙ වඛකමකති. පාද දුක්ඛා භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමං කාතුතති.” වඛකමො නිවච්ඤාකො භොතති. උදකෙන ඔත්ථියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චඤ්ඤාකං කාතුතති.” වයො පට්ඨපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චීතිතුං තයො වයො ඉච්ඤ්ඤාවයං සිලාවයං දරුවයති.”

ආරොහණා වීභංගිනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාභෙ ඉට්ඨකාසොපාභං සිලාසොපාභං දුරුසොපාභංනි.”

ආරොහණා පරිපතනති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනධාහනති.

79. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වධිකමෙ වධිකමණා පරිපතනති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වධිකමණවෙදිකනති.”

80. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේතියාකාසෙ වධිකමණා සීතෙනපි උච්ඡේතනපි කිලමනති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වධිකමණසාලා”ති.

වධිකමණසාලායං¹ තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔඟුඛෙතො² උලලිඤ්ඤාවලිඤ්ඤං කාතුං: යෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං වීචරවංසං වීචරරජ්ජනති.”

81. ජණ්ණාසරං නිවච්ඤ්ඤිකං භොති. උදකෙන ඔසුරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවඤ්ඤිකං කාතුනති.” වයො පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති.”

ආරොහණා වීභංගිනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාභෙ ඉට්ඨකාසොපාභං සිලාසොපාභං දුරුසොපාභංනි.”

ආරොහණා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනධාහනති.”

ජණ්ණාසරස්ස කවාටං න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨසඛකාටං උද්දකලිකං උඤ්ඤාපාසකං අභ්‍යලවට්ඨිකං කපිසිසකං සුවිකං සට්ඨිකං තාලමිඡ්ඤං ආච්ඤ්ඤාච්ඤ්ඤං ආච්ඤ්ඤානරජ්ජනති.”

1. වධිකමණසාලායං - සිඳු.
2. ඔඟුඛෙතො - මිණ.

82. ජනනාසරඝ්ඝ කුඤ්චපාදෙ ජීරති. හගවතො එකමත්තං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මණ්ඩලිකං කාතුතති.”

ජනනාසරඝ්ඝ ධුමනෙත්තං න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධුමනෙත්තතති.”

83. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු බුදුකෙ ජනනාසරෙ මචෙකං අඝ්චධානං කරොත්ති. උපවායො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුදුකෙ ජනනාසරෙ එකමත්තං අඝ්චධානං කාතුං, මහලලකෙ මචෙකං”ති.

ජනනාසරෙ අඝ්ච චුඛං ධහති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චුඛමත්තිකතති.”

හජෝ¹ මත්තිකං තෙමෙනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මත්තිකා දෙභිකතති.”

මත්තිකා දුග්ගඤ්ච භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වාසෙතුතති.”

ජනනාසරෙ අඝ්ච කායං ධහති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකං අතිභරිතුතති.” පාතියාපි පතෙනාපි උදකං අතිභරතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකාධානං උදකසරාවකතති”.

84. ජනනාසරං තිණ්චජදනං සාදෙති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුච්චෙචා² උලලිත්තාවලිත්තං කාතුතති.”

ජනනාසරං වික්ඛලලං භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්ථරිතුං තයො සත්ථරො³; ඉට්ඨකාසත්ථරං සිලාසත්ථරං දුරුසත්ථරතති.” වික්ඛලලෙඤ්ඤච භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධොවිතුතති.”

උදකං සන්තිට්ඨති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්චමනතති.”

තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය නිසීදතති. ගත්තානි කඤ්චුට්ඨති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනනාසරපිටතති”.

1. හජෝන - සිච්චු.
2. තිණ්චජදනං න සාදෙති - PTS.
3. ඔගුච්චෙචා - මජ්ඣ.
4. සත්ථරො - මජ්ඣ.

85. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරං අපරිකම්භනං භොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පරිකම්පිතුං, තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න භොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නීවචඤ්ඤාකො භොති, උදකෙන ඔසුරියති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උච්චවඤ්ඤාකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති “අනුජානාමී භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවියනති.”

ආරොහනතා විභඤ්ඤනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තයො යොපාණෙ ඉට්ඨකායොපාණං සිලායොපාණං දරුයොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආලඛනනාභනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨසඛකාටං උදුකඛලිකං උනතරපාසකං අග්ගලවට්ඨිකං කපිසීසකං සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනවච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ඔගුමෙඛනා උලලිතනාවලිනනං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදනතකං පඤ්ඤපට්ඨකනති.

පරිවෙණං වීකඛලං භොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ මරුමො උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුණනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පදරසිලං නිකම්පිතුනති.” උදකං සතතිට්ඨති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකනීඛමනනති.”

86. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා නග්ගං අභිවාදෙතති. නග්ගා නග්ගං අභිවාදපෙනති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කරොතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනති¹. නග්ගා නග්ගස්ස ඉදෙතති. නග්ගා පටිගණ්හතති². නග්ගා ඛාදෙතති. නග්ගා භුඤ්ජෙතති. නග්ගා සායෙතති. නග්ගා පිවෙතති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවො නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදෙතබ්බො. යො අභිවාදෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්ස, න නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදපෙනබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදපෙනබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස දුතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පටිග්ගහෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන ඛාදිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන භුඤ්ජිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන සායිතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන පාතබ්බො. යො පිවෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්සාති.

87. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය වීවරං නික්ඛිපතති. වීවරං පංසුකිතං හොති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවො ජනනාසරෙ වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

දෙවො වංසෙතො වීවරං ඔවස්සති. “අනුජානාමි භික්ඛවො ජනනාසරසාලතති”

ජනනාසරසාලා නීවච්ඤ්චකා හොති. උදකෙන ඔක්චරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවො උච්චච්ඤ්චකං කාතුතති.”

වයො පරිපතති. අනුජානාමි භික්ඛවො වීනිතුං තයො වයෙ -පෙ- ආරොහනතා වීහ ඤ්ඤිතති -පෙ- ආරොහනතා පරිපතතති. “අනුජානාමි භික්ඛවො ආලමෙතබ්බහතති.”

ජනනාසරසාලාය නිණ්චුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවො ඔගුමෙකඤ්චා උලලික්ඛාචලිතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං -පෙ- වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා ජනනාසරෙපි උදකෙපි පරිකමමං කාතුං කුක්ඛවොයතති. හගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවො තිසෙසා පටිච්ඡාදියො ජනනාසරපටිච්ඡාදිං උදකපටිච්ඡාදිං වක්චපටිච්ඡාදිතති.”

1. කාචෙතති - සිඉ.
2. පටිග්ගහෙතති - සිඉ.

88. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරෙ උදකං න හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදපානනති.”

උදපානසස කුලං ලුජ්ජති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ චිනිතුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සීලාවයං දුරුවයනති.”

උදපානො නීවවස්ත්‍රකො හොති. උදකෙන ඔස්ථියති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උච්චවස්ත්‍රකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනාං වීහඤ්ඤනති -පෙ- ආරොහනාං පරිපතනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති”.

89. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලලියාපි කායඛන්ධනෙනපි උදකං වාහෙනති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකවාහනරජුජනති.”

හස්ථා දුක්ඛා හොනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තුලං කරකටකං වකකවට්ඨකනති.”

හාජනා බහු භිජ්ජනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තයො වාරකෙ ලොහවාරකං දුරුවාරකං වම්චිබණ්ඩනති.”

90. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේඤ්ඤාකාසෙ උදකං වාහනොං සීතෙනපි උණෙනපි කීලමනති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදපානසාලනති.”

උදපානසාලාය නිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ඔගුලෙඛකා උලලීනොවලිත්තං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුක-පරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං වීචරවංසං වීචරජුජනති.”

උදපානො අපාරුතො හොති. නිණ්ඩුණ්ණෙහිපි පංසුකෙහිපි ඔකීරියති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ අපිධානනති.”

උදකභාජනං න සංචිජ්ජති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකදෙණිං උදකකවාහනති.”

91. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං නභායනති. ආරාමො වික්ඛලො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ චඤ්චිකනති.”

චඤ්චිකා අපාරුතා¹ භොති. භික්ඛු භිරියනති නභායිතුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පරික්ඛිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සීලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

චඤ්චිකා වික්ඛලො භොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සඤ්චිතුං තයො සඤ්චරෙ² ඉට්ඨකාසඤ්චරං සීලාසඤ්චරං දරුසඤ්චරනති.”

උදකං සනතිට්ඨති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකනීඤ්චමනනති.”

92. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං ගඤ්ඤානී සීතිකානී භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකපුඤ්ඤවොලකෙන පි පච්චුඤ්චරිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො සඛසසු අඤ්ඤාය පොකඛරණිං කාරෙතුකාමො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පොකඛරණිනති.”

පොකඛරණියා කුලං ලුප්ඤ්ඤති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ චීනීතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සීලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විභඤ්ඤනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ තයො සොපාඤ්ඤ ඉට්ඨකාසොපාඤ්ඤං සීලාසොපාඤ්ඤං දරුසොපාඤ්ඤනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආලඛන-බාහනති.”

පොකඛරණියා උදකං පුරාණං භොති. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ උදකමානිකං උදකනීඤ්චමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඛසසු අඤ්ඤාය නිලෙලඛං ජනනාසරං කාතුකාමො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිලෙලඛං ජනනාසරනති.”

1. පාකටා - සීඉ.
2. සඤ්චරෙ - සීඉ.

93. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භීතඛු වාතුමාසං නිසීදනෙන විපච්චසන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භීකඛවෙ වාතුමාසං නිසීදනෙන විපච්චසිතඛං. යො විපච්චෙසයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

94. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භීතඛු පුජාභිකිකිණෙණසු සයනෙසු සයනති මනුසසා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඛනතා පසසිජා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භීකඛවෙ පුජාභිකිකිණෙණසු සයනෙසු සධිතඛං. යො සමෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා.”ති

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසසා ගන්ධම්චි මාලම්චි ආදය ආරාමං ආගච්චන්ති. භීතඛු කුක්ඛවචායනතා න පටිගණන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භීකඛවෙ ගන්ධං ගහෙජා කචාවෙ පඤ්චගුලිකං දතුං, පුජාං ගහෙජා විහාරෙ එකමනතං නීකඛිපිතුන්ති.”

95. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛසසස නමතකං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භීකඛවෙ නමතකන්ති.”

අථ ඛො භීතඛුනං එතදභොසි: ‘නමතකං අධිට්ඨාතඛං නු ඛො උදහු විකපෙතඛන්ති.’ “න භීකඛවෙ නමතකං අධිට්ඨාතඛං, න විකපෙතඛන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙහියා භීතඛු ආසික්ඛකුපධානෙ භුඤ්ජන්ති. මනුසසා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘සෙයාරාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භීකඛවෙ ආසික්ඛකුපධානෙ භුඤ්ජන්ති. යො භුඤ්ජයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

96. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භීකඛු ගිලානො භොති. සො භුඤ්ජමානො න සකෙසාති භජෙන්න පත්තං සන්ධාරෙතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භීකඛවෙ මලොච්චන්ති.”

97. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු එකභාජනෙ පි භුඤ්ජතති. එකථාලකෙ පි පිවතති. එකමඤ්ඤෙ පි තුවලෙටතති. එකඤ්ජරණා¹ පි තුවලෙටතති. එකපාපුරණා² පි තුවලෙටතති. එකඤ්ජරණා පාපුරණා පි තුවලෙටතති. මනුඤ්ජා උජ්ජායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිභී කාමභොගීනො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං, "න භික්ඛවෙ එකභාජනෙ භුඤ්ජිතබ්බං. න එකථාලකෙ පාතබ්බං. න එකමඤ්ඤෙ තුවලීතබ්බං. න එකඤ්ජරණෙ තුවලීතබ්බං. එකපාපුරණෙපි තුවලීතබ්බං. න එකඤ්ජරණපාපුරණෙපි තුවලීතබ්බං. යො තුවලෙටය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති

98. තෙන ඛො පන සමයෙන වඩෙඨා ලිච්චි මෙත්තිසභුමම-ජකානං භික්ඛුනං සභායො භොති. අථ ඛො වඩෙඨා ලිච්චි යෙන මෙත්තිසභුමමජකා භික්ඛු තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤා මෙත්තිසභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: 'වජ්ජමී අය්‍යා'ති. එවං වුක්ඛෙ මෙත්තිසභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. දුතියමපි ඛො වඩෙඨා ලිච්චි මෙත්තිසභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච. 'වජ්ජමී අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො මෙත්තිසභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. තතියමපි ඛො වඩෙඨා ලිච්චි මෙත්තිසභුමමජකෙ භික්ඛු එතදවොච: 'වජ්ජමී අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො මෙත්තිසභුමමජකා භික්ඛු නාලපිංසු. 'කයාභං අය්‍යානං අපරජ්ජාමී? කිස්ස මං අය්‍යා නාලපතතී'ති "තථා හි පන ඤං ආවුසො වඩස් අමෙඤ දඤ්ඤන මලලපුත්තෙන විභෙධීයමානෙ අජ්ඣුපෙකඛසී?ති"

'කයාභං අය්‍යා කරොමී?'ති.

'සචෙ ඛො ඤං ආවුසො වඩස් ඉචෙජ්ජායාසී, අපෙජච භගවා ආයස්මන්තං දඬං මලලපුත්තං නාසාපෙය්‍යා'ති.

'කයාභං අය්‍යා කරොමී? කිං මයා සකකා කාතුන්තී'

'එභි ඤං ආවුසො වඩස්, යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්, උපසඬකම්ඤා භගවන්තං එවං වදෙභි: "ඉදං භන්තෙ තච්ඡන්තං නපතීරුපං යායං භන්තෙ දියා අභයා අතීනිකා අනුපද්දවා, සායං දියා සභයා සරීනිකා සඋපද්දවා. යතො නීවානං, තතො පචානං උදකං මඤ්ඤං ආදිත්තං. අයෙයන මෙ දඬං මලලපුත්තෙන පථපතී දුසිතා"ති.

1. එකඤ්ජරණෙ - මජ්ඣ. 2. එකපාපුරණෙ - මජ්ඣ.

‘එවං අය්‍යා’නි ඛො වඩෙඨා ලිච්චි මෙකන්ධභුමච්ඡකානං භික්ඛුනං පටිඝ්ඤානං යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතො හගවනං අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො ඛො වඩෙඨා ලිච්චි හගවනං එතදවොච: “ඉදං හනොන නච්ඡනං තප්පනිරූපං, යායං හනොන දියා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා සායං දියා සභයා සරීතිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං උදකං මඤ්ඤා ආදින්නං. අයොන මෙ දබ්බන මලලුප්පෙනන පජාපති දුසිතා”ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණො භික්ඛු සඛකං සන්තිපාතාපෙතො ආයස්මනං දබ්බං මලලුප්පනං පටිපුච්ඡ: “සරසි ත්වං දබ්බ එවරූපං කතො යථායං වඩෙඨා ආහා?”ති.

“යථා මං හනොන හගවා ජානාතී”ති.

දුතියමි ඛො හගවා -පෙ- තතියමි ඛො හගවා ආයස්මනං දබ්බං මලලුප්පනං එතදවොච: “සරසි ත්වං දබ්බ එවරූපං කතො යථායං වඩෙඨා ආහා”ති.

යථා මං හනොන හගවා ජානාතී”ති.

“න ඛො දබ්බ දබ්බා එවං නිබ්බයෙග්ගති. සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙහි. සචෙ අකතං අකතන්ති වදෙහි”ති.

“යතොහං හනොන ජාතො, නාභිජානාමි සුප්පිනනොන”පි මෙඋතං ධව්චං පටිසෙවිතා, පගෙච ජාගරො”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනොසි: “තෙන හි භික්ඛවෙ සඛෙකා වඛඨස්ස ලිච්චිස්ස පනං නිකඤ්ජතු අසංභොගං සඛෙකන කරොතු. අට්ඨහි භික්ඛවෙ අඛෙහි සමනනාගතස්ස උපාසකස්ස පනො නිකඤ්ජ්ඤා: භික්ඛුනං අලාභාය පරිසකකති, භික්ඛුනං අනඤාය පරිසකකති, භික්ඛුනං ආවාසාය පරිසකකති. භික්ඛු අසෙකාසති පරිභාසති. භික්ඛු භික්ඛුහි තෙදෙනි. බුද්ධස්ස අවණණං භාසති. ධම්මස්ස අවණණං භාසති. සඛකස්ස අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨභඛෙහි සමනනාගතස්ස උපාසකස්ස පනං නිකඤ්ජතුං.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිකඤ්ච්චතඛො: වානෙනන භික්ඛුනා, පටිබලෙන සඛෙඤා ඤාපෙනඛො:

“සුඤාතු මෙ භනෙත සඛෙඤා: වඛෙඤා ලිච්චි ආයසමනතං දඛං මලලපුතං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්චෙති. යදි සඛසස පතනකලං සඛෙඤා වඛස්ස ලිච්චිස්ස පතනං නිකඤ්ච්චයා අසමෙහාගං සඛෙඤන කරොයා”. එසා ඤාතති.

“සුඤාතු මෙ භනෙත සඛෙඤා: වඛෙඤා ලිච්චි ආයසමනතං දඛං මලලපුතං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්චෙති. සඛෙඤා වඛස්ස ලිච්චිස්ස පතනං නිකඤ්ච්චති. අසමෙහාගං සඛෙඤන කරොති. යසසායසමනො ඛමති වඛස්ස ලිච්චිස්ස පතනස්ස නිකඤ්ච්චනා අසමෙහාගං සඛෙඤන කරණං, යො තුණ්හස්ස, යස්ස නකමති යො භාපෙයා. නිකඤ්ච්චනො සඛෙඤන වඛස්ස ලිච්චිස්ස පතනො අසමෙහාගො සඛෙඤන, ඛමති සඛසස තසමා තුණ්චී. එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

99. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ පුබ්බතභසමයං නිවාසෙත්වා පතනවීචරමාදය යෙන වඛස්ස ලිච්චිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඤ්චමී. උපසඤ්චමීත්වා වඛස්ස ලිච්චිං එතදවොච: “සඛෙඤන නෙ ආච්චියො වඛස්ස පතනො නිකඤ්ච්චතො. අසමෙහාගො’සි සඛෙඤනා”ති. අථ ඛො වඛෙඤා ලිච්චි “සඛෙඤන කීර මෙ පතනො නිකඤ්ච්චතො අසමෙහාගො’මඤ්ච කීර සඛෙඤනා”ති තස්චෙව මුච්චිතො පපති. අථ ඛො වඛස්ස ලිච්චිස්ස මිත්තාමච්චා ඤාතිසාලොභිතා වඛස්ස ලිච්චිං එතදවොච්ච: “අලං ආච්චියො වඛස්ස, මා යොවි, මා පරිදෙවි, මයං භගවනතං පසාදෙසසාම භික්ඛුසඤ්චා”ති.

අථ ඛො වඛෙඤා ලිච්චි සපුතඤ්චරො සමිත්තාමච්චො සඤ්චිසාලොභිතො අලලවත්චො අලලකෙයො යෙන භගවා තෙනුපසඤ්චමී. උපසඤ්චමීත්වා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා භගවනතං එතදවොච: “අච්චියො මං භනෙත අච්චගමා යථාබාලං යථාමුළාං යථා අකුසලං, යොහං අයාං දඛං මලලපුතං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා අනුඤ්චෙසිං. තස්ස මෙ භනෙත භගවා අච්චයං අච්චයතො පටිගණ්ඤාතු ආයතිං සංවරායා”ති.

“තඤ්ඤාං ආවුසො වධස් අවචයො අවචගමා යථාබාලං යථාමුළුභං
යථාඅකුසලං යං තං දඬං මලලුප්පඤ්ඤාං අවුලිකාය සීලවිපක්ඛියා
අනුඤ්ඤායෙසි. යතො ච ඛො තං ආවුසො වධස් අවචයං අවචයතො
දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පටිගණ්ඨාම. වුඤ්ඤි
හෙසා ආවුසො වධස් අරියස්ස විතයෙ යො අවචයං අවචයතො
දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති”ති.

අරච ඛො හගවා භික්ඛු ආමනොති: තෙන භි භික්ඛවෙ සඛෙඤ්ඤා
වධස්ස ලිච්චස්ස පඤ්ඤා උකඤ්ඤාතු සමෙහාගං සඛෙඤ්ඤා කරොතු.
අට්ඨති භික්ඛවෙ අඛෙගති සමනාගතස්ස උපාසකස්ස පඤ්ඤා
උකඤ්ඤාතඤ්ඤා: න භික්ඛනං අලාභාය පරිසකකති. න භික්ඛනං
අනාඤ්ඤා පරිසකකති. න භික්ඛනං ආවාසාය පරිසකකති. න භික්ඛනං
අකෙඤ්ඤාසති න පරිභාසති, න භික්ඛනං භික්ඛනං හෙදෙති. න බුද්ධස්ස
අවණණං භාසති. න ධම්මස්ස අවණණං භාසති, න සඛෙඤ්ඤා
අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨති අඛෙගති
සමනාගතස්ස උපාසකස්ස පඤ්ඤා උකඤ්ඤාතු.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ උකඤ්ඤාතඤ්ඤා. තෙන භික්ඛවෙ වඛෙඤ්ඤා
ලිච්චන්තා සඛං උපසඛෙඤ්ඤා ඵකංසං උඤ්ඤාසඛං කරිත්වා
භික්ඛනං පාදෙ වජ්ඣන්තා උකඤ්ඤාතං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාලිච්චගහෙත්වා
එවචස්ස වචන්තියො: සඛෙඤ්ඤා මෙ හනොන පඤ්ඤා නිකඤ්ඤාතො
අසමෙහාගො’මති සඛෙඤ්ඤා, සො’හං හනොන සමමා වඤ්ඤාමි
ලොමං පානෙමි. නෙඤ්ඤාං වඤ්ඤාමි. සඛං පඤ්ඤාකඤ්ඤාතං යාවාමිති
දුතියමි යාවිතඤ්ඤා. තතියමි යාවිතඤ්ඤා. වාඤ්ඤාතං භික්ඛනං
පටිබලෙන සඛෙඤ්ඤා ඤාපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ හනොන සඛෙඤ්ඤා. සඛෙඤ්ඤා වධස්ස ලිච්චස්ස
පඤ්ඤා නිකඤ්ඤාතො අසමෙහාගො සඛෙඤ්ඤා. සො සමමා වඤ්ඤාමි.
ලොමං පානෙති. නෙඤ්ඤාං වඤ්ඤාමි. සඛං පඤ්ඤාකඤ්ඤාතං යාවිති.
යදි සඛෙඤ්ඤා පඤ්ඤාකලං සඛෙඤ්ඤා වධස්ස ලිච්චස්ස පඤ්ඤා
උකඤ්ඤාතං සමෙහාගං සඛෙඤ්ඤා කරෙය්‍ය. එසා ඤ්ඤාමි.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංඛාරා. සංඛාරානං වධ්දසං ලිච්චිසං පනො නික්ඛන්තො අසමෙහාගො සංඛාරා. යො සමො වහනති ලොමං පානෙති නෙඤ්ඤාං වහනති. සංඛාරං පතඤ්ඤාප්පනං යාවති. සංඛාරා වධ්දසං ලිච්චිසං පනො උක්ඛන්තං. සමෙහාගං සංඛාරානං කරොති. යසංසායසමතො ඛමති වධ්දසං ලිච්චිසං පනසංසං උක්ඛන්තං, සමෙහාගං සංඛාරානං කරණං. යො තුණ්හසං. යසංසං නක්ඛමති යො භාසෙය්‍ය.

උක්ඛන්තො සංඛාරානං වධ්දසං ලිච්චිසං පනො සමෙහාගො සංඛාරානං. ඛමති සංඛාරානං. තස්මා තුණ්හි. ඵවමෙතං ධාරයාමී''ති.

දුක්ඛසංඛාරො.

හිතිය භාණ්ඩාරං

100. අප්‍ර ටො හගවා වෙසාලියං යථාහිරන්තං විහරිතො යෙන හග්ගා තෙන වාරිකං පසංගමී. අනුපුබ්බන්ත වාරිකං චරමානො යෙන හග්ගා තදවසරී. තත්‍ර සුදං හගවා හග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගීරෙ භෙසකලාවනෙ මීගදයෙ.

තෙන ටො පන සමයෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස කොකන්දෙ නාම පාසාදෙ අචීරකාරිතො හොති අනජ්ඣාචුඤ්ඤා සමඤ්ඤා වා බ්‍රාහ්මඤ්ඤා වා කෙනචී වා මනුස්සගුතෙන.

අප්‍ර ටො බොධිරාජකුමාරො සඤ්ජකාපුත්තං මාණවං ආමනොසී: එහි තුං සමම සඤ්ජකාපුත්ත, යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධම. උපසඩ්ධමීඤ්ඤා මම වචනෙන හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාබාධං අප්පාතඩ්ධං උහුට්ඨානං බලං එාසුචිහාරං පුච්ඡති 'බොධි හනො රාජකුමාරො හගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා අප්පාබාධං අප්පාතඩ්ධං උහුට්ඨානං බලං එාසුචිහාරං පුච්ඡති'ති. එවඤ්ඤා වදෙති: 'අධිවාසෙතු කීර හනො හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාකන්‍යාය හත්තං සද්ධීං භික්ඛුසංඛෙත්තා'ති.

'එවං හො'ති ටො සඤ්ජකාපුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසංඤ්ඤා යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ධමී. උපසඩ්ධමීඤ්ඤා හගවතා සද්ධීං සමමොදී. සමමොදනීයං කථං සාරාණීයං වීතිසාරෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසීනෙඤ්ඤා ටො සඤ්ජකාපුත්තො මාණවො හගවන්තං එතදවොච: බොධි ටො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාබාධං අප්පාතඩ්ධං උහුට්ඨානං බලං එාසුචිහාරං පුච්ඡති. එවඤ්ඤා වදෙති 'අධිවාසෙතු කීර හනො හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාකන්‍යාය හත්තං සද්ධීං භික්ඛුසංඛෙත්තා'ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප්‍ර ටො සඤ්ජකාපුත්තො මාණවො හගවතො අධිවාසනං විදීඤ්ඤා උට්ඨායාසනා යෙන බොධිරාජකුමාරො තෙනුපසඩ්ධමී. උපසඩ්ධමීඤ්ඤා බොධිං රාජකුමාරං එතදවොච: "අවොචුච්ච ටො මයං හොතො වචනෙන තං හගවන්තං ගොතමං 'බොධි ටො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වඤ්ඤා, අප්පාබාධං අප්පාතඩ්ධං උහුට්ඨානං බලං එාසුචිහාරං පුච්ඡති. එවඤ්ඤා වදෙති: අධිවාසෙතු කීර හනො හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාකන්‍යාය හත්තං සද්ධීං භික්ඛුසංඛෙත්තා'ති. අධිචුඤ්ඤා පන සමඤ්ඤා ගොතමෙනා"ති.

101. අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො කසසා රත්තියා අච්චයෙන පඤ්ඤා ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදුපෙඤ්ඤා කොකනදඤ්ඤා පාසාදං ඔදුනෙහි දුසස්සහි සන්ථරාපෙඤ්ඤා යාව පච්ඡිමා යොපාණකලෙඛරා සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනොසී: එහි ත්වං සම්ම සඤ්ජිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසඛකම, උපසඛකමිඤ්ඤා හගවතො කාලං ආරොචෙහි 'කාලො හනොන නිට්ඨිතං හත්තනති' 'එවමෙහා'ති ඛො සඤ්ජිකා-පුත්තො මාණවො ඛොධිසස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසස්සුඤ්ඤා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා හගවතො කාලං ආරොචෙසී 'කාලො භො ගොතම නිට්ඨිතං හත්තනති'.

අථ ඛො හගවා පුබ්බභග්ගසමයං නිවාපෙඤ්ඤා පත්තච්චරමාදය යෙන ඛොධිසස්ස රාජකුමාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි සඤ්ඤා භික්ඛුසඛෙසන. තෙන ඛො පන සමයෙන ඛොධිරාජකුමාරො බඤ්ඤා-රකොට්ඨකෙ ධීනො භොති හගවනං ආගමයමානො. අද්දසා ඛො ඛොධිරාජකුමාරො හගවනං දුරතොව ආගච්ඡනං. දිස්වාන තතො පච්චුග්ගනඤ්ඤා හගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා පුරස්කඤ්ඤා යෙන කොකනදෙ පාසාදෙ තෙනුපසඛකමි.

අථ ඛො හගවා පච්ඡිමං යොපාණකලෙඛරං නිසස්සාය අට්ඨාසී. අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො හගවනං එතදචොච: 'අකකමකු හනොන හගවා දුසස්සානී, අකකමකු සුගතො දුසස්සානී, යං මම අසස්ස දීසරත්තං භික්ඛාය සුඛායා'ති. එවං චුත්තො හගවා කුණ්ඨි අභොසී. දුක්ඛමච්ච ඛො -පෙ- තතීයමි ඛො ඛොධිරාජකුමාරො හගවනං එතදචොච: 'අකකමකු හනොන හගවා දුසස්සානී, අකකමකු සුගතො දුසස්සානී, යං මම අසස්ස දීසරත්තං භික්ඛාය සුඛායා'ති. අථ ඛො හගවා ආයසමනං ආනන්දං අපලොකෙසී. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ ඛොධී රාජකුමාරං එතදචොච: 'සංභරකු රාජකුමාර දුසස්සානී, න හගවා වෙලපක්කිකං¹ අකකමිසස්සති. පච්ඡිමං ජනනං තථාගතො අනුකමමති'ති.

අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො දුසස්සානී [සංභරාපෙඤ්ඤා උපරි කොකනදෙ පාසාදෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙසී. අථ ඛො හගවා කොකනදං පාසාදං අභිරුභිඤ්ඤා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඤා භික්ඛුසඛෙසන. අථ ඛො ඛොධිරාජකුමාරො බුද්ධපච්චිමං භික්ඛුසඛං පඤ්ඤානෙත ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහඤ්ඤා සන්තපොඤ්ඤා සමචචාරෙඤ්ඤා හගවනං භුක්ඛාචං ඔනීතපත්තපාණිං එකමනං නිසීදි.

1. වෙලපට්ඨිකං - පෙසං.

එකමන්තං නිසින්නං ඛො ඛොධිං රාජකුමාරං හගවා ධම්මේය කථාය සඤ්ඤෙසසන්ධා සමාදපෙතවා සමුඤ්ඤෙතෙතවා සමපභංසෙතවා උට්ඨායාසනා පසකාමී. අථ ඛො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතවා හිතඛු ආමනොතසි “න හිතඛවෙ චෙලපත්තිකා අකකමීතඛබ්බා. යො අකකමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨසා”ති.

102. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා ඉත්ථී අපගතගඛ්භා හිතඛු නිමනොතවා ‘දුස්සං පඤ්ඤපෙතවා එතදචොච “අකකමථ හනොත දුස්සන්ති”. හිතඛු කුකඤ්චවායනො න අකකමන්ති.

“අකකමථ හනොත දුස්සං මඛගලජායා”ති. හිතඛු කුකඤ්චවායනො න අකකමීංසු.

අථ ඛො සා ඉත්ථී උජ්ඣායති ඛීයති විපාවෙති: “කථං හි නාම අය්‍යා මඛගලජාය යාවීයමානා චෙලපත්තිකං නාකකමීසසන්ති”ති. අසෙසාසුං ඛො හිතඛු තසසා ඉත්ථීයා උජ්ඣායන්තියා ඛීයන්තියා විපාවෙත්තියා. අථ ඛො තෙ හිතඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “හිතී හිතඛවෙ මඛගලිකා. අනුජානාමී හිතඛවෙ හිතීනං මඛගලජාය යාවීයමානොත චෙලපත්තිකං අකකමීතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන හිතඛු ධොතපාදකං අකකමීතුං කුකඤ්චවායන්ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “අනුජානාමී හිතඛවෙ ධොතපාදකං අකකමීතුන්ති”.

103. අථ ඛො හගවා හග්ගෙසු යථාභීරුන්තං විහරිතවා යෙන සාවතථී තෙන වාරිකං පසකාමී. අනුසුඛඛන්ත වාරිකං චරමානො යෙන සාවතථී තදචසරි. තනු සුදං හගවා සාවතථීයං විහරන්ති ජෙතවනෙ අනාරාපිණධීකක්ඛ ආරාමෙ. අථ ඛො විසාඛා මීගාරමානා සටකඤ්ච කතකඤ්ච සමමජ්ජනිඤ්ච ආදය යෙන හගවා තෙනුපසධන්ති. උපසධන්තමීතවා හගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසිදී. එකමන්තං නිසින්නං ඛො විසාඛා මීගාරමානා හගවන්තං එතදචොච: “පටිගඤ්ඤාතු මෙ හනොත හවො සටකඤ්ච කතකඤ්ච සමමජ්ජනිඤ්ච යං මම අසස දීඝරක්ඛං හිතාය සුඛායා”ති. පටිග්ගහෙසි හගවා සටකඤ්ච සමමජ්ජනිඤ්ච. න හගවා කතකං පටිග්ගහෙසි.

අථ ඛො භගවා විසාඛං මිඟාරමානරං ධම්මේසා කථාය සන්දසෙසසි සමාදපෙසි සමුකෙතපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො විසාඛා මිඟාරමානා භගවතා ධම්මේසා කථාය සන්දසසිතා සමාදපිතා සමුකෙතථිතා සමපහංසිතා උටඨායාසනා භගවනතං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඛිණං කඤ්ඤා පසංඝාමී. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ. කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ සටකඤ්ඤා සමමජ්ජනිඤ්ඤා. න භික්ඛවෙ කතකං පරිභුඤ්ඤානඛං. යො පරිභුඤ්ඤායා ආපඤ්ඤා දුක්ඛටසස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිසෙසා පාදසංසනියො සකඛරං කඨලං සමුද්දපෙථෙකතනී.”

104. අථ ඛො විසාඛා මිඟාරමානා විදුපනඤ්ඤා තාලවණටඤ්ඤා ආදය යෙන භගවා තෙනුපසඛනමී. උපසඛනමිඤ්ඤා භගවනතං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසිතතා ඛො විසාඛා මිඟාරමානා භගවනතං එතදවොච: “පටිගණනාතු මෙ භගවත භගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණටඤ්ඤා යං මම අසස දීඝරතං භිතාය සුඛායා”ති.

පටිගණනෙසි භගවා විදුපනඤ්ඤා තාලවණටඤ්ඤා. අථ ඛො භගවා විසාඛං මිඟාරමානරං ධම්මේසා කථාය සන්දසෙසසි -පෙ- අථ ඛො විසාඛා මිඟාරමානා -පෙ- පදකඛිණං කඤ්ඤා පසංඝාමී. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මේ. කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ විදුපනඤ්ඤා තාලවණටඤ්ඤා”ති.

105. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛකසස මකසච්ඡනී උපහතා හොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ මකසච්ඡනිතනී”.

වමරිච්ඡනී¹ උපහතා හොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ වමරිච්ඡනී ධාරෙතඛං. යො ධාරෙයා ආපඤ්ඤා දුක්ඛටසස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ නිසෙසා ච්ඡනියො: වාකමයං උසිරමයං මොරපිඤ්ඤාමයනී.

1. වාමරිච්ඡනී - 040.

106. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ජනං උපන්නං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු ජනපග්ගහිතා ආභිඤ්ඤති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො සම්මිත්තලෙභි ආජීවකසාවකෙභි සඤ්ඤං උයානං අගමාසි. අද්දසංසු¹ ඛො තෙ ආජීවකසාවකා ජබ්බභේයෙ භික්ඛු දුරතොව ජනපග්ගහිතෙ ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන නං උපාසකං එතදචොචුං: “එතෙ ඛො අයා, තුමභාකං හදන්තා ජනපග්ගහිතා ආගච්ඡන්ති සෙයාපාපි ගණකමභාමන්තා”ති.

“නායා එතෙ භික්ඛු පරිබ්බාජකා”ති.

“භික්ඛු න භික්ඛු”ති අබ්භුතං අකංසු. අථ ඛො යො උපාසකො උපගතෙ සඤ්ජානිත්වා උජ්ඣායති ඛියති වීජාවෙති “කථං භි නාම හදන්තා ජනපග්ගහිතා ආභිඤ්ඤන්ති”ති.

අසෙසාසු ඛො භික්ඛු නස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායන්තාස්ස ඛියන්තස්ස වීජාවෙන්තස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා.”

විගර්භි බුද්ධො හගවා. විගර්භිත්වා ධම්මීං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ ජනං ධාරෙතඛං. යො ධාරෙයා ආපඤ්ඤි දුක්ඛටස්සා”ති.

197. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගීලානො හොති, නස්ස වීනා ජනෙන න එය්ඤ්ඤං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගීලානස්ස ජනනති.”²

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ‘ගීලානස්සෙව හගවතා ජනං අනුඤ්ඤන්තං නො අගීලානස්සා’ති ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ජනං ධාරෙතුං කුක්ඛව්වායන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අගීලානෙනපි ආරාමෙ ආරාමුපචාරෙ ජනං ධාරෙතුන්ති.”

1. අද්දසංසු - මජ්ඣ. 2. ජනං ධාරෙතුන්ති - මජ්ඣ.

108. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සික්ඛාය පක්ඛං උඨොතො¹ දණ්ඩ ආලංඝිතො වීකාලෙ අඤ්ඤතරෙන ගාමදොරෙන අතික්ඛමති. මනුස්සා “එසයා” වොරො ගච්ඡති. අසි’ස්ස වීජොතලති”ති අනුපතීතො ගහෙතො සඤ්ජානීතො මුඤ්චංසු. අප ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙසී.

‘කිං පන තං ආවුසො දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙසී’ති.

‘එවමාවුසො’ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අච්ච්චා සත්තදායා ලජ්ජතො කුක්ඛවට්ඨා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායනති වීයනති වීපාවෙනති: “කපං භි නාම භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙසසති”ති.

අප ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

‘සච්චං කිර තං භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙසී’ති”

‘සච්චං භගවා’

වීගර්භී බුද්ධො භගවා. වීගර්භීතො ධම්මං කපං කතො භික්ඛු ආමනෙතසී: “න භික්ඛවෙ දණ්ඩසික්ඛා ධාරෙතඛො. යො ධාරෙයා ආපක්ඛී දුක්ඛට්ඨසා”ති.

109. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගීලානො හොති. න සංකොති වීනා දණ්ඩන² ආභිඤ්ඤාං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගීලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං” දතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දතඛො: තෙන ගීලානෙන භික්ඛුනා සඛං උපසංකම්භීතො එකංසං උත්තරාසඛං කරිතො වුට්ඨානං භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්ඤිතො උක්ඛට්ඨිකං නිසීදිතො අඤ්ඤං පඤ්ඤෙතො එවමස්ස වචනීයො:

‘අභං භනෙත ගීලානො න සංකොමී වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො’භං භනෙත සඛං දණ්ඩසම්මතිං යාවාමී”ති. දුතියමෙ යාවිතඛො. තතියමෙ යාවිතඛො. වාගෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සංඛො ක්ඤ්ඤෙතඛො.

1. උඨොතො - ඉඡ්ඤා, PTS.
උඨොතො - ඡායා.
2. එසයො - සිඤ්ඤා.
3. දණ්ඩනෙත - සිඤ්ඤා.
4. දණ්ඩසම්මතිං - ඉඡ්ඤා.

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංවේදනාං අයං ඉක්ඛන්තො මො භික්ඛු ගිලානො, න සංකොඤ්ඤා වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංඛං දණ්ඩසම්මතිං යාවති. යදි සංඛංසංස පනතකලලං සංවේදනා ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං දදෙයා. එසා ඤාතී.”

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංවේදනාං අයං ඉක්ඛන්තො මො භික්ඛු ගිලානො න සංකොඤ්ඤා වීනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංඛං දණ්ඩසම්මතිං යාවති. සංවේදනා ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං දෙති. යසංසංසමනො ඛමති ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං යා දනං, සො තුණ්හසංසං. යසංස නකම්මති සො භාසෙයා.

දිනතා සංවේදනා ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මති, ඛමති සංඛංසංස තසමා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

110. තෙන මො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. න සංකොඤ්ඤා වීනා සිකකාය පනතං පරිහරිතුං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානසංස භික්ඛුනො සිකකායම්මතිං දතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දුතඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සංඛං උපසංඛම්මතිං එකංසං උත්තරාසංඛං කරිතො වුධිතානං භික්ඛුනා. පාදෙ වජ්ඣිකං උකඤ්චිකං නිසීදිතවා අඤ්ඤාපි. පග්ගහෙතො එවමසං වචනියො “අහං භවෙති ගිලානො න සංකොඤ්ඤා වීනා සිකකාය පනතං පරිහරිතුං. සො’හං භවෙති සංඛං සිකකායම්මතිං යාවාමී”ති. දුතියමපි යාවිතඛො. තතියමපි යාවිතඛො. වාතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංවේදනා ඤාපෙතඛො.”

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංවේදනාං අයං ඉක්ඛන්තො මො භික්ඛු ගිලානො න සංකොඤ්ඤා වීනා සිකකාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංඛං සිකකායම්මතිං යාවති. යදි සංඛංසංස පනතකලලං සංවේදනා ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො සිකකායම්මතිං දදෙයා. එසා ඤාතී.”

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංවේදනාං අයං ඉක්ඛන්තො මො භික්ඛු ගිලානො න සංකොඤ්ඤා වීනා සිකකාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංඛං සිකකායම්මතිං යාවති. සංවේදනා ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො සිකකායම්මතිං දෙති. යසංසංසමනො ඛමති ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො සිකකායම්මතිං යා දනං. සො තුණ්හසංසං. යසංස නකම්මති සො භාසෙයා. දිනතා සංවේදනා ඉක්ඛන්තො මසං භික්ඛුනො සිකකායම්මති, ඛමති සංඛංසංස තසමා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

111. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, න සකෙකාති විනා දණ්ණඛන ආභිඤ්ඤිතං. න සකෙකාති විනා සිසකාය පත්තං පරිභරිතං. භගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ණසිසකාසමමතිං දුතං. එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ දුතඛො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඛිතං උපසඛකම්ඤ්ඤා එකංසං උත්තරාසඛිතං කරිතො වූච්ඡානං භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්ඤිතො උඤ්ඤවිකං නිසිදිතො අඤ්ඤලිච්චගගහෙනවා එවමස්ස වචනියො: “අභං භතොග ගිලානො, න සකෙකාමි විනා දණ්ණඛන ආභිඤ්ඤිතං, න සකෙකාමි විනා සිසකාය පත්තං පරිභරිතං. සොභං භතොග සඛිතං දණ්ණසිසකාසමමතිං යාචාමි”ති. දුතියමපි යාවිතඛො. තතියමපි යාවිතඛො. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිඛලෙන සඛෙතා ඤාපෙතඛො:

“සුඤ්ඤානු මෙ භතොග සඛෙතා. අයං ඉස්සන්තොමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ණඛන ආභිඤ්ඤිතං. න සකෙකාති විනා සිසකාය පත්තං පරිභරිතං. සො සඛිතං දණ්ණසිසකාසමමතිං යාවති. යදි සඛිතස්ස පත්තකලං සඛෙතා ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ණසිසකාසමමතිං දදෙය්‍ය” එසා ඤාතති.

“සුඤ්ඤානු මෙ භතොග සඛෙතා: අයං ඉස්සන්තොමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණ්ණඛන ආභිඤ්ඤිතං, න සකෙකාති විනා සිසකාය පත්තං පරිභරිතං. සො සඛිතං දණ්ණසිසකාසමමතිං යාවති. සඛෙතා ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ණසිසකාසමමතිං දෙති. යස්සායසමතො ඛමති ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ණසිසකාසමමතියා දුතං. සො තුඤ්ඤාභිස්ස, යස්ස නඤ්ඤමති සො භාසෙය්‍ය. දිනතා සඛෙතන ඉස්සන්තොමස්ස භික්ඛුනො දණ්ණසිසකාසමමති. ඛමති සඛිතස්ස තසමා තුඤ්ඤි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

112. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රොමන්තකො හොති¹ සො රොමන්තීඤ්ඤා රොමන්තීඤ්ඤා² අපේක්ඛාහරති. භික්ඛු උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “විකාලෙ”යං භික්ඛු භොජනං භුඤ්ඤති”ති. භගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු අචිරං ගොයොනියා වුතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රොමන්තකස්ස රොමන්තනං. න ච භික්ඛවෙ ඛභි මුඛවාරං නීභරිතො අපේක්ඛාහරිතඛො. යො අජ්ඣාභරෙය්‍ය යථා ඛමෙමා කාරෙතඛො”ති.

1. රොමඤ්ඤිකො - මජ්ඣ., ඥා.
2. අභොසි - ඥා.
3. රොමඤ්ඤිකො - මජ්ඣ., ඥා.

113. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුගස්ස සඛ්ඤ-
 හත්තං භොති. හත්තභෙග්ග ඛහු ඩිස්වානි විපාවෙතති. චතුස්සා
 උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙතති: “කථං හි නාම සමණා සත්ත-
 පුත්තියා ඔදනෙ දියමානෙ න සක්කවචං පටිග්ගභෙස්සනති. එකමෙකං
 ඩිස්වා කම්මසතෙන නිට්ඨායති”ති. අසෙසාසුං ඛො හිතඤ්ඤ තෙසං
 චතුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො
 තෙ හිතඤ්ඤ හගවතො එතමස්වා ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිතඤ්ඤ
 යං දියමානං පතති තං සාමං ගභෙත්වා පරිභුක්ඛාතං. පරිච්චත්තං
 තං හිතඤ්ඤ දයකෙහි”ති.

114. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො හිතඤ්ඤ දිසෙහි
 නාමෙහි පිණ්ඩාය වරති. අඤ්ඤතරො ඉත්ථී පසස්ථා තං හිතඤ්ඤ
 එතදචොච: “එහි හනොත මෙඋතං ධම්මං පටිසෙවා”ති.

“අලං හගිනි, නොතං කප්ඵති”ති.

“සචෙ ඛො ත්වං හනොත න පටිසෙවිස්සසි, ඉදනාහං අත්තනො
 නාමෙහි ගත්තානි විලිඛිත්වා කුසං කර්මසාමි ‘අයං මං හිතඤ්ඤ
 විපකරොති’ති.

“පජානාසි ත්වං හගිනි”ති.

අථ ඛො සා ඉත්ථී අත්තනො නාමෙහි ගත්තානි විලිඛිත්වා කුසං
 අකාසි: “අයං මං හිතඤ්ඤ විපකරොති”ති.

චතුස්සා උපධාවිත්වා තං හිතඤ්ඤං අග්ගභෙසුං. අද්දසාසුං ඛො
 තෙ චතුස්සා තස්සා ඉත්ථීයා නාමෙසු ජච්චිට්ඨි ලොභිතමිට්ඨි. දිස්වාන
 ‘ඉම්ඤ්ඤායෙව ඉත්ථීයා ඉදං කම්මං, අකාරකො හිතඤ්ඤ’ති තං හිතඤ්ඤං
 වුඤ්ඤිංසු.

අථ ඛො සො හිතඤ්ඤ ආරාමං ගහත්වා හිතඤ්ඤනං එතමස්වා
 ආරොචෙසි.

“ක්ඛං පන ත්වං ආවුසො දිසෙ නාමෙ ධාරෙසි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ හිතඤ්ඤ අපිච්ඡා සත්තච්ඡා ලජ්ජිතො කුසඤ්ඤවකා
 ඩිස්ඤාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙතති: “කථං හි නාම
 හිතඤ්ඤ දිසෙ නාමෙ ධාරෙස්සනති”ති.

අථ ඛො තෙ හිතඤ්ඤ හගවතො එතමස්වා ආරොචෙසුං. “න
 හිතඤ්ඤ දිසා නාමා ධාරෙත්ඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති
 ඤ්ඤකච්ඡාසා”ති.

1. පච්චිට්ඨිංසු - භාෂා.
 පච්චිට්ඨිංසු - PTS.

115. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නටෙනපි නඛං ජීඤ්ඤාති, වුට්ඨොති නඛං ජීඤ්ඤාති කුඤ්ඤිපි නඛං සංසතති. අධ්‍යුලියො දුක්ඛා භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නඛවෙජ්ඤාතති”.

සලොභිතකං නඛං ජීඤ්ඤාති. අධ්‍යුලියො දුක්ඛා භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මංසප්පමාණෙන නඛං ජීඤ්ඤාතති.”

116. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු වීසතිමච්චං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ වීසතිමච්චං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපඤ්ඤා දුක්ඛචක්ඛං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ මලමඤ්ඤං අපකඤ්ඤාතති”.

117. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං කෙසා දීසා භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“උස්සභනති පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤාමඤ්ඤං කෙසෙ ඔරොපෙතූතති?”.

“උස්සභනති භගවා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනොසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුරං බුරසිලං බුරසිපාචීකං නමතකං සබ්බං බුරභණ්ඩනති.”

118. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු මස්සුං කප්පාපෙනති, මස්සුං වධිඤ්ඤාපෙනති, ගොලොමීකං කාරාපෙනති. චතුරස්සකං කාරාපෙනති, පරිවුට්ඨං කාරාපෙනති, අධ්‍යුරකං කාරාපෙනති, දුඤ්ඤා ධර්මපෙනති, සඤ්ඤාමෙ ලොමං සංභරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ මස්සු කප්පාපෙනබ්බං, න මස්සු වධිඤ්ඤාපෙනබ්බං, න ගොලොමීකං කාරාපෙනබ්බං, න චතුරස්සකං කාරාපෙනබ්බං, න පරිවුට්ඨං කාරාපෙනබ්බං, න අධ්‍යුරකං කාරාපෙනබ්බං, න දුඤ්ඤා ධර්මපෙනබ්බං න සඤ්ඤාමෙ ලොමං සංභරාපෙනබ්බං. යො සංභරාපෙය්‍ය ආපඤ්ඤා දුක්ඛචක්ඛං”ති.

119. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරඤ්ඤ භික්ඛුනො සම්මාධෙ වණො භොති. භෙසජ්ජං න සන්තිට්ඨති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධපච්චියා සම්මාධෙ ලොමං සංභරාපෙතුන්ති.”

120. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු කතතරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙත්ති. මනුඤ්ඤා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ කතතරිකාය කෙසා ඡෙදපෙතබ්බං. යො ඡෙදපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

121. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරඤ්ඤ භික්ඛුනො පිසෙ වණො භොති. න සකෙසාති බුරෙන කෙසෙ ඕරොපෙතුං. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබ්බාධපච්චියා කතතරිකාය කෙසෙ ඡෙදපෙතුන්ති.”

122. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දීඝානි නාසිකාලොමානි ධාරෙත්ති, මනුඤ්ඤා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි පිසාවිලලිකා’ති, භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ දීඝං නාසිකාලොමං ධාරෙතබ්බං, යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

123. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සයඛරිකායපි මබ්බසිස්සං කෙනපි නාසිකාලොමං භාභාපෙත්ති. නාසිකා දුක්ඛා භොත්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සන්ඤ්ඤාසත්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු පලිතං භාභාපෙත්ති. මනුඤ්ඤා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිඪී කාමභොගිනො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පලිතං භාභාපෙතබ්බං. යො භාභාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

124. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කණණමුලභරණියො කණණ ඵක්ඛා හොතති. හගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ කණණමුලභරණිතති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා කණණමුලභරණියො ධාරෙතති සොචණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායතති ඛියතති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪි කාමභොගිනො’ති. හගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා කණණමුලභරණියො ධාරෙතධ්වා. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සබ්බනාභිමයතති.”

125. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ඛහුං ලොභභණ්ඩ - කංසභණ්ඩ - සහතිවයං කරොතති. මනුස්සා චිහාරචාරිකං ආභිණ්ඩනං පසුඤ්ඤා උජ්ඣායතති ඛියතති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තියා ඛහුං ලොභභණ්ඩ - කංසභණ්ඩ - සහතිවයං කරස්සතති සෙය්‍යථාපි කංසපඤ්ඤා”ති. හගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොභභණ්ඩ - කංසභණ්ඩ - සහතිවයො කාතධ්වා. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤතිමි අඤ්ඤතිසලාකමිච්චි කණණමුලභරණියමි ඛෙඤ්ඤාමකමිච්චි කුකඤ්චව්‍යාසතති. හගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිං අඤ්ඤතිසලාකං කණණමුලභරණිං ඛෙඤ්ඤාමකතති.”

126. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු සඤ්ඤාචි-පලලාභිකාය නිසීදතති. සඤ්ඤාචියා පත්තා ලුජ්ජතති. හගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඤ්ඤාචිපලලාභිකාය නිසීදතඛං. යො නිසීදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස විනා ආයොගා න ඵාසු හොති. හගවතො ඵතමස්ස ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආයොගතති.”

1. ආයොගෙන - මජ්.

අප්‍ර වො භික්ඛුනං එතදහොසී: ‘කප්පනු වො ආයොගො වෙතබ්බො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තනාකං වෙමකං වච්චං¹ සලාකං සබ්බං තනාහණ්ඩකන්ති.”

127. තෙන වො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අකාය-බන්ධනො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. තස්ස රජිකාද අනාරවාසකො හස්සිඤ්ඤං². මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. යො භික්ඛු මඬකු අහොසී. අප්‍ර වො යො භික්ඛු ආරාමං ගන්තො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසී. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අකායබන්ධනෙන ගාමො පවිසිතබ්බො. යො පවිසෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ කායබන්ධනන්ති.”

128. තෙන වො පන සමයෙන ජබ්බභිකා භික්ඛු උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙන්නි: කලාබුකං දෙඬුහකං මුරපං මඤ්චිණං. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙන්නි: “සෙය්‍යථාපි ගිභී කාම-හොගිතො”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙතබ්බානි: කලාබුකං දෙඬුහකං මුරපං මඤ්චිණං. යො ධාරෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉච්ච කායබන්ධනානි පට්ඨිකං සුකරනාකන්ති.

කායබන්ධනස්ස දසා ජීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මුරපං මඤ්චිණන්ති.”

කායබන්ධනස්ස අනෙතා ජීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යොහකං ගුණකන්ති.”

කායබන්ධනස්ස පචනනෙතා ජීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විඨන්ති.”

1. වෙධං, වධං.
2. පභෙසිඤ්ඤං - මඤ්ඤං.

129. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ වීඨෙ ධාරෙනති සොචණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිභී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා වීඨා ධාරෙනඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දනාමයං විසාණමයං නළමයං වෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඛිනාභිමයං සුඤ්ඤමයනති.”

130. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ආනජෙ උහුකා සඛ්ඛාටීයො පාරුපිඤ්ඤා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. වාතමණ්ඩලිකාය සඛ්ඛාටීයො උක්ඛිපිසිංසු¹. අථ ඛො ආයසමා ආනජෙ ආරාමං ගන්ඤ්ඤා භික්ඛුනාං එතමස්සං ආරොචෙසී. භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකං පාසකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චාවචා ගණ්ඨිකායො ධාරෙනති සොචණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛීයනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිභී කාමභොගිනො’ති භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා ගණ්ඨිකා ධාරෙනඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං දනාමයං විසාණමයං නළමයං වෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සඛිනාභිමයං සුඤ්ඤමයනති.”

131. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගණ්ඨිකමපි පාසකමපි වීචරෙ අපෙඨනති. වීචරං ජීරති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං පාසකඵලකනති.”

ගණ්ඨිකාඵලකමපි පාසකඵලකමපි අනෙත අපෙඨනති. කොණො විචරියති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨිකාඵලකං අනෙත අපෙඨනං පාසකඵලකං සක්ඛධගුලං වා අට්ඨධගුලං වා ඔගාභෙඤ්ඤා අපෙඨනති.”

1. උක්ඛිපි-සු - පිචු.

132. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා හිතඛු ගිහිනිවසං නිවාසෙනති: හස්සීසොණ්ඨිකං මච්ඡාවාළකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ඩකං සතවලලිකං. මනුසො උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න හිතඛිවෙ ගිහිනිවසං නිවාසෙනධං: හස්සීසොණ්ඨිකං මච්ඡාවාළකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ඩකං සතවලලිකං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා"ති.

133. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා හිතඛු සංචෙලලියං නිවාසෙනති. මනුසො උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤෙ චුණ්ඛවට්ඨි'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න හිතඛිවෙ, සංචෙලලියං නිවාසෙනධං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා හිතඛු ගිහීපාරුතං පාරුපනති. මනුසො උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න හිතඛිවෙ ගිහීපාරුතං පාරුපිතධං. යො පාරුපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්සා"ති.

134. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා හිතඛු උභතො කාරං හරතති. මනුසො උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤෙ චුණ්ඛවට්ඨි'ති. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

"න හිතඛිවෙ උභතො කාරං හරිතධං. යො හරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමී හිතඛිවෙ එතතො කාරං අනිකරාකාරං සීසහාරං ඛන්ධහාරං ඔලඛෙකනති".

135. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දන්තකට්ඨං න ඛාදන්ති. මුඛං දුග්ගන්ධං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනො: අවනඛුස්සං, මුඛං දුග්ගන්ධං භොති, රසහරණියො න විසුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමභං හත්තං පරියොනන්ති, හත්තමස්ස නච්ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදීනවා දන්තකට්ඨස්ස අඛාදනො.

පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනො: වකඛුස්සං, මුඛං න දුග්ගන්ධං භොති, රසහරණියො විසුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමභං හත්තං න පරියොනන්ති, හත්තමස්ස ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස ඛාදනො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දන්තකට්ඨන්ති”.

136. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දීයානි දන්තකට්ඨානි ඛාදන්ති. තෙහෙව සාමණෙරෙ ආකොටෙතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, දීයං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨබ්බලපරමං දන්තකට්ඨං, න ච තෙන සාමණෙරො ආකොටෙතඛො. යො ආකොටෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

137. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදන්තස්ස කණෙඤ්චිලග්ගං භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං ඛාදිතඛං. යො ඛාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ චතුරබ්බලපච්ඡිමං දන්තකට්ඨන්ති”.

138. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දයං ආලිමෙපන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි දවඩාහකා’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ දයො ආලිමෙපතඛො. යො ආලිමෙපය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණගහණා භොන්ති. දවඩාහෙ ඩඤ්ඤමානෙ විහාරා ඩඤ්ඤන්ති. භික්ඛු කුන්ඤ්චවායන්ති පටඤ්ඤං දකුං පරිත්තං කාතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දවඩාහෙ ඩඤ්ඤමානෙ පටඤ්ඤං දකුං පරිත්තං කාතුන්ති”.

139. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු රුක්ඛං අභිරුහන්ති. රුක්ඛා රුක්ඛං සඛකමන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි මඝකථා'ති. හගවතො එතමඝං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ රුක්ඛා අභිරුහිතබ්බො. යො අභිරුහෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛචස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරඃස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවස්ථීං ගච්ඡන්තාස්ස අන්තරාමග්ගෙ හස්ථී පරිසුට්ඨාසී. අථ ඛො සො භික්ඛු රුක්ඛමුලං උපධාවීඤා කුක්ඛව්‍යායනො රුක්ඛං න අභිරුහී. යො හස්ථී අඤ්ඤන මග්ගෙන අගමාසී. අථ ඛො සො භික්ඛු යාවස්ථීං ගන්තවා භික්ඛුනං එතමඝං ආරොවෙසී. භික්ඛු හගවතො එතමඝං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ සති කරණීයෙ පොරිසං රුක්ඛං අභිරුහිතුං ආපදසු යාවදස්සන්ති”.

140. තෙන ඛො පන සමයෙන යමෙඵතෙකුලා නාම භික්ඛු දො භාතිකා භොතති බ්‍රාහ්මණභාතිකා කල්‍යාණවාචා කල්‍යාණවාක්කරණා. තෙ යෙන හගවා තෙනුපසඛකමීසු. උපසඛකමීඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසීදීංසු. එකමන්තං නිසීන්තා ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොචු: “එතරහී හන්තෙ භික්ඛු නානානාමා නානාගොක්ඛා නානාචවා නානාකුලා පබ්බජිතා. තෙ සකාය නිරුත්තියා බුද්ධචචනං දුසෙන්නී. හන්ද මයං හන්තෙ බුද්ධචචනං ජන්දසො ආරොපෙමා”ති. විගරහී බුද්ධො හගවා. “කථං හී නාම තුමෙහ මොසපුරිසා එවං චකඛථ ‘හන්ද මයං හන්තෙ බුද්ධචචනං ජන්දසො ආරොපෙමා’ති. තෙතං මොසපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොභාවාය. අථ ඛෙවනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වෙච අපසාදය පසන්නානං ඵකචවානං අඤ්ඤථන්තායා”ති. විගරහිඤා ධමමී. කථං කඤා භික්ඛු ආමන්තෙසී:

“න භික්ඛවෙ බුද්ධචචනං ජන්දසො ආරොපෙතබ්බං. යො ආරොපෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛචස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ සකාය නිරුත්තියා බුද්ධචචනං පරියාපුණිතුන්ති”.

141. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායනං පරියාපුණන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඝං ආරොවෙසුං.

“අපි ණු බො භික්ඛවෙ ලොකායතෙ සාරදස්සාථී ඉමසම් ධම්මචිතයෙ වුඤ්ඤි වීරුඤ්ඤි වෙසුලලං ආපජෙජය්‍යා”ති.

“නොභෙතං භනෙත”.

“ඉමසම් වා පන ධම්මචිතයෙ සාරදස්සාථී ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤය්‍යා”ති.

“නොභෙතං භනෙත”.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං පරියාපුඤ්ඤබ්බං. යො පරියාපුඤ්ඤය්‍ය ආපක්ඤ්ඤානුකංඤ්ඤා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු ලොකායතං වාචෙතති. මනුසසා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිභී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොකායතං වාචෙතබ්බං. යො වාචෙය්‍ය ආපක්ඤ්ඤානුකංඤ්ඤා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු තීරවජානවිජ්ජං පරියාපුඤ්ඤනති -පෙ- භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තීරවජානවිජ්ජා පරියාපුඤ්ඤබ්බං යො පරියාපුඤ්ඤය්‍ය ආපක්ඤ්ඤානුකංඤ්ඤා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු තීරවජානවිජ්ජං වාචෙතති. මනුසසා උජ්ඣායනති වීයනති විපාචෙතති: ‘සෙය්‍යරාපි ගිභී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමස්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තීරවජානවිජ්ජා වාචෙතබ්බං. යො වාචෙය්‍ය ආපක්ඤ්ඤානුකංඤ්ඤා”ති.

142. තෙන බො පන සමයෙන භගවා මහනියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙනො වාසි. භික්ඛු “ජීවතු භනො භගවා ජීවතු සුගතො”ති උච්චාසද්දං මහාසද්දං අකංසු. තෙන සද්දෙන ධම්මකථා අනාරා අභොසි. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනොසි. “අපි ණු බො භික්ඛවෙ වාසිතෙ ජීවාති වුඤ්ඤා තප්පච්චියා ජීවෙය්‍ය වා මාරෙය්‍ය වා”ති.

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ඛිපිතෙ ජිවාති වක්ඛබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භිතඛුනං ඛිපිතෙ ‘ජිවට්ඨ හතො’ති වදන්ති. භිතඛු කුක්ඛච්චායනා නාලපනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාලෙතති: ‘කථං භි නාම සමණා සක්ඛාදුක්ඛියා ජිවට්ඨ හතොති වුච්චමානා නාලපික්ඛන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“ගිහී භික්ඛවෙ මඛගලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහීනං ජිවට්ඨ හතොති වුච්චමානොන චිරං ජිවාති වක්ඛන්ති”.

143. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතො නිසිනො හොති. අඤ්ඤිතරෙන භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං හොති. සො ‘මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමනං නිසිදි. අද්දසා ඛො හගවා තං භික්ඛුං එකමනං නිසිතං. දිස්වාන භික්ඛු ආමතොසි. “කිනඤ්ඤා ඛො සො භික්ඛවෙ භිතඛු එකමනං නිසිනො”ති.

“එතෙන හතො භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං. ‘සො මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමනං නිසිනො”ති.

“අපි ඤු ඛො භික්ඛවෙ තං බාදිතඛං යං බාදිතා එවරුපාය ධම්මකථාය පරිබාහිරො¹ අස්සා”ති.

“නොහෙතං හතො”.

“න භික්ඛවෙ ලසුනං බාදිතඛං. යො බාදෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනො සාරිපුක්ඛස්ස උදරවාතාබාධො හොති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොහොලොතො යෙනායස්මා සාරිපුක්ඛො තෙනුපසඛිකමි. උපසඛිකමිතා ආයස්මනං සාරිපුක්ඛං එතදවොච: “පුඛෙඛ තෙ ආවුසො සාරිපුක්ඛ උදරවාතාබාධො කෙන එඤ්ඤා හොති”ති.

“ලසුනෙන මෙ ආවුසො”ති.

හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධිතවච්චා ලසුනං බාදිතං”ති.

1. පරිබාහිරො - මජ්ඣ.

144. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං පසසාවං කරොතති. ආරාමො දුසසති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමනාං පසසාවං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගාඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පසසාවං-කුමුඛනති”.

දුසසං නිසිනාං පසසාවං කරොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පසසාවපාදුකනති” පසසාවපාදුකා පාකටා භොති. භික්ඛු භිරියනති පසසාවං කාතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකම්පිතං තයො පාකාරෙ: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

පසසාවකුමුඛ අපාරුතා දුග්ගාඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිට්ඨානනති”.

145. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං වච්චං කරොතති. ආරාමො දුසසති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමනාං වච්චං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගාඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වච්චකුපනති”.

වච්චකුපසස කුලං ලුජ්ජති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතං තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

වච්චකුපො නිවච්චන්ති භොති. උදකෙන ඔස්ථියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උච්චචන්ති කාතුනති”.

වයො පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, විනිතං, තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහනාං විභංගනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාභෙ, ඉට්ඨකාසොපාභං සිලාසොපාභං දුරුසොපාභංනි”.

ආරොහනා පරිපතනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආලබ්භනාහනි”.

අනෙත නිසිතං වච්චං කරොනා පරිපතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්චිතා මජ්ඣෙ ඡේදං කඤ්චා වච්චං කාතුනි”.

දුක්ඛං නිසිතං වච්චං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චපාදුකනි”.

බභිද්ධා පඤ්ඤාවං කරොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාවදෙඤ්ඤිකනි”.

අවලෙඛනකට්ඨං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනකට්ඨනි”.

අවලෙඛනපියරො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනපියරනි”.

වච්චකුපො අපාරුතො දුග්ගඤ්ඤා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිට්ඨානනි”.

අඤ්ඤාකාසෙ වච්චං කරොනා සිතෙනපි උඤ්ඤනපි කිලමනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චකුට්ඨනි”.

වච්චකුට්ඨා කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං, පිට්ඨසඛකාටං¹, උදුග්ගලිකං, උකාරපාසකං, අග්ගලවට්ඨං, කපිපිසකං, සුචිකං, සට්ඨකං, තාලවජ්ඣං, ආච්ඤ්ඤනච්ඡ්ඤං, ආච්ඤ්ඤනරජ්ඣනි”.

වච්චකුට්ඨා තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඤ්ඤා උලුඤ්ඤාවලිතං කාතුං, සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමිං මාලාකමිං ලතාකමිං මකරදනාකං පඤ්ඤපට්ඨකං විචරවංසං විචරරජ්ඣනි”.

1. පිට්ඨසඛකාටං - 086.

146. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ජරාදුඛලො වට්ඨං කඤ්ඤා වූවධ්භතොං පරිපතී¹ භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔලඛෙනකතනි”.

වච්චකුට්ඨි අපරිකඤ්ඤාං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකඤ්ඤාං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සීලාපාකාරං දරුපාකාරනනි”.

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොට්ඨකතනි”.

කොට්ඨකො නිවච්චකො භොති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්ථුකං කාතුතනි. වයො පරිපතනි -පෙ- ආරොහනතා විභඤ්ඤනනි -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාඤ්ඤනි -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලඛෙනාභගතනි.

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං පිට්ඨිසඛකාටං² උදුකඛලිකං උකරපාසකං අභොලවට්ඨං කපිසිසකං සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤනච්ඡිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤනරජ්ජනනි”.

කොට්ඨකෙ තිණ්ඤ්ඤාං පරිපතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔග්ගෙඛො උලලිකාවලිකං කාතු: සෙතච්ඡිඤ්ඤාං කාලච්ඡිඤ්ඤාං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදහතකං පඤ්ඤපච්චකතනි.

පරිවෙනං වීක්ඛලලං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මරුඛං උපකිරිතුතනි”.

න පරියාපුණතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පදරසීලං නිකඤ්චිතුතනි”.

උදකං සතතිට්ඨනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකනිඤ්ඤානනනි”.

ආවමනකුමභී න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනකුමභීතනි”.

ආවමනසරාවකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනසරාවකතනි”.

දුකඛං නිසින්නා ආවමෙතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනපාදුකතනි”.

1. පරිපතනි - මජ්ඣ. 2. පිට්ඨසඛකාටකං - මජ්ඣ.

ආවමනපාදුකා පාකවා හොනති. භික්ඛු භිරියනති ආවමෙතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති”.

ආවමනකුණේ අපාරුතා හොති. තිණවුණෙණහි පි පංසුකෙහි පි ඔකිරියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

147. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඵවරුපං අනාවාරං ආචරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි, සිඤ්ඤානතිපි සිඤ්ඤාපෙනතිපි, ඔච්චනනතිපි ඔච්චනාපෙනතිපි, ගජෙච්චනතිපි ගජච්චාපෙනතිපි, එකතො වණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උභතොවණ්ඨකමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, විධුනිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, වටංසකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, ආවෙළකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි.

තෙ කුලජීනං කුලධිතානං කුලකුමාරීනං කුලසුණ්භානං කුලදසීනං ඵකතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උභතො වණ්ඨකමාලං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං හරනතිපි, හරාපෙනතිපි, විධුනිකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, ආවෙළකං හරනතිපි හරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං හරනතිපි හරාපෙනතිපි.

තෙ කුලජීහි කුලධිතාහි කුලකුමාරීහි කුලසුණ්භාහි කුලදසීහි සඤ්ඤං ඵකභාජනෙපි භුඤ්ජනති, ඵකචාලකෙපි පිචනති, ඵකාසනෙපි නිසිදනති, ඵකමඤ්ජෙපි කුච්චෙවනති, ඵකසුරණාපි කුච්චෙවනති, ඵකපාපුරණාපි කුච්චෙවනති, ඵකසුරණපාපුරණාපි කුච්චෙවනති, විකාලෙපි භුඤ්ජනති, මජ්ජමෙපි පිචනති, මාලාගන්ධවිලෙපනමුපි ධාරෙනති, නච්චනතිපි ගායනතිපි වාදෙනතිපි ලාසෙනතිපි, නච්චනතිසාපි නච්චනති, නච්චනතිසාපි ගායනති, නච්චනතිසාපි වාදෙනති, නච්චනතිසාපි ලාසෙනති, ගායනතිසාපි නච්චනති ... ගායනති ... ලාසෙනති වාදෙනතිසාපි නච්චනති ... ගායනති ... වාදෙනති ... ලාසෙනති, ලාසෙනතිසාපි නච්චනති, ලාසෙනතිසාපි ගායනති, ලාසෙනතිසාපි වාදෙනති, ලාසෙනතිසාපි ලාසෙනති. අවධිපදෙපි කීළනති, දසපදෙපි කීළනති, ආකාසෙපි කීළනති, පරිභාරපච්චෙපි කීළනති,

සත්තිකායපි කීළනති, ඛලිකායපි කීළනති, සචිකායපි කීළනති, සලාකභසෝනපි කීළනති, අකොඛනපි කීළනති, පඛගචිරෙනපි කීළනති, වඛකකෙනපි කීළනති, මොකඛචිකායපි කීළනති, වීඛගුලකෙනපි කීළනති, උත්තාලාකෙනපි කීළනති, රචකෙනපි කීළනති, ධනුකෙනපි කීළනති, අකඛරිකායපි කීළනති, මනෙසිකායපි කීළනති, යචාචජේඡනපි කීළනති, භජීඤ්චපි සිකඛනති, අසසඤ්චපි සිකඛනති, රචඤ්චපි සිකඛනති, ධනුඤ්චපි සිකඛනති, චරුඤ්චපි සිකඛනති, භජීසසපි පුරතො ධාවනති, අසසසසපි පුරතො ධාවනති, රචසසපි පුරතො ධාවනති. ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උඤ්ඤාලෙභනති¹, අචප්පාචෙතතිපි, නිඛබ්බුඡ්ඤ්ඤාතිපි මුච්ඡිතිපි යුඡ්ඤ්ඤාති, රඛගමජේඤ්ඤාති සංඝාචං පජරිතො නච්චනති² එවං වදෙතති 'ඉධ භගීනි නච්චඤ්ඤාති' නලාචිකචපි දෙතති, විචිධචපි අනාචාරං ආචරනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං -පෙ- "න භිකඛචෙ විචිධං අනාචාරං ආචරිතඛං. යො ආචරෙය්‍ය යචාධචෙමො කාරෙතචෙධං" ති.

148. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්ඤානෙත උරුචෙලකසසපෙ පඛච්චෙන සඛිකසස ඛහුං ලොභභණ්ඩං දරුභණ්ඩං මඤ්ඤාභණ්ඩං උපපතං භොති. අච ඛො භිතඤ්ඤානං එතදභොසි "කිනඤ්ඤා ඛො භගවතා ලොභභණ්ඩං අනුඤ්ඤාතං කිං අනනුඤ්ඤාතං, කිං දරුභණ්ඩං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනනුඤ්ඤාතං, කිං මඤ්ඤාභණ්ඩං අනුඤ්ඤාතං, කිං අනනුඤ්ඤාතං ති".

භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. අච ඛො භගවා එතඤ්ඤං නිදුතෙ එතඤ්ඤං පකරණෙ ධමං කචං කඤ්ඤා භිතඤ්ඤා ආමනොසී.

"අනුජානාමි භිකඛචෙ ඤ්ඤාතො පභරණං සඛං ලොභභණ්ඩං, ඤ්ඤාතො ආසඤ්ඤා පලලඤ්ඤං දරුපතං දරුපාදුකං සඛං දරුභණ්ඩං, ඤ්ඤාතො කතකං ච කුමභකාරිකඤ්ඤා සඛං මඤ්ඤාභණ්ඩං ති".

වුද්දක වස්ථුකඛන්ධකං පඤ්චමං.

1. උඤ්ඤාලෙභනති - මරස.
 2. නච්චනති - මරස.
 3. වුද්දකවස්ථුකඛන්ධකො පඤ්චමං - මරස.

කසසුඤ්ජනා :

1. රුකෙකඛ ඵමෙත ච කුමෙඛි ච අටඨානෙ ගතිසුක්ඛියා විග්ගායා මලලකො කච්ඡු ජරා ච සුච්චපාණිකා.
2. වලලිකාපි ච පාමඛගං කණ්ඨසුක්ඛං න ධාරයෙ කචි ඔවටචි කෙයුරං හත්ථාහරණ මුඤ්ඤිකා.
3. දිසෙ කොච්ඡ ඵණෙ හත්ථෙ සිත්ථා උදකතෙලකෙ ආදසුද පත්ථණා ආලෙප මඤ්ඤ වුණ්ණනා
4. ලකෙඤ්ජනි අඛරාගඤ්ඤි මුඛරාගං තදුභයං වන්චුරොගං ගිරග්ගඤ්ඤි ආයතං සරබාභිරං.
5. අමඛපෙසි සකලෙභි අභි ජිජ්ඣ ච වන්දනං උච්චාවචා පත්තමුලං සුච්චණ්ණො ඛහලා වලී
6. විත්ථා දුක්ඛනි දුග්ගතො උණෙත භිජ්ජංසු මිධිසියා පරිහණ්ණං තිණං වොළං මාලං කණ්ණොලිකාය ච ඵචකඤ්ඤි අංසඛන්ධං තථා ඛන්ධනසුභ්භකා
7. ඛිලෙ මකෙඤ්ඤි ච පිටෙ ච අංකෙ ජනෙත පණාමනා කුමඛසචි ජවසිසං වලකානි පචිග්ගාගො.
8. විපථාලි දණ්ඨ සොචණ්ණං පනෙත පෙසි ච නාළිකා කිණ්ණං සතතු සරිතඤ්ඤි මධුසිසං සිපාවිකං.

- 9. විකිණණං ඛනධි විසමං ඡමා ජීර පහොති ච කලිම්බං වොසසුත්තඤ්ඤි අදධාතලලං උපාහනා
- 10. අඛගුලී පටිග්ගහඤ්ඤි විසංකං අංසඛච්ඡිකා අපේකාකාමසං නිව්වන්තූ වයො වාපි විහඤ්ඤාතරං.
- 11. පටිපතති තිණචුණණං උලුච්ඡාචලිත්තකං සෙතං කාළකච්ඡිණණඤ්ඤි පරිකම්මඤ්ඤි ගෙරුකං.
- 12. මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තක පට්ඨිකා විවරවංසං රජ්ජඤ්ඤි අනුඤ්ඤාපි විනායමකා
- 13. උජ්ඣාසං පසාමනාති ඛජ්ජති පරිභිජ්ජති. විනිවේසිති කුමඛපි පනෙතනාදය ගච්ඡතරං
- 14. ඵච්ඡිකා ඛච්ඡිත්තඤ්ඤි ඛනධිච්ඡා ව උපාහනා උපාහනච්ඡිකඤ්ඤි අංසඛච්ඡිත්ත සුත්තකං.
- 15. උදකාකප්පියං මග්ගෙ පරිසාරාචනවොළකං ධම්මකරකං දො භික්ඛූ වෙසාලිං අගමා මුනි
- 16. දණ්ඨං ඔසුරකං තස්ස අනුඤ්ඤාපි පරිසාරාචනං මකමෙති පඤ්ඤාතන ඛච්ඡාඛාඛා ව ජීවමකා
- 17. විඛිනමනං ජනාසරං විසමෙ නිව්වන්තූකා තයො වයෙ විහඤ්ඤාතති සොපාණාලම්බි වෙදිකං.
- 18. අපේකාකාමසං තිණචුණණං උලුච්ඡාචලිත්තකං සෙතකං කාළකච්ඡිණණඤ්ඤි පරිකම්මඤ්ඤි ගෙරුකං.
- 19. මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකපට්ඨිකං වංසං විවරරජ්ජඤ්ඤි උච්චං ව වන්තූකං කතරං

20. තයො සොපාණ බාහඤ්ඤා කචාටං පිට්ඨිසඛිතාටං
උද්ධකච්ඡුත්තරපාසකං වට්ඨිඤ්ඤා කපිපිසකං

21. සුචි සචි තාලවජ්ඣං ආවිඤ්ඤානඤ්ඤා රජ්ජකං
මණ්ඩලං ධුමනෙත්තඤ්ඤා මජ්ඣෙච වූච්ඡමත්තකං

22. මත්තිකාදෙණි දුග්ගඤ්ඤා ධම්මි උදකාධානං
සරාවකං ව සෙදෙති විකඛලං ධොවී නිඤ්ඤාමනං

23. පිට්ඨඤ්ඤා කොට්ඨකෙ කම්මං මරුඛෙසීලා නිඤ්ඤාමනං
නග්ගා ඡමාසං වසඤ්ඤාන පටිච්ඡාදි තයො තභිං

24. උදපානං ලුජ්ජති ව චලෙය්‍යා කායඛන්ධනං
තුලං කරකටකං වසකං ඛහු භිජ්ජන්ති භාජනා

25. ලොහදරු වම්මඛණ්ඩං සාලා තිණං පිට්ඨානි ව
දෙණිං වඤ්ඤානි පාකාරං විකඛලං නිඤ්ඤාමන ව

26. පිතිග්ගං පොකඛරණිං පුරාණඤ්ඤා නිලෙලවනං
වාතුමාසං සයන්ති ව නමත්තඤ්ඤා නධිට්ඨංග

27. ආසිත්තකං මලොරීකං භුඤ්ඤානෙත්තකං තුවට්ඨිසුං
වඤ්ඤා ධොධි න අත්තමී සටං කතකං සම්මජ්ජනි

- 28. සකඛරං කය්ලකේච චේණකං පාදසංඝනීං
විධුපනං කාලවණධං මකසං වාපි වාමරී

- 29. ඡත්තං විනා ච ආරාමෙ තයො පිකකාය සමමති
රොම සිප්පා නඛා දීඝා ඡීඤ්ඤාඛලිකා දුක්ඛා

- 30. සලොහිතං පමාණකේ වීසති දීඝකෙසසා
බුරං පිලං පිපාවිකං නමතකං බුරභණ්ඩකං

- 31. මසසුං කප්පෙනති වධෙස්සනති ගොලොමි චතුරස්සකං
පරිමුඛං අධිච්ඡරකකේ ද්වී සමොධසංභරෙ

- 32. ආබාධා කතතරී චණො දීඝං සකඛරිකාය
පලිතං ඊකිතං උච්චා ලොභභණ්ඩකජනී වයා

- 33. පලලෙඤ්ඤං ච ආයොගො චටං සලාකඛනිතං
කලාබුකං දෙධිබුහකං මුරජං මඤ්චිණකං

- 34. පට්ටිකං සුකරනාකේ දසා මුරජ චේණිකා
අනෙයා සොභං ගණකේච පචනනෙයාපි ජීරති

- 35. විශේ ගණී ච පාසකං¹ ඵලකනෙච මගභෙ
ගිභීනිවසුං භජීසොණ්ඩං මච්ඡකං චතුකණ්ණකං

1. ගණිකං උච්චාචචං ච - පී. ඉ.

- 36. තාලවණවං සතවලලිං සාවෙලලිං ගිහිපාරුතං
උභතොකාරං¹ න භරෙය්‍ය දන්තකට්ඨං ආකොටනං.
- 37. කණෙඨ වීලග්ගං දයඤ්ඤා පටග්ගි රුකඛ භස්සිතා
යමෙඵ ලොකායතකං පරියාදුඤ්ඤා වාවගු.
- 38. තීරවජච්ඡා වාවනා² බිපි මඛගල ලජුණං ව³
වානාබාධො දුඤ්ඤාති ව දුග්ගඤ්ඤා දුකඛපාදුකා
- 39. හිරියතති අපාරු⁴ දුග්ගඤ්ඤා තභං තභං කරොතති ව
දුග්ගඤ්ඤා කුපං ලුජ්ජති උච්චවඤ්ඤා වයෙපි⁵ ව
- 40. ඉසාපාණාලඛණ බාහා අනෙත දුකඛඤ්ඤා පාදුකා
බහිඤ්ඤා දෙඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා පිඨරො ව අපාරුතො
- 41. වච්චකුචී කවාටඤ්ඤා පිට්ඨිසඛසාටමෙව ව
උදුකඛලුකතරපායො වට්ඨිං ව කපිසිසකං.
- 42. සුචි සචී තාලච්ඡිද්දං ආච්ඤ්ඤානච්ඡිද්දමෙව ව
රජ්ජං උලලිකතාවලිකං සෙතවණණඤ්ඤා කාලුකං.
- 43. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරං පඤ්ඤපට්ඨිකං
චීවරවංසං රජ්ජං ව ජරා දුබ්බල පාකාරං.
- 44. පරිවෙණෙ වාපි⁶ තකොච මරුඛං පදරසිලා
සන්ධිට්ඨති නීඤ්ඤානං කුමභිඤ්ඤාපි සරාවකං.
- 45. දුකඛං හිරි අපිධානං අනාවාරඤ්ඤා ආචාරුං
ලොභභණ්ඩං අනුඤ්ඤාසි ඨපධිකා පහරණිං.

- 1. සංවෙලලි උභතො කාරං - සිවු.
- 2. තීරවජාන කරා වජා - සිවු
- 3. මාදි ව. - සිවු.
- 4. පාරු - සිවු.
- 5. වයො ව - සිවු
- 6. තොවධකො වාපි - සිවු.

- 46. ධපෙතො'සඤ්චලලධං දුරුපතතඤ්ච පාදුකං
සබ්බං දුරුමයං භණ්ණං අනුඤ්ඤසී මහාමුනී
- 47. කතකං කුමභකාරඤ්ච ධපධිතො තරාගතො
සබ්බමි මනනිකාභණ්ණං අනුඤ්ඤසී අනුකමපකො
- 48. යසස වඤ්චසස නිද්දෙසො පුරිමෙන සමමි ව
තංපි සංචිතනමුඤ්ඤෙන නයතො තං විජානියා
- 49. එවං දසසතා වතඤ්ච චීතයෙ බුදුකවඤ්චකෙ
සද්ධමමධිනියා වෙව පෙසලානං වනුගතහො
- 50. සුඤ්චනිතො චීතයධරො භීතචීතො සුපෙසලො
පදීපකරණො¹ ධරො පුජාරහො බහුසුතොති.

උඤ්චනං නිධධීතං.

1. පදීපකාරකො-සිමු.

6. සේනාසනකඛකං

1. තෙන සමයෙන චූඤ්ඤා භගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුනං සේනාසනං අපඤ්ඤන්තං හොති. තෙ ව¹ භික්ඛු තභං තභං² විහරන්ති අරඤ්ඤ රුකඛමුලෙ පඛඛතෙ කඤ්ඤරායං ගිරිගුහායං³ සුසානෙ වනපඤ්ඤ අරේඤ්ඤාකාසෙ පලාලපුඤ්ඤ. තෙ කාලසේසව තතො තතො උපනිකඛමන්ති අරඤ්ඤ රුකඛමුලා පඛඛතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤ අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමමිඤ්ඤප්පිතෙන පසාරිතෙන ඔකඛිත්තවකඛුඉරියාපඵසමපනනා.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි කාලසේසව උයානං අගමාසි. අද්දසා ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ භික්ඛු කාලසේසව තතො තතො උපනිකඛමන්තො අරඤ්ඤ රුකඛමුලා පඛඛතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤ අරේඤ්ඤාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමමිඤ්ඤප්පිතෙන පසාරිතෙන ඔකඛිත්තවකඛු ඉරියාපඵසමපනෙත. දිඤ්ඤානසස වින්තං පසිද්දි. අඵ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සවාභං භන්තෙ විභාරෙ කාරාපෙයාං වසෙය්‍යාඵ මෙ විභාරෙසුති”.

3. ‘න ඛො ගහපති භගවතා විභාරා අනුඤ්ඤතා’ති. ‘තෙන භි භන්තෙ භගවන්තං පටිපුච්ඡිත්වා මම ආරොවෙය්‍යාඵා’ති.

‘එවං ගහපති’ති ඛො තෙ භික්ඛු රාජගහකසස සෙට්ඨිසස පටිඤ්ඤත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිද්දංසු. එකමන්තං නිසිත්තා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: ‘රාජගහකො භන්තෙ සෙට්ඨි විභාරෙ කාරෙතුකාමො’ කඵන්තු ඛො භන්තෙ පටිපජ්ජිතඛන්ති’. අඵ ඛො භගවා එතසමිං නිදන්තෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමි. කඵං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: ‘අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤ ලොනාති විභාරං අඛිඤ්ඤොගං පාසාදං භමිසං ගුහාති.’

අඵ ඛො තෙ භික්ඛු යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොචු: “අනුඤ්ඤතා ඛො ගහපති භගවතා විභාරා යසස’දති කාලං මඤ්ඤසි”ති. අඵ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි එකාභන්තෙව සට්ඨි විභාරෙ පතිට්ඨාපෙසි.

1. තෙ ධ - මජ්ඣ.
 2. තභිං තභිං - සා.
 3. කඤ්ඤරාය ගිරිගුහාය - සි.
 4. කාරාපෙතුකාමො - මජ්ඣ.

4. අඵ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ සට්ඨි විභාඵෙර පරියොසාපෙඤා යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා හගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා ඵකමනං නිසීදි. ඵකමනං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනං ඵතදවොච: “අධිවාසෙකු මෙ හනො හගවා යාතනාය හනං සඤ්ඨි භික්ඛුසඛෙතනා”ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්ඨිභාවෙන. අඵ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනො අධිවාසනං විදිඤ්ඤා උට්ඨායාසනා හගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා පදකඛිණං කඤ්ඤා පකඤ්ඤාමි.

අඵ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ත්ඤ්ඤා රතනියා අවචයෙන පණ්ණං ඛාදනියං භොජනියං පටියාදපෙඤා හගවනො කාලං ආරොචාපෙසි ‘කාලො හනො නිට්ඨිතං හනනනති’. අඵ ඛො හගවා පුඛනහසමයං නිවාසෙඤ්ඤා පකඤ්චිචරමාදය යෙන රාජගහකසස සෙට්ඨිසස නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිඤ්ඤා පඤ්ඤානෙක ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඨි භික්ඛුසඛෙතන. අඵ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි බුඤ්ඤාපචුචං භික්ඛුසඛං පණ්ණෙන ඛාදනියෙන භොජනියෙන සහඤ්ඤා සනාපෙඤ්ඤා සමචවාරෙඤ්ඤා හගවනං භුඤ්ඤාචි. ඔනීතපකඤ්ඤාපණ්ණං ඵකමනං නිසීදි. ඵකමනං නිසිනො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනං ඵතදවොච: “ඵතෙ මෙ හනො සට්ඨිචිභාරා පුඤ්ඤාඤ්ඤානෙක සඤ්ඤාඤ්ඤානෙක කාරාපිනා, කඵාහං හනො තෙසු විභාඵෙරසු පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන භි ඤ්ඤා ගහපති තෙ සට්ඨි විභාඵෙර ආගතානාගතසස චාතුඤ්ඤාසස සඛකසස පතිට්ඨාපෙභි”ති.

“ඵච. හනො”ති ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවනො පටිසසුඤ්ඤා තෙ සට්ඨි විභාඵෙර ආගතානාගතසස චාතුඤ්ඤාසස සඛකසස පතිට්ඨාපෙසි.

5. අඵ ඛො හගවා රාජගහකං සෙට්ඨි. ඉමාභි ගාඵාභි අනුමොදි:

ඤ්ඤා උණ්ණං පටිහනති තතො චාලමිගානි ච
 සිරිංසපෙ’ ච මකසෙ සිසිරෙ චාපි චුට්ඨියො.

තතො චාතාතපො සොරො සඤ්ඤානො පටිහඤ්ඤාති
 ලෙනඤ්ඤාඤ්ඤා සුඛඤ්ඤාඤ්ඤා කුඤ්ඤා ච විපසඤ්ඤා.

1. හරිසපෙ - මජ්ඣ.

විහාරදනං සඛ්ඛස්ස අග්ගං බුද්ධොන වණ්ණිකං
 තස්මා හි පණ්ණීතො පොසො සමපස්සං අත්ථමක්ඛනො
 විහාරෙ කාරයෙ රමමෙ වාසයෙත්ථ ඛුස්සුතෙ
 තෙසං අනන්තඤ්ච පානඤ්ච චත්ථසෙත්තාසනානි ච
 දදෙය්‍ය උජ්ජභුතෙසු ඵප්පසනෙත්තං වෙතසා
 තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙතනි සබ්බදුක්ඛාපඤ්ඤාදනං
 යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤාය පරිනිබ්බාති අනාසවො ති.

අථ ඛො භගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිත්වා
 උට්ඨායාසනා පකකාමී.

6. අසේසාසුං ඛො මනුස්සා “භගවතා කීර විහාරා අනුඤ්ඤතා”ති.
 සකකච්චං විහාරෙ කාරාපෙනති. තෙ විහාරා අකවාටකා භොතති.
 අභිපි විච්ඡිකාපි සතපදියොපි පච්චිතති. භගවතො එතමත්ථං
 ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ කවාටනති.”

හික්ඛච්ඡිඤ්ඤං කරිත්වා වලලියා පි රජ්ජයා පි කවාටං බන්ධිතති.
 උඤ්ඤරෙහිපි උපච්චිකාහිපි ඛණ්ණිතති. ඛාධිතබ්බිතානි කවාටානි පතනති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ පිට්ඨිසඤ්ඤාටං උදුක්ඛලිකං උඤ්ඤරපාසකනති.”
 කවාටා න එසීයනති භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ ආච්ඡිඤ්ඤාතරජ්ජනති.”

කවාටා න එකීයනති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ අග්ගලවට්ඨිකං කපිසීයකං සුචිකං
 සථිකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු න සකෙසානති කවාටං
 අවාපුරිතුං? භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ තාලච්ඡිඤ්ඤං තීණි තාලානි ලොභතාලං
 කච්ඡිතාලං විසාණතාලනති.”

යෙ පි තෙ උඤ්ඤාටෙත්වා පච්චිතනී විහාරා අග්ගස්සා භොතති.
 භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ යනතකං සුචිකනති.”

1. පච්චිතනී - භිච්ඡු.
 2. පුච්ඡියනති - ඉඡස්ස.
 3. අවාපුරිතුං - ඉඡස්ස.

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණුවදනා භොතති. සිතකාලෙ සිතා උණකකාලෙ උණකා. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුඛේන්දා උලලික්ඛාවලික්ඛං කාතුතති.”

8. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අවාතපානකා භොතති අවකුච්ඡා දුග්ගන්ධා. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණි වාතපානානි: වෙදිකාවාතපානං ජාලවාතපානං සලාකවාතපානනති.

වාතපානනිතරිකාය කාලකාපි වග්ගලියොපි පච්ඡනති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානවකකලිකංති.”

වකකලිකනිතරිකායපි කාලකාපි වග්ගලියොපි පච්ඡනති -ප-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානකවාටකං වාතපානහිසිකංති”.

9. තෙන ඛො පන සමයෙන හිතඬු ජමාය සයනති. ගක්ඛානිපි විවරානිපි පංසුකිතානි භොතති හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණසන්ධාරකතති.”

තිණසන්ධාරකො උන්දුරෙහිපි උපචිකාහිපි ඛජ්ජති -ප-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මිඨිනති.”

මිඨියා ගක්ඛානි දුක්ඛා භොතති -ප-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බිදලමඤ්චකතති.”

10. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ජොසානිකො මසාරකො මඤ්චො උප්පනො භොති හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං මඤ්චනති.”

මසාරකං පිටං උප්පනං භොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං පිටනති.”

1. අවාතපානිකා - ඡිත්‍ර.

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛසස සොසානිකො බුද්ධිකාබ්ඛො මඤ්ඤා උපපනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්ඛං මඤ්ඤන්ති.”

බුද්ධිකාබ්ඛං පීඨං උප්පන්නං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්ඛං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛසස සොසානිකො කුළීරපාදකො මඤ්ඤා උපපනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං මඤ්ඤන්ති.”

කුළීරපාදකං පීඨං උප්පන්නං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුළීරපාදකං පීඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛසස සොසානිකො ආභව්වපාදකො මඤ්ඤා උපපනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං මඤ්ඤන්ති.”

ආභව්වපාදකං පීඨං උප්පන්නං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං පීඨන්ති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛසස ආසද්ධිකො උප්පනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසද්ධිකන්ති.”

උච්චකො ආසද්ධිකො උප්පනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චකමෙ ආසද්ධිකන්ති.”

සත්තඛෙයා උප්පනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තඛෙයන්ති.”

උච්චකො සත්තඛෙයා උප්පනො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චකමෙ සත්තඛෙයන්ති.”

හඳුපීඨං උප්පන්නං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හඳුපීඨන්ති.”

පිඨිකා¹ උපහනා හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පිඨිකනති.”

එලකපාදකං පිඨං උපහනං හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ එලකපාදකං පිඨනති.”

ආමලකවට්ඨිකපිඨං² උපහනං හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආමලකවට්ඨිකං පිඨනති.”

එලකං උපහනං හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ එලකනති.”

කොව්ඡං උපහනං හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ කොව්ඡනති.”

පලාලපිඨං උපහනං හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පලාලපිඨනති.”

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්ච මඤ්ඤි සයනති. මනුසසා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසස්සිඤා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිඪිකාමහොගිනො’ති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්ච මඤ්ඤි සධිතඛං යො යෙය්‍ය ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො භික්ඛු නීචෙ මඤ්ඤි සයනො අභිනා දච්ඤා හොති. හගවතො එතමසං ආරොවෙසුං.
“අනුජානාමී භික්ඛවෙ මඤ්ඤිපට්ඨපාදකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්ච මඤ්ඤිපට්ඨපාදකෙ ධාරෙතති. සහ මඤ්ඤිපට්ඨපාදකෙහි පලොදෙතති”
-පෙ-

“න භික්ඛවෙ උච්චා පට්ඨපාදකා ධාරෙතඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපඤ්ඤි දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ අච්ඤාපරමං මඤ්ඤි-පට්ඨපාදකනති.”

1. පිඨිකා - සීඝ්‍ර
2. ආමණ්ඩකවට්ඨික පිඨං - මජ්ඣ, සීඝ්‍ර.
3. පච්චෙතනි - මජ්ඣ, සා

13. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා සුඤ්ඤා උප්පන්නං භොති. හගච්ඤො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මඤ්ඤං වෙතුහති.”

අඛ්ඤාති ඛහුං සුඤ්ඤා පරියාදියන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඛෙඤ වජ්ඣන්තො අට්ඨපාදකං වෙතුහති.”

වොළකං උප්පන්නං භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විලිම්භා කාතුහති”

තුලිකා උප්පන්නා භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විජටෙත්වා ඛිමොභනාං කාතුං. තිණි තුලානි රුක්ඛතුලං ලතාතුලං පොටකීතුලනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙඤ්ඤා භික්ඛු අඛ්ඤාකායිකානි ඛිමොභනානි ධාරෙහති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ණනතා පසස්සිත්වා උජ්ඣායනති වියන්ති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යරාපි ගිඪි කාමභොගිනො’ති. හගච්ඤො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අඛ්ඤාකායිකානි ඛිමොභනානි ධාරෙත්ඛබ්බානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සීසපමාණං ඛිමොභනනති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමජ්ජා භොති. මනුස්සා මහාමත්තානං අත්ථාය භිසියො පටියාදෙත්වා උණණ්ණභිසිං වොළභිසිං වාකභිසිං තිණ්ණභිසිං පණණ්ණභිසිනති. තෙ විනිවත්තෙ සමජ්ජෙ ජවිං උප්පාටෙත්වා හරන්ති. අද්දසාසුං ඛො භික්ඛු සමජ්ජට්ඨානෙ ඛහුං උණණ්ණභිසි වොළභිසි වාකභිසි තිණ්ණභිසි පණණ්ණභිසි ජබ්බිතං. දිස්වාන හගච්ඤො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පණ්ණභිසියො උණණ්ණභිසිං වොළභිසිං වාකභිසිං තිණ්ණභිසිං පණණ්ණභිසිනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා සෙනාසනපරිකාරිකං දුස්සං උප්පන්නං භොති. හගච්ඤො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භිසිං ඔනන්ධිතුහති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤභිසිං පියෙ සත්ථරන්ති, පියභිසිං මඤ්ඤා සත්ථරන්ති භිසියො පරිභිජ්ජන්ති. හගච්ඤො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

1. විලිම්භං - පෙසං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔනඤ්චමඤ්චං ඔනඤ්චපිට්ඨනතී.”

උලෙලොකං අකරිතො සඤ්චරනති. හෙඤ්චනො චිත්තමනති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උලෙලොකං කතො සඤ්චරිතො භිසිං ඔනනධිකුතතී.”

ජවිං උසාටෙතො හරනති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඵොසෙකුතතී.”

හරණති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හතතිකමමනතී.”

හරනති යෙව -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්භතතිතී.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන තිස්සියානං සෙය්‍යා සෙන-
වණණං භොතති කාලවණණකතා භූමි ගෙරුකපරිකමමකතා භික්ඛි.
බහු මනුසසා සෙය්‍යාපෙකකා ගච්ඡතති. හගවනො ඵතමත්ථං
ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරෙ සෙනවණණං කාලවණණං
ගෙරුකපරිකමමනතී.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භික්ඛියා සෙනවණණං
න නිපතති. හගවනො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධුසපිණ්ඩං දතො පාණිකාය පට්ඨාභෙතො
සෙනවණණං නිපාතෙකුතතී.”

සෙනවණණං අනිබ්ඤ්චනියො භොති. හගවනො ඵතමත්ථං
ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සණ්ඛමනතිකං දතො පාණිකාය පට්ඨා-
භෙතො සෙනවණණං නිපාතෙකුතතී.”

සෙනවණණං අනිබ්ඤ්චනියො භොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කාසං පිට්ඨමඤ්චනතී.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භික්ඛියා ගෙරුකං න
නිපතති. හගවනො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ථුසපිණ්ඛං දඤා පාණිකාය පටිඛාහෙඤා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිඛ්ඤිනියං හොති -පෙ-

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ කුණ්ඩකමඤ්ඤං දඤා පාණිකාය පටිඛාහෙඤා ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිඛ්ඤිනියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ සායපකුණ්ඛං සිසුතෙලකනති.

අච්චුසසඤ්ඤං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං..

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ වොළකෙන පච්චුඤ්චරීතුනති.”

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භුමියා කාළවණේණා න නිපතති -පෙ- අනුජානාමී භික්ඛවෙ ථුසපිණ්ඛං දඤා පාණිකාය පටිඛාහෙඤා කාළවණේණං නිපාතෙතුනති.

කාළවණේණං අනිඛ්ඤිනියො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගණ්ඨමඤ්ඤං දඤා පාණිකාය පටිඛාහෙඤා කාළවණේණං නිපාතෙතුනති.”

කාළවණේණං අනිඛ්ඤිනියො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ඉක්කාසං කසාවතති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛු චිහාරෙ පටිහානචික්ඛං කාරාපෙනති ඉඤ්චරුපකං පුරිසරුපකං. මනුසසා චිහාරචාරිකං ආභිණ්ඤනා පසඤ්ඤා උජ්ඣායනති වියනති චිපාවෙනති ‘සෙයාරාපි ගිඪී කාමහොගිතො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පටිහානචික්ඛං කාරාපෙනඤ්ඤං ඉඤ්චරුපකං පුරිසරුපකං. යො කාරාපෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදනතකං පඤ්චපටිකනති.”

18. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා නිව්වද්දකා භොතති, උදකෙන ඔස්ථරියතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවද්දකං කාතුතති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයතති.”

ආරොහන්තා විහඤ්ඤතති. -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඡො: ඉට්ඨකාසොපාඡං සිලාසොපාඡං දුරුසොපාඡන්ති.”

ආරොහන්තා පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහතති.”

19. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා ආලකමදු භොතති. භික්ඛු භිරියතති නිපජ්ඡතුං. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිරොකරණිකති.”

තිරොකරණං උකඨිපිට්ඨා ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අඩ්ඨකුඩ්ඨකතති.”

අඩ්ඨකුඩ්ඨකා උපරිතො ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො ගඛෙත: සිථිකාගඛො නාළිකාගඛො හම්ඨියගඛෙතතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු බුද්ධකෙ විහාරෙ මඡෙඤ්ඤ ගඛො කරොතති. උපචාරො න භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ බුද්ධකෙ විහාරෙ එකමන්තං ගඛො කාතුං මහලලකෙ මඡෙඤ්ඤ”ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරස්ස කුඩ්ඨපාදෙ ජීරති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුලුච්ඡපාදකතති.”

විහාරස්ස කුඩ්ඨා ඔච්ඡසති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛානකිට්ඨකං උදුසුධන්ති.”¹

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරසස් භික්ඛුනො තිණ්වජ්ජනා අභි ඛතෙධ පපති, සො භිතො විසසරමකාසි. භික්ඛු උපධාවිකා නං භික්ඛං එතදවොචුං. “කිසස නං ආවුසො විසසරමකාසි”ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං ආරොවෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විතානන්ති.”

21. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤපාදෙපි පියපාදෙපි ඵවිකායො ලග්ගෙත්ති. උන්දරෙහිපි උපවිකාහිපි ඛජ්ජන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිඛීලං නාගදන්තකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤ’පි පියෙ’පි වීචරං නික්ඛිපන්ති. වීචරං පරිභිජ්ජති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීචරවංසං වීචරරජ්ජන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන විභාරා අනාලිඤ්ඤකා භොන්ති අපච්ඤ්ඤාරණා. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලිඤ්ඤං පසනං පකුඬ්ඨං ඔසරකන්ති.”

ආලිඤ්ඤ පාකටා භොන්ති. භික්ඛු භිරියන්ති නිපජ්ජතුං -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංසරණකිට්ඨකං උග්ගාටනකිට්ඨකන්ති.”

22. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජෙක්ඛාකාසෙ භන්ත- විසසග්ගං කරොන්තා සිතෙන්’පි උජෙක්ඛන්’පි කිලමන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපට්ඨානසාලන්ති.”

උපට්ඨානසාලා නිවච්ඤ්ඤිකා භොති. උදකෙන ඔසාරියති. -පෙ-

1. උදුසුධන්ති - අවිධකරා.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්සුකං කාතුන්ති.”

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිනිතුං තයො වයො: ඉච්චකාවයං සිලාවයං දරුවයන්ති.”

ආරොහන්තා විහංඤ්ඤන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඡො: ඉච්චකාසොපාඡොං සිලාසොපාඡොං දරුසොපාඡොන්ති.”

ආරොහන්තා පරිපතන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහන්ති.”

උපච්චානසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔඉඡ්ඤොති උලලිකාවලිකන්තං කාතුං. සෙතවණ්ණං කාමුචණ්ණං ගෙරුකපරිකම්භං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකං වීචරවංසං වීචරරජ්ජන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේකාකාසෙ ඡමායං වීචරං පසුරන්ති. වීචරං පංඤ්ඤිතං හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අජේකාකාසෙ වීචරවංසං වීචර රජ්ජන්ති.”

පාතීයං ඔතප්පති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාතීයසාලං පාතීයමණ්ඩපන්ති.”

පාතීයසාලා නිව්චස්සුකා හොති උදකෙන ඔසුරියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්සුකං කාතුන්ති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිනිතුං තයො වයො: ඉච්චකාවයං සිලාවයං දරුවයන්ති.”

ආරොහන්තා විහංඤ්ඤන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාඡො: ඉච්චකාසොපාඡොං සිලාසොපාඡොං දරුසොපාඡොන්ති.”

ආරොහන්තා පරිපතන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහන්ති.”

පාතීයසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙඛවා උලලිකතාවලිකං කාතුං සෙතවණණං කාළුවණණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලකාකමමං මකරදනතකං පඤ්චපටිකං වීවරවංසං වීවරරජ්ජනති.”

පානීයභාජනං න සංවිජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පානීයසඛබ්බං පානීයසරාවකනති.”

23. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අපරිකඛිකතා භොනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිකඛිපිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකා-පාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡාදකො භොති. උදකෙන ඔසුරියති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උචච්ඡාදකං කාතුනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසඛභාටං උදුගඛලිකං උකතරපාසකං අග්ගලවට්ඨිකං කපිසීසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤනච්ඡිඤ්ඤං ආවිඤ්ඤනරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙඛවා උලලිකතාවලිකං කාතුං සෙතවණණං කාළුවණණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලකාකමමං මකරදනතකං පඤ්චපටිකනති.”

24. තෙන ඛො පන සමයෙන පරිවෙනං විකඛලලං භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුමබ්බං උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුනනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛපිතුනති.”

උදකං සන්ධිවති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඛිමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිවෙනෙ නභං තභං අභිට්ඨානං කරොන්ති. පරිවෙනං උකලාපං හොති. භගවතො එතමිඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමනාං අභිසාලං කාතුනති.”

අභිසාලා නිව්චන්ද්‍රකා හොති. උදකෙන ඔස්ථියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චන්ද්‍රකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීතිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවියනති.”

ආරොහනාං විභංගාදනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණං ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහනාං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

අභිසාලාය කවාටං න හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසඛ්ඛාටං උදුකඛලිකං උකරපාසකං අභ්‍යුළුවට්ඨිකං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡදං ආවිඤ්ඤනච්ඡදං ආවිඤ්ඤනරජ්ජනති.”

අභිසාලාය තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතති, -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙඛනා උලුච්ඡිතාවලිකං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලුවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලතාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨිකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති.”

25. තෙන ඛො පන සමයෙන ආරාමො අපරික්ඛිතො හොති. අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙශේනති. භගවතො එතමිඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො වටො¹ වෙඵ්ඵටං කණ්ඩවටං² පරිබනති.”

කොට්ඨකො න හොති. තථෙව අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විභෙශේනති -පෙ-

1. වාටෙ - සිඳු
2. වෙඵ්ඵටං කණ්ඩවටං - සිඳු කුණ්ඩකවට - හා, මජ්ඣං

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ කොට්ඨකං ආපෙසිං යමකකච්චං තොරණං පලිසන්ති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ ඔගුඛොචා උලලිකතාවලිකතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨන්ති.”

ආරාමො වීක්ඛලො භොති. -පෙ-

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ මරුඛං උපකිරිතුන්ති.”

න පරියාපුණන්ති. -පෙ-

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ පදරසිලං නිකඛිපිතුන්ති.”

උදකං සන්තිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමී හික්ඛවෙ උදකනිඬමන්ති.”

26. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසාරො සඛ්ඤ්ඤ ආජාය සුධාමත්තිකාලෙපනං පාසාදං කාරු-පෙතුකාමො භොති. අථ ඛො හික්ඛුනං එතදභොසි: “කිත්තු ඛො හගවතා ජදනං අනුඤ්ඤනං කීං අනනුඤ්ඤනන්ති”. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

අනුජානාමී හික්ඛවෙ පඤ්ච ජදනානී ඉට්ඨකාජදනං සිලාජදනං සුධාජදනං තිණවජදනං පණ්ණවජදනන්ති.”

පට්මභාණවාරං.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස හග්ගිපතිකො භොති. අථ ඛො අනාථ-
 පිණ්ඩකො ගහපති රාජගහං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකෙන සෙට්ඨිනා ස්වාත්තාය බුද්ධපච්චුඛො සඛෙඤා නිමන්තිතො භොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දුසෙ ව කමමකරෙ ව ආණාපෙසි “තෙන හි භණෙ කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, හත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිභඩ්ධානි සමපාදෙථා”ති.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස එතදභොසි: “පුබ්බ ඛොයං ගහපති මසි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදති. සො’දුතායං වික්ඛිත්තරූපො දුසෙ ව කමමකරෙ ව ආණාපෙසි තෙන හි භණෙ කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ හත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිභඩ්ධානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු ඛො ඉමස්ස ගහපතිස්ස ආවාහො වා හවිස්සති විවාහො වා හවිස්සති, මහායඤ්ඤෙ වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො බිඞ්ඛිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දුසෙ ව කමමකරෙ ව ආණා-
 පෙතො යෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති තෙනුපසඛතථී. උපසඛත-
 ථීතො අනාථපිණ්ඩකෙන ගහපතිනා සද්ධිං පටිසම්මොදිතො එකමත්තං නිසීදි. එකමත්තං නිසිත්තං ඛො රාජගහකං සෙට්ඨිං අනාථ-
 පිණ්ඩකො ගහපති එතදචොව: “පුබ්බ ඛො තං ගහපති මසි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදසි. සො’දුති තං වික්ඛිත්තරූපො දුසෙ ව කමමකරෙ ව ආණාපෙසි ‘තෙන හි භණෙ කාලසෙසව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, හත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිභඩ්ධානි සමපාදෙථා’ති. කිත්තු ඛො තෙ ගහපති ආවාහො වා හවිස්සති, විවාහො වා හවිස්සති, මහායඤ්ඤෙ වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො බිඞ්ඛිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

“න මෙ ගහපති ආවාහො වා හවිස්සති විවාහො වා. න පි රාජා වා මාගධො සෙනියො බිඞ්ඛිසාරො නිමන්තිතො ස්වාත්තාය සද්ධිං බලකායෙන. අපි ව මෙ මහායඤ්ඤෙ පච්චුපට්ඨිතො. ස්වාත්තාය බුද්ධපච්චුඛො සඛෙඤා නිමන්තිතො”ති.

28. “චුදො”ති ත්වං ගහපති වදෙසී”ති.

“චුදො” ත්‍යාහං ගහපති වදමී”ති.

“චුදො”ති ත්වං ගහපති වදෙසී”ති.

“චුදො” ත්‍යාහං ගහපති වදමී”ති.

“චුදො”ති ත්වං ගහපති වදෙසී”ති.

“චුදො” ත්‍යාහං ගහපති වදමී”ති.

“සොසො පි ඛො එසො ගහපති දුලලහො ලොකස්මිං යදිදං ‘චුදො’ති. සක්කා නු ඛො ගහපති ඉමං කාලං තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිතුං අරහන්තං සමොසමුද්ධන්ති”.

“අකාලො ඛො ගහපති ඉමං කාලං තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිතුං අරහන්තං සමොසමුද්ධං. සෙව’දන්ති ත්වං කාලෙන තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිස්සසී අරහන්තං සමොසමුද්ධන්ති.”

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති සෙව’දන්තං කාලෙන තං භගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිස්සාමී අරහන්තං සමොසමුද්ධන්ති චුදොගතාය සතියා නීපජ්ඣා රක්ඛියා සුදං තික්ඛතං උට්ඨාසී පහාතං මඤ්ඤමානො. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති යෙන සීතවතආරං¹ තෙනුපසඩ්ධමී. අමනුස්සා ආරං විවරිංසු. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස නගරමහා නික්ඛන්තස්ස ආලොකො අන්තරධාසී. අන්ධකාරො පාතුරහොසී. භයං ඡමහිතතං ලොමභංසො උදපාදී. තතො ව පුන නිවත්තකාමො අහොසී.

අථ ඛො සීවිකො යතෙඛා අන්තරගීතො සද්දමනුස්සාවෙසී:

“සතං හජ්ඣී සතං අසීසා සතං අස්සතරී රථා
සතං කඤ්ඤ සහස්සානී ආමුක්ඛමණ්ඩකුණ්ඩලං
එකස්ස පදවිතිභාරස්ස කලං නාශ්‍යන්ති සොළසී”න්ති.

අභික්කම ගහපති, අභික්කම ගහපති. අභික්කන්තං තෙ සෙයොසා නො පටික්කන්තන්ති.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අන්ධකාරො අන්තරධාසී, ආලොකො පාතුරහොසී, යං අහොසී භයං ඡමහිතතං ලොමභංසො සො පටිපසස්සමීහී.

දුතියමිච්චි ඛො -පෙ- තතියමිච්චි ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආලොකො අන්තරධාසී, අන්ධකාරො පාතුරහොසී. භයං ඡමහිතතං ලොමභංසො උදපාදී. තතො ව පුන නිවත්තකාමො අහොසී. තතියමිච්චි ඛො සීවිකො යතෙඛා අන්තරගීතො සද්දමනුස්සාවෙසී:

සතං හජ්ඣී -පෙ- සෙයොසා නො පටික්කන්තන්ති.

1. සිවකආරං - සිඉ.

තත්ථයමපි ඛො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අඤ්ඤාකාරො අනාරාධාධි, ආලොකො පාතුරභොධි. යං භොධි භයං ඡමඤ්ඤාකං ලොමභංසො සො පටිපාසස්සමභි. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති යෙන සිතවනං තෙනුපසඤ්ඤාමි. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා රජත්ථා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය අඤ්ඤාකාසෙ වඩකමති. අඤ්ඤා ඛො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන වඩකමා ඔරොභිත්වා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි.

29. නිසජ්ජ ඛො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදචොව 'එභි සුද්දන්තා'ති. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති 'නාමෙන මං හගවා ආලපති'ති හට්ඨො උදග්ගො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්වා හගවන්තං එතදචොව 'කථි හන්තො හගවා සුඛමසයිත්වා'ති.

“සඛද්ද වෙ සුඛං සෙති ඩ්වංසමභො පටිනිබ්බුතො යො න ලිපති කාමෙසු සිතිභුතො නිරුපධි.

සඛධා ආසත්ථියො ඡෙත්වා විනෙයා හදයෙ දරං උපසන්තො සුඛං සෙති සන්තිං පඤ්ඤායා වෙතසො”ති.

අථ ඛො හගවා අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආනුසුඛිකථං¹ කථෙසි. සෙයාපීදං: දනකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙඤ්ඤාමෙව ආනිසංසං පකාසෙසි. යද් හගවා අඤ්ඤාසී අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං කලලවිතං මුද්දවිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසන්තවිතං, අථ යා බුද්ධානං සාමුකකංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාසෙසි 'දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං.' සෙයාරාපි නාම සුඛං වත්ථං අපගතකාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්ඨයා ඵලමෙව අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි 'යං කිඤ්චි සමුදයධමො සඛන්තං නිරොධධම්මන්ති.'

1. අනුසුඛිකථං - මජ්ඣ.,

30. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො, පක්ඛධම්මො, විදිතධම්මො පරියොගාලාභධම්මො තිණ්ණවිච්චිකථෙජා විගතකථංකරො වෙසාරජ්ජපඤ්ඤා අපරසච්චියො සන්තිසාසනෙ හගවන්තං එතදචොච: “අභිසංඝාතං හනොත අභිසංඝාතං හනොත සෙය්‍යථාපි හනොත නිකුඤ්චිතං වා උකුඤ්චෙජ්ජයා පටිච්චන්තං වා විචරෙය්‍යා මුලුභස්ස වා මාගං ආවිකෙඛය්‍යා අඤ්ඤාතො වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍යා වකුඤ්චෙතො රූපානි දුක්ඛානි, එවම්මෙව හගවතා අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං හනොත හගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසම්මඤ්ච. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජ්ජතභ්‍රෙත පාණ්ණපෙතං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ච මෙ හනොත හගවා ස්වාතන්තාය හත්තං සඤ්චි භික්ඛුසම්මෙතො”ති. අධිවාසෙති හගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති හගවතො අධිවාසනං විදිතො උච්චායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදකම්මං කතො පකාමි.

අසොසාසි ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාතන්තාය බුද්ධපච්චිකො සම්මො නිමන්තීතොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදචොච: “තයා කිර ගහපති ස්වාතන්තාය බුද්ධපච්චිකො සම්මො නිමන්තීතො. තිණ්ණවිච්චිකො ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපච්චිකස්ස සම්මොසස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං ගහපති. අඤ්ඤා මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපච්චිකස්ස සම්මොසස්ස හත්තං කරිසොමි”ති.

31. අසොසාසි ඛො රාජගහකො නෙගමො “අනාථපිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාතන්තාය බුද්ධපච්චිකො සම්මො නිමන්තීතො”ති. අථ ඛො රාජගහකො නෙගමො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදචොච “තයා කිර ගහපති ස්වාතන්තාය බුද්ධපච්චිකො සම්මො නිමන්තීතො. තිණ්ණවිච්චිකො ආගතතුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපච්චිකස්ස සම්මොසස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං අයො, අඤ්ඤා මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපච්චිකස්ස සම්මොසස්ස හත්තං කරිසොමි”ති.

අසොසාසි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිච්චිසාරො “අනාථ පිණ්ඩකෙන කිර ගහපතිනා ස්වාතන්තාය බුද්ධපච්චිකො සම්මො නිමන්තීතො”ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිච්චිසාරො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදචොච “තයා කිර ගහපති ස්වාතන්තාය බුද්ධපච්චිකො සම්මො නිමන්තීතො. තිණ්ණවිච්චිකො ආගතතුකො, දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යාසිකං යෙන තිං බුද්ධපච්චිකස්ස සම්මොසස්ස හත්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං දෙව, අඤ්ඤා මෙ වෙය්‍යාසිකං යෙනාහං බුද්ධපච්චිකස්ස සම්මොසස්ස හත්තං කරිසොමි”ති.

1. බුද්ධපච්චිකො - වෙස.

32. අථ ටො අනාර්පිණිකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනො පණිතං බාදනියං භොජනියං පටියාදුපෙඤා හගවතො කාලං ආරොචාපෙසි “කාලො හනො, නිට්ඨිතං හත්ත”ති. අථ ටො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙඤා පක්ඛිවරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනං තෙත්ථපසධකම්. උපසධකමිඤා පඤ්ඤනො ආසනො නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙත්තා.

අථ ටො අනාර්පිණිකො ගහපති වුද්ධපවුඛං භික්ඛුසංඛං පණිතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහඤා සන්තපෙඤා සමචා රෙඤා හගවන්තා භුක්තාචිං ඕනිතපක්ඛපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිතො, ටො අනාර්පිණිකො ගහපති හගවන්තං එතදචොච “අධිවාසෙත්ථ මෙ හනො හගවා සාවස්ථියං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙත්තා”ති.

“සුඤ්ඤගාථෙ ටො ගහපති තථාගතා අභිරමන්ති”ති.

“අඤ්ඤගතං හගවා අඤ්ඤතං සුගතා”ති.

අථ ටො හගවා අනාර්පිණිකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය සඤ්ඤෙස්සඤා සමාදාපෙඤා සමුත්තෙතෙඤා සමචහංසෙඤා උට්ඨායාසනා පක්ඛම්.

33. තෙන ටො පන සමයෙන අනාර්පිණිකො ගහපති ඛුම්භො භොති ඛුසභායො ආදෙය්‍යවචො.¹ අථ ටො අනාර්පිණිකො ගහපති රාජගහෙ තං කරණියං තිරෙඤා යෙන සාවස්ථි තෙන පක්ඛම්. අථ ටො අනාර්පිණිකො ගහපති අනතරාමග්ගෙ මනුසෙස ආණාපෙසි “ආරාමෙ අය්‍යා කරොථ විභාථෙ පතිට්ඨාපෙථ. දනානි පට්ඨාපෙථ. බුද්ධො ලොකෙ උප්පනො. සො ච මයා හගවා නිමන්තිතො ඉම්නා මග්ගෙන ආගච්ඡිස්සති”ති. අථ ටො තෙ මනුස්සා අනාර්පිණිකෙන ගහපතිනා උයෙය්‍යාථිතා ආරාමෙ අකංසු, විභාථෙ පතිට්ඨාපෙසුං, දනානි පට්ඨාපෙසුං.

අථ ටො අනාර්පිණිකො ගහපති සාවස්ථිං ගන්තො සමන්තා සාවස්ථිං අනුච්චොකෙසි. ‘කස් භු ටො හගවා විහරෙය්‍ය යං අස්ස ගාමනො නාතිදුරෙ’ නාච්චාසනො ගමනාගමනසමපක්ඛං අස්ඨිකානං අස්ඨිකානං මනුස්සානං අභිකම්මනියං දිවා අප්පාතිණ්ණං² රත්තිං අප්පසද්දං අප්පතිගෙස්සං විජනවාතං මනුස්සරාහසෙය්‍යකං පටිසල්ලානසාරුප්පන්ති’.

1. ආදෙය්‍යවචො - පිචු.
 2. සෙව අච්චෙර - පිචු.
 3. අප්පතිණ්ණං - පිචු.

අද්දසා ඛො අනාර්ථපිණ්ඩිකො ගහපති ජෙතස්ස රාජකුමාරස්ස¹ උය්‍යානං ගාමකො නෙව අවිදුරෙ නාච්චාසනෙත ගමනාගමන-සමෙතං අප්ඵකානං අප්ඵකානං මනුස්සානං අභික්කමනීයං දිවා අප්පකිණ්ණං රතනිං අප්පසද්දං අප්පනිග්ගොසං විජනවාතං මනුස්ස-රාහසෙය්‍යකං පටිසලලානසාරුඤං. දිස්වාන යෙන ජෙතො රාජ-කුමාරො² තෙත්තපසචකම්. උපසචකම්ඤා ජෙතං රාජකුමාරං³ එතදවොච: “දෙහි මෙ අය්‍යපුත්ත උය්‍යානං ආරාමං කාතුනාහි.”

“අදෙශො ගහපති ආරාමො අපි කොට්ඨස්ථරෙනා”ති.

“ගහිතො අය්‍යපුත්ත ආරාමො”ති.

“න ගහපති ගහිතො ආරාමො”ති.

“ගහිතො න ගහිතො”ති වොහාරිකෙ මහාමනෙත පුච්ඡංසු. මහාමනා එවිමාහංසු “යතො තයා අය්‍යපුත්ත අග්ගො කතො, ගහිතො ආරාමො”ති.

34. අථ ඛො අනාර්ථපිණ්ඩිකො ගහපති සකටෙහි හිරඤ්ඤ-නිබ්බාහාපෙඤා ජෙතවනං කොට්ඨස්ථරං සඤ්ථරාපෙයි. සකිං නිභටං හිරඤ්ඤං ථොකස්ස ඕකාසස්ස කොට්ඨකසාමනානා නප්පහොති. අථ ඛො අනාර්ථපිණ්ඩිකො ගහපති මනුස්සෙ ආණාපෙයි “ගට්ඨථ හණ, හිරඤ්ඤං ආහරථ. ඉමං ඕකාසං සඤ්ථරිස්සාමි”ති.

අථ ඛො ජෙතස්ස කුමාරස්ස එතදවොච “න ඛො ඉදං ඕරකං හවිස්සති, යතායං ගහපති තාව ඛුං හිරඤ්ඤං පරිච්චජති”ති. අනාර්ථපිණ්ඩිකං ගහපතිං එතදවොච “අලං ගහපති, මා තං ඕකාසං සඤ්ථරාපෙයි. දෙහි මෙ එතං ඕකාසං. මමෙතං දනං හවිස්සති”ති.

අථ ඛො අනාර්ථපිණ්ඩිකො ගහපති “අයං ඛො ජෙතො රාජකුමාරො අභිඤ්ඤතො ඤාතමනුස්සො. මහප්ඵකො⁴ ඛො පන එවරුපානං ඤාතමනුස්සානං ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදෙ”ති තං ඕකාසං ජෙතස්ස රාජකුමාරස්ස පාදයි. අථ ඛො ජෙතො රාජ-කුමාරො තස්මිං ඕකාසෙ කොට්ඨකං මාපෙයි.

අථ ඛො අනාර්ථපිණ්ඩිකො ගහපති ජෙතවනෙ වීහාරෙ කාරාපෙයි, පරිච්චනානී කාරාපෙයි, කොට්ඨකෙ කාරාපෙයි, උපට්ඨානසාලායො කාරාපෙයි, අභිසාලායො කාරාපෙයි, කඤ්චිය-කුටියො කාරාපෙයි, වච්චකුටියො කාරාපෙයි, පඤ්ඤාවකුටියො කාරාපෙයි, වඩකමෙ කාරාපෙයි, වඩකමනසාලායො කාරාපෙයි, උදපානෙ කාරාපෙයි, උදපානසාලායො කාරාපෙයි, ජනනාසරෙ කාරාපෙයි, ජනනාසරසාලායො කාරාපෙයි, පොකඛරණියො කාරා-පෙයි, මණ්ඩපෙ කාරාපෙයි.

1. ජෙතස්ස කුමාරස්ස - මජ්ඣං.
2. ජෙතො කුමාරො - මජ්ඣං.
3. ජෙතං කුමාරො - මජ්ඣං.
4. මහිද්ධිකො - සීඝ්‍ර.

35. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විභරිතා යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පකකාමී. අනුපුඛෙඛන චාරිකං චිරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං ඒභරතී මහාවනො කුට්වාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසසා සකකච්චං නවකමමං කරොතති. යෙපි භික්ඛු නවකමමං අධිට්ඨන්ති තෙපි සකකච්චං උපට්ඨන්ති. චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජ-පරික්ඛාරෙහි.

අථ ඛො අඤ්ඤාතරසස දළිඤ්ඤාසස තුනනවායසස එතදභොසි “න ඛො පනෙදං ඔරකං භවිසසති. යථා ඉමෙ මනුසසා සකකච්චං නවකමමං කරොතති. යනත්තාභමි නවකමමං කරෙයන්ති”.

අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා තුනනවායො සාමං විකඛලලං මඤ්ඤා ඉට්ඨකායො විනිතා කුඩං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩකා භික්ඛි පරිපති. දුතියමෙ ඛො -පෙ- තතියමෙ ඛො සො දළිඤ්ඤා තුනනවායො සාමං විකඛලලං මඤ්ඤා ඉට්ඨකායො විනිතා කුඩං උට්ඨාපෙයි. තෙන අකුසලකෙන විතා වඩකා භික්ඛි පරිපති.

අථ ඛො සො දළිඤ්ඤා තුනනවායො උජ්ඣායති ඛීයති විපා-වෙති “යෙ ඉමෙසං සමණානං සකාසුත්තියානං දෙනති චීවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං තෙ ඉමෙ ඔවදන්ති අනුසාසන්ති තෙසං ච නවකමමං අධිට්ඨන්ති. අහං පනමි දළිඤ්ඤා න මං කොචි ඔවදති වා අනුසාසති වා නවකමමං වා අධිට්ඨන්ති”ති.

36. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තසස දළිඤ්ඤාසස තුනනවායසස උජ්ඣායන්තසස ඛීයන්තසස විපාවෙනතසස. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමජං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතසමී නිදන්තො එතසමී පකරණෙ ධමමං කරං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමමං දතුං, නවකමමකො භික්ඛවෙ භික්ඛු උසසුකකං ආපජ්ඣන්ති “කීන්ති භු ඛො විහාරො ඛීපං පරියොසානං ගච්ඡන්ති”ති ඛණ්ඩපුලලං පටිසඛබරිසසති. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දතඛං: පඨමං භික්ඛු යාවිතා වාතෙතන භික්ඛුනා පටිඛලෙන සඛෙතා ඤ්ඤාපෙතඛෙතා.

“සුඤ්ඤා මෙ භවන්ත සඛෙතා. යදි සඛිකසස පත්තකලලං සඛෙතා ඉත්තකාමසස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තකාමසස භික්ඛුනො නවකමමං දදෙයන්ති” එසා ඤ්ඤාති.

සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙතා ඉක්කන්තාමසස ගහපතීනො විහාරං ඉක්කන්තාමසස භික්ඛුනො නවකමමං දෙති. යසසායසමනො ඛමති ඉක්කන්තාමසස ගහපතීනො විහාරං ඉක්කන්තාමසස භික්ඛුනො නවකමමසස දනං, සො තුණ්ණසස. යසස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

දිනෙතා සඛෙතන ඉක්කන්තාමසස ගහපතීනො විහාරො ඉක්කන්තාමසස භික්ඛුනො නවකමමං. ඛමති සඛසසස. තසමා තුණ්ණී එවමෙන ධාරයාමී''ති.

37. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවඤ්ඤි තෙන වාරිකං පසකාමී. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගභියානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු වුද්ධපමුඛසස සඛසසස පුරතො පුරතො ගන්තවා විහාරෙ පරිගණනති, සෙය්‍යායො පරිගණනති “ඉදං අමනාකං උපජ්ඣායානං භවිසසති, ඉදං අමනාකං ආචරියානං භවිසසති, ඉදං අමනාකං භවිසසති”ති.

අථ ඛො ආයසමා සාරිපුතො වුද්ධපමුඛසස සඛසසස පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො ගන්තවා විහාරෙසු පරිගණනිතෙසු සෙය්‍යාසු පරිගණනිතාසු සෙය්‍යං අලභමානො අඤ්ඤතරසමී රුක්ඛමුලෙ නිසීදී. අථ ඛො භගවා රත්තියා සච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උසකාසී. ආයසමා පි සාරිපුතො උසකාසී. “කො එත්ථා”ති. “අභං භනෙත සාරිපුතො”ති.

“කිසස ඤං සාරිපුතන ඉධ නිසිනෙතා”ති.

අථ ඛො ආයසමා සාරිපුතො භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසී. අථ ඛො භගවා එතසමීං නිදනො එතසමීං පකරණෙ භික්ඛුසඛං සනතිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිපුච්ඡි “සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බගභියානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු වුද්ධපමුඛසස සඛසසස පුරතො පුරතො ගන්තවා විහාරෙ පරිගණනති, සෙය්‍යායො පරිගණනති ‘ඉදං අමනාකං උපජ්ඣායානං භවිසසති, ඉදං අමනාකං ආචරියානං භවිසසති, ඉදං අමනාකං භවිසසති’ති. “සච්චං භගවා”ති.

විගරහි බුද්ධො හගවා “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස-
පුරිසා බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඛස්ස පුරතො පුරතො ගන්ත්වා වීහාරෙ
පරිගණකිස්සනති, සෙය්‍යායො පරිගණකිස්සනති ‘ඉදං අමහාකං
උපජ්ඣායානං හවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආචරියානං හවිස්සති. ඉදං
අමහාකං හවිස්සති’ති. නෙනං භික්ඛවෙ අපසන්නානං වා පසාද්‍ය
පසන්නානං වා භියොයාභාවාය. අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අපසන්නා-
නං අපසාද්‍ය පසන්නානං ඵලව්‍යානං අනුදර්ශනායා”ති
විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසී: “කො භික්ඛවෙ
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

38. එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ඛක්ඛකුලා
පබ්බජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා බ්‍රාහ්මණකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ගහපතිකුලා පබ්බ-
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සුක්කතභිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා වීනයධරො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධම්මකථිකො සො
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා පඨමස්ස ඤානස්ස
ලාභී සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා දුතියස්ස ඤානස්ස
ලාභී -පෙ- “යො හගවා තතියස්ස ඤානස්ස ලාභීති -පෙ-
“යො හගවා චතුස්ස ඤානස්ස ලාභී “යො අරහති අග්ගාසනං
අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සොතාපකොකො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: -පෙ- “යො හගවා සකදගාමී”
-පෙ- “යො හගවා අනාගාමී” -පෙ- “යො හගවා අරහා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා තෙව්ජෙසා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ජලභිඤ්ඤා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

39. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙහසි: “භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ භිමචනනාපසෙස මහානිග්‍රොධො අහොසි. තං තයො සභායා උපනිසසාය විහරීංසු තිත්තිරො ච මකකටො ච හජීනාගො ච. තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං අගාරවා අපපතිස්සා අසභාගවුභ්විකා විහරන්ති. අථ ඛො භික්ඛවෙ තෙසං සභායකානං එතදහොසි: “අහො නුන මයං ජානෙය්‍යාම. යො අමභාකං ජාතියා මහනතතරො, තං මයං සකකරෙය්‍යාම ගරුකරෙය්‍යාම මානෙය්‍යාම පුජෙය්‍යාම තස්ස ච මයං ඔවාදෙ තිට්ඨෙය්‍යාමා”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ච මකකටො ච හජීනාගං පුච්ඡිංසු “ඤ. සම්ම කිං පොරාණං සරසී”ති.

“යදහං සම්මා ජාපො හොමී, ඉමං නිග්‍රොධං අනතරා සජීනං¹ කරිතො අතිකකමාමී අග්ගඛතුරං මෙ උදරං ජුපති. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො ච හජීනාගො ච මකකටං පුච්ඡිංසු “ඤ. සම්ම කිං පොරාණං සරසී”ති.

යදහං සම්මා ජාපො හොමී ජමායං නිසීදිතො ඉමස්ස නිග්‍රොධස්ස අග්ගඛතුරං ඛාදමී. ඉමාහං සම්මා පොරාණං සරාමී”ති.

අථ ඛො භික්ඛවෙ මකකටො ච හජීනාගො ච තිත්තිරං පුච්ඡිංසු “ඤ. සම්ම කිං පොරාණං සරසී”ති.

අමුකසමීං සම්මා ඔකාසෙ මහානිග්‍රොධො අහොසි. තතො අහං එඉං හකතිතො ඉමසමීං ඔකාසෙ වච්චං අකාසිං. තස්සායං නිග්‍රොධො ජානො. තදපහං සම්මා ජාතියා මහනතතරො”ති.

1. අනතරාසජීකං - සිඉ.

අප්ඵ ඛො භික්ඛවෙ මක්ඛටො ච භජීනාගො ච තිත්තිරං එතදවොචුං: “කං සමම අමභාකං ජාතියා මහනාතරො, තං මයං සක්ඛරිස්සාම ගරුකරිස්සාම මානෙස්සාම සුපෙස්සාම තුස්සාඤ්ඤි මයං ඔවාදෙ පතිට්ඨිස්සාමා”ති.

අප්ඵ ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරො මක්ඛටඤ්ඤි භජීනාගඤ්ඤි පඤ්ඤි සුසිලෙසු සමාදපෙයි. අත්තනා ච පඤ්ඤි සුසිලෙසු සමාදය වත්තති. තෙ අඤ්ඤිමඤ්ඤං සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජංසු. එතං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තිරියං නාම බුභමවරියං අහොයි.

යෙ වුද්ධිමපවායනති නරා ධම්මස්ස කොවිද
දිට්ඨව ධම්මෙ පාසංසා සමපරායෙ ච සුගතති.

තෙ භි නාම භික්ඛවෙ තිරිජානගතා පාණා අඤ්ඤිමඤ්ඤං සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තිකා විහරිස්සන්ති. ඉධ ඛො තං භික්ඛවෙ සොහෙට්ඨං යං තුමෙහ එවං සවාකාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා අඤ්ඤිමඤ්ඤං අගාරවා අප්පතිස්සා අසභාගවුත්තිකා විහරෙය්‍යාථ. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙය්‍යාභාවාය. අප්ඵ ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානඤ්ඤිව අප්පසාදය පසන්නානඤ්ඤි එකවචානං අඤ්ඤිඋත්තායා”ති විගරහිතො ධම්මිං කප්ඵං කතො භික්ඛු ආමනෙත්ඨි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යථාචුඤ්ඤං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤිලිකමමං සාමීචිකමමං අභ්‍යාසනං අභ්‍යාසනං අග්ගපිණ්ණං. න ච භික්ඛවෙ සබ්බිකං යථාචුඤ්ඤං පට්ඨාහිතඤ්ඤං. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

40. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ අවඤ්ඤියා: සුරෙ උපසම්පකොතන පච්ඡා උපසම්පකොතො අවඤ්ඤියො, අනුපසම්පකොතො අවඤ්ඤියො, නානාසංවාසකො වුඤ්ඤිතරො අධම්මවාදී අවඤ්ඤියො, මාතුගාමො අවඤ්ඤියො, පණ්ණකො අවඤ්ඤියො, පාරිවාසිකො අවඤ්ඤියො, මූලාය පටිකස්සනාරහො අවඤ්ඤියො, මානස්සාරහො අවඤ්ඤියො, මානස්සවාරිකො අවඤ්ඤියො. අභ්‍යානාරහො අවඤ්ඤියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ දස අවඤ්ඤියා.

තයො මෙ භික්ඛවෙ වැදියා: පච්ඡා උපසම්පනෙනන පුරෙ උපසම්පනෙතා වැදියො, නානාසංචාසකො වූවන්තරො ධම්මවාදී වැදියො, සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සසසමණ- බ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුසාරාය තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො වැදියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො වැදියාති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසාරා සඛ්ඛං උද්දීසා මණ්ඩපෙ පටියාදෙනති, සන්තරෙ¹ පටියාදෙනති, ඔකාසෙ පටියාදෙනති. ජබ්බභේයානං භික්ඛුනං අනොච්චාසිකා භික්ඛු සඤ්ඤාදෙව 'හගච්ඡා යථාච්චිච්චං අනුඤ්ඤාතං, නො උද්දීසාකතනති' බුද්ධපමුඛසා සඛ්ඛසා පුරතො පුරතො ගඤ්ඤා මණ්ඩපෙ පරිගණනති' සන්තරෙ පරිගණනති, ඔකාසෙ පරිගණනති 'ඉදං අමතාකං උපජ්ඣායානං හවිසසති, ඉදං අමතාකං ආචරියානං හවිසසති, ඉදං අමතාකං හවිසසති'ති.

අථ ඛො ආයසමා සාරිපුතො බුද්ධපමුඛසා සඛ්ඛසා පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගඤ්ඤා මණ්ඩපෙ පරිගණනෙ පුරතො සන්තරෙ පරිගණනෙ ඔකාසෙ පරිගණනෙ ඔකාසං අලභමානො අඤ්ඤාතරසමී රුක්ඛමුලෙ නිසීදී. අථ ඛො හගචා රක්ඛියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උක්ඛාසී. ආයසමාපි සාරිපුතො උක්ඛාසී. "කො එජාති." "අහං හගචා සාරි- පුතො"ති. "කිසා නං සාරිපුතා ඉධ නිසීනො"ති.

අථ ඛො ආයසමා සාරිපුතො හගචතො එතමස්ථං ආරොචෙයි. අථ ඛො හගචා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඛං සන්තිපාතාපෙචා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: "සචං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බභේයානං භික්ඛුනං අනොච්චාසිකා භික්ඛු සඤ්ඤාදෙව හගච්ඡා යථාච්චිච්චං අනුඤ්ඤාතං නො උද්දීසාකතනති බුද්ධපමුඛසා සඛ්ඛසා පුරතො පුරතො ගඤ්ඤා මණ්ඩපෙ පරිගණනති, සන්තරෙ පරිගණනති, ඔකාසෙ පරිගණනති: ඉදං අමතාකං උපජ්ඣායානං හවිසසති, ඉදං අමතාකං ආචරියානං හවිසසති, ඉදං අමතාකං හවිසසති"ති. "සචං හගචා" -පෙ- විගර්භිචා ධම්මිං කථං කචා භික්ඛු ආමනොසී: "න භික්ඛවෙ උද්දීසාකතමි යථාච්චිච්චං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨො"ති.

1. සන්තරෙ - ඔවු.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා හත්තග්ගෙ අනාරසරෙ උච්චාසයනමභාසයනානි පඤ්ඤපෙතති. සෙය්‍යථීදං ආසන්දිං පලලඛනං ගොණකං විත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං විකතිකං උද්දලොමිං එකනතලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කමෙලං කුසනකං හස්සරං¹ අස්සස්සරං රථස්සරං අභිනසාවෙණිං කාදුලිමිගපවරපච්චස්සරණං සලකතරච්ඡදං උභතොලොභිතකුපධානං. භික්ඛු කුසලච්චායනානා නාභිනිසීදන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙතො තිණි ආසන්දිං පලලඛනං තුලිකං ගිහිවිකකං අභිනිසීදිතුං නතෙව අභිනිපජ්ඣන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා හත්තග්ගෙ අනාරසරෙ තුලොනඤ්චං මඤ්චෙවි පියමෙවි පඤ්ඤපෙතති. භික්ඛු කුසලච්චායනානි නාභිනිසීදන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිවිකකං අභිනිසීදිතුං නතෙව අභිනිපජ්ඣන්ති.”

43. අථ ඛො හගවා අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්චී තදච්චරි. තනු සුදං හගවා සාවඤ්චීයං විහරති ජේතවනෙ අනාරපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති යෙන හගවා තෙතුවසසඛකමි. උපසඛකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිග්ගො ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති හගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ හන්තෙ හගවා ස්වාතනාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසබ්බන්තා”ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්ඤ්චාවෙන.

අථ ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති හගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උච්චායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පසාමි. අථ ඛො අනාරපිණ්ඩකො ගහපති තස්සා රත්තියා අච්චයෙන පණිතං ඛාදනීයං භොජනීයං පථියාදපෙත්වා හගවතො කාලං ආරොවාපෙසි ‘කාලො හන්තෙ නිට්ඨිතං හත්තන්ති.’

1. හස්සරං - මජ්ඣ.

අපං ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවීරමාදය
යෙන අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුප ඛකම්.
උපසබ්බමිතො පඤ්ඤාතො ආසනො නිසීදී සඤ්ඤිං භික්ඛුසඛෙණන.
අපං ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති චූඨපච්චිමං භික්ඛුසඛං පණ්ණෙන
බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහජා සන්තප්පෙතො සමචාරෙතො
භගවන්තං භුක්ඛාචිං ඔනිතපක්ඛපාණිං එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං
නිසිනො ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච:
“කථං භනොත ජෙතවනො පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන භි කං ගහපති ජෙතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුඤ්ඤිසස්ස
සඛ්ඛස්ස පතිට්ඨාපෙභි”ති.

“එවං භනොත”ති ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවතො
පටිසුඤ්ඤා ජෙතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුඤ්ඤිසස්ස සඛ්ඛස්ස
පතිට්ඨාපෙසි.

අපං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ඉමාභි ගාථාභි
අනුමොදී:

44. සිතං උණං පටිභතති තතො වාළමිගානි ච
සිරිංසපෙ¹ ච මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජාතො පටිභඤ්ඤති.
ලෙණ්ඤාඤ්ඤි චූඨකාඤ්ඤි කාසිකාඤ්ඤි වීපසිඤ්ඤි.

විභාරදනං සඛ්ඛස්ස අග්ගං චූඨෙධන වණ්ණිතං
තඤ්ඤා භි පණ්ණිතො පොසො සමපස්සං අත්ථමකතො

විභාරෙ කාරයෙ රමෙම වාසයෙත්ථ බහුසසුතෙ.
තෙසං අත්ථකාඤ්ඤි පානකාඤ්ඤි වත්ථසෙනාසනානි ච

දදෙය්‍ය උජුභුතෙසු වීපසනොත්ත වෙතසා.
තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙනති සබ්බදුක්ඛාපඤ්ඤාදනං
යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤාය පරිනිබ්බාති අනාසවොති.

අපං ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ඉමාභි ගාථාභි
අනුමොදීතො උට්ඨායාසනා පක්ඛාමි.

1. සිරිසපෙ - මෙසං.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානර්ඝ්ඤ ආච්චකසාවකස්ස මහාමත්තස්ස සඛ්ඤහත්තං භොති. ආයස්මා උපතජ්ඤ සක්ඛාපුත්තො පච්ඡා ආගන්ඛා විප්පකතභොජනං¹ ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසි. හත්තඟ්ගං කොලාහලමභොසි. අථ ඛො සො මහාමත්තො උජ්ඣායති ධීයති විපාවෙති: “කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා පච්ඡා ආගන්ඛා විප්පකතභොජනෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙසස්සති, හත්තඟ්ගං කොලාහලමභොසි. නන්තූ නාම ලබ්භා අඤ්ඤාත්‍රාපි නිසිනෙතන යාවද්දං භුක්ඤ්ඤති” අසෙකාසුං ඛො භික්ඛු තස්ස මහාමත්තස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ධීයන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායන්ති ධීයන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපතජ්ඤ සක්ඛාපුත්තො පච්ඡා ආගන්ඛා විප්පකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසස්සති. හත්තඟ්ගං කොලාහලං අභොසී”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොච්චසුං.

“සච්චං කීර ත්ථං උපතජ්ඤ පච්ඡා ආගන්ඛා විප්පකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසි හත්තඟ්ගං කොලාහලං අභොසී”ති.

“සච්චං හගවා.”

විගර්භි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම ත්ථං මොසපුරිස පච්ඡා ආගන්ඛා විප්පකතභොජනං ආනන්තරිකං භික්ඛුං වුට්ඨාපෙසස්සි. හත්තඟ්ගං කොලාහලං අභොසි. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- විගර්භිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ඨි.

“න භික්ඛවෙ විප්පකතභොජනො භික්ඛු වුට්ඨාපෙතඛො. යො වුට්ඨාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. සච්චෙ වුට්ඨාපෙති පචාරිතො ව භොති. ‘ඥච්ඡ උදකං ආහරා’ති වත්තඛො. එවඤ්ඤාතං ලභෙන ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ සාධුකං සිත්තාති ගිලීත්වා වුඛ්ඤ්ඤති ආසනං දුක්ඛං. නඤ්චොභං භික්ඛවෙ කෙනචි පරියායෙන වුඛ්ඤ්ඤති භික්ඛුතො ආසනං පට්ඨාහෙතඛන්ති වද්දමි. යො පට්ඨාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

1. විප්පකතභොජනො - පිඉ.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ගිලානෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙනති. ගිලානා එවං වදෙනති 'න මයං ආවුසො සකෙකාම වුට්ඨානුං ගිලානමා'ති. 'මයං ආයකම්නෙතන වුට්ඨාපෙසසාමා'ති පරිග්ගහෙනා වුට්ඨාපෙනා සිතකෙ වුඤ්ඤාති. ගිලානා මුච්ඡිතා පපත්තති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිලානො වුට්ඨාපෙනබ්බො. යො වුට්ඨාපෙයා ආපකති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු 'ගිලානා මයමහා අවුට්ඨාපනියා'ති වරසෙයායො පළිබ්බදෙධිතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ගිලානස්ස පතිරුපං සෙයාං දතුතති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බකියා භික්ඛු ලෙසකපෙතන සෙනාසනං පට්ඨාහන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලෙසකපෙතන සෙනාසනං පට්ඨාහිතබ්බං. යො පට්ඨාහෙයා ආපකති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං පච්චග්ගිමං මහාවිහාරං පට්ඨසඛිඛරොතති 'ඉධ මයං වසසං වසිසසාමා'ති. අඤ්ඤසංසු ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු විහාරං පට්ඨසඛිඛරොනෙත. දිස්වාන එවමාහංසු 'ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවකියා භික්ඛු අඤ්ඤතරං විහාරං පට්ඨසඛිඛරොතති, හඤ්ඤ නෙ වුට්ඨාපෙසසාමා'ති. එකමෙව එවමාහංසු: 'ආගමෙථ ආවුසො යාව පට්ඨසඛිඛරොතති, පට්ඨසඛිඛතෙ වුට්ඨාපෙසසාමා'ති අථ ඛො ඡබ්බකියා භික්ඛු සත්තරසවකියෙ භික්ඛු එතදචොච්චි: 'උට්ඨෙථොච්චිසො අමනාකං විහාරො පාපුණාති'ති.

“නනු ආවුසො පට්ඨගච්චව ආචිකතිතබ්බං. මයඤ්ඤ අඤ්ඤං පට්ඨසඛිඛරොයාමා”ති.

“නනු ආවුසො සඛිඛිකො විහාරො?”ති.

“ආම ආවුසො, සඛිඛිකො විහාරොති”.

“උට්ඨෙථොච්චිසො, අමනාකං විහාරො පාපුණාති”ති.

“මහලලකො ආවුසො විහාරො. තුමෙහ 'පි වසථ මයමි වසිසසාමා'ති. “උටෙඨ්ථාචුසො අමිතාකං විහාරො පාපුණාති'ති. කුපිතා අනත්තමනා ගිවායං ගහෙඤා නික්කඩ්ඪනති. තෙ නික්කඩ්ඪියමානා රොදනති. භික්ඛු එවමාහංසු “කිසස තුමෙහ ආවුසො රොද්ථා'ති.

“ඉමෙ ආවුසො ජබ්බගගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪනති'ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාඨී වියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪියසෙතති'ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. -පෙ- සචං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බගගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪනති. සචං හගවා -පෙ- විගර්හිඤා ධම්මං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතයි.

“න භික්ඛවෙ කුපිතෙන අනත්තමනෙන භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඩ්ඪිතබ්බො. යො නික්කඩ්ඪියා, යථාධම්මො කාරෙතබ්බො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාහෙතුනති.'"

48. අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි: ‘කෙන නු ඛො සෙනාසනං ගාහෙතබ්බනති?’ හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනගාහාපකං සම්මනතිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡියා, න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න හයාගතිං ගච්ඡියා, න මොහාගතිං ගච්ඡියා, ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනතිතබ්බො:

පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිඤා වාසෙත්තන භික්ඛුතා පට්ඨලෙන සමෙත්තා ඤාපෙතබ්බො:

“සුභාතු මෙ භනෙත සඛෙතා. යදි සඛිතස්ස පතකකලං සඛෙතා ඉස්සනාමං භික්ඛුං සෙනාසනගාභාපකං සලළිතොයා. එසා ඤජති.

සුභාතු මෙ භනෙත සඛෙතා. සඛෙතා ඉස්සනාමං භික්ඛුං සෙනාසනගාභාපකං සම්මන්තති. යස්සායසළිතො ඛමති ඉස්සනාමස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනගාභාපකස්ස සම්මති. යො තුණ්හස්ස, යස්ස නසම්මති යො භාසෙයා.

සම්මතො සඛෙතන ඉස්සනාමො භික්ඛු සෙනාසනගාභාපකො. ඛමති සඛිතස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙතං ධාරයාමී’ති.

අඵ මො සෙනාසනගාභාපකානං භික්ඛුනං එතදභොසී: “කඵනතු මො සෙනාසනං ගාභෙතඛිවතති.” භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨං ශ්‍රීතඛු ගණෙතුං, භික්ඛු ගණෙතො සෙයා ගණෙතුං, සෙයා ගණෙතො සෙයාගෙහන ගාභෙතුනති.”

සෙයාගෙහන ගාභෙතා සෙයා උස්සාදසිංසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරගෙහන ගාභෙතුනති.”

විහාරගෙහන ගාභෙතා විහාරං උස්සාදසිංසු -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිවෙනගෙහන ගාභෙතුනති.”

පරිවෙනගෙහන ගාභෙතා පරිවෙනං උස්සාදසිංසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අනුභාගමි දතුං. ගභිතෙ අනුභාගෙ අදෙඤ්ඤ භික්ඛු ආගච්ඡති න අකාමා දුතඛිනා”ති.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නියසීමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාභෙනති. හගචතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නියසීමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාභෙනධ්ධං. යො ගාභෙය්‍ය ආපඤ්ඤා දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සෙනාසනං ගාභෙඤ්ඤා සබ්බකාලං පට්ඨාහතති. හගචතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාභෙඤ්ඤා සබ්බකාලං පට්ඨාහිතධ්ධං. යො පට්ඨාභෙය්‍ය ආපඤ්ඤා දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වස්සානං තෙමාසං පට්ඨාහිතුං උතුකාලං න පට්ඨාහිතුතති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි “කති නු ඛො සෙනාසනගාභා?”ති. හගචතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“තයො මෙ භික්ඛවෙ සෙනාසනගාභා: පුරිමකො පච්ඡිමකො අනාරාමිකකො. අපරජ්ජගතාය ආසාලභියා පුරිමකො ගාභෙනධ්ධං, මාසගතාය ආසාලභියා පච්ඡිමකො ගාභෙනධ්ධං, අපරජ්ජගතාය පචාරණාය ආයතිං වස්සාවාසඤ්ඤා අනාරාමිකකො ගාභෙනධ්ධං. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො සෙනාසනගාභා”ති.

දුතියගාණවාරං නිට්ඨිතං.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයඤ්චා උපනජෙයු සක්ඛයුතො සාවඤ්චියං සෙනාසනං ගහෙතො අඤ්ඤතරං ගාමිකාවාසං අගමාසි. තත්ථි සෙනාසනං අග්ගහෙසි. අප ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදභොසි: “අයං ඛො ආවුසො ආයඤ්චා උපනජෙයු සක්ඛයුතො භණ්ඛනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සචෙත අධිකරණකාරකො. සවායං ඉධ වස්සං වසිස්සති සඛෙඛව මයං න එංසුං වසිස්සාම. භජු නං සුවඡාමා”ති.

අප ඛො තෙ භික්ඛූ ආයඤ්චායං උපනජං සක්ඛයුතං එතද-
චොචු: “නනු තයා ආවුසො උපනජු සාවඤ්චියං සෙනාසනං
ගභිතනති.”

“එවමාවුසො”ති.

“කිං පන තං ආවුසො උපනජු එකො දො පට්ඨාහසි”ති.

“ඉධ’දුතාහං ආවුසො මුඤ්ඤාමි. තත්ථ ගණ්ඨාමි”ති.

යෙ තෙ භික්ඛූ අභිච්ඡා සන්තුට්ඨා උජ්ජනො කුක්ඛවචකා පිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං භි නාම ආයඤ්චා උපනජෙයු සක්ඛයුතො එකො දො පට්ඨාහිස්සති”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසු: අප ඛො භගවා -පෙ- එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤං සන්තිපාතාපෙතො ආයසමනාං උපනජං සක්ඛයුතං පට්ඨච්ඡි “සචං කිර තං උපනජු එකො දො පට්ඨාහසි”ති.

“සචං භගවා.”

විගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං භි නාම තං මොසපුරිස එකො දො පට්ඨාහිස්සසි, තත්ථ තයා මොසපුරිස ගභිතං ඉධ මුක්ඛං. ඉධ තයා ගභිතං තත්ථ මුක්ඛං. එවං ඛො තං මොසපුරිස උභයත්ථ පට්ඨාහිරො. නෙතං මොසපුරිස අපසසනානං වා පසාදය පසනානං වා භියෙතාභාවාය. අප ඛො තං අපසසනානං වෙච අපසාදය පසනානාඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤඵසනාය”ති. විගරභිතො ධම්මං කථං කතො භික්ඛූ ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ එකෙන දො පට්ඨාහිතඛො, යො පට්ඨාහෙය්ඤ අපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති.

51. තෙන ටො පන සමයෙන හගවා භික්ඛුනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති. විනයසස්ඝ වණ්ණං භාසති. විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති. ආදිසස්ඝ ආදිසස්ඝ ආයසමිතො උපාලිසස්ඝ වණ්ණං භාසති. භික්ඛුනං එතදභොධි: “හගවා ටො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති, විනයසස්ඝ වණ්ණං භාසති, විනයපරියක්ඛියා වණ්ණං භාසති, ආදිසස්ඝ ආදිසස්ඝ ආයසමිතො උපාලිසස්ඝ වණ්ණං භාසති. හඤ්ඤ මයං ආවුසො ආයසමිතො උපාලිසස්ඝ සන්තිකෙ විනයං පරියාසුණාමා”ති. තෙ ව ඛහු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමිතො උපාලිසස්ඝ සන්තිකෙ විනයං පරියාසුණන්ති. ආයසමා උපාලි ධීතකො’ව උද්දිසස්ඝති ථෙරානං භික්ඛුනං භාරවෙන. ථෙරාපි භික්ඛු ධීතකා’ව උද්දිසාපෙනති ධම්මභාරවෙන. තස්ථ ථෙරා ථෙව භික්ඛු කිලමන්ති ආයසමා ව උපාලි.

හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකෙන භික්ඛුනා උද්දිසනෙන සමකෙ වා ආසනෙ නිසීදිතුං උච්චතරකෙ වා ධම්මභාරවෙන. ථෙරෙන භික්ඛුනා උද්දිසාපෙනෙන සමකෙ වා ආසනෙ නිසීදිතුං නිවතරකෙ වා ධම්මභාරවෙනා”ති.

තෙන ටො පන සමයෙන ඛහු භික්ඛු ආයසමිතො උපාලිසස්ඝ සන්තිකෙ ධීතකා’ව උද්දෙසං පතිමානෙනා¹ කිලමන්ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමානාසනිකෙහි සහ නිසීදිතුන්ති.”

අථ ටො භික්ඛුනං එතදභොධි: “කිත්තාවතා නු ටො සමානාසනිකො භොති?”ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිවසස්ඝනාරෙන සහ නිසීදිතුන්ති”.

තෙන ටො පන සමයෙන සඛෙහුලා භික්ඛු සමානාසනිකා එකමඤ්ඤ² නිසීදිතො මඤ්ඤං භිඤ්ඤං. එකපියෙ³ නිසීදිතො පියං භිඤ්ඤං. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිවග්ගසස්ඝ මඤ්ඤං, තිවග්ගසස්ඝ පියන්ති.” තිවග්ගො පි මඤ්ඤ නිසීදිතො මඤ්ඤං භිඤ්ඤං, පියෙ නිසීදිතො පියං භිඤ්ඤං.

1. පටිමානෙනා - ඝනා.
 2. මඤ්ඤ - මඝඝං, පිච්ච.
 3. පියෙ මඝඝං, පිච්ච.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ දුටග්ගස්ස මඤ්චං දුටග්ගස්ස පීඨනතී.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අසමානාසනීකෙහි සහ දීසාසනෙ නිසීදිතුං කුක්ඛඤ්චමායනතී. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ය්පෙඤ්චා පණ්ඨකං මාතුගාමං උභතො-
බ්බාඤ්ජනකං අසමානාසනීකෙහි සහ දීසාසනෙ නිසීදිතුනතී.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසී ‘කිත්තකපච්ඡිමං නු ඛො දීසාසනං
හොතී’ති -පෙ-

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ යං තිණ්ණන්තං පහොති¹ එත්තකපච්ඡිමං
දීසාසනනතී.”

52. තෙන ඛො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමාතා සඛ්ඤ්ඤා
අඤ්ඤා සාලිඤ්ඤා පාසාදං කාරාපෙතුකාමා හොතී භත්තීනඛකං, අථ
ඛො භික්ඛුනං එතදහොසී “කිත්ත ඛො භගවතා පාසාදපරිභොගෙ
අනුඤ්ඤාතො කිං අනනුඤ්ඤාතො?”ති. භගවතො එතමඤ්චං
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ සඛං පාසාදපරිභොගනතී.”

තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙනදීඤ්ඤා කොසලඤ්ඤා
අයාසකා කාලකතා හොතී. තඤ්ඤා කාලකිරියාය සඛ්ඤ්ඤා බහුං
අකපපියභණ්ඩං උපපනතං හොතී. සෙය්‍යථීදං: ආසඤ්ඤා පලලඛෙය්‍යා
ගොණකො විත්තකො පටිකා පටලිකා තුලිකං විකකිකං උදුලොමිකං
එකනතලොමිකං කට්ඨිඤ්ඤා කොසෙය්‍යාං කුත්තකං කම්බලං භස්සරං
අඤ්ඤාසරං රථසරං අභීනපාවෙණි කාදලිමිගපවරපච්චසරං සඋක්කරච්ඡදං
උභතොලොභිතකුපධානං. භගවතො එතමඤ්චං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආසඤ්ඤා පාදෙ ඡීඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා,
පලලඛඤ්ඤා වාලෙ භීඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා, තුලිකං විජටෙඤ්ඤා බිම්බොහනං
කාඤ්ඤා, අවසෙසං භුමමසරණං කාතුනතී.”

1 . භිණ්ණං තප්පහොති - පිච්ච, මජ්ඣ.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවඤ්ඤා අවිදුරෙ අඤ්ඤා-
 තරසම් ගාමකාචාසෙ ආවාසිකා භික්ඛු උපස්සතා භොතති ආගතතුක-
 ගම්මිකානං භික්ඛුනං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙණ්ණා. අථ ඛො තෙසං
 භික්ඛුනං එතදභොධි: “එතරභි ඛො මයං ආවුසො උපස්සතා
 ආගතතුකගම්මිකානං භික්ඛුනං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙණ්ණා. භද්ද මයං
 ආවුසො සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස දෙම තස්ස සන්තකං
 පටිභුඤ්ඤාමා”ති. තෙ සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස අදංසු.
 ආගතතුකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු එතදචොදු: ‘අමහාකං ආවුසො
 සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙරා’ති.

“නාසාවුසො සබ්ඛිකං සෙනාසනං සබ්බං අමෙහති එකස්ස
 දිත්තනති.” “කිං පන තුමෙහ ආවුසො සබ්ඛිකං සෙනාසනං
 විස්සජෙරා”ති.

“එවමාවුසො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣා-
 යනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු සබ්ඛිකං
 සෙනාසනං විස්සජෙරාස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො
 එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු සබ්ඛිකං සෙනාසනං විස්සජෙ-
 රාති”ති?

“සච්චං භගවා.”

විගරභි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස-
 පුරිසා සබ්ඛිකං සෙනාසනං විස්සජෙරාස්සනති. නොතං භික්ඛවෙ
 අපපසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගරභිඤ්ඤා ධරම් කථං කඤ්ඤා
 ආමනොධි:

පඤ්චමානි භික්ඛවෙ අවිසස්සජ්ඣානි න විස්සජෙරාඛ්ඛානි
 සබ්ඛිකා වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විස්සජ්ඣානි අවිසස්සජ්ඣා-
 නානි භොනති. යො විස්සජෙරාස්සනා ආපකම් දුලලවග්ගස්ස. කතමානි
 පඤ්ඤා: ආරාමො ආරාමවතපු. ඉදං පඨමං අවිසස්සජ්ඣං න විස්සජෙරා-
 නඛ්ඛං සබ්ඛිකා වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විස්සජ්ඣාමපි
 අවිසස්සජ්ඣං භොති. යො විස්සජෙරාස්සනා ආපකම් දුලලවග්ගස්ස.

විහාරො විහාරවතපු, ඉදං දුතියං අවිසස්සජ්ඣං: න විසජෙරාඛ්ඛං
 සබ්ඛිකා වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විස්සජ්ඣාමපි අවිසස්සජ්ඣං
 භොති. යො විස්සජෙරාස්සනා ආපකම් දුලලවග්ගස්ස.

මඤ්ඤා පීඨං භිසි බිමොහනං ඉදං තනියං අවිසසජ්ජියං: න විසසජ්ජනඛං: සඛෙකන වා ගඤ්ඤන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජී. තච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපඤ්ඤි වුලුවග්ගසස.

ලොහකුම්බි ලොහභාණකං ලොහවාරකො ලොහකවාහං වාසි ඵරසු කුඨාරි කුඤ්ඤො නිධාදනං ඉදං වකුඤ්ඤං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනඛං සඛෙකන වා ගඤ්ඤන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපඤ්ඤි වුලුවග්ගසස.

වලච්චි වෙඵ මුඤ්ඤං බබ්බජං නිණං මඤ්ඤකා දරුහණ්ඤං මඤ්ඤකාහණ්ඤං ඉදං පඤ්ඤමං අවිසසජ්ජියං. න විසසජ්ජනඛං සඛෙකන වා ගඤ්ඤන වා පුග්ගලෙන වා. විසසජ්ජිතච්චි අවිසසජ්ජිතං හොති. යො විසසජ්ජයා ආපඤ්ඤි වුලුවග්ගසස.

ඉමානි ඛො භිකඛවෙ පඤ්ඤ අවිසසජ්ජියානි න විසසජ්ජනඛානි සඛෙකන වා ගඤ්ඤන වා පුග්ගලෙන වා විසසජ්ජිතානිපි අවිසසජ්ජිතානි හොතනි. යො විසසජ්ජයා ආපඤ්ඤි වුලුවග්ගසසා''ති.

84. අඵ ඛො හගවා සාවඤ්ඤියං යඵාභිරතතං විහරිතවා යෙන කීවාහිරි තෙන වාරිකං පකකාමී මහතා භිකඛුසඛෙකන සද්ධිං පඤ්ඤමනෙහි භිකඛුසතෙහි සාරිපුඤ්ඤමොග්ගලොනෙහි ච. අසෙසාසුං ඛො අසසජ්ජනඛසුකා භිකඛු “හගවා කිර කීවාහිරිං ආගච්චති මහතා භිකඛුසඛෙකන සද්ධිං පඤ්ඤමනෙහි භිකඛුසතෙහි සාරිපුඤ්ඤ මොග්ගලොනෙහි ච”. “හඤ්ඤ මයං ආවුසො සඛං සඛිකං සෙනාසනං භාජෙම. පාපිච්චා සාරිපුඤ්ඤමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්චානං වසං ගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසාමා''ති. තෙ සඛං සඛිකං සෙනාසනං භාජෙසුං.

අඵ ඛො හගවා අනුපුඤ්ඤන වාරිකං වරමානො යෙන කීවාහිරි තදවසරි. අඵ ඛො හගවා සඛෙගුලෙ භිකඛු ආමජෙනසි “ගච්චඵ තුමෙහ භිකඛවෙ, අසසජ්ජනඛසුකෙ භිකඛු උපසඛකමීතවා ඵවං වදෙඵ: හගවා ආවුසො ආගච්චති මහතා භිකඛුසඛෙකන සද්ධිං පඤ්ඤමනෙහි භිකඛුසතෙහි සාරිපුඤ්ඤමොග්ගලොනෙහි ච. හගච්චතො ච ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙඵ! භිකඛුසඛකසස ච සාරිපුඤ්ඤමොග්ගලොනානඤ්ඤා''ති.

1. පඤ්ඤපෙඵ - මජ්ඣං.

“එවං භතෙත”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසසුඤ්චා යෙන අසසජ්ජුතඛබ්බසුකා භික්ඛු තෙනුපසඛිකම්භු. උපසඛිකම්චා අසසජ්ජුතඛබ්බසුකෙ භික්ඛු එතදචොවුං: “භගවා ආවුසො ආගචන්ති මහතා භික්ඛුසඛෙතන සද්ධිං පඤ්චමතෙතභි භික්ඛුසතෙභි සාරිපුත්ත මොග්ගලොතෙභි ච. භගවතො ච ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙච භික්ඛුසඛිකසු ච සාරිපුත්තමොග්ගලොතානඤ්චා”ති.

“නඤ්චාවුසො සඛිකං සෙනාසනං සඛිකං අමෙතභි භාජිතං. සවාගතං ආවුසො භගවතො. යසම්චි විහාරෙ භගවා ඉච්ඡිසසති තසම්චි විහාරෙ වසිසසති. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොතා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසුමා”ති.

“කිං පන තුමෙත ආවුසො සඛිකං සෙනාසනං භාජිතා”ති?

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජීච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “කථං භි නාම අසසජ්ජුතඛබ්බසුකා භික්ඛු සඛිකං සෙනාසනං භාජෙසුතති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්චං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කීර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සාචං භගවා.”

“කථං භි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සඛිකං සෙනාසනං භාජෙසුතති, නෙතං භික්ඛවෙ අපසසුතභුතං වා පසාදය -පෙ-” විගර්භිඤ්චා ධම්මං කථං කඤ්චා භික්ඛු ආමනෙතභි:

“පඤ්චමානි භික්ඛවෙ අවෙභඛියානි න විභජිතඛබ්බානි සඛෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විභක්ඛානි පි අවිභක්ඛානි භොගභි. යො විභජෙය්‍ය ආපත්ති ජුලලච්චියසු.

කතමානි පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවජ්චු ඉදං පඨමං අවෙභඛියං. න විභජිතඛබ්බං සඛෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විභක්ඛමි අවිභක්ඛං භොති. යො විභජෙය්‍ය ආපත්ති ජුලලච්චියසු.

1. අවෙභඛිතං - සිඉ

විභාජනා විභාජනා ඉදං දුතියං අවෙභවිතියං -ප-

මඤ්ඤා පියං හිසි බිලෙඛාහනං ඉදං තතියං අවෙභවිතියං -ප-

ලොභකුම්භි ලොභභාණකං ලොභවාරකො ලොභකටාහං වාසි
ඵරසු කුඨාරි කුඤ්ඤො තිබ්බාදනං ඉදං වතුඤ්ඤා අවෙභවිතියං -ප-

වලී වෙඵ වුඤ්ඤා බබ්බජං තිණං මඤ්ඤා දුරුභණ්ඩං
මඤ්ඤාභණ්ඩං ඉදං පඤ්ඤා අවෙභවිතියං න විභජිතඛිඤ්ඤා සඤ්ඤා
වා ගඤ්ඤා වා පුඤ්ඤා වා, විභතඵි අවිභතං හොති. යො
විභජෙය්‍ය ආපඤ්ඤා චූලලවංශසං.

ඉමානි ඛො හිසිඤ්ඤා පඤ්ඤා අවෙභවිතියානි න විභජිතඛිඤ්ඤානි
සඤ්ඤා වා ගඤ්ඤා වා පුඤ්ඤා වා, විභතඤ්ඤා පි අවිභතඤ්ඤානි
හොතති යො විභජෙය්‍ය ආපඤ්ඤා චූලලවංශසං.

88. අඵ ඛො හගවා කීවාහිරිඤ්ඤා යඵාහිරිතං විභජිතං
යෙන ආලභී තෙන වාරිකං පකඤ්ඤා. අනුපුඤ්ඤා වාරිකං වර-
මානො යෙන ආලභී තදවසරි. තඤ්ඤා හගවා ආලභියං විභජිතං
අඤ්ඤා වෙති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආලභියං හිසිඤ්ඤා ඵවරුපානි නව-
කම්මානි දෙනති: පිණ්ඩනිකෙඛපනමඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති,
කුඛිඤ්ඤාපනමඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති, දඤ්ඤාපනමඤ්ඤානි
නවකම්මං දෙනති, අඤ්ඤාපනමඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති,
ආලොකසන්ධිකරණමඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති, සෙතඵණ්ඤාකරණ-
මඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති, කාලඵණ්ඤාකරණමඤ්ඤානි නවකම්මං
දෙනති, ගෙරුකපරිකම්මකරණමඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති, ඡාදන-
මඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති, බඤ්ඤාමඤ්ඤානි නවකම්මං දෙනති,

ගණ්ඨකාධානමනෙතනපි නවකමමං දෙනති, ඛණ්ඩචූලපට්ඨසංඛරණ-
 මනෙතනපි නවකමමං දෙනති, පරිභණ්ඩකරණමනෙතනපි නවකමමං
 දෙනති, වීසතිවසුකමපි නවකමමං දෙනති, තිංසවසුකමපි නව-
 කමමං දෙනති, යාවජීවිකමපි නවකමමං දෙනති, ධූමකාලිකමපි
 පරියොසිතං වීහාරං නවකමමං දෙනති. යෙ තෙ භික්ඛූ අභිච්ඡා
 -පෙ- තෙ උජ්ඣායතති වීයතති විපාවෙනති: ‘කථං හි නාම
 ආලවිකා භික්ඛූ ඵවරූපානි නවකමමානි දස්සතති. පිණ්ඩනිකෙඛපන-
 මනෙතනපි නවකමමං දස්සතති -පෙ- ධූමකාලිකමපි පරියොසිතං
 වීහාරං නවකමමං දස්සතති’ති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං භගවා.” -පෙ- විගර-
 භිච්චා ධමමං කථං කචා භික්ඛූ ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං,
 න කුඛ්ඛලෙසනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න දුර්වඨපන-
 මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න අභ්‍යලවට්ඨිකරණමනෙතන නවකමමං
 දතබ්බං, න ආලොකසන්ධිකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
 සෙතවණ්ණකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න කාලවණ්ණකරණ-
 මනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගෙරුකපරිකමිකරණමනෙතන
 නවකමමං දතබ්බං, න ඡාදනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න
 ඛන්ධනමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න ගණ්ඨකාධානමනෙතන නව-
 කමමං දතබ්බං, න ඛණ්ඩචූල පට්ඨසංඛරණමනෙතන නවකමමං
 දතබ්බං, න පරිභණ්ඩකරණමනෙතන නවකමමං දතබ්බං, න වීසති-
 වසුකං නවකමමං දතබ්බං, න තිංසවසුකං නවකමමං දතබ්බං,
 න යාවජීවිකං නවකමමං දතබ්බං, න ධූමකාලිකංපි පරියොසිතං
 වීහාරං නවකමමං දතබ්බං. යො දදෙයා ආපත්ති දුක්ඛවත්ඝ්ඝ.”

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අකතං වා වීහාරං විපතතං වා නවකමමං
 දතුං. චූලප්‍රකෙ වීහාරෙ කමමං ඔලොකෙචා ඡරභඤ්චසුකං
 නවකමමං දතුං. අඛිඤ්ඤොගෙ කමමං ඔලොකෙචා සන්තට්ඨවසුකං
 නවකමමං දතුං. මහලප්‍රකෙ වීහාරෙ පාසාදෙ වා කමමං ඔලො-
 කෙචා දසද්දාදඤ්චසුකං නවකමමං දතුනති.”

ඊඊ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සබ්බං විහාරං නවකම්මං දෙනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සබ්බො විහාරො නවකම්මං දුතබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු එකස්ස දෙව දෙනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ එකස්ස දෙව දුතබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා අඤ්ඤං වාසෙතති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤා අඤ්ඤං වාසෙතබ්බො. යො වාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා සඛන්ධං පට්ඨාභතති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤා සඛන්ධං පට්ඨාභිතබ්බං. යො පට්ඨාභෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං වරසෙය්‍යං ගහෙතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නිසසීමෙ ධීතස්ස නවකම්මං දෙනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නිසසීමෙ ධීතස්ස නවකම්මං දුතබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා සබ්බකාලං පට්ඨාභතති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකම්මං ගහෙඤා සබ්බකාලං පට්ඨාභිතබ්බං. යො පට්ඨාභෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වක්ඛානං තෙමාසං පට්ඨාභිතුං උතුකාලං න පට්ඨාභිතුන්ති.”

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමනතිපි, විඤ්ඤාතිපි, කාලම්පි කරොනති, සාමඡෙරොපි පටිජානනති, සික්ඛං පට්ඨස්ඛාතකාපි පටිජානනති, අනතිමච්ඡුං අජ්ඣාපක්ඛාපකාපි පටිජානනති, උම්මන්තකාපි පටිජානනති, ඛික්ඛවික්ඛාපි පටිජානනති, වෙදනච්චාපි පටිජානනති, ආපක්ඛයා අදස්සනෙ උක්ඛික්ඛකාපි පටිජානනති, ආපක්ඛයා අපට්ඨකමෙම උක්ඛික්ඛකාපි පටිජානනති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨනිස්සග්ගෙ උක්ඛික්ඛකාපි පටිජානනති, පණ්ඩකාපි පටිජානනති, ථෙය්‍යසංවාසකාපි පටිජානනති, තිස්ඨිපපක්ඛනතකාපි පටිජානනති, තිරච්ඡානගතාපි පටිජානනති, මාතුසාතකාපි පටිජානනති, පිතුසාතකාපි පටිජානනති, අරහන්තසාතකාපි පටිජානනති, භික්ඛුනිදුසකාපි පටිජානනති, සංසභෙදකාපි පටිජානනති, ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානනති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකාපි පටිජානනති.

හගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං. -ප-

“ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමති, මා සඛ්ඤ්ඤා හායිති අඤ්ඤාස්ස ද්‍රතඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විඤ්ඤාති, කාලං කරොති, සාමඡෙරො පටිජානනති, සික්ඛං පට්ඨස්ඛාතකො පටිජානනති, අනතිමච්ඡුං අජ්ඣාපක්ඛාපකො පටිජානනති, උම්මන්තකො පටිජානනති, ඛික්ඛවික්ඛො පටිජානනති, වෙදනච්චා පටිජානනති, ආපක්ඛයා අදස්සනෙ උක්ඛික්ඛකො පටිජානනති, ආපක්ඛයා අපට්ඨකමෙම උක්ඛික්ඛකො පටිජානනති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨනිස්සග්ගෙ උක්ඛික්ඛකො පටිජානනති, පණ්ඩකො පටිජානනති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානනති, තිස්ඨිපපක්ඛනතකො පටිජානනති, තිරච්ඡානගතො පටිජානනති, මාතුසාතකො පටිජානනති, පිතුසාතකො පටිජානනති, අරහන්තසාතකො පටිජානනති, භික්ඛුනිදුසකො පටිජානනති, සංසභෙදකො පටිජානනති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානනති, උභතොඛ්‍යඤ්ජනකො පටිජානනති, මා සඛ්ඤ්ඤා හායිති අඤ්ඤාස්ස ද්‍රතඛං”.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා විපකතෙ පසකමති. මා සඛ්ඛස්ස භාගීති අඤ්ඤස්ස දුතඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා විපකතෙ විඤ්ඤමති -පෙ- කාලං කරොති -පෙ- උභතොඛ්ඛාඤ්ඤනකො පටිජානාති. මා සඛ්ඛස්ස භාගීති අඤ්ඤස්ස දුතඛං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පසකමති, තසෙසව තං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ විඤ්ඤමති -පෙ- කාලං කරොති සාමණෙරො පටිජානාති, සික්ඛං පච්චිකාතකො පටිජානාති, අනත්මවස්ථුං අජ්ඣාපනතකො පටිජානාති, සඛෙඤා සාමී.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ උමමික්ඛතකො පටිජානාති, ඛික්ඛවික්ඛො පටිජානාති, වෙදනට්ටො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අදස්සනෙ උක්ඛික්ඛතකො පටිජානාති, ආපඤ්ඤා අපට්ඨකමම උක්ඛික්ඛතකො පටිජානාති, පාපිකාය දිව්ඤ්ඤා අපට්ඨනික්ඛග්ගෙ උක්ඛික්ඛතකො පටිජානාති, තසෙසව තං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමිං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පණ්ඨකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංචාසකො පටිජානාති, තිස්ඪීය- පසකනාතකො පටිජානාති; තිරච්ඡානගතො පටිජානාති, මාතුසාතකො පටිජානාති, පිතුසාතකො පටිජානාති, අරභනාසාතකො පටිජානාති, භික්ඛුනීදුසකො පටිජානාති, සඛ්ඛභෙදකො පටිජානාති, ලොභි- තුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්ඛාඤ්ඤනකො පටිජානාති, සඛෙඤා සාමී ති.

ඊ8. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස උපාස- කස්ස විහාරපරිභොගං සෙත්තාසනං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤති. අථ ටො සො උපාසකො උජ්ඣායති ථීයති විපාවෙති: 'කථං භි නාම භද්දහිතා අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ඤති'ති. භගවතො ඵකමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අඤ්ඤා පරිභොගො අඤ්ඤා පරිභුක්ඛනං භොගො පරිභුක්ඛනං ආපත්ති දුක්ඛංසංඝා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛා උපොසථංගමි සන්තිසංඝමි හරිතුං කුක්ඛච්චායනා ඡමාය නිසීදන්ති. ගතානිපි වීරානිපි පංසුක්ඛානි භොතති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කාවකාලිකං හරිතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා මහාච්චාරො උද්දියති. භික්ඛා කුක්ඛච්චායනා සෙනාසනං නාභිහරන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගුහ්‍යභාසං හරිතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා සෙනාසනපරික්ඛාරිකො මහගෙසා කම්බලො උප්පන්නො භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මභාසං පරිච්චෙතතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා සෙනාසනපරික්ඛාරිකං මහගෙසං දුක්ඛං උප්පන්නං භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතිකම්මභාසං පරිච්චෙතතුන්ති.”

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා අවච්චමං උප්පන්නං භොති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

වසකලිකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

චොළකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛා අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අසකමන්ති. සෙනාසනං දුක්ඛන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

1. කාච්චරන්ති - පිඉ PTS.
2. වසකලි - පිඉ.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං යො අක්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුක්ඛති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකමිකතාය භූමියා නිවුහන්ති. වණේණ දුක්ඛති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකමිකතාය භූමියා නිවුහිතඛං. යො නිවුහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛෙළු-මලකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන මඤ්චපාදුපි පිට්ඨපාදුපි පරිකමිකතං භූමීං විලිඛන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චොළකෙන පලිචෙයේතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකමිකතං භික්ඛං අපසෙසන්ති. වණේණ දුක්ඛති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකමිකතා භික්ඛ අපසෙසනඛං. යො අපසෙසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපසෙසන-එලකන්ති.”

අපසෙසනඑලකං හෙට්ඨතො භූමීං විලිඛති උපරිතො භික්ඛං භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙට්ඨතො ච උපරිතො ච චොළකෙන පලිචෙයේතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඛොතපාදකා නිපජ්ඣං කුක්ඛාචායන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පච්චිසුරිචා නිපජ්ඣන්ති.”

1. නුදුහත්ති - මණං.
2. භික්ඛං-හත්ති - ඔඉ.

61. අථ ඛො භගවා ආළච්ඨං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පසසාමී. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන රාජගහං තදච්ඡරී. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරතී වෙඵ්වනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්බිකඛං හොති. මනුස්සා න සසෙසානති සඛ්ඤහනං කාතුං. ඉච්ඡතී උදෙසභනං නිමන්තනං සලාකභනං පක්ඛිකං උපොසථීකං පාටිපදීකං කාතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ සඛ්ඤහනං උදෙසභනං නිමන්තනං සලාකභනං පක්ඛිකං උපොසථීකං පාටිපදීකනති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අනන්තො වරහන්තාති ගහෙතො ලාමකාති හන්තාති භික්ඛුනං දෙනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛුං හතතුදෙසකං සමමන්තිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජයා න දෙසාගතිං ගවෙජ්ජයා න මොහාගතිං ගවෙජ්ජයා න භයාගතිං ගවෙජ්ජයා උද්දිට්ඨානුදිට්ඨාඤ්ඤා ජානෙය්‍යා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො. පට්ඨං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිතො ව්‍යන්තෙතන භික්ඛුනා පටීබලෙන සබ්බො ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤානු මෙ භන්තෙ සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පහතකලලං සබ්බො ඉඤ්ඤානං භික්ඛුං හතතුදෙසකං සමමන්තෙය්‍යා. එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤානු මෙ භන්තෙ සබ්බො. සබ්බො ඉඤ්ඤානං භික්ඛුං හතතුදෙසකං සමමන්තති. යස්සායසමතො ඛමති ඉඤ්ඤානං සා භික්ඛුනො හතතුදෙසකග්ගසමමති සො තුණ්ඤස්ස. යස්ස නඤ්ඤති, සො භාසෙය්‍යා.

සම්මතො සඛෙතන ඉස්සාමො භික්ඛු භතතුද්දෙසකො. ටමති සඛිතස්ස. තස්මා තුණ්භී. එවමෙනං ධාරයාමී''ති.

අථ ටො භතතුද්දෙසකානං භික්ඛුනං එතදභොසී: 'කඵන්තූ ටො භතං උද්දිසිතඛචතති?' භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාමී භික්ඛවෙ සලාකාය වා පට්ඨිකාය වා උපනිඛන්ධිජා ඔපුඤ්ජිජා¹ ඔපුඤ්ජිජා උද්දිසිතුනති.”

84. තෙන ටො පන සමයෙන සඛිතස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකො න භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාමී භික්ඛවෙ පඤ්ඤභවෙහෙති සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤපකං සම්මනීතීතී: යො න ජ්ජුගතිං ගච්ච්ඡයා න දෙසාගතිං ගච්ච්ඡයා, න මොහාගතිං ගච්ච්ඡයා, න භයාගතිං ගච්ච්ඡයා, පඤ්ඤානාපඤ්ඤානාඤ්ඤ ජානෙයා. එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ සම්මනීතඛචො: පඨමං භික්ඛු යාවිතඛචො. යාචීජා ව්‍යානෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සඛෙතා ඤාපෙතඛචො:

සුණාතු මෙ භතො සඛෙතා. යදි සඛිතස්ස පතකලලං සඛෙතා ඉස්සාමං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤපකං සම්මතෙතයා. එසා ඤාතභී.

සුණාතු මෙ භතො සඛෙතා. සඛෙතා ඉස්සාමං භික්ඛුං සෙනාසනපඤ්ඤපකං සම්මතතති. යසසායසම්මතො ටමති ඉස්සාමං මස්ස භික්ඛුනො සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස සම්මති සො තුණ්භස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛෙතන ඉස්සාමො භික්ඛු සෙනාසනපඤ්ඤපකො. ටමති සඛිතස්ස. තස්මා තුණ්භී. එවමෙනං ධාරයාමී''ති.

1. ඔපුඤ්ජිජා උද්දිසිතුං. - ෩.

64. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඛස්ස භණ්ඩාගාරිකො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛං භණ්ඩාගාරිකං සම්මනිතිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡියා න දෙසාගතිං ගච්ඡියා න මොභාගතිං ගච්ඡියා න භයාගතිං ගච්ඡියා, ඉක්කාඉක්කාඤ්ඤා ජානෙයා, එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතට්ඨො: පයං භික්ඛු යාවිතට්ඨො, යාවිජා ව්‍යතෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සඛ්ඛො ඤාපෙතට්ඨො:

‘සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛ්ඛො. යදි සඛ්ඛස්ස පන්තකලලං සඛ්ඛො ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං භණ්ඩාගාරිකං සම්මනෙතයා, එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛ්ඛො. සඛ්ඛො ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං භණ්ඩාගාරිකං සම්මනති. යසසායසමතො ඛමති ඉඤ්ඤාමස්ස භික්ඛුතො භණ්ඩාගාරිකස්ස සම්මති. සො තුණ්භස්ස. යසස නකඛමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛ්ඛොන ඉඤ්ඤාමො භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකො. ඛමති සඛ්ඛස්ස. තසමා තුණ්භී. එවමෙතං ධාරයාමී’ති.

65. තෙන ටො පන සමයෙන සඛ්ඛස්ස වීචරපට්ඨොභකො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛුං වීචරපට්ඨොභකං සම්මනිතිතුං. යො න ජන්දගතිං ගච්ඡියා න දෙසාගතිං ගච්ඡියා, න මොභාගතිං ගච්ඡියා න භයාගතිං ගච්ඡියා, ගතිතාගතිතඤ්ඤා ජානෙයා, එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනිතිතට්ඨො: පයං භික්ඛු යාවිතට්ඨො, යාවිජා ව්‍යතෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සඛ්ඛො ඤාපෙතට්ඨො.

‘සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛ්ඛො. යදි සඛ්ඛස්ස පන්තකලලං සඛ්ඛො ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං වීචරපට්ඨොභකං සම්මනෙතයා, එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භතො සඛ්ඛො.¹ සඛ්ඛො ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං වීචරපට්ඨොභකං සම්මනති. යසසායසමතො ඛමති ඉඤ්ඤාමස්ස භික්ඛුතො වීචරපට්ඨොභකස්ස සම්මති. සො තුණ්භස්ස. යසස නකඛමති සො භාසෙයා.

සම්මතො සඛ්ඛොන ඉඤ්ඤාමො භික්ඛු වීචරපට්ඨොභකො. ඛමති සඛ්ඛස්ස තසමා තුණ්භී. එවමෙතං ධාරයාමී’ති.

1. සඛ්ඛො - වී. උංභො.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසන චීවරභාජකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙඤ්ඤං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛං චීවර-භාජකං සමමනිතිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡය්‍ය -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවං ච පන භික්ඛවෙ සමමනිතිතධෙධා;

පයමං භික්ඛු යාචිතධෙධා. යාචිතා ව්‍යානෙතන භික්ඛුනා පච්චලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතධෙධා;

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤාසන පක්ඛාකලං සඛ්ඤා ඉස්සන්ධාමං භික්ඛං චීවරභාජකං සමමනෙතය්‍ය. එසා ඤාපති.

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඛ්ඤා. සඛ්ඤා ඉස්සන්ධාමං භික්ඛං චීවරභාජකං සමමනෙති. යස්සායසමතො ඛමති ඉස්සන්ධාමස්ස භික්ඛුනො චීවරභාජකස්ස සලලුති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නසමමති. සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සඛ්ඤන ඉස්සන්ධාමො භික්ඛු චීවරභාජකො. ඛමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි’ති.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසන යාගුභාජකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙඤ්ඤං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛං යාගු-භාජකං සමමනිතිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡය්‍ය -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනිතිතධෙධා: පයමං භික්ඛු යාචිතධෙධා. යාචිතා, -පෙ- ආමිතො සඛ්ඤන ඉස්සන්ධාමො භික්ඛු යාගුභාජකො. ඛමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤාසන ඵලභාජකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙඤ්ඤං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛං ඵලභාජකං සමමනිතිතුං: යො න ජන්දගතිං ගච්ඡය්‍ය -පෙ- භාජිතාභාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනිතිතධෙධා: පයමං භික්ඛු යාචිතධෙධා -පෙ- සමමතො සඛ්ඤන ඉස්සන්ධාමො භික්ඛු ඵලභාජකො. ඛමති සඛ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි’ති.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛසා ඛජ්ජකභාජකො න හොති. ඛජ්ජකං අභාජියමානං නසීතති. හගවිතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහෙති සමාග්ගාගතං භික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සමමනතිතුං: යො න ඡන්දගතිං -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍යා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනතිතඛෙධ්වා: පඨමං භික්ඛා යාචිතඛෙධ්වා. යාචිතා වාසෙතන භික්ඛානා පටි-ඛලෙන සඛෙඤ්ඤා ඤාපෙතඛෙධ්වා:

සුඤ්ඤානු මෙ හතොත සඛෙඤ්ඤා. යදි සඛ්ඛසා පක්කකලං සඛෙඤ්ඤා ඉඤ්ඤානාමං භික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සමමනෙතය්‍යා. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤානු මෙ හතොත සඛෙඤ්ඤා. සඛෙඤ්ඤා ඉඤ්ඤානාමං භික්ඛං ඛජ්ජකභාජකං සමමනෙතී. යසායසමිතො ඛමති ඉඤ්ඤානාමසා භික්ඛානො ඛජ්ජකභාජකසා සමමුති. යො තුණ්ඤාසා. යසා නසඛමති යො භාසෙය්‍යා.

සමමනො සඛෙඤ්ඤා ඉඤ්ඤානාමො භික්ඛා ඛජ්ජකභාජකො. ඛමති සඛ්ඛසා තසමා තුණ්ඤා. එවමෙන. ධාරයාමී’ති.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛසා හණ්ඤාගාරෙ අප-මක්කකො පටිසඛාරො උපපනෙතා හොති. හගවිතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහෙති සමාග්ගාගතං භික්ඛං අපමක්කකච්ඤාජ්ජකං සමමනතිතුං: යො න ඡන්දගතිං ගලෙඡය්‍යා -පෙ- විසාජ්ජිතාවිසාජ්ජිතං ව ජානෙය්‍යා.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනතිතඛෙධ්වා: පඨමං භික්ඛා යාචි-තඛෙධ්වා. යාචිතා වාසෙතන භික්ඛානා පටිඛලෙන සඛෙඤ්ඤා ඤාපෙතඛෙධ්වා:

සුඤ්ඤානු මෙ හතොත සඛෙඤ්ඤා. යදි සඛ්ඛසා පක්කකලං සඛෙඤ්ඤා ඉඤ්ඤානාමං භික්ඛං අපමක්කකච්ඤාජ්ජකං සමමනෙතය්‍යා. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙත සංඛාරා. සංඛාරා ඉස්සන්තං භික්ඛු-
අපමන්තකච්ඡසජ්ජකං සම්මන්තති. යස්සායසම්මතො ඛමති ඉස්සන්තං සංඛාරා
භික්ඛුනො අපමන්තකච්ඡසජ්ජකස්ස සම්මුති, සො තුඤ්ඤස්ස. යස්ස
නසම්මති. සො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සංඛාරා ඉස්සන්තං භික්ඛු අපමන්තකච්ඡසජ්ජකො.
ඛමති සංඛාරස්ස. තස්මා තුඤ්ඤි. එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

''තෙන අපමන්තකච්ඡසජ්ජකෙන භික්ඛුනා එකෙකා සුචී
දුතඛො. සඤ්ඤං දුතඛං. උපාහනා දුතඛො. කායඛන්ධනං දුතඛං.
අංසඛන්ධනො දුතඛො. පරිඤ්ඤාවනං දුතඛං. ධම්මකරකො දුතඛො.
කුසි දුතඛො. අඛණ්ඩකුසි දුතඛො මණ්ඩලං දුතඛං. අඛණ්ඩමණ්ඩලං දුතඛං.
අනුචාරකො දුතඛො. පරිභණ්ඩං දුතඛං. සචේ භොති සංඛාරස්ස සපපි වා
තෙලං වා මධු වා එඤ්ඤං වා සකිං පටිසාධිතුං දුතඛං. සචේ
සුනපි අසො භොති සුනපි දුතඛන්ති.''

71. තෙන ඛො පන සම්මතො සංඛාරස්ස සාචීයගාභාපකො
න භොති. හගචිතො එතමසං ආරොචෙසුං.

''අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සම්මතාගතං භික්ඛු-
සාචීයගාභාපකං සම්මන්තීතුං: සො න ජන්දගතිං ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ-
ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සම්මන්තීතඛො:
පඨමං භික්ඛු යාවිතඛො. යාවිතො ව්‍යාකෘතා භික්ඛුනා පටිච්චේදන
සංඛාරා කුපෙතඛො:

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙත සංඛාරා. යදි සංඛාරස්ස පක්කකල්ප-
සංඛාරා ඉස්සන්තං භික්ඛු සාචීයගාභාපකං සම්මන්තෙය්‍ය.
එසා ඤාතී.

සුභාසු මෙ භවත සංඛ්ඛා. සංඛ්ඛා ඉඤ්ඤාමං භික්ඛුං සාථියගාභාපකං සම්මතතති. යසංභාසමිතො ඛමති ඉඤ්ඤාමසං භික්ඛුනො සාථියගාභාපකසං සමමති ටසා තුඤ්ඤාසං. යසං නකඛමති ටසා භාඤ්ඤා. සමමතො සංඛ්ඛන ඉඤ්ඤාමො භික්ඛු සාථියගාභාපකො. ඛමති සංඛ්ඛසං. තසො තුඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඛසං පනතගාභාපකො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

''අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං භික්ඛුං පනතගාභාපකං සම්මතතිතුං. යො න ජන්තති. ගච්ඡයා -ටප- ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජානෙයා.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මතතිතඤ්ඤා:

පඨමං භික්ඛු යාථිතඤ්ඤා. යාථිතො -ටප- ඛමති සංඛ්ඛසං තසො තුඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

72. තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඛසං ආරාමිකපෙසකො න භොති. ආරාමිකා අපෙසියමානා කම්මං න කරොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

''අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං භික්ඛුං ආරාමිකපෙසකං සම්මතතිතුං. යො න ජන්තති. ගච්ඡයා -ටප- පෙසිතාපෙසිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මතතිතඤ්ඤා. -ටප- තසො තුඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සංඛ්ඛසං සාමඤ්ඤාපෙසකො න භොති. සාමඤ්ඤා අපෙසියමානා කම්මං න කරොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජාතාථි භික්ඛවෙ පඤ්ඤවෙහි සමනතාගතං භික්ඛු-
සාමඤ්ඤරපෙසකං සමමනනිකුං: යො න ජන්දගතිං ගවේජයා න
දෙසාගතිං ගවේජයා න මොහාගතිං ගවේජයා න භයාගතිං
ගවේජයා පෙසිතාපෙසිතඤ්ඤ ජානෙයා. එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ
සමමනනිකඛෙධො: පඨමං භික්ඛු යාචිතඛෙධො. යාචිතො වානෙතන
භික්ඛුනා පච්චලෙන සඛෙතා ඤාපෙනඛෙධො:

සුඤ්ඤා මෙ භනොත සඛෙතා. යදි සඛිතසස පත්තකලලං
සඛෙතා ඉත්තනාමං භික්ඛුං සාමඤ්ඤරපෙසකං සමමනනතයා.
එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භනොත සඛෙතා. සඛෙතා ඉත්තනාමං භික්ඛුං
සාමඤ්ඤරපෙසකං සමමනනති. යසසායසමිතො ඛමති ඉත්තනාමසස
භික්ඛුනො සාමඤ්ඤරපෙසකසස සමමති. යො තුණ්ඤසස. යසස
නකඛමති යො භාසෙයා.

සමමනො සඛෙතන ඉත්තනාමො භික්ඛු සාමඤ්ඤරපෙසකො.
ඛමති සඛිතසස. තසමා තුණ්ඤි. එවමෙනං ධාරයාථි”ති.

නිතිසක-භාණ්ඩාරං.

සෙනාසනකඛන්ධකො නිට්ඨිතො ඡට්ඨො!

තඤ්ඤානා:

1. විහාරො¹ බුද්ධසෙට්ඨන අපඤ්ඤානෙතා තද අහු
තභං තභං නිකමනති වාසා තෙ ජිනසාවතා.
2. තෙ සෙට්ඨි ගහපති දිස්වා භික්ඛුනං එතදමුච්චි
කාරාපෙයාං වසෙයාරා පච්චුච්ඤංසු නායකං.
3. විහාරං අධිභියොගඤ්ඤ පාසාදං හමමියං ගුහං
පඤ්ඤලෙණං අනුඤ්ඤාසි විහාරෙ සට්ඨි කාරයි.
4. ජනො විහාරං කාරෙති අකවාටං අසංවුතං
කවාටං පිට්ඨිසඛිතාටං උද්දකලඤ්ඤ උත්තරි.

1. සෙනාසනකඛන්ධකං ඡට්ඨං - මජ්ඣං.
2. විහාරං - පිටු.

16. විහාරො කොට්ඨකො වෙව පරිවෙණග්ගිසාලකං
ආරාමෙ ව සුත කොට්ඨ හෙට්ඨදෙඤ්ඤව නයං කථෙර.

17. සුදං අනාථපිණ්ඩි ව සද්ධො සිතවනං අගා
දිට්ඨධම්මො නිමනොසි සහ සඛෙසන නායකං.

18. ආණාපෙසනාරාමග්ගෙ ආරාමං කාරයි ගණො
වෙසාලියං නවකම්මං පුරතො ව පරිග්ගහං.

19. කො අරහති හත්තග්ගෙ කිත්තිරං ව අවඤ්ඤා
පරිග්ගභීතනාරසරා තුලො සාවඤ්ඤි ඔසරි.

20. පතිට්ඨාපෙසි ආරාමං හත්තග්ගෙ ව කොලාහලං,
ගිලානා වරසෙය්‍යා ව ලෙසා සත්තරසා තභිං.

21. කෙන භු ඛො කථනභු ඛො විහාරග්ගෙන භාජයි
පරිවෙණානුභාගඤ්ඤ අකාමා භාගං නො දදෙ.

22. නිසයිමං සබ්බකාලං ව ගාභා සෙනාසනෙ තයො
උපනදෙඤ්ඤ ව වණ්ණෙසි ධීතකා සමානාසනා.

23. සමානාසනිකා භිද්දිංසු කිවග්ගා ව දුචග්ගිකං
අසමානාසනිකෙහි දීසං සාළිද්දං¹ පරිභුඤ්ඤිතං.

24. අය්‍යකා ව අච්ඡරෙ භාජිතඤ්ඤි කිට්ඨගිරෙ
ආළච්චි පිණ්ඩකතුච්චිති චාරඅභ්‍යලවට්ඨිකා.

1. ආමුදං - පිටු. පංචකං.පරිභු-ඡිතං. - P.T.S.

- 25. ආලොක සෙන-කාලිණී ගෙරු-ඡාදන ඛ්ඤානා
ගණ්ඩ-ඛණ්ඩ-පරිභණ්ඩං වීස-තිංසා යාවච්චිකං.
- 26. ඔසිතෙ අකතං¹ බුද්දෙ ඡ-පඤ්චසස්සිකංදදෙ
අඛණ්ඩොගෙ ව සත්තධං මහලෙට්ඨ දස-දොදස.
- 27. සබ්බං විහාරං එකස්ස අඤ්ඤං වාසෙනති සබ්බිකං
නිස්සිමං සබ්බකාලෙඤ්ඤි පසකමනති විඤ්ඤමනති ව.
- 28. කාලෙඤ්ඤි සාමඤ්ඤෙඤ්ඤි සිකඛාපච්චසබ්බිකානතිමං
උමමනන ඛ්ඤාච්ඤානා ව වෙදනාපනතාදස්සනා.
- 29. අපච්චකමමා දිට්ඨියා පණ්ඩකා ටෙයාතිත්ථියා
තිරච්ඡාන මාතු පිතු අරහතන සාතක දුසකා.
- 30. භෙදකා ලොභිතුපපාද උභතො වාපි ව්‍යඤ්ඤනා
මා සබ්බස්ස පරිහාසි කමමං අඤ්ඤස්ස දතවෙ.
- 31. විපකතෙ ව අඤ්ඤස්ස කතෙ තස්සෙව පසකමෙ
විඤ්ඤමති කාලකතො සාමඤ්ඤෙරො ව ජායති.
- 32. පච්චසබ්බිතො ව සිසබ්බිය අනතිමා පණ්ඩතො යදි
සඛෙසා ව සාමිකො භොති උමමනන ඛ්ඤාච්ඤානා.

1. අකතං සනිං - මිඞු.

- 33. අදස්සනාපච්චිකම්මේ දිට්ඨි කසෙසව හොති වා පණ්ණාසකං රේයා තිත්ථි ච තීරව්ජාන මාතුපෙතතිකං
- 34. සාතකො දුසකො වාපි හෙද ලොහිත වාසුඤ්ජනා පච්චානාති යදි සො සමෙකා ච හොති සාමීකො.
- 35. හරන්තඤ්ඤා කුකුළුම් උදියති ච කම්බලං දුසං ච වම්ම වකකලී වොළකං අකකමහති ච.
- 36. අලලා උපාහනා නිවුඬු ලිබනති අපසෙසනති ච. අපසෙසනං ලිබතෙ වා ධොතපච්චස්ථරෙන ච.
- 37. රාජගහෙ න සකෙකානති ලාමකං හතතුද්දෙසකං කරං ණු ධො පඤ්ඤපකං හණ්ණාගාරිකසම්මුතිං.
- 38. පච්චිකහහාජකො වාපි යාගු ච ඵලහාජකො ඛජ්ජකහාජකො වෙච අපචකකච්චිසසජො.
- 39. සාවීයගාහාපකො වෙච තථෙච පකතගාහකො ආරාමික සාමඤ්ජර පෙසකසස ච සම්මුති.
- 40. සධ්ධාහිතු ලොකච්චි භිතච්චකො විනායකො ලෙණස්ථ ච සුඛස්ථ ච ක්කාසිතුං ච විපසයිතුහති.

7

සමස්තභෛදකතාවකතං

පදමභාණවාරං

ඡසකාපබ්බජ්ජා

1. තෙන සමයෙන ධූඥො භගවා අනුපියායං විහරති අනුපියං නාම මලලානං නිගමො. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා සකායකුමාරා භගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමො ච සසෙකා අනුරුඥො ච සසෙකා ඥො ඩාතිකා භොතති. අනුරුඥො සකෙකා සුමුමාලො භොති. තස්ස ඛයො පාසාද භොතති එතො භෙමන්තිකො එතො ගිමතිකො එතො වසසිකො. සො වසසිකෙ පාසාදෙ වසසිකෙ වන්තාරො මාසෙ නිඤ්චිසෙති තුරියෙති පරිවාරියමානො න භෙට්ඨාපාසාදං ඔරොහති.

අථ ඛො මහානාමස්ස සකසස්ස එතදභොසි: “එතරහි ඛො අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා සකායකුමාරා භගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. අමභාකඤ්ඤා කුලා න්ඤී කොචී අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. යන්තනාහං වා පබ්බජෙය්‍යං අනුරුඥො වා”ති. අථ ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන අනුරුඥො සකෙකා තෙනුපසංකමී. උපසඬ්ඨමිත්වා අනුරුඥං සකසං එතදවොච: “එතරහි තාත අනුරුඥ, අභිඤ්ඤාතා අභිඤ්ඤාතා සකායකුමාරා භගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. අමභාකඤ්ඤා කුලා න්ඤී කොචී අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. තෙන හි ත්වං වා පබ්බජ අහං වා පබ්බජස්සාමී”ති.

“අහං ඛො සුමුමාලො. නාහං සකෙකාමී අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතං. ත්වං පබ්බජ්ජාහි”ති.

“එහි ඛො තෙ තාත අනුරුඥ සරාවාසස්මං අනුසාසිස්සාමී: පදමං ඛෙත්තං කසාපෙතඛිං, කසාපෙත්වා වපාපෙතඛිං, වපාපෙත්වා උදකං අනිත්තෙතඛිං, උදකං අනිත්තෙත්වා උදකං නිත්තෙතඛිං, උදකං නිත්තෙත්වා නිඬ්ඨිභෙතඛිං¹ නිඬ්ඨිභෙත්වා² ලවාපෙතඛිං, ලවාපෙත්වා උඛ්ඛාභාපෙතඛිං. උඛ්ඛාභාපෙත්වා පුඤ්ජං කාරාපෙතඛිං. පුඤ්ජං කාරාපෙත්වා මඤ්ඤෙතඛිං. මඤ්ඤෙත්වා පලාලානී උඤ්චරාපෙතඛිං, පලාලානී උඤ්චරාපෙත්වා භුසිකා උඤ්චරාපෙතඛිං. භුසිකං උඤ්චරාපෙත්වා ඔසුනාපෙතඛිං. ඔසුනාපෙත්වා අතිහරාපෙතඛිං. අතිහරාපෙත්වා ආයතිමිච්චි ව්‍යසං එවමෙව තාතබ්බන්ති.”

1. නිඬ්ඨිභෙතඛිං - මජ්ඣං.
2. නිඬ්ඨිභෙත්වා - මජ්ඣං.

“න කම්මා වීයනති, න කම්මානං අනෙතං පඤ්ඤායති. කද කම්මා විධිස්සනති? කද කම්මානං අනෙතං පඤ්ඤායති? කද මයං අපෙතාසසුකතා පඤ්ඤිති කාමඉඡෙති සමඤ්ඤා සමඛිභිතා පටිවාරිස්සාමා”ති.

“න හි තාත අනුරුද්ධි කම්මා වීයනති, න කම්මානං අනෙතං පඤ්ඤායති අඛිභෙසෙව කච්චෙ පිතරො ව පිතාමහා ව කාලකතා”ති.

“තෙන හි තිඤ්ඤාව සරාචාසඤ්ඤා උපජානාති¹. අහං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමි”ති.

2. අථ ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා යෙන මාතා තෙනුපසඬමි. උපසංකම්පිතා මාතරං එතදචොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ඣං. අනුජානාති මං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුසෙත අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා අනුරුද්ධං සකකං එතදචොච: “තුමෙත ඛො මෙ තාත අනුරුද්ධි ඤෙ පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකුලා මරණෙනපි චො අකාමකා විනා හවිස්සාමි. කිමපනාහං තුමෙහ ජීවනෙත අනුජානිස්සාමි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති”.

දුතියමි ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදචොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ඣං. අනුජානාති මං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“තුමෙත ඛො මෙ තාත අනුරුද්ධි ඤෙ පුත්තා පියා මනාපා අපට්ඨකුලා මරණෙනපි චො අකාමකා විනා හවිස්සාමි. කිං පනාහං තුමෙහ ජීවනෙත අනුජානිස්සාමි අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තතියමි ඛො අනුරුද්ධො සකෙකා මාතරං එතදචොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ඣං. අනුජානාති මං අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන හද්දියො සකකරුඡා සකකානං උජ්ජං කාරෙති. සො ව අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො භොති. අථ ඛො අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස මාතා “අයං ඛො හද්දියො සකකරුඡා සකකානං උජ්ජං කාරෙති අනුරුද්ධස්ස සකකස්ස සභායො. සො න උස්සහති අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ඣනති” අනුරුද්ධං සකකං එතදචොච: “සචෙ තාත අනුරුද්ධි හද්දියො සකකරුඡා අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජති එවං තිඤ්ඤා පබ්බජාමි”ති.

1. උපජාන - පිඤ්ඤා.

3. අඵ ඛො අනුරුද්ධො සංකො යෙන හද්දියො සකාරොඡා තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිඤ්ඤා හද්දියං සකාරොඡානං එතදචොච: “මම ඛො සමම, පබ්බජ්ජා තච පට්ඨෙද්ධා”ති.

“සචෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පට්ඨෙද්ධා වා අපට්ඨෙද්ධා වා භොතු. අහං තයා...යථාසුඛං පබ්බජ්ජාහි”ති.

“ඵහි සමම උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“නාහං සමම සංකොමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං. යං තෙ සංකො අඤ්ඤං මයා කාතුං තාහං කරිස්සාමි. ඤං පබ්බජ්ජාහි”ති.

“මානා ඛො මං සමම එවමාහ: ‘සචෙ තාත අනුරුද්ධි හද්දියො සකාරොඡා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජති එවං. ඤමපි පබ්බජ්ජාහි’ති භාසිතා ඛො පන තෙ සමම එසා වාචා: ‘සචෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පට්ඨෙද්ධා වා අපට්ඨෙද්ධා වා සා භොතු. අහං තයා ... යථාසුඛං පබ්බජ්ජාහි’ති. එහි සමම උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සචචවාදිනො භොනති සචචපට්ඨෙද්දං. අඵ ඛො හද්දියො සකාරොඡා අනුරුද්ධි සංකං එතදචොච: “ආගමෙහි සමම සත්ත වස්සානි සත්තනං වස්සානං අච්චයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිච්චරං සමම සත්තවස්සානි. නාහං සංකොමි සත්තවස්සානි ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම ඡ වස්සානි -පෙ- පඤ්ච වස්සානි -පෙ- වත්තාරි වස්සානි -පෙ- තිණි වස්සානි -පෙ- දෙව වස්සානි -පෙ- එකං වස්සං. එකස්ස වස්සස්ස අච්චයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිච්චරං සමම එකං වස්සං. නාහං සංකොමි එකං වස්සං ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම සත්ත මාසෙ. සත්තනං මාසානං අච්චයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

1. අපට්ඨෙද්ධා වා භ භොතු. - මජ්ඣ., 69.

“අතිවිරං සමම සත්ත මාසා. නාහං සකෙකාමී සත්ත මාසෙ ආගමෙතුන්ති”.

“ආගමෙහි සමම ජ මාසෙ -පෙ- පඤ්ච මාසෙ -පෙ- වත්තාරො මාසෙ -පෙ- තයො මාසෙ -පෙ- වෙ මාසෙ -පෙ- එකං මාසං -පෙ- අඤ්චමාසං. අඤ්චමාසස්ස අවචයෙන උභො පි අගාරස්මා අනගාරියං පට්ඨප්පිස්සාමා”ති

“අතිවිරං සමම අඤ්චමාසො. නාහං සකෙකාමී අඤ්චමාසං ආගමෙතුන්ති”.

“ආගමෙහි සමම, සත්තාහං යාවාහං පුත්තෙ ව භාතරෙ ව රජුං නියයාදෙමී”ති.

“න වීරං සමම සත්තාහො ආගමෙස්සාමී”ති.

4. අථ ඛො හද්දියො ව සක්කාරො අනුරුද්ධො ව ආනන්දො ව හගු ව කිම්බලො ව දෙවදත්තො ව උපාලිකප්පකෙන සත්තමා යථා පුරෙ වතුරඛිනිනියා සෙත්තාය උය්‍යානභුමිං නියන්ති එවමෙව වතුරඛිනිනියා සෙත්තාය නිය්‍යංසු. තෙ දුරං ගන්ත්වා සෙතං නිවත්තාපෙත්වා පරවිසයං ඔක්කම්ත්වා ආහරණං ඔවුඤ්චිත්වා උත්තරාසංඛෙතන භණ්ඩිකං ඛන්ධිත්වා උපාලිං කප්පකං එතදවොචුං: “හන්ද භණ් උපාලි නිවත්තස්සු. අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා”ති.

අථ ඛො උපාලිස්ස කප්පකස්ස නිවත්තන්තස්ස එතදවොචුං: “වණ්ඤා ඛො සාකියා. ඉමිනා කුමාරා ත්‍රිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්කාකුමාරා අගාරස්මා අනගාරියං පට්ඨප්පිස්සන්ති. කිම්බං පනාහන්ති” යො භණ්ඩිකං වුඤ්චිත්වා තං භණ්ඛං රුකෙඛ ආලග්ගන්තො ‘යො පස්සති දිත්තංඤ්ඤෙව භරතූ’ති වත්වා යෙන තෙ සක්කාකුමාරා තෙනුපසධන්ති. අද්දසාසුං ඛො තෙ සක්කාකුමාරා උපාලිං කප්පකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන උපාලිං කප්පකං එතදවොචුං: “කිස්ස භණ් උපාලි නිවත්තොසී”ති.

“ඉධ මෙ අය්‍යපුත්තා නිවත්තන්තස්ස එතදවොචුං: වණ්ඤා ඛො සාකියා ඉමිනා කුමාරා ත්‍රිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්කාකුමාරා අගාරස්මා අනගාරියං පට්ඨප්පිස්සන්ති කිම්බං-පනාහන්ති, යො ඛො අහං අය්‍යපුත්තා භණ්ඩිකං වුඤ්චිත්වා තං භණ්ඛං රුකෙඛ ආලග්ගන්තො ‘යො පස්සති දිත්තංඤ්ඤෙව භරතූ’ති වත්වා තතොමි පටිනිවත්තො”ති.

“සුච්ඡි භණෙ උපාලී, අකාසි යං නිවණො, චණ්ඩො ඛො සාකියා, ඉමිනා කුමාරා නිප්පානිතාති සාතාපෙයසුමිපි තතති”.

5. අඵ ඛො තෙ සකාකුමාරා උපාලීං කප්පකං ආදය යෙන භගවා තෙනුපසඛකමීංසු. උපසඛකමීනා භගවනං අභිවාදෙතා ඵකමනං නිසීදිංසු. ඵකමනං නිසීතං ඛො තෙ සකාකුමාරා භගවනං ඵතදවොචු: “මයං භතොන සාකියා නාම මානසසීනො. අයං භතොන උපාලී කප්පකො අමභාකං දීසරතං. පරිවාරිකො, ඉමං පයමං පඛොචෙතූ. ඉමසස මයං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අසුඤ්ඤිකමං සාමීචිකමං කරිසසාම. ඵවං අමභාකං සාකියානං සාකියමානො නිමොනීසීසසති” ති¹.

අඵ ඛො භගවා උපාලීං කප්පකං පයමං පඛොචෙසි, පච්ඡා තෙ සකාකුමාරෙ. අඵ ඛො ආයසමා භද්දීයො තෙනෙව අනාරවණෙසන තිසෙසා ච්ඡා සච්ඡාකාසි. ආයසමා අනුරුද්ධො දීඛචකඤ්ඤං උප්පාදෙසි. ආයසමා ආනන්දො සොතාපඤ්චලං සච්ඡාකාසි. දෙවදණො පොථුඡ්ඡනිකං ඉද්ධිං අභිනිප්පාදෙසි.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා භද්දීයො අරඤ්ඤගතොපි රුකඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උදනං උදනෙති ‘අභො සුඛං අභො සුඛනති’. අඵ ඛො සමඛුලා භිතඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසඛකමීංසු. උපසඛකමීනා භගවනං අභිවාදෙතා ඵකමනං නිසීදිංසු. ඵකමනං නිසීතං ඛො තෙ භිතඤ්ඤා භගවනං ඵතදවොචු: “ආයසමා භතොන භද්දීයො අරඤ්ඤගතොපි රුකඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උදනං උදනෙති ‘අභො සුඛං අභො සුඛනති’. නිසංසයං ඛො භතොන ආයසමා භද්දීයො අනභිරතො ව චුභවරියං වරති. තණ්ණෙව වා පුරිමං රඡ්ඡසුඛං සමනුසසරතොනා අරඤ්ඤගතො පි රුකඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකඛණං උදනං උදනෙති ‘අභො සුඛං අභො සුඛනති’.

6. අඵ ඛො භගවා අඤ්ඤතරං භිකඤ්ඤා ආමනොසි: “ඵභි චං භිකඤ්ඤ මම වචනෙන භද්දීයං භිකඤ්ඤා ආමනොසි: සජා තං ආවුසො භද්දීය ආමනොසිති”. “ඵවං භතොන” ති ඛො සො භිකඤ්ඤා භගවතො පච්චසුතා යෙනායසමා භද්දීයො තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීනා ආයසමා භද්දීයං ඵතදවොච: ‘සජා තං ආවුසො භද්දීය ආමනොසි’ ති.

1. භිච්චාදපිකාසි-භිච්චි.

“එවමාවුසො”ති ඛො ආයසමා හද්දියො තසස භික්ඛුනො පච්ඤාසුඤා යෙන හගවා තෙනුපසඛිතම්. උපසඛිතම්ඤා හගවනනං අභිවාදෙඤා එකමනනං නිසිදි. එකමනනං නිසින්නං ඛො ආයසමනනං හද්දියං හගවා එතදවොච: “සච්චං කිර ඤං හද්දිය අරඤ්ඤගතො පි රුකඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකඛණං උදනං උදනෙසි අහො සුඛං අහො සුඛන්ති.”

“එවං හනෙත”ති.

“කිං පන ඤං හද්දිය අස්ඵවසං සමපසසමානො අරඤ්ඤගතො පි රුකඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභිකඛණං උදනං උදනෙසි අහො සුඛං අහො සුඛන්ති.”

“සුඛෙඛ මෙ හනෙත රඤ්ඤෙසු සතො අනෙතාපි අනෙතපුරෙ රකඛා සුසංචිතිතා හොති. ඛෙපි අනෙතපුරෙ රකඛා සුසංචිතිතා හොති. අනෙතාපි නගරෙ රකඛා සුසංචිතිතා හොති. ඛෙපි නගරෙ රකඛා සුසංචිතිතා හොති. අනෙතාපි ජනපදෙ රකඛා සුසංචිතිතා හොති. ඛෙපි ජනපදෙ රකඛා සුසංචිතිතා හොති. සො ඛො අහං හනෙත එවං රකඛිතොපි ගොපිතොපි සනෙතා භීතො උඛ්ඤ්ගො උසසඛති උත්රසොනා විහරාමි. එතරභි ඛො පනාහං හනෙත එතො අරඤ්ඤගතො’ පි රුකඛමුලගතො’ පි සුඤ්ඤගාරගතො’ පි අභිතො අනුඛිතො අනුසසඛති අනුත්රසොනා අපොසසුකො පනලොමො පරදවුකො¹ භීගුතෙන වෙතසා විහරාමි. ඉමමි² ඛො අහං හනෙත අස්ඵවසං සමපසසමානො අරඤ්ඤගතොපි රුකඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උදනං උදනෙමි ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’.

අථ ඛො හගවා එකමඤ්ඤං වීදිඤා කායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

යසසනතරතො න සනති ඡකාපා
ඉති හවාහවතඤ්ඤා විතිවකො
කං විගතහයං සුඛිං අසොකං
දෙවා නානුභවතිදසසනායාති.

7. අථ ඛො හගවා අනුපියායං යථාභිරනනං විහරිඤා යෙන කොසඛිති තෙන වාරිකං වරමානො යෙන කොසඛිති තදවසරි. තත්ථ සුදං හගවා කොසඛිතියං විහරති සොසිතාරාමෙ. අථ ඛො දෙවදත්තසස රහොගතසස පටිසලලිනසස එවං වෙතසො පටිච්චකොකා උදපාදි: “කිං නු ඛො අහං පසාදෙග්ගං යසම් මෙ පසනො ඛුඤ්ඤාහසකකාරො උපපජ්ජයා”ති.

1. පරදත්ත වුකො - මරසං.
2. ඉමං මො - න. ම.

අථ ටො දෙවදනනසස ඵතදහොයි: “අයං ටො අජාතසතකු කුමාරො තරුණො වෙව් අයතිං හඤ්ඤ ව, යනනුනාහං අජාතසතකු කුමාරං පසාදෙය්‍යං. තඤ්ඤ ටෙ පසනනන ඛහු ලාභසකකාරො උපපජ්ඣසති”ති.

අථ ටො දෙවදනො සෙනාසනං සංසාමෙඤ්ඤ පඤ්චවරමාදය යෙන රාජගහං තෙන පසකාමි. අනුපුබ්බත යෙන රාජගහං තදවසරි. අථ ටො දෙවදනො සකචණ්ණං පටිසංහරිඤ්ඤා කුමාරකචණ්ණං අභිනිමුඤ්ඤා අභිමෙඛලිකාය අජාතසතකුසස කුමාරසස උච්ඡමෙය පාකුරහොයි. අථ ටො අජාතසතකු කුමාරො භීතො අහොයි උඛ්ඤ්ඤො උසසච්ඤි උත්‍රසො. අථ ටො දෙවදනො අජාතසතකු කුමාරං ඵතදවොච: “හායයි මං ඤං කුමාරාති”.

“අම හායාමි. කොයි ඤිතති”.

“අහං දෙවදනො”ති.

“සවෙ ටො ඤං හනො අයො දෙවදනො, ඉඛ්ඤ සකෙනෙ ව වඤ්ඤන පාකුභවස්සු”ති.

8. අථ ටො දෙවදනො කුමාරකචණ්ණං පටිසංහරිඤ්ඤා සඛකාච- පඤ්චවරධරො අජාතසතකුසස කුමාරසස පුරනො අට්ඨායි. අථ ටො අජාතසතකු කුමාරො දෙවදනසස ඉමිනා ඉඤ්ඤිපාටිභාරියෙන අභිප්පසනො පඤ්ඤි රථසනෙභි සායං පාතං උපට්ඨානං ගච්ඡති. පඤ්ඤ ව ඵාලිපාකසතානි හතොභිභාරො අභිහරියති.

අථ ටො දෙවදනසස ලාභසකකාරසිලොකෙන අභිභුතසස පරියාදිනනවිකසස ඵවරුපං ඉච්ඡාගතං උපපජ්ඣ ‘අහං භික්ඛුසඛ්ඤං පරිහරිසසාමි’ති. සහ විතකුපොද්ච දෙවදනො තසසා ඉඤ්ඤියා පරිහායි.

තෙන ටො පන සමයෙන කකුඛො නාම කොළියපුතො අයසමිතො මහාමොඤ්ඤලලානසස උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො. අඤ්ඤකරං මනොමයං කායං උපපනො. තසස ඵවරුපො අඤ්ඤාචපටිලාහො හොති සෙය්‍යථාපි නාම දෙච වා තිණි වා මාගධිකානි ගාමසෙඛකානි. සො තෙන අඤ්ඤාචපටිලාහෙන නෙව අඤ්ඤානං න පරං ව්‍යාඛාමෙති.

අථ ඛො කකුධො දෙවපුණ්ණො යෙනායසමා මහාමොග්ගලොනො තෙනුපසඛිකමී උපසඛිකමීචා ආයසමනං මහාමොග්ගලොනං අභිවාදෙචා එකමනං අචධාසි, එකමනං ධීතො ඛො කකුධො දෙවපුණ්ණො ආයසමනං මහාමොග්ගලොනං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස භතොන ලාභසකකාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තචිත්තස්ස එවරූපං ඉච්ඡාගතං උප්පෙය් ‘අභං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමී’ති. සභ චිත්තප්පාදව භතොන දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිභීතො’ති. ඉදමවොච කකුධො දෙවපුණ්ණො. ඉදං වචා ආයසමනං මහාමොග්ගලොනං අභිවාදෙචා පදකඛ්ඛං කචා තජෙච අනන්තරාධාසි.

9. අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොනො යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමී. උපසඛිකමීචා භගවනං අභිවාදෙචා එකමනං නිසිදි. එකමනං නිසිතො ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොනො භගවනං එතදවොච: කකුධො නාම භතොන කොළියපුණ්ණො මම උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො අඤ්ඤතරං මනොමයං කායං උපපතොන තස්ස එවරූපො අත්තභාවපට්ට්ලාහො සෙය්ථාපි නාම දො වා තීණි වා මාගධකානි ගාමසෙඛිත්තානි, සො තෙන අත්තභාවපට්ට්ලාහෙන නෙව අත්තනං න පරං ව්‍යාඛාදෙති. අථ ඛො භතොන කකුධො දෙවපුණ්ණො යෙනාහං තෙනුපසඛිකමී. උපසඛිකමීචා මං අභිවාදෙචා එකමනං අචධාසි. එකමනං ධීතො ඛො භතොන කකුධො දෙවපුණ්ණො මං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස භතොන ලාභසකකාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තචිත්තස්ස එවරූපං ඉච්ඡාගතං උප්පෙය්: අභං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමීති. සභ චිත්තප්පාදව භතොන දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිභීතොති. ඉදමවොච භතොන කකුධො දෙවපුණ්ණො. ඉදං වචා මං අභිවාදෙචා පදකඛ්ඛං කචා තජෙච අනන්තරාධාසිති.

“කිං පන තෙ මොග්ගලොන කකුධො දෙවපුණ්ණො වෙතසා වෙතො පරිච්ච විදිතො යං කිඤ්චි කකුධො දෙවපුණ්ණො භාසති ‘සඛිච්චා තජෙච භොති නො අඤ්ඤො’ති”.

වෙතසා වෙතො පරිච්ච විදිතො ච මෙ භතොන කකුධො දෙවපුණ්ණො යං කිඤ්චි කකුධො දෙවපුණ්ණො භාසති සඛිච්චා තජෙච භොති නො අඤ්ඤො’ති.

“රකඛිසෙස්සතං මොග්ගලොන වාචං රකඛිසෙස්සතං මොග්ගලොන වාචං. ඉදනි යො මොසපුරිසො අත්තනා ච අත්තනං පාතුකරිස්සති”ති.

10. “පඤ්චමෙ මොග්ගලොන සඤ්ජාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසම්. කතමෙ පඤ්ඤා;

ඉධ මොග්ගලොන එකවෙවා සඤ්ජා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමහීති පටිජානාති පරිසුද්ධි. මෙ සිලං පරියොදනං අසඬ්කිලිට්ඨාති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො භවං සඤ්ජා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමහීති පටිජානාති, පරිසුද්ධි. මෙ සිලං පරියොදනං අසඬ්කිලිට්ඨාති. මයං ඤේව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්චරෙය්‍යාම සමුඤ්ඤාති ඛො පන වීචරපිණ්ඩපාත සෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිසුද්ධාරෙන. යං තුමො කර්සස්ති තුමොව තෙන පඤ්ඤාසිස්සතිති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලොන සඤ්ජාරං සාවකා සිලතො රක්කන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ජා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.¹

සුන ච පරං මොග්ගලොන ඉධෙකවෙවා සඤ්ජා අපරිසුද්ධාච්චො සමානො ‘පරිසුද්ධාච්චොමහී’ති පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ආච්චො පරියොදනො අසඬ්කිලිට්ඨා’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො භවං සඤ්ජා අපරිසුද්ධාච්චො සමානො පරිසුද්ධාච්චොමහීති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ආච්චො පරියොදනො අසඬ්කිලිට්ඨා’ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්චරෙය්‍යාම? සමුඤ්ඤාති ඛො පන වීචරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය භෙසජ්ජපරිසුද්ධාරෙන. යං තුමො කර්සස්ති තුමො ච තෙන පඤ්ඤාසිස්සතිති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලොන සඤ්ජාරං සාවකා ආච්චතො රක්කන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ජා සාවකෙහි ආච්චතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුන ච පරං මොග්ගලොන ඉධෙකවෙවා සඤ්ජා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො ‘පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමහී’ති පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬ්කිලිට්ඨා’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො භවං සඤ්ජා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමහීති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬ්කිලිට්ඨා’ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං අරොවෙය්‍යාම නාසස්ස මනාපං,

1. නං - මජ්ඣං.
2. පඤ්ඤාසිස්ස - මජ්ඣං.
3. භජානාති - මජ්ඣං.

යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුදවරෙය්‍යාම සමඤ්ඤාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජ පරිකඛාරෙන යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සඤ්ඤාං සාවකා ධම්මදෙසනතො රකඛන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රකඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සඤ්ඤා අපරිපුද්ධවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිපුද්ධවෙය්‍යාකරණොභීති පච්චානාති පරිපුද්ධං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬාතිලිට්ඨන්ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං ඛො භවං සඤ්ඤා අපරිපුද්ධවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිපුද්ධවෙය්‍යාකරණොභීති පච්චානාති පරිපුද්ධං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬාතිලිට්ඨන්ති. මයං චෙව ඛො පන ගීහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුදවරෙය්‍යාම, සමඤ්ඤාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සඤ්ඤාං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රකඛන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රකඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සඤ්ඤා අපරිපුද්ධඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිපුද්ධඤ්ඤාදස්සනොභීති පච්චානාති පරිපුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬාතිලිට්ඨන්ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සඤ්ඤා අපරිපුද්ධඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිපුද්ධඤ්ඤාදස්සනොභීති පච්චානාති, පරිපුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬාතිලිට්ඨන්ති. මයං චෙව ඛො පන ගීහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුදවරෙය්‍යාම, සමඤ්ඤාති ඛො පන චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො පන මොග්ගලාන සඤ්ඤාං සාවකා ඤ්ඤාදස්සනතො රකඛන්ති. එවරුපො ච පන සඤ්ඤා සාවකෙහි ඤ්ඤාදස්සනතො රකඛං පච්චාසිංසති.

ඉමෙ ඛො මොග්ගලොන පඤ්ච සක්ඛාරො සනොතා සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං.

අහං ඛො පන මොග්ගලොන පරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධි-
සිලොමිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨන්ති.
න ච මං සාවකා සීලනො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි සීලනො
රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධාඪ්චො සමානො “පරිසුද්ධාඪ්චොමිති පටිජානාමි පරිසුද්ධො
මෙ ආඪ්චො පරියොදනො අසඬතිලිට්ඨො”ති. න ච මං සාවකා
ආඪ්චනො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ආඪ්චනො රක්ඛං
පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාමි
පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬතිලිට්ඨන්ති. න ච මං
සාවකා ධම්මදෙසනනො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනනො
රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධවෙය්‍යාකරණොමිති
පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨන්ති.
න ච මං සාවකා වෙය්‍යාකරණනො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි
වෙය්‍යාකරණනො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදස්සනොමිති.
පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදස්සනං පරියොදනං අසඬතිලිට්ඨන්ති.
න ච මං සාවකා ඤ්ඤාදස්සනනො රක්ඛන්ති, න ‘චාහං සාවකෙහි’
රක්ඛං පව්වාසිංසාමිති.

11. අථ ඛො හගවා තොසමබ්බියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන
රාජගහං තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුසුබ්බෙන වාරිකං චරමානො
යෙන රාජගහං තදචසරි.

තත්‍ර සුදං හගවා රාජගහෙ විහරති චෙඵවනෙ කලඤ්ඤකනිවාපෙ.

අථ ඛො සම්බුලා භික්ඛු යෙන හගවා තෙනුපඬකමිංසු.
උපසඬකමිතො හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං
නිසීතං ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදචොච්චි: “දෙවදත්තස්ස
හනොත අජාතසත්තං කුමාරො පඤ්චි රථසතෙහි සායං පාතං
උපට්ඨානං ගච්ඡති, පඤ්ච ච ථාලිපාකසත්තානි හත්තභිගාරො
අභිහරියති”ති.

“මා භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො පිහගිත්ථ, යාවත්ථිවඤ්ඤි භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස අජාතසත්තකු කුමාරො පඤ්ඤි රථසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤි ච ථාලිපාකසතානි භත්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති. භානි යෙව භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස පාටිකඛිං කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ චණ්ඩාස්ස කුසලරක්ඛනං නාසාය පිත්තං භිද්දෙය්‍යං. එවං හි සො භික්ඛවෙ කුසලරො ගියොනාසොමත්තාය චණ්ඩතරො අස්ස. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යාවත්ථිවඤ්ඤි දෙවදත්තස්ස අජාතසත්තකු කුමාරො පඤ්ඤි රථසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤි ච ථාලිපාකසතානි භත්තාභිභාරො අභිභරිසිස්සති, භානි යෙව භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස පාටිකඛිං කුසලෙසු ධම්මෙසු නො වුද්ධි. අත්තවධාය භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කදලී අත්තවධාය එලං දෙනි. පරාභවාය එලං දෙනි. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වෙඵ අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය එලං දෙනි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ නළො අත්තවධාය එලං දෙනි, පරාභවාය එලං දෙනි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අස්සතරි අත්තවධාය ගබ්භං ගණ්ණාති, පරාභවාය ගබ්භං ගණ්ණාති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි’ති.

එලං වෙ කදලීං හත්ථි එලං වෙඵ එලං නළං,
සක්කාරො කාපුරිසං හත්ථි ගබ්භො අස්සතරිං යථාති.

පස්මක භාණ්ඩාරං

12. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහනිසා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතො නිසිතො හොති සරාජිකාය. අථ ඛො දෙවදනො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතො යෙන හගවා තෙනාඤ්චිං පණාමෙතො හගවනං එතදවොච:

‘ජිණ්ණො’දනි හනො හගවා වුදො මහලකො අඛගතො වයො අනුප්පතො. අපොසස්සකො’ දනි හනො හගවා දිට්ඨධම්මෙ- සුඛචිහාරං අනුයුතො චිහරතු මමං භික්ඛුසඛං නිසසජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’ති.

“අලං දෙවදන, මා තෙ රුවී භික්ඛුසඛං පරිහරිතුන්”

දුතියමි ඛො දෙවදනො -පෙ- තනියමි ඛො දෙවදනො හගවනං එතදවොච: ජිණ්ණො’දනි හනො හගවා වුදො මහලකො අඛගතො වයො අනුප්පතො. අපොසස්සකො’දනි හනො හගවා දිට්ඨධම්මෙසුඛචිහාරං අනුයුතො චිහරතු, මමං භික්ඛුසඛං නිසසජ්ජතු, අහං භික්ඛුසඛං පරිහරිස්සාමි’ති.

“සාරිපුත්ත මොග්ගලොනානමි ඛො අහං දෙවදන භික්ඛුසඛං න නිසසජ්ජයාං, කිමපන තුඤ්ඤං ජවස්ස ඛෙලාසකස්සා”ති.

අථ ඛො දෙවදනො ‘සරාජිකාය මං හගවා පරිසාය, ඛෙලාසක- වාදෙන අපසාදෙති. සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ ව උක්කංසති’ති කුපිතො අනත්තමනො හගවනං අභිවාදෙතො පදකඛ්ඛං කතො පකාමි.

අයං වරහි දෙවදනස්ස හගවති පඨමො ආසාතො අහොසි.

13. අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොසී: තෙන භි භික්ඛවෙ සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගභෙ පකාසනීයකම්මං. කරොතු: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකඤ්ඤි අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකඤ්ඤි. යං දෙවදත්තො කරොය්‍ය කායෙන වාචාය' න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති.

“එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං ව්‍යතෙන්න භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙඤා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤාතු මෙ භනොත සඛෙඤා. යදි සඛ්‍යස්ස පත්තකලලං සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගභෙ පකාසනීයකම්මං. කරොය්‍ය: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකඤ්ඤි අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකඤ්ඤි. යං දෙවදත්තො කරොය්‍ය කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤාතු මෙ භනොත සඛෙඤා දෙවදත්තස්ස රාජගභෙ පකාසනීයකම්මං. කරොති: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකඤ්ඤි අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකඤ්ඤි. යං දෙවදත්තො කරොය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායසම්මතො ඛමති දෙවදත්තස්ස රාජගභෙ පකාසනීයස්ස කම්මස්ස කරණං. පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකඤ්ඤි අභොසි ඉදන්ති අඤ්ඤ පකඤ්ඤි. යං දෙවදත්තො කරොය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, සො තුණ්හස්ස යස්ස නඤ්ඤිති සො භාසෙය්‍ය.

කතං සඛෙඤන දෙවදත්තස්ස රාජගභෙ පකාසනීයකම්මං. ‘පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකඤ්ඤි අභොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤ පකඤ්ඤි. යං දෙවදත්තො කරොය්‍ය කායෙන වාචාය, න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, ඛමති සඛ්‍යස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමීති.

14. අථ ඛො භගවා ආයසම්මතං සාරිපුත්තං ආමනොසී: “තෙන භි ත්වං සාරිපුත්ත දෙවදත්තං රාජගභෙ පකාසෙහී”ති.

“පුඤ්ඤ මයා භනොත දෙවදත්තස්ස රාජගභෙ වණ්ණෙණ භාසිතො මහිඤ්ඤිකො ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති. කරාභං දෙවදත්තං රාජගභෙ පකාසෙහී?ති.

“නනු තයා සාරිපුත්ත, භූතොයෙව දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ වණ්ණො භාසිතො මහිද්ධිකො ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති.

“ඵවං භනන්ත”

“ඵවමෙව ඛො කං සාරිපුත්ත භූතඤ්ඤව දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙභී”ති.

“ඵවං භනන්ත”ති ඛො ආයසමා සාරිපුත්තො භගවතො පච්චසෙසාසි.

අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොතසි: තෙන භි භික්ඛවෙ සඛෙඝා සාරිපුත්තං සමමනන්තු දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: ‘පුඛෙඛ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අභොසි. ඉදනි අඤ්ඤ පකති. යං දෙවදත්තො කරෙය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙඝා වා දට්ඨබ්බො දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ සමමනනිතබ්බො: පඨමං සාරිපුත්තො යාථිතබ්බො. යාථිතො ව්‍යතෙන්න භික්ඛුනා පටිබලෙන් සඛෙඝා ඤපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤාමු මෙ භනන්ත සඛෙඝා: යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකලලං සඛෙඝා ආයසමානං සාරිපුත්තං සමමනන්තය්‍ය දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඛෙඛ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. ඵසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤාමු මෙ භනන්ත සඛෙඝා: සඛෙඝා ආයසමානං සාරිපුත්තං සමමනති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඛෙඛ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. යසසායසමනො ඛමති ආයසමනො සාරිපුත්තස්ස සමමති දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඛෙඛ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො’ති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සමමනො සඛෙඝන ආයසමා සාරිපුත්තො දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුඛෙඛ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤ පකති අභොසි -පෙ- දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති. ඛමති සඛ්ඛස්ස. තඤ්ඤා තුණ්හී ඵවමෙතං ධාරයාමී”ති.

එකච්චෙ මහාමන්ණ ඵලං මතිං අකංසු: “න භික්ඛු භනාතංඛා, න භික්ඛු කිංචචි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භනාතංඛා දෙවදනො වා”ති.

එකච්චෙ මහාමන්ණ ඵලං මතිං අකංසු: “න කුමාරො ච භනාතංඛා න දෙවදනො, න භික්ඛු භනාතංඛා. රඤ්ඤ ආරොචොතංඛං. යථා රාජා චකඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

අථ ඛො තෙ මහාමන්ණ අජාතසතඤ්ඤං කුමාරං ආදය සෙන රාජා මාගධො සෙනියො ඛිංචියාරො තෙත්ථපසඛිතමිංසු. උපසඛිතමිඤ්ඤා රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙනියස්ස ඛිංචියාරස්ස එතමන්ථ ආරොචෙසු.

“කථං භණෙ මහාමනෙතති මති කතා?”ති

“එකච්චෙ දෙව මහාමන්ණ ඵලං මතිං අකංසු: කුමාරො ච භනාතංඛා දෙවදනො ච සංඛෙ ච භික්ඛු භනාතංඛාති. එකච්චෙ මහාමන්ණා ඵලං මතිං අකංසු: න භික්ඛු භනාතංඛා න භික්ඛු කිංචචි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භනාතංඛා දෙවදනො වාති. එකච්චෙ මහාමච්චා ඵලං මතිං අකංසු: න කුමාරො භනාතංඛා න දෙවදනො න භික්ඛු භනාතංඛා. රඤ්ඤ ආරොචොතංඛං යථා රාජා චකඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

“කිං භණෙ කරිස්සති බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛෙතා වා? නත්ථ භගවතා පටිගච්චෙව දෙවදනො රාජගහෙ පකාසාපිතො: සුඛංචි දෙවදනස්ස අඤ්ඤ පකති අහොසි, ඉදති අඤ්ඤ පකති, යං දෙවදනො කරෙය්ඤ කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සංඛෙතා වා දඤ්ඤංච, දෙවදනොච තෙන දඤ්ඤංච”ති. තන්ථ යෙ තෙ මහාමන්ණ ඵලං මතිං අකංසු: “කුමාරො ච භනාතංඛා දෙවදනො ච සංඛෙ ච භික්ඛු භනාතංඛා”ති තෙ අභංචෙ අකාසි. යෙ තෙ මහාමන්ණ ඵලං මතිං අකංසු: ‘න භික්ඛු භනාතංඛා න භික්ඛු කිංචචි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච භනාතංඛා දෙවදනො වා’ති, තෙ තිච්චෙ යානෙ යංපෙසි. යෙ තෙ මහාමන්ණ ඵලං මතිං අකංසු: ‘න කුමාරො ච භනාතංඛා න දෙවදනො න භික්ඛු භනාතංඛා. රඤ්ඤ ආරොචොතංඛං, යථා රාජා චකඛති තථා කරිස්සාමා’ති තෙ උච්චෙ යානෙ යංපෙසි.

අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො ඛිංචියාරො අජාතසතඤ්ඤං කුමාරං එතදචොච: “කිස්ස මං ඤං කුමාර භතඤ්ඤාමො’සි” ති “රජෙජනමචි දෙව අඤ්ඤො”ති.

“යචෙ ඛො ඤං කුමාර රජෙජන අඤ්ඤො එතං තෙ රජෙජනති”. අජාතසතඤ්ඤං කුමාරස්ස රජං නියතාදෙසි.

16. අථ ඛො දෙවදනො යෙන අජාතසත්තං කුමාරො තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා අජාතසත්තං කුමාරං එතදවොච: පුරිසෙ මහාරාජ ආණාපෙභි: යෙ සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරො-පෙසසනති''ති. අථ ඛො අජාතසත්තං කුමාරො මනුසෙස ආණාපෙසි: ''යථා භණෙ අයොගා දෙවදනො ආභ, තථා කරොථා''ති.

අථ ඛො දෙවදනො එකං පුරිසං ආණාපෙසි: ''ගච්ඡාමුසො අමුකසම්. ඔකාසෙ සමණො ගොතමො විහරති. තං ජීවිතා වොරො-පෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තසම් මග්ගෙ දෙඛ පුරිසෙ යපෙසි: ''යො ඉමිතා මග්ගෙන එකො පුරිසො ආගච්ඡති, තං ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡථා''ති, තසම් මග්ගෙ වක්කාරො පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන දෙඛ පුරිසා ආගච්ඡනති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡ-ථා''ති. තසම් මග්ගෙ අට්ඨපුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන වක්කාරො පුරිසා ආගච්ඡනති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡථා''ති. තසම් මග්ගෙ සොළස පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන අට්ඨ පුරිසා ආගච්ඡනති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙඤ්ඤා ආගච්ඡථා''ති.

අථ ඛො සො එකො පුරිසො අසිවම්මං ගහෙඤ්ඤා ධනුකලාපං සනකය්ඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා භගවතො අවිදුරෙ තතො උඛිඤ්ඤො උසසඛිති උත්තො පඤ්ඤාන කායෙන අට්ඨාසි. අද්දසා ඛො භගවා තං පුරිසං භීතං උඛිඤ්ඤං උසසඛිති. උත්තං පඤ්ඤාන කායෙන ඤීතං. දිස්වාන තං පුරිසං එතදවොච: එභි ආමුසො මා භාසිති.

අථ ඛො සො පුරිසො අසිවම්මං එකමනතං කර්ඤ්ඤා ධනුකලාපං නිකම්පිඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසඛිකම්. උපසඛිකම්ඤ්ඤා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිඤ්ඤා භගවතං එතදවොච: ''අච්චියො මං භනොත අවගමා යථාබාලං යථාමුලුභං යථා අකුසලං, යොභං දුට්ඨවිතො වධකච්චිතො ඉධුපසඛිකනො. තසෙ මෙ භනොත භගවා අවචයං අවචයතො පතිගණ්ඤානු ආයතිං සංවරායා''ති.

''තඤ්ඤා නං ආමුසො අච්චියො අවගමා යථාබාලං යථාමුලුභං යථාඅකුසලං යං නං දුට්ඨවිතො වධකච්චිතො ඉධුපසඛිකනො. යතො ච ඛො නං ආමුසො අවචයං අච්චියතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොසි, නං තෙ මයං පතිගණ්ඤාම. චුඤ්ඤා භෙසා ආමුසො අරියසස විනයෙ යො අවචයං අවචයතො දිස්වා යථාධම්මං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති''ති.

1. කරෙණරාති - මජ්ඣ. 2. පටිගණ්ඤානු - මජ්ඣ. 3. අනුඤ්ඤාකරං - මජ්ඣ.

අථ ඛො හගවා තස්ස පුරිසස්ස ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි සෙය්‍යථීදං:
 දනකථං සීලකථං සත්තකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං
 නොකම්මෙව ආනිසංසං පකාමෙසි. යද හගවා අඤ්ඤාසි තං පුරිසං
 කලලවිතං මුදුවිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසන්නවිතං—
 අථ යා බුද්ධානං සාමුකංසිකා ධම්මදෙසනා තං පකාමෙසි, දුක්ඛං
 සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යථාපි නාම සුද්ධං වත්තං අපගතං
 කාළානං සම්මදෙව රජතං පතිගණෙහය්‍ය ඵවමෙව තස්ස පුරිසස්ස
 තස්මිංසෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මවිකල්පං උදපාදි: යං
 කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මෙකං.

අථ ඛො සො පුරිසො දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො
 පරියොගාදහධම්මො තිණ්ණවිකිලො විගතකථංකථො වෙසාරජ්ජ-
 ජානො අපරපච්චයො සන්ධුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච:
 අභිකන්තං හන්තෙ අභිකන්තං හන්තෙ සෙය්‍යථාපි හන්තෙ
 නිකඤ්ඤං වා උකඤ්ඤං පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුලුභස්ස
 වා මග්ගං ආවිකෙඛය්‍ය අකිකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය
 වකඛුමන්තො රූපානි දක්ඛිතානි ඵවමෙවං හගවතා අනෙකපරියා-
 යෙන ධම්මො පකාමිතො. එසාහං හන්තෙ හගවන්තං සරණං
 ගච්ඡාමි ධම්මං ව භික්ඛුසඛ්ඛං ව. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු
 අජ්ජතං පාණුපෙතං සරණං ගතෙති. අථ ඛො හගවා තං
 පුරිසං එතදවොච: මා ඛො තං ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡ.
 ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමි අඤ්ඤෙන මග්ගෙන උයොපෙසි.

17. අථ ඛො තෙ ඉච්ච පුරිසා කිත්තු ඛො සො එකො
 පුරිසො විරන්ත ආගච්ඡති පටිපථං ගච්ඡන්තො අද්දසංසු හගවන්තං
 අඤ්ඤන්තස්මිං රුක්ඛමුලෙ නිසින්නං, දිස්වාන යෙන හගවා තෙත්තු-
 පසඛකම්මංසු. උපසඛකම්මිනා හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං
 නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි —පෙ— අපරපච්චයා
 සන්ධුසාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: අභිකන්තං හන්තෙ, අභිකන්තං
 හන්තෙ —පෙ— උපාසකෙ තො හගවා ධාරෙතු අජ්ජතං පාණුපෙතං
 සරණං ගතෙ'ති.

අථ ඛො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා ඛො තුම්ඛෙ
 ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමි
 අඤ්ඤෙන මග්ගෙන උයොපෙසි.

අප්ඵ ඛො නෙ වන්තාරො පුරියා කීන්තු ඛො නෙ දෙව පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්තීති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගචන්තං අඤ්ඤන්තරසමී රුකඛමුලෙ නිසින්නං දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සඬකමීසු. උපසඬකමීඤ්ඤා හගචන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදිංසු. නෙසං හගවා ආනුපුඤ්ඤිකථං කථෙසී -පෙ- අපරප්පච්චයා සන්ඤ්ඤාසනෙ හගචන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තො අභිකකන්තං හන්තො -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අප්ඵ ඛො හගවා නෙ පුරියෙ එතදවොච “මා ඛො තුමේඨ ආවුසො ඉමීනා මග්ගෙන ගච්ඡිඤ්ඤා ඉමීනා මග්ගෙන ගච්ඡා”ති අඤ්ඤන්ත මග්ගෙන උයොපෙසී.

අප්ඵ ඛො නෙ අට්ඨපුරියා කීන්තු ඛො නෙ වන්තාරො පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්තීති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගචන්තං අඤ්ඤන්තරසමී රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සඬකමීසු උපසඬකමීඤ්ඤා හගචන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදිංසු. නෙසං හගවා ආනුපුඤ්ඤිකථං කථෙසී -පෙ- අපරප්පච්චයා සන්ඤ්ඤාසනෙ හගචන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තො -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අප්ඵ ඛො හගවා නෙ පුරියෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමේඨ ආවුසො ඉමීනා මග්ගෙන ගච්ඡිඤ්ඤා ඉමීනා මග්ගෙන ගච්ඡා”ති අඤ්ඤන්ත මග්ගෙන උයොපෙසී.

අප්ඵ ඛො නෙ සොළස පුරියා “කීන්තු ඛො නෙ අට්ඨ පුරියා වීරෙන ආගච්ඡන්තී”ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගචන්තං අඤ්ඤන්තරසමී රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුප-සඬකමීසු. උපසඬකමීඤ්ඤා හගචන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදිංසු. නෙසං හගවා ආනුපුඤ්ඤිකථං කථෙසී -පෙ- අපරප්පච්චයා සන්ඤ්ඤාසනෙ හගචන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තො -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති.

අප්ඵ ඛො හගවා නෙ පුරියෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමේඨ ආවුසො ඉමීනා මග්ගෙන ගච්ඡිඤ්ඤා ඉමීනා මග්ගෙන ගච්ඡා”ති අඤ්ඤන්ත මග්ගෙන උයොපෙසී.

අප්ඵ ඛො සො එකො පුරියො යෙන දෙවදන්තො තෙනුප-සඬකමී. උපසඬකමීඤ්ඤා දෙවදන්තං එතදවොච: “නාහමිහන්තො සකෙකාමී තං හගචන්තං ජීවිතා චොරොපෙනං. මග්ගිඤ්ඤා සො හගවා මහානුභාවො”ති.

“අලං ආවුසො මා ඛො ඤං සමණං ගොතමං ජීවිතා චොරොපෙසී අභමෙච සමණං ගොතමං ජීවිතා චොරොපෙසසාමී”

18. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා ගීජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස පච්ඡායායං වඩ්ඤමති. අථ ඛො දෙවදත්තො ගීජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා මහතිං සිලං පච්ඡන්ති ‘ඉමාය සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙස්සාමී’ති. ඡෙඛ පබ්බතකුටා සමාගහන්තා තං සිලං සමපට්ඨිංසු. තතො පපටිකා උප්පත්තවා හගවතො පාදෙ රුහිරං උප්පාදෙසි.

අථ ඛො හගවා උඤං උලොකෙත්වා දෙවදත්තං එතදවොච: “බහු තයා මොසපුරිස අපුඤ්ඤං පසුතං යං තං දුට්ඨවිත්තො වඩ්ඤවිත්තො තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදෙසී”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනොසී: “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදත්තන පට්ඨමං ආනන්තරියකමමං උපචිතං යං දුට්ඨවිත්තන වඩ්ඤවිත්තන තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදිතන්ති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛු “දෙවදත්තන කිර හගවතො වට්ඨො පසුත්තො”ති. තෙ ව භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඤමහති උච්චාසඤ්ඤ මහාසඤ්ඤ සජ්ඣායං කරොන්තා හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා. අස්සොසී ඛො හගවා උච්චාසඤ්ඤ මහාසඤ්ඤ සජ්ඣායසඤ්ඤං. සුත්තන ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමනොසී: කිත්තු ඛො යො ආනන්ද උච්චාසඤ්ඤ මහාසඤ්ඤ සජ්ඣායසඤ්ඤති.

“අස්සොසුං ඛො හනො භික්ඛු ‘දෙවදත්තන කිර හගවතො වට්ඨො පසුත්තො’ති. තෙ’ධ හනො භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඤමහති උච්චාසඤ්ඤ මහාසඤ්ඤ සජ්ඣායං කරොන්තා හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා, යො එයො හගවා උච්චාසඤ්ඤ මහාසඤ්ඤ සජ්ඣායසඤ්ඤ”ති.

“තෙනහානන්ද මම වචනෙන තෙ භික්ඛු ආමනොසී: “සත්ථා ආයස්මනො ආමනොති”ති.

“එවං හනො”ති ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො පටිසසුත්වා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඩ්ඤමී. උපසඩ්ඤමීත්වා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සත්ථා ආයස්මනො ආමනොති”ති.

“එච්චාචුසො”ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනන්දස්ස පටිසසුත්වා යෙන හගවා තෙනුපසඩ්ඤමීංසු. උපසඩ්ඤමීත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීදෙහො ඛො තෙ භික්ඛු හගවා එතදවොච:

1. ආරුහිතා - මජ්ඣ.

19. “අධ්‍යානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපසකමෙන තරාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපකකමෙන භික්ඛවෙ තරාගතා පරිතිබ්බායනති.”

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ සත්ථාරො සනෙත්තා සංචිජ්ජමානා ලොකසමිං. නතමෙ පඤ්ඤා: ඉධ භික්ඛවෙ එකමෙවා සත්ථා අපරිසුද්ධසීලො සමානො “පරිසුද්ධසීලොති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං මො භවං සත්ථා අපරිසුද්ධසීලො සමානො “පරිසුද්ධසීලොති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. මයපඤ්ච මො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාසසසස මනාපං. යං මො පනසස අමනාපං, කථං තං මයං තෙන සමුද්ඵරෙය්‍යාම, සමමනන්ති මො පන ඵ්ඵරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගීලානපච්චය හෙසජ්ජපරිසුද්ධරෙන. යං තුමො කර්සසති තුමො’ව තෙන පඤ්ඤාසිසන්ති. එවරුපං මො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා සීලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සීලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමෙවා සත්ථා අපරිසුද්ධාපීවො සමානො පරිසුද්ධාපීවොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං මො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ආජීවතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආජීවතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමෙවා සත්ථා අපරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං මො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමෙවා සත්ථා අපරිසුද්ධවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධවෙය්‍යාකරණොතිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං මො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

සුන ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකමෙවා සත්ථා අපරිසුද්ධඤ්ඤාදසසනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදසසනොතිති පටිජානාති -පෙ-. එවරුපං මො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ඤ්ඤාදසසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ඤ්ඤාදසසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති. ඉමෙ මො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා සත්ථාරො සනෙත්තා සංචිජ්ජමානා ලොකසමිං.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධසිලො සමානො පරිසුද්ධ-
සිලොඝ්ඛිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සීටං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤි.
න ච මං සාවකා සිලනො රක්ඛතඤ්ඤි, නවාහං සාවකෙහි සිලනො
රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධාච්චො සමානො පරිසුද්ධා-
ච්චොඝ්ඛිති පටිජානාමි පරිසුද්ධො මෙ ආච්චො පරියොදනො
අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤි. න ච මං සාවකා ආච්චනො රක්ඛතඤ්ඤි. නවාහං
සාවකෙහි ආච්චනො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො
පරිසුද්ධධම්මදෙසනොඝ්ඛිති පටිජානාමි පරිසුද්ධා මෙ ධම්මදෙසනා
පරියොදනා අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤි. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනනො
රක්ඛතඤ්ඤි. න වාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනනො රක්ඛං පව්වා-
සිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධවේය්‍යාකරණො සමානො
පරිසුද්ධවේය්‍යාකරණොඝ්ඛිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වේය්‍යාකරණං
පරියොදනං අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤි. න ච මං සාවකා වේය්‍යාකරණනො
රක්ඛතඤ්ඤි. න වාහං සාවකෙහි වේය්‍යාකරණනො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනො සමානො
පරිසුද්ධඤ්ඤාදක්ඛනොඝ්ඛිති පටිජානාමි. පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාදක්ඛනං
පරියොදනං අසංකිලිට්ඨතඤ්ඤි, න ච මං සාවකා ඤ්ඤාදක්ඛනනො
රක්ඛතඤ්ඤි. න වාහං සාවකෙහි ඤ්ඤාදක්ඛනනො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තරා-
ගතං ජීවිතා වොරොපෙසා, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තරාගතා
පරිනිබ්බායතඤ්ඤි.

ගච්ඡථ තුමෙත භික්ඛවෙ සරාච්චාරං. අරක්ඛියා භික්ඛවෙ තරා-
ගතා''ති,

20. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ නාලාගිරී නාම හස්සී වණේඛා හොති මනුස්සසාතකො. අථ ඛො දෙවදත්තො රාජගහං පටිසිඛා හස්සාලං ගන්තවා හස්සිහණේඛ ඵතදවොච: ‘මයං ඛො හණේ රාජඤ්ඤාතකා නාම පටිබලා නීවට්ඨානීයං උචෙච ඨානෙ ධපෙතුං, හත්තමපි වෙනනමපි වඩ්ඨාපෙතුං. තෙන හි හණේ යද සමණො ගොතමො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා හොති තද ඉමං නාලාගිරී හස්සී මුඤ්ඤිඛා ඉමං රච්ඡං පටිපාදෙථා’ති. ‘ඵචං හනෙත’ති ඛො තෙ හස්සීහණේඛා දෙවදත්තස්ස පච්චිකොසාසුං.

අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙඤ්ඤා පත්තච්චරමාදය සමබහුලෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසී. අථ ඛො හගවා තං රච්ඡං පටිපජ්ජේ. අද්දසාසුං ඛො තෙ හස්සීහණේඛා හගවන්තං තං රච්ඡං පටිපනෙතා, දිස්වාන නාලාගිරී හස්සී මුඤ්ඤිඛා තං රච්ඡං පටිපාදෙසුං. අද්දසා ඛො නාලාගිරී හස්සී හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තාං, දිස්වාන සොණ්ඩං උස්සාපෙඤ්ඤා පහට්ඨ - කණ්ණදාලො යෙන හගවා තෙන අභිධාපී. අද්දසාසුං ඛො තෙ භික්ඛු නාලාගිරී හස්සී දුරතොච ආගච්ඡන්තාං, දිස්වාන හගවන්තං ඵතදවොචු: ‘අයං හනෙත නාලාගිරී හස්සී වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටිකකමතු හනෙත හගවා පටිකකමතු සුගතො’ති. ‘ආගච්ඡථ භික්ඛවෙ, මා භායිකං, අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකායො යං පරුපකකමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපකකමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්තී’ති.

දුතියමෙ ඛො තෙ භික්ඛු - පෙ - තනියමපි ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං ඵතදවොචු: ‘අයං හනෙත නාලාගිරී හස්සී වණේඛා මනුස්සසාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙතා. පටිකකමතු හනෙත පටිකකමතු සුගතො’ති.

‘ආගච්ඡථ භික්ඛවෙ, මා භායිකං, අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකායො යං පරුපකකමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපකකමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්තී’ති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා පාසාදෙසුපි හම්ඨි - යෙසුපි ජදනෙසුපි ආරුඤ්ඤා අච්ඡන්තී. තඤ්ඤා යෙ තෙ මනුස්සා අසසඤ්ඤා අප්පසන්නා දුබ්බිඤ්ඤා තෙ ඵචමාහංසු: ‘අභිරුපො වත හො මහාසමණො නාගෙන විහෙධීධිස්සති’ති. යෙ පන මනුස්සා සඤ්ඤා පසන්නා පඤ්ඤිතා බුඤ්ඤිමනො තෙ ඵචමාහංසු: ‘වීරස්සං වත හො නාගො නාගෙන සධ්‍යාමෙස්සති’ති.

අථ ඛො භගවා නාලාගිරිං භජීං මෙතෙන උතෙන ඵරි.
අථ ඛො නාලාගිරි භජී භගවතා මෙතෙන විතෙන ඵුටො
සොණඛං ඔරොපෙතො යෙන භගවා තෙනුපසඛතී. උපසඛතීතො
භගවතො පුරතො අඨධාසි. අථ ඛො භගවා දකඛිණෙන භජේත
නාලාගිරිසස භජීසස කුමං පරාමසනො නාලාගිරිං භජීං ගාථාහි
අජකිභාසි:

“මා කුඤ්ජර නාගමාසදෙ දුකඛං හි කුඤ්ජර නාගමාසදෙ,
න හි නාගභතස්ස කුඤ්ජර සුගති හොති ඉතො පරං යතො.

මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ න හි පමනා සුගතිං චජනති
තෙන තිදෙඤ්ඤච කථා කරිසසසි යෙන කං සුගතිං ගමිසසසි”ති.

අථ ඛො නාලාගිරි භජී සොණඛාය භගවතො පාදපංසුති
ගහෙනා උපරි මුද්ධති ආකිරිතො පතිකුටිතො පටිසකති යාව
භගවතං අද්දකඛි. අථ ඛො නාලාගිරි භජී භජීසාලං ගහො
සකෙ යානෙ අඨධාසි. තථා දනො ච පන නාලාගිරි භජී අහොසි.
තෙන ඛො පන සමයෙන මනුසසා ඉමං ගාථං ගායන්ති.

දණ්ණෙනෙකෙ දමසනහි අංකුසෙහි කසාහි ච
අදණ්ණෙන අසජෙන නාගො දනො මහෙසිනාති.

මනුසසා උජකායනති බියනහි විපාවෙනති: “යාව පාපො අයං
දෙවදනො අලකඛිකො යනු හි නාම සමණස්ස ගොතමස්ස
ඵවං මහිඤ්ඤස්ස ඵවං මහානුභාවස්ස වධාය පරකකමිසසති”ති.

දෙවදනස්ස ලාභසකාරො පරිභාසි. භගවතො ච ලාභසකාරො
අභිවධසි.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදනො පරිභිතලාභ-
සකාරො සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජති.
මනුසසා උජකායනති බියනහි විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා
සකාපුකස්සා කුලෙසු විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ජස්සනති,
කසස සමපතං න මනාපං, කසස සාදු න රුච්චති”ති

අපෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං
විසංඝානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අච්ච්චා සනතුට්ඨා
ලජ්ජිතො කුක්ඛවචකා සිත්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනාති වියනති
විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදනො සපරිසො කුලෙසු
විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤසසති”ති.

භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර තං දෙවදන, සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤපෙතො
විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤසී?”ති.

“සච්චං හගවා”.

විගරභි බුද්ධො හගවා. විගරභිතො ධම්මං කථං කතො භික්ඛු
ආමනෙතසී.

“තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං කුලෙසු තිකභොජනං පඤ්ඤපෙසසාමී
තයො අත්ථපෙ පටිච්ච දුම්භිකුනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං
භික්ඛුනං ඵාසුච්චාරාය, මා පාපිච්චා පකං නිසසාය සඛ්ඤං
භිජෙය්‍යං කුලානුඤ්ඤාය ච. ගඤ්ඤොජනෙ යථාධම්මො
කාරෙතඛෙඛො”ති.

23. අථ ඛො දෙවදනො යෙන කොකාලිකො කටමොරක-
තිසෙසා ඛණ්ඩදෙවියා පුතො සමුඤ්ඤෙතො තෙනුපසඛ්ඤමී. උපසඛ්ඤ-
මීතො කොකාලිකං කටමොරකතිසසං ඛණ්ඩදෙවියා පුතං සමුඤ්ඤ-
දනං එතදචොච: “එථ මයං ආටුසො සමණසස ගොතමසස සඛ්ඤහෙදං
කරිසසාම චක්ඛහෙදනතී”.

එච්. වුතෙන කොකාලිකො දෙවදනං එතදචොච: “සමණො
ඛො ආටුසො ගොතමො මභිද්ධිකො මහානුභාවො. කථං මයං
සමණසස ගොතමසස සඛ්ඤහෙදං කරිසසාම චක්ඛහෙදනතී”.

“එථ, මයං ආටුසො සමණං ගොතමං උපසඛ්ඤමීතො පඤ්ඤ-
වස්සුතී යාවිසසාම: හගවා හනොන අනෙකපරියායෙන අච්ච්චසස
සනතුට්ඨසස සලලඛසස ධුතසස පාසාදිකසස අපච්චසස විරියාරමහසස

වණණවාදී, ඉමානි භනෙත පඤ්චි වජ්ඣනි අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡතාය සනතුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවිතතනහි.

සාධු භනෙත භික්ඛු යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා අසසු. යො ගාමනතං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුපෙය්‍ය.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසසු. යො නිමනනනං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුපෙය්‍ය.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසසු. යො ගභපතිවීචරං සාදියෙය්‍ය. වජ්ජං නං ඵුපෙය්‍ය.

යාවජීවං රුක්ඛමුලිකා අසසු. යො ඡනනං උපගවෙජ්‍යය. වජ්ජං නං ඵුපෙය්‍ය.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න ඛාදෙය්‍යං යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුපෙය්‍යා''ති.

“ඉමානි පඤ්චි වජ්ඣනි සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චි වජ්ඣනි ජනං සඤ්ඤපෙසසාමා''ති.

“සකකා ඛො ආවුසො ඉමෙහි පඤ්චි වජ්ඣනි සමණස්ස ගොතමස්ස සඛකභෙදෙ කාතුං චකකභෙදෙ, දුඛප්පසනතං හි ආවුසො මනුස්සා''ති.

24. අථ ඛො දෙවදනො සපරියො යෙන භගවා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ඤා භගවනං අභිවාදෙඤා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනො ඛො දෙවදනො භගවනං එතදවොච:

“භගවා භනෙත අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලොඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමනස්ස වණණවාදී ඉමානි භනෙත පඤ්චි වජ්ඣනි අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡතාය සනතුට්ඨියා සලලොඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපවයාය විරියාරමනාය සංවිතතනහි.

“සාධු භනෙන භීතඛු යාවථිවං ආරඤ්ඤිකා¹ අසසු, යො ගාමනතං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ඵෙය්‍ය.

යාවථිවං පිණ්ඩපාතිකා අසසු, යො නිමනනතං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ඵෙය්‍ය.

යාවථිවං පංසුකුලිකා අසසු, යො ගහපතිවීවරං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ඵෙය්‍ය.

යාවථිවං රුක්ඛමුලිකා අසසු, යො ඡනතං උපගච්චෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ඵෙය්‍ය.

යාවථිවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ඵෙය්‍යා’ති.

‘අලං දෙවදක්ඛ. යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤිකො භොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙන විහරතු’

යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො භොතු, යො ඉච්ඡති නිමනනතං සාදියතු.

යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො භොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීවරං සාදියතු.

අටඨ මාසෙ මො මයා දෙවදක්ඛ රුක්ඛමුලසෙනාසනං අනුඤ්ඤානං, අනුඤ්ඤානං තිකොථිපරිසුඤ්ඤං මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංකිතනනි’.

25. අට මො දෙවදනො ‘න භගවා ඉමානි පඤ්ච වස්ථුනි අනුජානාතී’ති භට්ටො උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවනතං අභිවාදෙඤා පදකඛිණං කඤා පක්ඛාමී. අට මො දෙවදනො සපරිසො රාජගහං පවිසිඤා පඤ්චභි වස්ථුභි ජනං සඤ්ඤාපෙසි:

1. ආරඤ්ඤකො - සි.

“මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඤ්ඤාමිතො පඤ්ඤා වක්ඛන්ති යාවිමහ: හගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තස්ස -පෙ- විරියාරමිතස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි හතොත පඤ්ඤා වක්ඛන්ති අනෙකපරියායෙන අපච්චිත්තස්ස -පෙ- විරියාරමිතස්ස සංවග්ගන්ති. සාධු හතොත භික්ඛු යාවච්චං ආරක්ඛන්ති අස්සු -පෙ- යාවච්චං මච්චමංසං න ඛාදෙයස්සං. යො මච්චමංසං ඛාදෙය්‍යා වජ්ජං නං චුප්පෙය්‍යානි. ඉමානි පඤ්ඤා වක්ඛන්ති සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා වක්ඛන්ති සමාදය වග්ගාමා”ති.

තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සද්ධා අපසඤ්ඤා දුබ්බද්ධිනො තෙ එවමාහංසු: “ඉමෙ ඛො සමණා’ ධුතා සලෙලබ්බිත්තො. සමණො පන ගොතමො ඛාහුලිකො ඛාහුලොය වෙනෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසනතා පණ්ඩිතා බුද්ධිමනො තෙ උජ්ඣායනි වියනි විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදනො හගවතො සඤ්ඤාසංඝස්ස වක්ඛන්ති වක්ඛන්ති”ති. අසෙසාස්සං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං වියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතො -පෙ- තෙ උජ්ඣායනි වියනි විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදනො සඤ්ඤාසංඝස්ස වක්ඛන්ති වක්ඛන්ති”ති.

26. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමාථං. ආරොචෙස්සං. “සච්චං කීර ත්ථං දෙවදන සඤ්ඤාසංඝස්ස පරක්ඛමසි වක්ඛන්ති”ති.

“සච්චං හගවා”.

“අලං දෙවදන. මා තෙ රුචී සඤ්ඤාසංඝස්ස. ගරුකා ඛො දෙවදන සඤ්ඤාසංඝස්ස. යො ඛො දෙවදන සමග්ගං සඤ්ඤාසංඝස්ස භික්ඛු, කප්පට්ඨිතිකං කිංකරං පසවති, කප්පං නිරයමහි පවුනති. යො ච ඛො දෙවදන භික්ඛං සඤ්ඤාසංඝස්ස කරොති, බ්‍රහ්මං පුඤ්ඤං පසවති, කප්පං සනමති මොදති. අලං දෙවදන. මා තෙ රුචී සඤ්ඤාසංඝස්ස. ගරුකා ඛො දෙවදන සඤ්ඤාසංඝස්ස”ති.

1. සමණා සත්‍යභූතියා, - 812.

අප්ඵ ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛච්චරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො දෙවදන්තො ආයස්මිනං ආනන්දං රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනා-
 යස්මි ආනන්දෙ තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා ආයස්මිනං ආනන්දං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දනාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඛ්ඤා උපොසථං කරි්ඤ්ඤාමි, සඛ්ඤාකල්පං කරි්ඤ්ඤාමි”ති.

අප්ඵ ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාහන්තං පිණ්ඩපානපටික්ඛන්තො යෙන හගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො ආයස්මි ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “ඉධාහං හන්තො පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්ඛච්චරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො මං හන්තො දෙවදන්තො රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා මං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දනාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඛ්ඤා උපොසථං කරි්ඤ්ඤාමි, සඛ්ඤාකල්පං කරි්ඤ්ඤාමි”ති. අජ්ජ හන්තො දෙවදන්තො සඛ්ඤා භික්ඛුසඛ්ඤාමි”ති.

අප්ඵ ඛො හගවා එතමස්ථං විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදන්තෙසි:

සුකරං සාධුනා සාධු සාධු පාපෙන දුක්ඛාරං,
 පාපං පාපෙන සුකරං පාපමරියෙහි දුක්ඛාරන්ති.

දුතියං භාණ්ඩාරං

1. අථ ඛො දෙවදනො නද්දුපොසපෙ උට්ඨායාසනා සලාකං ගාතෙසි. "මයං ආට්ඨසො සමණං ඉගාතමං උපසඬකමිතා පඤ්ඤා වජ්ඣනී යාවිමෙ:

හගවා හනොන අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡයස සනතුට්ඨස්ස සලෙලබ්බස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමනස්ස වණණවාදි. ඉමානි හනොන පඤ්ඤා වජ්ඣනී අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡයනිය -පෙ- විරියාරමනාය සංවනනනී, සාධු හනොන භික්ඛු යාවච්චං ආරක්ඛකා අසු. යො ගාමනං ඕසරෙය්‍ය වජ්ජං නං චුපෙය්‍ය -පෙ- යාවච්චං මච්ඡමංසා න ඛාදෙය්‍යං. යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චුපෙය්‍යානි. ඉමානි පඤ්ඤා වජ්ඣනී සමණො ගොතමො නානුජානානි. නෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා වජ්ඣනී සමාදය වහාමි. යස්සායසමනො ඉමානි පඤ්ඤා වජ්ඣනී බමකනී¹ යො සලාකං ගණනාතු"ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වජ්ඣපුත්තකා පඤ්ඤාමනානි භික්ඛුසනානි නවකා වෙච භොගනී අපකතඤ්ඤෙනො ව. නෙ 'අයං ධම්මො අයං චිනියො ඉදං සත්ථසාසනනනී' සලාකං ගණනිසු.

අථ ඛො දෙවදනො සබ්බං භික්ඛුසනානි පඤ්ඤාමනානි භික්ඛුසනානි ආදය යෙන ගයාසීසං තෙන පකකාමි.

අථ ඛො සාරිපුත්තමොනනලොනා යෙන හගවා තෙතුවසඬකමිසු. උපසඬකමිතා හගවනො අභිවාදෙතො එකමනො නිසිදිංසු. එකමනො නිසිතො ඛො ආයංමො සාරිපුත්තො හගවනො එතදචොච: "දෙවදනො හනොන සබ්බං භික්ඛුසනානි පඤ්ඤාමනානි භික්ඛුසනානි ආදය යෙන ගයාසීසං තෙන පකකනොන"ති.

"න හි නාම තුමසාකං සාරිපුත්තා තෙසු නවකෙසු භික්ඛුසු කාරුඤ්ඤමිච්චි හවිස්සති. ගච්ඡං තුමෙහ සාරිපුත්තා, පුරා තෙ භික්ඛු අනායව්‍යසනං ආපජ්ජනනී"ති. "එවං හනොන"ති ඛො සාරිපුත්ත මොනනලොනා හගවතො පටිසුඤ්ඤා උට්ඨායාසනා හගවනං අභිවාදෙතො පදකච්ඡං කතා යෙන ගයාසීසං තෙන පකකමිසු.

1. බෙස - 8.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු හගවනො අවිදුරෙ රොදමානො ධීතො හොති. අථ ඛො හගවා නං භික්ඛුං එතදවොච: “කිසස ජිං භික්ඛු රොදසී”ති.

“යෙපි තෙ හනොන හගවනො අනන්තසාවකා සාරිපුත්ත මොග්ගලලානා තෙපි දෙවදන්තස්ස සන්තීකෙ ගච්ඡන්ති, දෙවදන්තස්ස ධම්මං රොචෙන්නා”ති.

“අට්ඨානමෙනං භික්ඛු අනවකාසො යං සාරිපුත්තමොග්ගලලානා දෙවදන්තස්ස ධම්මං රොචෙය්‍යං. අපි ච තෙ ගතා භික්ඛුතං ස ඤ්ඤිත්තිසා”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදන්තො මහතීයා පරියාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො හොති. අද්දසා ඛො දෙවදන්තො සාරිපුත්ත මොග්ගලලානෙ දුරතො ච ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන භික්ඛු ආමන්තොසී. “පසස්ථ භික්ඛවෙ යාව ස්වාකඛානො මයා ධම්මො, යෙපි තෙ සමණස්ස ගොතමස්ස අනන්තසාවකා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා තෙපි මම සන්තීකෙ ආගච්ඡන්ති; මම ධම්මං රොචෙන්නා”ති. එවං වුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදන්තං එතදවොච: “මා ආවුසො දෙවදන්ත සාරිපුත්තමොග්ගලලානෙ විසසසී. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා”ති.

“අලං ආවුසො. ස්වාගතං තෙසං යතො මෙ ධම්මං රොචෙත්ති”ති.

අථ ඛො දෙවදන්තො ආයසමන්තං සාරිපුත්තං උපධිධාසන්නෙ නිමන්තොසී: “එභාවුසො සාරිපුත්ත ඉධ නිසීද්ඪී”ති.

“අලං ආවුසො”ති ඛො ආයසමා සාරිපුත්තො අඤ්ඤානරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදී. ආයසමාපි ඛො මහාමොග්ගලලානො අඤ්ඤානරං ආසනං ගහෙත්වා එකමන්තං නිසීදී.

අථ ඛො දෙවදන්තො බහුදෙවරත්තං භික්ඛු ධම්මොසා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සමපභංසෙත්වා ආයසමන්තං සාරිපුත්තං අජෙක්ඛසී: “වීගතථීනමීදෙධා ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුසඛෙතො. පටිභාතු නං ආවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුතං ධම්මකථා. පිට්ඨී මෙ ආගීලායති. නමභං ආයමීඤ්ඤාමී”ති. “එවමාවුසො”ති ඛො ආයසමා සාරිපුත්තො දෙවදන්තස්ස පච්චසෙසොසී.

අථ ඛො දෙවදන්තො චතුශ්‍රණං සබ්බාථීං පඤ්ඤාපෙත්වා දකඛිණෙන පසෙසන සෙය්‍යං කපෙසසී. නස්ස කිලමන්තස්ස මුට්ඨස්සතිස්ස අසමපජානස්ස මුහුත්තෙනෙව¹ නිඤ්ඤා ඔක්කමී.

1. මුහුත්තෙනෙව - ඔච්චා

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුඤ්ඤා ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මො කථාය ඔවදි, අනුසාසි. ආයස්මා මහාමොග්ගලොනො ඉද්ධිපාටි-භාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මො කථාය ඔවදි, අනුසාසි. අථ ඛො තෙසං භික්ඛුනං ආයස්මතා සාරිපුඤ්ඤා ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාස-නියා ආයස්මතා මහාමොග්ගලොනො ඉද්ධිපාටිභාරියානුසාසනියා ඔවදියමානානං අනුසාසියමානානං විරජං වීතලොං ධම්මෙවකඛුං උදපාදි “යං කිංඤ්ඤි සමුදයධම්මං සබ්බං තං තිරොධධම්මනති”.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුඤ්ඤා භික්ඛු ආමනොනයි: “ගච්ඡාම මයං ආවුසො හගවතො සනත්තෙ. යො තස්ස හගවතො ධම්මං රොවෙති සො ආගච්ඡතු”ති. අථ ඛො සාරිපුඤ්ඤාමොග්ගලොනා තානි පඤ්ඤා භික්ඛුසතානි ආදය යෙන වෙථවනං තෙනුපසබ්බමිංසු. අථ ඛො කොකාලිකො දෙවදත්තං උට්ඨාපෙයි: උට්ඨෙති ආවුසො දෙවදත්ත. නීතා තෙ භික්ඛු සාරිපුඤ්ඤාමොග්ගලොනෙහි. නනු නිං ආවුසො දෙවදත්ත මයා වුඤ්ඤා ‘මා ආවුසො දෙවදත්ත, සාරිපුඤ්ඤා මොග්ගලොනෙ විසසයි. පාපිච්ඡා සාරිපුඤ්ඤාමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා’ති.? අථ ඛො දෙවදත්තස්ස තඤ්ච උඤ්ඤං ලොභිතං මුඛතො උග්ගඤ්ඤි.

3. අථ ඛො සාරිපුඤ්ඤාමොග්ගලොනා යෙන හගවා තෙනුප-සබ්බමිංසු. උසසබ්බමිඤ්ඤා හගවනං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනං නිසිදිංසු. එකමනං නිසිඤ්ඤා ඛො ආයස්මා සාරිපුඤ්ඤා හගවනං එතදවොච: “සාධු හනොන හෙදකානුචක්ඛකා භික්ඛු පුන උපසම්පජ්ජෙය්සුතති”.

“අලං සාපුරික්ඛ. මා තෙ රුච්චි හෙදකානුචක්ඛකානං භික්ඛුනං පුන උපසම්පද. තෙන හි නිං සාරිපුඤ්ඤා හෙදකානුචක්ඛකෙ භික්ඛු උච්චෙවියං දෙයාපෙහි”.

“කථං පන තෙ සාරිපුඤ්ඤා දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

“යථෙව හනොන හගවා ඛුදෙච රතතිං භික්ඛු ධම්මො කථාය සන්දසෙසඤ්ඤා සමාදපෙඤ්ඤා සමුඤ්ඤාසෙඤ්ඤා සම්පහංසෙඤ්ඤා මං අජෙක්ඛිසති: “විගතචිතමිදෙඤ්ඤා ඛො සාරිපුඤ්ඤා භික්ඛුසමෙකා, පටිභාතු තං සාරිපුඤ්ඤා භික්ඛුනං ධම්ම කථා. පිට්ඨි මෙ ආගිලායති. තමහං ආයමිස්සාමි”ති. එවමෙව ඛො මෙ හනොන දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

අප බොහෝවිට භීතියේ ආවේණිකයින්: “භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අරඤ්ඤයතනෙ මහාසරසි. තං නාගා උපනිස්සාය විහරිංසු. තෙ ටං සරසිං ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුලාලං අබ්බුභිතො සුචික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො අකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාභරතති. තෙසං තං වණ්ණසය වෙච්ච හොති බලාය ච, න ච තතො නිදනං මරණං චා නිගච්ඡතති මරණමත්තං චා දුක්ඛං. තෙසං යෙච්ච බො පන භික්ඛවෙ, මහානාගානං අනුසික්ඛානා නරුණා භිංකජාපා තෙ තං සරසිං ඔගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුලාලං අබ්බුභිතො න සුචික්ඛාලිතං වික්ඛාලෙතො අකද්දමං සංඛාදිතො අජේඣාභරතති. තෙසං තං නෙච්ච වණ්ණසය හොති න බලාය. තතො නිදනං මරණං චා නිගච්ඡතති මරණමත්තං චා දුක්ඛං. එවමෙච්ච බො භික්ඛවෙ දෙච්චෙතො මමානුකුබ්බං කපණො මරිසසනීති.

මහාවරාහස්ස මහිං විකුබ්බතො
 භිසං සසානස්ස¹ නදීසු ජග්ගතො,
 භිංකොච පරිඤා අභිභක්ඛයිතො
 මමානුකුබ්බං කපණො මරිසසනී''ති.

4. “අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙහි සමනනාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතකුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු සොනා ච හොති සාවෙතා ච උග්ගහෙතා ච ධාරෙතා ච විඤ්ඤතා ච විඤ්ඤාපෙතා ච කුසලො ච සභිතාසභිතස්ස නො ච කලහකාරකො. ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙහි සමනනාගතො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතකුමරහති.

අට්ඨති භික්ඛවෙ අබ්බෙහි සමනනාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතකුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො සොනා ච හොති සාවෙතා ච උග්ගහෙතා ච ධාරෙතා ච විඤ්ඤතා ච විඤ්ඤාපෙතා ච කුසලො ච සභිතාසභිතස්ස නො ච කලහකාරකො. ඉමෙහි බො භික්ඛවෙ අට්ඨහබ්බෙහි සමනනාගතො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතකුමරහති''ති.

“යො වෙ න බ්‍යථනී පඤ්ඤා පරිසං උග්ගවාදිනි.
 න ච භාපෙති චචනං න ච ඡාදෙති සාසනං.
 අසඤ්ඤො ච අකරාති පුච්ඡිතො ච න කුසති
 ස වෙ නාදිසකො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතකුමරහතී''ති.

1. සසමානස්ස (කෙසුම්)
 2. ව්‍යාධනී (සීඉ)

“අට්ඨභි භික්ඛවෙ අසඤ්ඤාදායකං අභිභුතො පරියාදින්නවිතො
 දෙවදනො ආපායිතො නෙරසිකො කප්පට්ඨා අනෙකිවෙජා. කතමෙභි
 අට්ඨභි: ලාභෙන භික්ඛවෙ අභිභුතො පරියාදින්නවිතො දෙවදනො
 ආපායිතො නෙරසිකො කප්පට්ඨා අනෙකිවෙජා. අලාභෙන භික්ඛවෙ
 -පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- සකකාරෙන
 භික්ඛවෙ -පෙ- අසකකාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිච්ඡතාය භික්ඛවෙ
 -පෙ- පාපමිත්තතාය භික්ඛවෙ අභිභුතො පරියාදින්නවිතො දෙවදනො
 ආපායිතො නෙරසිකො කප්පට්ඨා අනෙකිවෙජා. ඉමෙභි ඛො
 භික්ඛවෙ අට්ඨභි අසඤ්ඤාදායකං අභිභුතො පරියාදින්නවිතො දෙවදනො
 ආපායිතො නෙරසිකො කප්පට්ඨා අනෙකිවෙජා.

සාධු භික්ඛවෙ භික්ඛු උප්පන්නා ලාභං අභිභුතා අභිභුතා විහරෙයා
 උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ-
 උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං
 -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං -පෙ- අභිභුතා අභිභුතා විහරෙයා.

කං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නං ලාභං
 අභිභුතා අභිභුතා විහරෙයා. උප්පන්නං අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං
 උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං
 -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුතා අභිභුතා
 භික්ඛවෙ උප්පන්නං ලාභං අනභිභුතා අනභිභුතා විහරෙයා උප්පජ්ජය්‍යුං
 විහරෙයා. යංභි සස ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාභා උප්පන්නං ලාභං අභිභුතා
 අභිභුතා විහරෙයා ඵලංස නෙ ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාභා න භොතති.

යා භි සස භික්ඛවෙ උප්පන්නං අලාභං -පෙ- උප්පන්නං යසං
 -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං
 අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං
 අනභිභුතා අනභිභුතා විහරෙයා උප්පජ්ජය්‍යුං ආසවා විඤ්ඤාපට්ටිලාභා
 උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුතා අභිභුතා විහරෙයා ඵලංස නෙ ආසවා
 විඤ්ඤාපට්ටිලාභා න භොතති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නං ලාභං
 අභිභුතා අභිභුතා විහරෙයා. උප්පන්නං අලාභං -පෙ- උප්පන්නං
 යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං සකකාරං -පෙ-
 උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං -පෙ- උප්පන්නං
 පාපමිත්තතං අභිභුතා අභිභුතා විහරෙයා, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ
 උප්පන්නං ලාභං අභිභුතා අභිභුතා විහරිස්සාම - උප්පන්නං අලාභං
 -පෙ- උප්පන්නං යසං -පෙ- උප්පන්නං අයසං -පෙ- උප්පන්නං
 සකකාරං -පෙ- උප්පන්නං අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නං පාපිච්ඡතං
 -පෙ- උප්පන්නං පාපමිත්තතං අභිභුතා අභිභුතා විහරිස්සාමාති ඵලං
 හි වො භික්ඛවෙ ධික්ඛිතඛ්ඤාති.

5. “තීඛි භික්ඛවෙ අසඤ්චෙමභි අභිභූතො පරියාදික්ඛවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරයිකො කපපට්ඨො අතෙකිවෙජා. කතමෙභි තීඛි: පාපිවජනා පාපමිත්තනා ඔරමක්ඛකෙන විසෙසාධිගමෙන අනාරාචොසානං ආපාදි. ඉමෙභි ඛො භික්ඛවෙ තීඛි අසඤ්චෙමභි අභිභූතො පරියාදික්ඛවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරයිකො කපපට්ඨො අතෙකිවෙජා”ති.

1. “මා ජාතු කොචි ලොකස්මිං පාපිවෙජා උදපජ්ජරි, තදමිනා‘ප්‍රි’ විජානාරි පාපිවජානං යරා ගති.
2. පණ්ඩිතොති සමඤ්ඤාතො භාවිතත්තොති සමමතො, ජලං’ව යසසා අට්ඨා දෙවදත්තො’ති මෙ සුතං.
3. ඡො පමාදමනුච්ඡෙණ්ණං ආසජ්ජ නං තරාගතං, අච්චිතිරයං පත්තො චතුඤ්චාරං භයානකං.
4. අද්දුට්ඨස්ස භි යො දුබ්භෙහ පාපකමමිං අකුඛ්ඛතො තමෙව පාපං චූසති දුට්ඨවික්ඛං අනාදරං.
5. සමුද්දං වීසකුමෙසන යො මඤ්ඤායා පදුසිකුං. න ඡො තෙන පදුසෙයා භික්ඛො’ති උදධි මහා.
6. එවමෙව තරාගතං යො වාදෙහුපභිංසති සමමිග්ගතං සනිතවිතං වාදෙ නමෙති න රුහති,
7. කාදිසං මිත්තං කුඛ්ඛෙරි තං ච සෙවෙරි පණ්ඩිතො යස්ස මග්ගානුගො භික්ඛු ඛො දුක්ඛස්ස පාදුඡො”ති.

1. තදමිනා - සිච්චු.
2. ජානාරි - මජ්ඣං, සනා
3. පමාදං අනුච්ඡෙණ්ණං - මජ්ඣං.
4. ඡොසො - සිච්චු. භයො - මජ්ඣං.
5. සමමාගතං - සිච්චු.

8. අථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඛ්ඛමි. උපසඛ්ඛමීඛවා භගවනතං අභිවාදෙඛවා එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසිනෙතං ඛො ආයසමා උපාලි භගවනතං එතදවොචි: “සඛ්ඛරාජි සඛ්ඛරාජී’ති භනෙත වුච්චති කිඛ්ඛාවතා නු ඛො භනෙත සඛ්ඛරාජි භොති නො ච සඛ්ඛභෙදෙ. කිඛ්ඛවතා ච පන සඛ්ඛරාජී චෙච භොති සඛ්ඛභෙදෙ වා’ති.

“එකතො උපාලි එකො භොති එකතො දො. චතුසො අනුසාවෙති¹ සලාකං ගාභෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණහථ ඉමං රොචෙථා’ති, එචච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජී භොති නො ච සඛ්ඛභෙදෙ.”

“එකතො උපාලි දො ගොනති එකතො දො පඤ්චමො අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති, ‘අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණහථ ඉමං රොචෙථා’ති, එචච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජී භොති නො ච සඛ්ඛභෙදෙ.”

“එකතො උපාලි දො භොනති එකතො තයො. ඡට්ඨො අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගණහථ ඉමං රොචෙථා’ති, එචච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජී භොති නො ච සඛ්ඛභෙදෙ.”

“එකතො උපාලි තයො භොනති, එකතො තයො. සත්තමො අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගණහථ ඉමං රොචෙථා’ති, එචච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජී භොති නො ච සඛ්ඛභෙදෙ.”

“එකතො උපාලි තයො භොනති එකතො වක්ඛාරො, අච්චිමො අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගණහථ ඉමං රොචෙථා’ති එචච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛරාජී භොති නො ච සඛ්ඛභෙදෙ.”

1. අනුසාවෙති - මඡසං.

“එකතො උපාලි වක්ඛාරො භොතඛි එකතො වක්ඛාරො. නචමො අනුසාවෙති සලාකං ගාභෙති ‘අයං ධමමො අයං විනයො ඉදං සන්ඛු සාසනං ඉමං ගණ්ඛපථ ඉමං රොචෙථා’ති. එවමුඛි ටො උපාලි සඛ්ඛාරාථී වෙච භොති සඛ්ඛභෙදෙ ව. නචකතං වා උපාලි අතිරෙක නචක්ඛනං වා සඛ්ඛාරාථී වෙච භොති සඛ්ඛභෙදෙ ව.”

“න ටො උපාලි භික්ඛුභී සඛ්ඛං භිඤ්ඤති. අපි ච භෙදය පරක්ඛමති. න පිකඛිමානා සඛ්ඛං භිඤ්ඤති. අපි ච භෙදය පරක්ඛමති. න සාමඤ්ඤො සඛ්ඛං භිඤ්ඤති. අපි ච භෙදය පරක්ඛමති. න සාමඤ්ඤථී සඛ්ඛං භිඤ්ඤති. අපි ච භෙදය පරක්ඛමති. න උපාසකො සඛ්ඛං භිඤ්ඤති. අපි ච භෙදය පරක්ඛමති. න උපාසිකා සඛ්ඛං භිඤ්ඤති. අපි ච භෙදය පරක්ඛමති. භික්ඛු ටො උපාලි පකතඤ්ඤා සමානසංචාසකො සමානසීමායං ධීතො සඛ්ඛං භිඤ්ඤ’ති.

‘සඛ්ඛභෙදෙ සඛ්ඛභෙදෙ’ති භණ්ණෙ වුච්චති. කික්ඛාචතා නු ටො භණ්ණෙ සඛ්ඛා භික්ඛා භොති’ති.

“ඉච්චපාලි භික්ඛු අධමමං ධමමො’ති දීපෙනති, ධමමං අධමමො’ති දීපෙනති, අචිනයං විනයොති දීපෙනති, විනයං අචිනයොති දීපෙනති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවච්ඡණ්ණං තථාගතෙන ආච්ඡණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති; ආච්ඡණ්ණං තථාගතෙන අනාවච්ඡණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අපඤ්ඤාතං තථාගතෙන පඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, පඤ්ඤාතං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපකති ආපකති දීපෙනති, ආපකති අනාපකති දීපෙනති, ලහුකං ආපකති ගරුකා ආපකති දීපෙනති, ගරුකං ආපකති ලහුකා ආපකති දීපෙනති, සාවඤ්ඤං ආපකති අනවඤ්ඤා ආපකති දීපෙනති, අනවඤ්ඤං ආපකති සාවඤ්ඤා ආපකති දීපෙනති, දුච්චුලලං ආපකති අදුච්චුලලා ආපකති දීපෙනති, අදුච්චුලලං ආපකති දුච්චුලලා ආපකති දීපෙනති. තෙ ඉමෙභි අට්ඨාරසභි වඤ්ඤති අපකස්සන්ති¹, විපකස්සන්ති², ආචෙණිං³ උපොසථං කරොන්ති, ආචෙණිං පචාරණං කරොන්ති, ආචෙණිං සඛ්ඛකමචං කරොන්ති. එක්ඛාචතා ටො උපාලි සඛ්ඛා භික්ඛා භොති’ති.

1. අපකංසනී - සිඉ.
2. අචකංසනී - සිඉ.
3. ආචෙණි - සිඉ.

8. “සඬකසාමග්ගි සඬකසාමග්ගී ති භනෙත චූළවති. කිත්තාවතා නු ඛො භනෙත සඬකො සමග්ගො, භොති”ති.

“ඉධූපාලි භික්ඛු අධච්චං අධච්චොති දීපෙනති, ධච්චං ධච්චොති දීපෙනති, අවිනායං අවිනායොති දීපෙනති, විනායං විනායොති දීපෙනති අභායිතං අලපිතං තථාගතෙන අභායිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, භායිතං ලපිතං තථාගතෙන භායිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, ආවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අපඤ්ඤාතං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, පඤ්ඤාතං තථාගතෙන පඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපකති අනාපකතීති දීපෙනති, ආපකං ආපකතීති දීපෙනති, ලහුකං ආපකති ලහුකා ආපකතීති දීපෙනති, ගරුකං ආපකං ගරුකා ආපකතීති දීපෙනති, සාවසෙසං ආපකං සාවසෙසා ආපකතීති දීපෙනති, අනවසෙසං ආපකං අනවසෙසා ආපකතීති දීපෙනති, දුච්චුලො ආපකං දුච්චුලො ආපකතීති දීපෙනති, අදුච්චුලො ආපකති අදුච්චුලො ආපකතීති දීපෙනති, තෙ ඉමෙහි අධාරසහි වඤ්චිති න අපකඤ්ඤාතී න විපකඤ්ඤාතී න ආවෙණිං උපොසථං කරොතති, න ආවෙණිං පචාරණං කරොතති, න ආවෙණිං සඬකකමමං කරොතති, ථය්නාවතා ඛො උපාලි සඬකො සමග්ගො භොති”ති.

9. “සමග්ගං පන භනෙත සංඝං භිද්දිඤා කිං සො පසවති?”ති.

“සමග්ගං ඛො උපාලි සංඝං භිද්දිඤා කප්පට්ඨිතිකං කිඛ්ඛිසං පසවති. කප්පං නිරයමඤ්චි පචචති”ති.

ආපායිකො නෙරසිකො කප්පට්ඨො සඬකභෙදකො,
වග්ගරතො අධම්මට්ඨො යොගඤ්ඤාතො පධංසති;
සඬකං සමග්ගං භිද්දිඤා කප්පං නිරයමඤ්චි පචචති”ති.

“භික්ඛං පන භනෙත සඬකං සමග්ගං කඤා කිං සො පසවති?”ති

“භින්නං ඛො උපාලී සඛ්‍යං සමග්ගං කඤ්ඤා චුභම් පුඤ්ඤං පසවති. කප්පං සග්ගමභී මොදති”ති.

“සුඛා සඛ්‍යස්ස පාමභි සමග්ගානං චතුග්ගහො,¹
සමග්ගරතො ධම්මට්ඨො යොගකෙඛමා න ධංසති;
සඛ්‍යං සමග්ගං කඤ්ඤා කප්පං සග්ගමභී මොදති”ති.

10. “සීයා නු ඛො භනෙත සඛ්‍යහෙදකො ආපායිකො
නෙරයිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා?”ති

“සීයා උපාලී සඛ්‍යහෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො
අනෙකිවෙජා”ති.

“සීයා පන භනෙත සඛ්‍යහෙදකො න ආපායිකො න නෙර-
යිකො න කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙජා?ති”.

“සීයා උපාලී සඛ්‍යහෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න
කප්පට්ඨො න අනෙකිවෙජා”ති.

“කතමො පන භනෙත සඛ්‍යහෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො
කප්පට්ඨො අනෙකිවෙජා?”ති.

“ඉධුපාලී භික්ඛු අධිච්චං ධම්මොති දීපෙති තඤ්ඤං අධිච්චදිඤ්ඤි
හෙදෙ අධිච්චදිඤ්ඤි චිනිධාය දිඤ්ඤි. චිනිධාය ඛඤ්ඤි. චිනිධාය රුචි.
චිනිධාය භාවං අනුසාලෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං
චිනසො ඉදං සත්ථු සාසනං ඉමං ගඤ්ඤාථ ඉමං රොලෙචා’ති. අයමිච්චි
ඛො උපාලී සඛ්‍යහෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කප්පට්ඨො
අනෙකිවෙජා.

1. ච අනග්ගහො - සීඉ.

11. පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො හෙදෙ ධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛතං. විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සඤ්චුසාසනං ඉම් ගණ්ඤථ ඉම් රොවෙථාති, අයම්පි ඛො උපාලි සඛ්ඤාහෙදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙජා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛතං. විනිධාය රුචිං විනිධාය භාවං අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සඤ්චුසාසනං ඉම් ගණ්ඤථ ඉම් රොවෙථාති. අයම්පි ඛො උපාලි සඛ්ඤාහෙදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙජා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධම්මං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි, අවිනයං විනයොති දීපෙනි, විනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤිතං තථාගතෙන පඤ්ඤිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤිතං තථාගතෙන අපඤ්ඤිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපත්තිං ආපත්තිං දීපෙනි, ආපත්තිං අනාපත්තිං දීපෙනි, ලහුකං ආපත්ති, ගරුකා ආපත්තිං දීපෙනි, ගරුකං ආපත්තිං ලහුකා ආපත්තිං දීපෙනි, සාවසෙසං ආපත්තිං අනවසෙසා ආපත්තිං දීපෙනි, අනවසෙසං ආපත්තිං සාවසෙසා ආපත්තිං දීපෙනි, දුච්චුලලං ආපත්තිං අදුච්චුලලං ආපත්තිං දීපෙනි, අදුච්චුලලං ආපත්තිං දුච්චුලලා ආපත්තිං දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨි, හෙදෙ අධම්මදිට්ඨි, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය, ඛතං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සඤ්චුසාසනං, ඉම් ගණ්ඤථ ඉම් රොවෙථාති, අයම්පි ඛො උපාලි සඛ්ඤාහෙදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙජා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං අධම්මොති දීපෙනි -පෙ- අදුච්චුලලං ආපත්තිං දුච්චුලලා ආපත්තිං දීපෙනි, තස්මිං අධම්මදිට්ඨි හෙදෙ ධම්මදිට්ඨි -පෙ-

තසම්. අධච්චදිට්ඨි භෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. ධච්චදිට්ඨි -පෙ- තසම්. ධච්චදිට්ඨි භෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො භෙදෙ අධච්චදිට්ඨි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො භෙදෙ ධච්චදිට්ඨි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො භෙදෙ වෙමතිකො චිනිධාය දිට්ඨි. චිනිධාය ඛනති. චිනිධාය රූචි. චිනිධාය භාවං අනුසාවෙති, සලාකං ගාහෙති 'අයං ධච්චො අයං චිනසො ඉදං සඤ්චිසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛභෙදකො ආපායිකො නෙරයිකො කසපවෙධා අනෙකිවෙජාති.

12. "කතමො පන හනෙත සඛ්ඛභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කසපවෙධා න අනෙකිවෙජා"ති.

"ඉධුපාලි භික්ඛු අධච්චං අධච්චොති දීපෙති, තසම්. ධච්චදිට්ඨි භෙදෙ ධච්චදිට්ඨි අචිනිධාය දිට්ඨි. අචිනිධාය ඛනති. අචිනිධාය රූචි. අචිනිධාය භාවං අනුසාවෙති, සලාකං ගාහෙති 'අයං ධච්චො අයං චිනසො ඉදං සඤ්චිසාසනං ඉමං ගණ්ඨථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයච්චි ඛො උපාලි සඛ්ඛභෙදකො න ආපායිකො න නෙරයිකො න කසපවෙධා න අනෙකිවෙජා."

සුන ව පරං උපාලි භික්ඛු ධච්චං ධච්චොති දීපෙති තසම්. ධච්චදිට්ඨි භෙදෙ ධච්චදිට්ඨි -පෙ- අචිනසං අචිනසොති දීපෙති, -පෙ- චිනසං චිනසොති දීපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතනාති දීපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතනාති දීපෙති, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතනාති දීපෙති. ආවිණ්ණං තථාගතෙන

ආච්ඡන්දං තථාගතෙනනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤිකං තථාගතෙන අපඤ්ඤිකං තථාගතෙනනාති දීපෙනි, පඤ්ඤිකං තථාගතෙන පඤ්ඤිකං තථාගතෙනනාති දීපෙනි, ආපකං ආපකති දීපෙනි, අනාපකං අනාපකති දීපෙනි, ගරුකං ආපකති ගරුකා ආපකති දීපෙනි, ලහුකං ආපකති ලහුකා ආපකති දීපෙනි, යාවසෙසං ආපකති යාවසෙසා ආපකති දීපෙනි, අනවසෙසං ආපකති අනවසෙසා ආපකති දීපෙනි, දුච්ඡුලං ආපකති දුච්ඡුලා ආපකති දීපෙනි, අදුච්ඡුලං ආපකති අදුච්ඡුලා ආපකති දීපෙනි, නසමිං ධම්මදිඤ්ඤි භෙදෙ ධම්මදිඤ්ඤි අවිනිධාය දිඤ්ඤි අවිනිධාය ඛනං අවිනිධාය රූපිං අවිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි, සලාකං ගාභෙනි: “අයං ධම්මො අයං චිතයො ඉදං සඤ්චිසාසනං ඉමං ගණ්ඨපථ ඉමං රොවෙථා’ති, අයමපි මො උපාලි සඛ්ඛභෙදකො න ආපාධිකො න නෙරධිකො න කප්පවෙධා න අනෙකිවෙජාති.

තතිස භාණ්ඩාරං.

සඛ්ඛභෙදකකඛ්ඛකං සත්තමං.¹

තඤ්ඤානං:

අනුපියෙ අභිඤ්ඤාතා සුඛුමාලො න ඉවජති
 කසා වසා² අතිනිකො³ නිඛිං ලාවෙ ව උඛ්ඛභො
 පුඤ්ඤමඤ්ඤපලාලඤ්ඤ භුසම්පුතඅතිභරෙ
 ආයතිච්චි න වීයතති පිතරො ව පිතාමහා
 හඤ්ඤියො අනුරුඤ්ඤා ව ආනන්දො හගු කිඤ්ඤිලො⁴
 සකාමානො ව කොසඤ්ඤිං පරිභාධි කකුඨෙන ව
 පකාසෙසි පිකුතො ව පුරිසෙ සිලං නාළාගිරිං
 තිකපඤ්ඤා ගරුකො හිඤ්ඤි දුලලවිසෙන ව
 තයො අධං පුත තිඤ්ඤි රාජි භෙදෙ සියා නු මො ති.

1. සඛ්ඛභෙදකකඛ්ඛකො සත්තමො - මජ්ඣ.
 2. වසා - මජ්ඣ.
 3. අතිනිකො - මජ්ඣ.
 4. කිඤ්ඤිලො - ම.

8

වහන කඩ කඩ

ආගනතු කවතන

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා සාවජීයං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසනති, ඡත්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවිසනති, ඔඟුණ්ඩිතාපි ආරාමං පවිසනති, සීසෙපි විවරං කරිත්වා ආරාමං පවිසනති, පාතියෙන, පි පාදෙ ධොචනති, වුඩ්ඪිතරෙ'පි ආවාසිකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙනති, න සෙනාසනං පුච්ඡනති.

අඤ්ඤතරොපි ආගනතුකො භික්ඛු අනර්ඤාචුක්ඛං විහාරං සචීකං උග්ගාටෙත්වා කවාටං පණාමෙත්වා සහසා පාවිසී තසස උපරිපිට්ඨිතො අභිච්ඡෙත්වා පපති. සො භිතො විසසරමකාසී. භික්ඛු උපධාච්ඡාතං භික්ඛුං එතදවොචු: 'කියස තං ආචුසො විසසරමකාසී'ති. අථ බො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමක්ඛං ආරොචෙසී. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා සනතුට්ඨා උජ්ජෙනො ඤකඤචෙකා ධික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායනති ඛියනති විපාවෙනති "කථං භි නාම ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසිසසනති. ඡත්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවිසිසසනති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡසසනති"

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමක්ඛං ආරොචෙසු.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසනති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡසසනති"ති.

"සච්චං හගවා".

විගරහි බුද්ධො හගවා: "කථං භි නාම භික්ඛවෙ ආගනතුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසිසසනති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡසසනති. තෙනං භික්ඛවෙ අපසසනානං වා පසාදය පසනනානං වා භියොභාවාය. අථ බො තං අපසසනානං අපසසනානං අපසසනානං එකවොනං අඤ්ඤප්පනායා"ති. විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ඨි.

තෙන භි භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤපෙසසාරී යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වග්ගතඛං, ආගන්තුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා 'ඉදනී ආරාමං පටිසිසසාරී'ති උපාහනා ඔවුඤ්චිනා නිවං කන්තා පඤ්ඤවෙතා ගහෙතා ඡන්තං අපණාමෙතා සීසං විවරිතා සීසෙ විවරං ඛෙකි කරිතා සාධුකං අතරමානෙන ආරාමො පටිසිතබ්බො. ආරාමං පටිසනොන සලලකෙඛතඛං "කන්ත ආවාසිකා භික්ඛු පටිසකමනති"ති. යත් ආවාසිකා භික්ඛු පටිසකමනති උපවධානසාලාය වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමුලෙ වා තත් ගන්තා එකමන්තං පණො නික්ඛිපිතබ්බො, එකමන්තං විවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පතිරූපං ආසනං ගහෙතා නිසීදිතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං, "කතමං පානීයං කතමං පරිභොජනීයනති". සවෙ පානීයෙන අප්පො භොති පානීයං ගහෙතා පාතබ්බං. සවෙ පරිභොජනීයෙන අප්පො භොති පරිභොජනීයං ගහෙතා පාදු ධොවිතබ්බො. පාදු ධොවනෙන එකෙන හසේන උදකං ආසීඤ්චිතබ්බං එකෙන හසේන පාදු ධොවිතබ්බො. න තෙනෙව හසේන උදකං ආසීඤ්චිතබ්බං. න තෙනෙව හසේන පාදු ධොවිතබ්බො.

උපාහනපුඤ්ඤනවොළකං පුච්ඡිතා උපාහනා පුඤ්ඤතබ්බො. උපාහනා පුඤ්ඤනොන පඨමං සුඤ්ඤන වොළකෙන පුඤ්ඤතබ්බො පච්ඡා අලලන. උපාහනවොළකං ධොවිතා එකමන්තං විසසපෙඡ්ඡතබ්බං. සවෙ ආවාසිකො භික්ඛු වුධෙසා භොති අභිවාදෙනබ්බො. සවෙ නවකො භොති අභිවාදපෙනබ්බො.

සෙනාසනං පුච්ඡිතබ්බං 'කතමං මෙ සෙනාසනං පාපුණාති'ති. අඡ්ඤාචුත්ථං වා අනඡ්ඤාචුත්ථං¹ වා පුච්ඡිතබ්බං. ගොවරො පුච්ඡිතබ්බො අගොවරො පුච්ඡිතබ්බො. සෙඛසම්මතානි කුලානි පුච්ඡිතබ්බානි. චර්චට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පෘඤ්ඤාචට්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං. කතරුදණ්ඩා පුච්ඡිතබ්බො. සඛ්ඤස කතිකසණ්ඨානං පුච්ඡිතබ්බං 'කං කාලං පටිසිතබ්බං කං කාලං නික්ඛම්මිතබ්බනති'.

2. සවෙ විහාරො අනඡ්ඤාචුත්ථො භොති කවාටං ආකොටෙතා මුහුන්තං ආගමෙතා සට්ඨකං උග්ගාටෙතා කවාටං පණාමෙතා ඛහි සීතෙන නිලලොකෙතබ්බො². සවෙ සො විහාරො උක්ඛාපො භොති මඤ්ඤො වා මඤ්ඤො ආරොපිතො භොති, පියෙ වා පියං ආරොපිතං භොති, සෙනාසනං උපරිපුඤ්ඤකං භොති. සවෙ උඤ්ඤහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොන පඨමං භුම්මිජරණං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බො. භිසිඛිචොහනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

1. අඡ්ඤාචුත්ථං වා අනඡ්ඤාචුත්ථං වා - මඡ්ඤ.
 2. උලලාකෙතබ්බො-සීචු.

නිසිදනපච්චස්ථරණං නිහරිතා එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං මඤ්චා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඹ්ඛවටන්තන එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං. පියං නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඹ්ඛවටන්තන නිහරිතා එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිහරිතා එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං. ඛෙළුමලලකො නිහරිතා එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං. අපඤ්ඤනඵලකං නිහරිතා එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං.

සචෙ වීභාරෙ සන්තානකං භොති උලලොකා පයමං ඔභාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණභාගා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ ගෙරුකපරිකම්මකතා භික්ඛි කණ්ණකිතා භොති වොළකං තෙමෙතා පිලෙතා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාලවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා භොති වොළකං තෙමෙතා පිලෙතා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අකතා භොති භූමි උදකෙන පරිජොසිතා සම්මජ්ජිතබ්බං¹. 'මා වීභාරො රජෙන උභඤ්ඤී'ති. සඛිඤ්ඤා වීචිතීතා එකමන්තං ජමෙඛිතබ්බං.

භූමිමාර්ජනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පජොටෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්චපටිපාදකා ඔතාපෙතා පමජ්ජිතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්චා ඔතාපෙතා සොධෙතා පජොටෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඹ්ඛවටන්තන යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පියං ඔතාපෙතා සොධෙතා පජොටෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඹ්ඛවටන්තන අතිහරිතා යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාටපිට්ඨං අතිහරිතා යථායානෙ නිකඛිපිතබ්බං භිසිඛිමොහනං ඔතාපෙතා සොධෙතා පජොටෙතා අතිහරිතා යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසිදනපච්චස්ථරණං ඔතාපෙතා සොධෙතා පජොටෙතා අතිහරිතා යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඔතාපෙතා පමජ්ජිතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපඤ්ඤනඵලකං ඔතාපෙතා පමජ්ජිතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

3. පක්ඛච්චරං නිකඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නිකඛිපන්තන ඵලකෙන හජෙත පක්ඛං ගහෙතා ඵලකෙන හජෙත හෙට්ඨාමඤ්චං වා හෙට්ඨාපියං වා පරාමසිතා පක්ඛං නිකඛිපිතබ්බං. න ව අනාසුරිතා² භූමියා පක්ඛං නිකඛිපිතබ්බං. ච්චරං නිකඛිපන්තන ඵලකෙන හජෙත ච්චරං ගහෙතා ඵලකෙන හජෙත ච්චරවංසං වා ච්චරරජ්ජං වා පමජ්ජිතා පාරතො අනාං ඔරතො භොගං කතා ච්චරං නිකඛිපිතබ්බං.

1. පමජ්ජිතබ්බං - සිදු.
 2. අනාසුරිතා - මරණ, සිදු.

සචෙ පුරුක්ඛිමා සරජා වාතා වායනති පුරුක්ඛිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ දකුණිමා සරජා වාතා වායනති දකුණිමා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විචරිතඛබ්බා. රත්තං ඵකෙතඛබ්බා. සචෙ උණහකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතඛබ්බා. රත්තං විචරිතඛබ්බා.

සචෙ පරිචෙණං උකලාපං හොති පරිචෙණං සමමඤ්ඤිතඛබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උකලාපො හොති කොට්ඨකො සමමඤ්ඤිතඛබ්බං. සචෙ උපධ්මානසාලා උකලාපා හොති උපධ්මානසාලා සමමඤ්ඤිතඛබ්බා. සචෙ අභේසාලා උකලාපා හොති අභේසාලා සමමඤ්ඤිතඛබ්බා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උකලාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමඤ්ඤිතඛබ්බා.

සචෙ පාතීයං න හොති පාතීයං උපධ්මපෙතඛබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපධ්මපෙතඛබ්බං. සචෙ ආවමනකුමභියා උදකං න හොති ආවමනකුමභියා උදකං ආසිඤ්චිතඛබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛුනං වහ්නං යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වහ්නිතඛබ්බනති.¹

ආවාසිකවහ්නං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වා නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙතති න පාදෙදකං න පාදපීඨං න පාදකඨලිකං² උපනිකම්පනති, න පච්චුභ්ගානඤ්ඤා පක්ඛච්චරං පටිගණනනති. න පාතීයෙන පුච්ඡනති. වුධස්තරෙ, පි ආගන්තුකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙතති න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපීච්ඡා සනතුට්ඨා ලඤ්ඤො කුක්ඛච්චිකා සිත්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ආවාසිකා භික්ඛු ආගන්තුකෙ භික්ඛු දිස්වී³ නෙව ආසනං පඤ්ඤපෙසසනති -පෙ- න සෙනාසනං පඤ්ඤපෙසසනති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං.

1. සමා වහ්නිතඛබ්බනති- මඡසං. (ඵච. සඛ්ඤ)
 2. පාද කථලිකං භිච්චු.
 3. දිස්වී

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-”

‘සච්චං භගවා’ -පෙ-

විගර්භිනා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“තෙන භි භික්ඛවෙ ආවාසිකානං භික්ඛුනං වක්ඛං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවාසිකෙභි වතනිතඛං:

5. “ආවාසිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ආගන්තුකං භික්ඛුං වූඛස්තරං දිස්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං. පාදෙදකං පාදපියං පාදකය්ලිකං උපනිකඛිපිතඛං. පච්චුග්ගභ්නා පක්ඛවිවරං පටිග්ගභෙතඛං. පානීයෙන පුළීචිතඛං. සච්චෙ උසස්භනි උපාහනා පුඤ්ඤිතඛං. උපාහනා පුඤ්ඤනෙන පය්මං සුසෙඛන වොළකෙන පුඤ්ඤිතඛං, පච්ඡා අලෙලන උපාහනපුඤ්ඤනවොළකං ධොවිනා එකමනතං විසස්සෙජ්ජතඛං. ආගන්තුකො භික්ඛු වූඛස්තරො අභිවාදෙතඛං. සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතඛං එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණානිති. අජ්ඣාචුජ්ඣං වා අනජ්ඣාචුජ්ඣං වා ආචිකඛිතඛං. ගොවරො ආචිකඛිතඛං, අගොවරො ආචිකඛිතඛං. සෙට්ඨමමතානි කුලානි ආචිකඛිතඛං. වච්චවධානං ආචිකඛිතඛං. පස්සාවච්චධානං ආචිකඛිතඛං, පානීයං ආචිකඛිතඛං, පරිභොජනීයං ආචිකඛිතඛං, කක්ඛරදණ්ණං ආචිකඛිතඛං. සඛ්ඤ්ඤා කතිකසණ්ඨානං ආචිකඛිතඛං ඉමං කාලං පච්චිතඛං ඉමං කාලං නිකඛිතඛං. නිකඛිතඛං.”

සච්චෙ නවකො භොති නිසින්නකෙන ආචිකඛිතඛං: “අභු පක්ඛං නිකඛිපාභි, අභු විවරං නිකඛිපාභි, ඉදං ආසනං, නිසීද්භි”ති. පානීයං ආචිකඛිතඛං, පරිභොජනීයං ආචිකඛිතඛං, උපාහනපුඤ්ඤන වොළකං ආචිකඛිතඛං. ආගන්තුකෙන භික්ඛුනා අභිවාදෙතඛං. සෙනාසනං ආචිකඛිතඛං. ‘එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණානි’ති, අජ්ඣාචුජ්ඣං වා අනජ්ඣාචුජ්ඣං වා ආචිකඛිතඛං. ගොවරො ආචිකඛිතඛං, අගොවරො ආචිකඛිතඛං, සෙට්ඨමමතානි කුලානි ආචිකඛිතඛං, වච්චවධානං ආචිකඛිතඛං, පස්සාවච්චධානං ආචිකඛිතඛං, පානීයං ආචිකඛිතඛං, පරිභොජනීයං ආචිකඛිතඛං, කක්ඛරදණ්ණං ආචිකඛිතඛං. සඛ්ඤ්ඤා කතිකසණ්ඨානං ආචිකඛිතඛං ඉමං කාලං පච්චිතඛං ඉමං කාලං නිකඛිතඛං. නිකඛිතඛං.”

ඉදං චො භික්ඛවෙ ආවාසිකානං භික්ඛුනං වක්ඛං යථා ආවාසිකෙභි භික්ඛුභි වතනිතඛං.

ගමීකචකතං

6. තෙන ඛො පන සමයෙන ගමීකා භික්ඛු දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විචරිතා සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පකකමනති. දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං නස්සති. සෙනාසනං අගුහනං හොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිඡා ලඤ්ඤා කුකුච්චිකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ඛීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ගමීකා භික්ඛු දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං අපට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං විචරිතා සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පකකමීසසනති, දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං නස්සති සෙනාසනං අගුහනං හොතිති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“සච්ච කිර භික්ඛුවෙ -පෙ-”

“සච්චං හගවා” -පෙ-

විගරහිතා ධම්මංකථං කතා භික්ඛු ආමනෙහසි:

“තෙන හි භික්ඛුවෙ ගමීකානං භික්ඛුතං වග්ගං පඤ්ඤාපෙය්‍යසාමී යථා ගමීකෙහි භික්ඛුහි වත්තඛං”

7. ගමීකෙන භික්ඛුවෙ භික්ඛුතා දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං ඵකෙකා සෙනාසනං ආපුච්ඡිතා පකකමිතඛං. සචෙ භික්ඛු න හොති. සාමණෙරො ආපුච්ඡිතඛං. සචෙ සාමණෙරො න හොති. ආරාමීකො ආපුච්ඡිතඛං. සචෙ ආරාමීකො න හොති. උපාසකො ආපුච්ඡිතඛං. සචෙ න හොති භික්ඛු වා සාමණෙරො වා ආරාමීකො වා උපාසකො වා චතුසු පාසාණෙසු මඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙතා මඤ්ඤා මඤ්ඤං ආරොපෙතා පීඨෙ පීඨං ආරොපෙතා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං ඵකෙකා පකකමිතඛං.

සචෙ විහාරො ඔවසසති සචෙ උසස්හති ඡාදෙනඛං. උසස්සකං වා කාතඛං කිනති නු ඛො විහාරො ඡාදිඤ්ඤාති. ඵචඤ්ඤානං ලහෙඨ ඉච්චිතං කුසලා. නො චෙ ලහෙඨ යො දෙසො අනොවසසකො හොති, තථ චතුසු පාසාණෙසු මඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙතා මඤ්ඤා මඤ්ඤං ආරොපෙතා පීඨෙ පීඨං ආරොපෙතා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිතා දරුහණ්ඛං මහ්නිකාහණ්ඛං පට්ඨාමෙකා දාරවාතපානං ඵකෙකා පකකමිතඛං.

සවෙ සබ්බො වීභාරො ඔව්සසති සවෙ උසසහති සෙනාසනං ගාමං අතිහරිතබ්බං. උසසුඤ්ඤං වා කාතබ්බං කීනතී නු ටො සෙනාසනං ගාමං අතිහරියෙථාති. එවකෙදිතං ලභෙථ ඉවෙවිතං කුසලං. නො ටෙ ලභෙථ අජේකියාකාසෙ වතුසු පාසාණෙසු ලෙඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙකා මඤ්ඤා මඤ්ඤා ආරොපෙකා පියෙ පීඨං ආරොපෙකා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ඤං කරිකා දරුහණං මනකාහණං පටිසාමෙකා කිණෙන වා පණෙණෙන වා පටිච්ඡාදෙකා පක්කමිතබ්බං අපෙවනාම අබ්බානීපි සෙසෙයසුනති.

ඉදං ටො භික්ඛවෙ ගමීකානං භික්ඛුනං වනනං යථා ගමීකෙහි වනතිතබ්බනති.

8. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු හත්තග්ගෙ න අනුමොදන්ති. මනුසසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුඤ්ඤා හත්තග්ගෙ න අනුමොදියසන්ති”ති. අසෙසාසු ටො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං. අථ ටො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

අථ ටො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතයි.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති”.

අථ ටො තෙසං භික්ඛුනං එතදභොයි “තෙන නු ටො හත්තග්ගෙ අනුමොදිතබ්බනති”. හගවතො එතමසං ආරොචෙසුං. අථ ටො හගවා එතසමීං නිදනෙ එතසමීං පකරණෙ ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතයි.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති”.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරුසු පුගසස සඤ්ඤානං භොති. ආයසමා සාරිපුත්තො සඤ්ඤාතො භොති. භික්ඛු ‘හගවතා අනුඤ්ඤානං ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුන්ති’, ආයසමානං සාරිපුත්තං එතකං ඔභාය පක්කමිංසු. අථ ටො ආයසමා සාරිපුත්තො තෙ මනුසෙස පටිසමෙච්චාදිකා පච්ඡා එකකොච අගමායි. අඤ්ඤා ටො හගවා ආයසමානං සාරිපුත්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයසමානං සාරිපුත්තං එතදචොච: “කචචී සාරිපුත්ත හත්තං ඉදං අභොයි”ති. “ඉදං ටො හතෙත හත්තං අභොයි. අපි ව ටං භික්ඛු එකකං ඔභාය පක්කන්තා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි.

“අනුජානාමි භික්ඛව භනතග්ගෙ වතුභි පඤ්ඤි ථෙරානුථෙරෙභි භික්ඛුභි ආගමෙතුන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො ථෙරො භනතග්ගෙ වච්චිතො ආගමෙසි. සො වච්චං සකාරෙතුං අසකෙසානෙනා මුච්ඡිතො පපති. භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සතිකරණියෙ ආනන්දරිකං භික්ඛුං ආපුච්ඡිතො ගතතුන්ති.

භක්ඛගභවතං

9. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්තිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භනතග්ගං ගච්ඡන්ති වොකකමම. පි ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡන්ති. ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපඛජ්ජ නිසීදන්ති. නචෙ පි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහන්ති. සඤ්ඤාච්චෙපි ඔසුරිඤ්ඤා අන්තර්සරෙ නිසීදන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපඤ්චජා සන්තුට්ඨා ලජ්ජිතො කුඤ්ඤාච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති “කථං භි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්තිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භනතග්ගං ගච්ඡස්සන්ති වොකකමම ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡස්සන්ති, ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපඛජ්ජ නිසීදස්සන්ති, නචෙපි භික්ඛු ආසනෙන පි පටිබාහිස්සන්ති, සඤ්ඤාච්චෙපි ඔසුරිඤ්ඤා නිසීදස්සන්ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්තිවජ්ඣා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා භනතග්ගං ගච්ඡන්ති-පෙ- සඤ්ඤාච්චෙපි ඔසුරිඤ්ඤා නිසීදන්ති”ති.

සච්චං භගවා.

චිගරභි බුද්ධො භගවා. චිගරභිඤ්ඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනෙතසි.

තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං භනතග්ගෙ විඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙස්සාමි යථා භික්ඛුභි භනතග්ගෙ වර්ජනස්සං.

10. “සවෙ ආරාමේ කාලො ආරොචිතො හොති, නිමිඤ්චං පටිච්ඡා-
 දෙනොතන පරිමුඤ්චං නිවාසෙතො කායබ්ඛිතා බන්ධිතො සගුණං කතො
 සඛ්ඛාටියො පාරුපිතො ගණකිං පටිමුඤ්චිතො ධොවිතො පත්තං ගහෙතො
 සාධුකං අනරමානෙන ගාමො පටිසිහබ්බො. න වො සක්ඛම්ම ථෙරානං
 භික්ඛුනං පුරුඤා පුරුතො ගන්තබ්බං සුපටිච්ඡනොතන අනන්තරසරෙ
 ගන්තබ්බො, සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තච්ඡන්තා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය
 -පෙ- න උජ්ජයිකාය -පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායප්පවාලකං
 -පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ- න සීසප්පවාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන
 -පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ- න උක්ඛුටිකාය අනන්තරසරෙ ගන්තබ්බං.

සුපටිච්ඡනොතන අනන්තරසරෙ නිසිදිතබ්බං. සුසංවුතෙන -පෙ-ඔක්ඛි-
 තච්ඡන්තා - පෙ - න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජයිකාය -පෙ-
 අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායප්පවාලකං -පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ-
 න සීසප්පවාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න ඔගුණධීතෙන -පෙ-
 න පලලකාය -පෙ- න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජි නිසිදිතබ්බං. න නවා
 භික්ඛු ආසනොන පටිබාහිතබ්බො. න සඛ්ඛාටිං ඔජුරිතො අනන්තරසරෙ
 නිසිදිතබ්බං.

11. උදකෙ දියමානෙ උහොති හජෙති පත්තං පටිග්ගහෙතො උදං
 පටිග්ගහෙතබ්බං. නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙතන පසො
 ධොවිතබ්බො. සවෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කතො උදකපටිග්ගහෙ
 උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්චී,
 මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්චීංසු, මා සඛ්ඛාටි උදකෙන ඔසිඤ්චී'ති.

සවෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති. නිවං කතො ඡමාය උදකං
 ආසිඤ්චිතබ්බං. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන සිඤ්චීංසු, මා සඛ්ඛාටි
 උදකෙන ඔසිඤ්චී'ති.

ඔදනෙ දියමානෙ උහොති හජෙති පත්තං පටිග්ගහෙතො ඔදනො
 පටිග්ගහෙතබ්බො. සුපසස ඔකාසො කාතබ්බො. සවෙ හොති සප්පි වා
 තෙලං වා උක්ඛරිහසිගං වා. ථෙරෙන වසතබ්බො සබ්බෙසං සමකං
 සමපාදෙහීති.

සක්කවචං පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. පත්තසඤ්ඤිතො පිණ්ඩ
 පාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො.
 සමතිකිකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. න නාව ථෙරෙන
 භුඤ්චිතබ්බො. යාව න සබ්බෙසං ඔදනො සමපනො හොති.

සසකච්චං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. පනඤ්ඤානා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න ධූපතො. ඔමඤ්ඤා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න සුපං වා වාඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිච්ඡාදෙනබ්බං භීයෙයාකමානං උපාදය. න සුපං වා ඔදනං වා අභිලානෙන අනන්තො අකාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජිතබ්බං.

12. න උජ්ඣානසඤ්ඤානා පරෙසං පනෙහා ඔලොකෙනබ්බො. නානිමගනෙහා කබලො කානෙසං. පරීමණිලො ආලොපො කානබ්බො. න අනාභටෙ කබලෙ මුඛදොරං විචරිතබ්බං. න භුඤ්ජමානෙහා සබ්බො භජො මුඛෙ පකඛිපිතබ්බො. න සකබලෙන මුඛෙන ව්‍යාහරිතබ්බං. න පිණ්ඩකෙඛකං භුඤ්ජිතබ්බං. න කබලාවච්ඡෙදකං භුඤ්ජිතබ්බං. න අවගණකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න භස්නිද්ධුනකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සිකුචකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ජීවනානිච්ඡාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න වජ්ජුච්ඡුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න භස්නිලෙලභකං භුඤ්ජිතබ්බං. න පනනිලෙලභකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ඔට්ඨනිලෙලභකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සාමිසෙන භජෙන පානීයථාලකො පටිග්ගහෙනබ්බො.

න නාව ඵෙරෙන උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං යාව න සබ්බෙ භුත්තාවිනො භොක්ඛී. උදකෙ දීයමානෙ උභොගී භජෙභී පනතං පටිග්ගහෙඤා උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං. නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනෙන පනෙහා ධොවිතබ්බො. සචෙ උදකපටිග්ගාභකො භොති නිවං කඤා උදකපටිග්ගහෙ උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං මා උදකපටිග්ගාභකො උදකෙන ඔසිඤ්චී. මා සාමන්තා භීතඤ්චී උදකෙන ඔසිඤ්චීසු මා සඤ්චී උදකෙන ඔසිඤ්චීති. සචෙ උදකපටිග්ගාභකො න භොති නිවං කඤා ජමාය උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං මා සාමන්තා භීතඤ්චී උදකෙන ඔසිඤ්චීසු, මා සඤ්චී උදකෙන ඔසිඤ්චී තී. න සසිකං පනඤ්ඤාවනං අනතරසරෙ ඡබ්බිතබ්බං.

නිවත්තනෙන, නවකෙහි භීතඤ්චී පට්ඨනං නිවර්ණතබ්බං පච්ඡා ඵෙරෙහි. සුපට්ඨපනෙන අනතරසරෙ ගන්තබ්බං සුසංවුතෙන-පෙ- ඔකඛිතන වකඤ්චා-පෙ- න උකඛිතකාය -පෙ- න උජ්ජයිකාය -පෙ- අපාසංඤ්ඤා -පෙ- න කායසච්චාලකං -පෙ- න ඛාහුසච්චාලකං -පෙ- න සීසසච්චාලකං -පෙ- න ඛිග්ගකතෙන -පෙ- න ඔග්ගඤ්චීතෙන -පෙ- න උකඤ්චීකාය අනතරසරෙ ගන්තබ්බං.

ඉදං චො භීකඛටෙ භීතඤ්චා භන්තග්ගෙ වන්තං යථා භීතඤ්චී භක්ඛග්ගෙ වත්තබ්බන්ති.

පිණ්ඩවාරික වතක.

1. තෙත බො පත සමයෙන පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුන්තිව්ඤා දුප්පාරුතා අනාකප්පසමපනතා පිණ්ඩාය වරතති. අසලලකෙඛ්ඤාපි නිවෙසනං පච්චිසනති අසලලකෙඛ්ඤාපි නිකම්මනති. අතිසහසාපි පච්චිසනති. අතිසහසාපි නිකම්මනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨනති. අච්චාසනෙහපි තිට්ඨනති. අතිචිරමි තිට්ඨනති. අතිලහුකමපි නිවත්තනති.

අඤ්ඤතරොපි පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු අසලලකෙඛ්ඤා නිවෙසනං පාවිසී. සො ච දාරං මඤ්ඤලාතො අඤ්ඤතරං ඔවරකං පාවිසී. ජස්මිං ච ඔවරකෙ ඉත්ථි නග්ගා උත්තානා නිපන්නා හොති. අද්දසා බො සො භික්ඛු තං ඉත්ථිං නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ‘නයිදං දාරං, ඔවරකං ඉදං’ති තඤ්ඤා ඔවරකා නිකම්මී. අද්දසා බො තස්සා ඉත්ථියා සාමිකො තං ඉත්ථිං නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ඉමීනා මෙ භික්ඛුනා පජාපති දුසිතාති තං භික්ඛුං ගහෙත්වා ආකොටෙසී.

අථ බො සා ඉත්ථි තෙත සද්දෙන පච්චුජ්ඣතිත්වා තං පුරිසං එතදචොච: “කිසස තං අයා ඉමං භික්ඛුං ආකොටෙසී”ති.

“ඉමීනාසි තං භික්ඛුනා දුසිතා”ති.

“නාහං අයා ඉමීනා භික්ඛුනා දුසිතා. අකාරකො සො භික්ඛු”ති තං භික්ඛුං මුඤ්ඤාපෙසී.

අථ බො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්ත්වා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසී. සෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිජා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුන්ඤ්චට්ඨකා සිකඛාකාමා, තෙ උජ්ඣායනී වීසාසනී විපාවෙනති: කථං භි නාම පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුන්තිව්ඤා දුප්පාරුතා අනාකප්පසමපනතා පිණ්ඩාය වරිසසනති. අසලලකෙඛ්ඤාපි නිවෙසනං පච්චිසසනති, අසලලකෙඛ්ඤාපි නිකම්මිසසනති, අතිසහසාපි පච්චිසසනති, අතිසහසාපි නිකම්මිසසනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨිසසනති. අච්චාසනෙහපි තිට්ඨිසසනති. අතිචිරමි තිට්ඨිසසනති. අතිලහුකමපි නිවත්තිසසනති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං හගවා.”

විගරහිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛූ ආමනොසි: “තෙන භි භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාරිකානං භික්ඛූනං වක්කං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වක්කං.”

2. “පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛූනා ඉදති ගාමං පට්ඨිස්සාමීති කිමණ්ඤ්ලං පට්ඨිච්ඡාදෙනොසන පරිමණ්ඤ්ලං නිවාසෙතා කායධෙතනං ඛන්ධිකා සගුණං කතා සංඛාරාට්ඨො පාරුපිතා ගණ්ඨිකං පට්ඨුඤ්චිතා ධොවීතා පක්ඛං ගහෙතා සාධුකං අතරමානෙන ගාමො පට්ඨිතංවො. සුපට්ඨිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගතංවො. සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිතච්ඡායානා -පෙ- න උක්ඛිතකාය -පෙ- න උජ්ජහිකාය -පෙ- අප්පසද්දන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න බාහුපච්චාලකං -පෙ- න සීසපච්චාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨිකාය අනාරසරෙ ගතංවො.

නිවෙසනං පට්ඨනෙන සලලංකිතංවො, ‘ඉමිනා පට්ඨිස්සාමී ඉමිනා නික්ඛිච්ඡාමීති. නාතිසහසා පට්ඨිතංවො. නාතිසහසා නික්ඛිච්ඡංවො. නාතිදුරෙ යාතංවො. නාවිවාසනෙ යාතංවො. නාතිවිරං යාතංවො. නාතිලභ්භං නිවක්ඛිතංවො. ධීතකෙන සලලංකිතංවො. භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කම්මං වා නික්ඛිපති ආසනා වා වුට්ඨාති කම්මිච්ඡං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යංපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතංවො. භික්ඛාය දීයමානාය වාමෙන හදෙත්ත සංඛාරාට්ඨං උට්ඨාරෙත්තා දුක්ඛිණෙන හදෙත්ත පක්ඛං පඤ්ඤාමෙතා උභොහි හදෙති පක්ඛං පට්ඨග්ගහෙතා භික්ඛා පට්ඨග්ගහෙතංවො, න ච භික්ඛාදිකාය වුට්ඨං උලෙච්චාකෙතංවො.

සලලංකිතංවො සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කම්මිච්ඡං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යංපෙති වා ‘දතුකාමා- වියා’ති යාතංවො. භික්ඛාය දිනකාය සංඛාරාට්ඨා පක්ඛං පට්ඨිච්ඡාදනා සාධුකං අතරමානෙන නිවක්ඛිතංවො.

3. සුපට්ඨිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගතංවො. සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිතච්ඡායානා -පෙ- න උක්ඛිතකාය -පෙ- න උජ්ජහිකාය -පෙ- අප්පසද්දන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න බාහුපච්චාලකං -පෙ- න සීසපච්චාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න ඔගුණ්ඨිතෙන -පෙ- න උක්ඛිට්ඨිකාය අනාරසරෙ ගතංවො.

1. දතුකාමසාහි - ණා.

යො පයමනරං ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්කමති තෙන ආසනං පඤ්ඤාපෙනබ්බං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. අවකකාරපාති ධොව්ඤා උපට්ඨාපෙනබ්බා. පානීයං පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙනබ්බා. යො පට්ඨා ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්කමති, සචෙ හොති භුක්තාවසෙයො, සචෙ ආකඛති භුක්ඤ්ඤිතබ්බං. නො චෙ ආකඛති අපහරිතෙ වා ඡබ්බිතබ්බං. අපපාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙනබ්බං.

තෙන ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ලිකං පටිසාමෙනබ්බං. අවකකාරපාති ධොව්ඤා පටිසාමෙනබ්බා. පානීයං පරිභොජනීයං පටිසාමෙනබ්බං. හන්තනං සචෙඡ්ඤිතබ්බං. යො පසසති පානීයසටං වා පරිභොජනීයසටං වා වච්චසටං වා රික්කං කුච්ඡං තෙන උපට්ඨාපෙනබ්බං. සචාස හොති අවිසඟ්ඨං හස්ථිකාරොත දුතියං ආමනොඤා හස්ථිලඛකෙන උපට්ඨාපෙනබ්බං, න ච තප්ඵව්චයා වාචා භික්ඤ්ඤිතබ්බා.

ඉදං ඛො භික්ඛචෙ පිණ්ඩවාරිකානං භික්ඛුනාං වන්තං යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වන්තිතබ්බංහති.”

ආරඤ්ඤිකවත්තං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්චුලා භික්ඛු අරඤ්ඤි විහරන්ති. තෙ නෙව පානීයං උපට්ඨාපෙනති. න පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙනති. න අග්ගිං උපට්ඨාපෙනති. න අරණිසහිතං උපට්ඨාපෙනති. න නකඛක්කපදනී ජානන්ති. න දියාහාගං ජානන්ති. වොරා තස්ථ ගහො තෙ භික්ඛු එතදවොචුං: ‘අපී හනොත පානීයන්ති.’

‘නස්ථාවුසො’ති.

‘අපී හනොත පරිභොජනීයන්ති.’

‘නස්ථාවුසො’ති.

‘අපී හනොත අග්ගිහි.’

‘නස්ථාවුසො’ති.

‘අපී හනොත අරණිසහිතන්ති.’

'නඤ්ඤාචාර්යොති.'

'අඤ්ඤා භවෙත නකඛන්දකපදනී'ති.

'න ජානාම ආචාර්යොති.'

'අඤ්ඤා භවෙත දිසාභාගනතී.'

'න ජානාම ආචාර්යොති.'

'කෙතඤ්ඤා භවෙත යුග්ගනතී.'

'න ඛො මයං ආචාර්යො ජානාමා'ති.

'කතමායං භවෙත දිසා'ති.

'න ඛො මයං ආචාර්යො ජානාමා'ති.

අථ ඛො කෙ වොරා “නෙවිමෙසං පානියං අඤ්ඤා, න පරි-
භොජනියං අඤ්ඤා, න අග්ගි අඤ්ඤා, න අරණියගිතං අඤ්ඤා, න
නකඛන්දකපදනී ජානනතී, න. දිසාභාගං ජානනතී. වොරා ඉමෙ
නයිමෙ භික්ඛු”ති ආකොටෙඤ්ඤා පකකමිංසු. අථ ඛො කෙ භික්ඛු
භික්ඛුනං එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරො-
චෙසුං. අථ ඛො භගවා එතඤ්ඤා නිදනෙ එතඤ්ඤා පකරණෙ ධම්මෙ.
කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී: “නෙත භි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤාකානං
භික්ඛුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙසසා”ථී යථා ආරඤ්ඤාකෙභි භික්ඛුභි
වතතිතඛං:

5. “ආරඤ්ඤාකෙත භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කාලසෙසව උට්ඨාය
පග්ගං ඵවිකාය පකඤ්ඤා අංසෙ ආලග්ගෙඤ්ඤා විවරං ඛන්ධෙ කපිඤ්ඤා
උපාහනා ආරොහිඤ්ඤා දුරුභණ්ඩං මඤ්ඤාභණ්ඩං පටිසාමෙඤ්ඤා
ආරච්ඤ්ඤා පානං ඵකෙඤ්ඤා සෙනාසනා මතරිතඛං “ඉදනි ගාමං
පටිසිසසාමී”ති. උපාහනා ඔට්ටිඤ්ඤා නිවං කඤ්ඤා පපෙඤ්ඤා
ඵවිකාය පකඤ්ඤා අංසෙ ආලග්ගෙඤ්ඤා තිමණ්ඩලං පටිච්ඤ්ඤානෙතන
පරිමණ්ඩලං නිවාසෙඤ්ඤා කායඛන්ධනං ඛන්ධිඤ්ඤා සග්ගං කඤ්ඤා
සඤ්ඤාපියො පාරුපිඤ්ඤා ගඤ්ඤා පටිට්ඨිඤ්ඤා මොච්ඤ්ඤා පග්ගං
ගඤ්ඤා සාධුකං අතරමානෙත ගාමො පටිසිසඤ්ඤා. සුපටිච්ඤ්ඤාන
අනතරසරෙ ගතඤ්ඤා. සුසංවුතෙත -පෙ- මකඤ්ඤාචාර්යොති -පෙ-
න උකඤ්ඤාකාය -පෙ- න උජ්ඣගිකාය -පෙ- අපසඤ්ඤාන
අනතරසරෙ ගතඤ්ඤා. න කායපච්ඤ්ඤා -පෙ- න බාහුපච්ඤ්ඤා -පෙ-
න සීසපච්ඤ්ඤා -පෙ-න මම්ඤ්ඤානෙත -පෙ-න මග්ගඤ්ඤානෙත -පෙ-න
උකඤ්ඤාකාය අනතරසරෙ ගතඤ්ඤා.

නිවෙසනං පවිසනොත්ත සලලෙකෙකිතඛං 'ඉමිනා පවිසිසසාමී ඉමිනා නිකම්මිසසාමිති. නාතිසහසා පවිසිතඛං. නාතිසහසා නිකම්මිතඛං. නාතිදුරෙ ධාතඛං. න අච්චාසනෙත ධාතඛං. නාතිවීරං ධාතඛං. නාති-ලභුං නිවිකතිතඛං. ධීතකෙන සලලෙකෙකිතඛං 'භික්ඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වා'ති. සචෙ කම්මං වා නිකම්පති ආසනා වා වුට්ඨාති කට්ඨිඡුං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති ධාතඛං. භික්ඛාය දීයමානාය වාමෙන හසෙන්න සඤ්ඤාටිං උච්චාදරච්චා දකම්මෙත්ත හසෙන්න පක්ඛං පණාමෙච්චා උභොගි හසෙති පක්ඛං පටිග්ගභෙච්චා භික්ඛං පටිග්ගභෙතඛං. න ච භික්ඛාදධිකාය මුඛං උලෙලානෙතඛං. සලලෙකෙකිතඛං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කට්ඨිඡුං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති ධාතඛං. භික්ඛාය දිනනාය සඤ්ඤාටියා පක්ඛං පටිච්ඡාදෙච්චා සාධුකං අතරමානෙන නිවිකතිතඛං. සුපටිච්ඡනොත්ත අනතරසරෙ ගනනඛං -ප- න උකඤ්චි-කාය අනතරසරෙ ගනනඛං.

ගාමනො නිකම්මිච්චා පක්ඛං ධවිකාය පකම්පිච්චා අංසෙ ආල-ලග්ගච්චා වීචරං. සඤ්ඤාටිච්චා පිසෙ කට්ච්චා උපාහනං ආරොගිච්චා ගනනඛං.

6. ආරඤ්ඤිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා පාතීයං උපට්ඨාපෙතඛං. පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතඛං. අග්ගි උපට්ඨාපෙතඛං. අරභ්භිතං උපට්ඨාපෙතඛං. කක්කරදණ්ණං උපට්ඨාපෙතඛං. නකඛනපදනි උග්ගභෙතඛං. සකලානී වා එකදෙසානී වා. දිසාකුසලෙන හවිතඛං. ඉදං චො භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤිකානං භික්ඛුනං වනං යථා ආරඤ්ඤි-කෙහි භික්ඛුහි වනතිතඛං.තී."

සෙනාසනවක්කං

7. තෙන චො පන සමයෙන සම්භුලා භික්ඛු අජේකාකාසෙ වීචරකම්මං කරොනති. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පටිච්චානෙ පඛගණෙ¹ සෙනාසනං පචොටෙසුං. භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසු. යෙ තෙ භික්ඛු අජ්ච්චා සතඤ්චා ලජ්ජනො කුක්ඛවුකා සික්ඛාකාමා තෙ උජේකායනා² ටීයනා³ විපාවෙනති: "කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පටිච්චානෙ පඛගණෙ සෙනාසනං පචොටෙසුනති භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති".

1. අඛගණෙ - මජ්ඣ.

අඵ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵකමස්සං ආරොවෙසුං. “සඪ්ඨං කීර භික්ඛවෙ ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු පට්ඨාතෙ පඛ්ඛණේ සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙසුං භික්ඛු රජෙන ඔකීරිසිංසුති.

“සච්චං භගවා.” ... වග්ගභික්ඛා ධම්මං කඵං කඵා භික්ඛු ආමනෙත්ථි. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනවත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා භික්ඛුභි සෙනාසනෙ වත්තීතඛබ්බං.”

8. “යසම්මි වීභාරෙ වහරති සච්චෙ යො වීභාරො උකලාපො හොති, සච්චෙ උසස්භති සොධෙතඛබ්බො. වීභාරං සොධෙතෙත්තන පඨමං පත්තච්චරං නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බං. නිද්දිනපච්චජුරණං නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බං භිසි ඛිලොභනං නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බං. මඤ්ඤවා නීචං කඵා සාධුකං අපරිසංසනෙත්තන අසඛ්ඛච්චනෙත්තන කචාටපිට්ඨං නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බො. පිට්ඨං නීචං කඵා සාධුකං අපරිසංසනෙත්තන අසංසච්චනෙත්තන කචාටපිට්ඨං නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බං. මඤ්ඤපට්ඨපාදකා නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බො. ඛෙළුමලලකො නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බො. අපෙසසනඵලකං නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බං. භුමච්චජුරණං යථා පඤ්ඤිත්තං සලලකඛිත්වා නීහරිත්වා ඵකමනං නික්ඛිපිතඛබ්බං.

සච්චෙ වීභාරෙ සන්තානකං හොති උලෙලාකා පඨමං ඔභාරෙත්තඛබ්බං. ආලොකසාධිකණ්ණිකා පමඤ්ඤිතඛබ්බො.¹ සච්චෙ ගෙරුකපරිකමමකතා භිතති කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙත්වා පිලෙත්වා පමඤ්ඤිතඛබ්බො. සච්චෙ කාලවණ්ණකතා භුමී කණ්ණකිතා හොති, වොළකං තෙමෙත්වා පිලෙත්වා පමඤ්ඤිතඛබ්බො. සච්චෙ කාලවණ්ණකතා හොති භුමී උදකෙන පරිපොසිත්වා පරිපොසිත්වා පමඤ්ඤිතඛබ්බං. මා වීභාරො රජෙන උභඤ්ඤිති. සඬ්ඤාරං විචිත්වා ඵකමනං ඡඬ්ඤිතඛබ්බං. න භික්ඛුසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙත්තඛබ්බං. න වීභාරසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙත්තඛබ්බං, න පානීයසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙත්තඛබ්බං. න පරිභොජනීයසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙත්තඛබ්බං. න පට්ඨාතෙ පඛ්ඛණේ² සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙත්තඛබ්බං. අධොවාතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාටෙත්තඛබ්බං.

1. සමුප්පිකඛබ්බො - මරසං.
2. අඬ්ඤාණේ - මජ්ඣං.

9. භූමිමාත්‍රණං එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා සොධෙඤා පඤ්ඤාපෙඤා අතිහරිඤා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙඤා. මඤ්ඤාපට්ඨාදකා එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතඤා. මඤ්ඤා එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා සොධෙඤා පාඤ්ඤාපෙඤා නීවං කඤා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසංසට්ඨන්තන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිඤා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙඤා. පීඨං එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා සොධෙඤා පඤ්ඤාපෙඤා නීවං කඤා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසංසට්ඨන්තන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙඤා. භීසිං බිලොභනං එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා සොධෙඤා පඤ්ඤාපෙඤා අතිහරිඤා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙඤා. නිසීදනපච්චාත්‍රණං එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා සොධෙඤා පඤ්ඤාපෙඤා අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙඤා. ඛෙළුමලුකො එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතඤා. අපඤ්ඤාපට්ඨකං එකමන්තං ඔත්තාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතඤා.

පඤ්ඤාපට්ඨං නිකඤ්ඤා. පඤ්ඤා නිකඤ්ඤානං එකෙත භඤ්ඤා පඤ්ඤා ගඤ්ඤා එකෙත භඤ්ඤා හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසීඤා පඤ්ඤා නිකඤ්ඤා. න ව අනන්තරභිතාය භූමියා පඤ්ඤා නිකඤ්ඤා. චීවරං නිකඤ්ඤානං එකෙත භඤ්ඤා චීවරං ගඤ්ඤා එකෙත භඤ්ඤා චීවරවංසං වා චීවරජප්පං වා පමජ්ඣා පාරතො අනතං ඔරතො භොගං කඤා චීවරං නිකඤ්ඤා.

10. සචෙ පුරජ්ඣා සරජා වාතා වායනති පුරජ්ඣා වාතපානා ඵකෙතඤා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතඤා. සචෙ උඤ්ඤා සරජා වාතා වායනති උඤ්ඤා වාතපානා ඵකෙතඤා. සචෙ දකඤ්ඤා සරජා වාතා වායනති දකඤ්ඤා වාතපානා ඵකෙතඤා. සචෙ සීතකාලො හොති දීවා වාතපානා චීවරිතඤා. රතතිං ඵකෙතඤා. සචෙ උඤ්ඤාකාලො හොති දීවා වාතපානා ඵකෙතඤා. රතතිං චීවරිතඤා.

සචෙ පරිවෙණං උකුට්ඨං හොති පරිවෙණං සමච්ඡිතඤා. සචෙ කොට්ඨකො උකුට්ඨං හොති කොට්ඨකො සමච්ඡිතඤා. සචෙ උපට්ඨානසාලා උකුට්ඨං හොති උපට්ඨානසාලා සමච්ඡිතඤා. සචෙ අග්ගිසාලා උකුට්ඨං හොති අග්ගිසාලා සමච්ඡිතඤා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උකුට්ඨං හොති වච්චකුට්ඨි සමච්ඡිතඤා. සචෙ පානීයං න හොති පානීයං උපට්ඨාපෙතඤා. සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතඤා. සචෙ ආවමනකුට්ඨියා උදකං න හොති ආවමනකුට්ඨියා උදකං ආසිඤ්ඤා.

සචෙ වුඤ්ඤාන සද්ධිං එකවිභාචෙ විභරති න වුඤ්ඤාං අනාපුච්ඡා උදෙසා දුකඤ්ඤා න පරිපුච්ඡා දුකඤ්ඤා. න සජ්ඣායො කාතඤ්ඤා. න ධාතෙමා භාසිතඤ්ඤා. න පදීපො කාතඤ්ඤා. න පදීපො විජ්ඣාපෙතඤ්ඤා. න වාතපානා විචරිතඤ්ඤා. න වාතපානා ඵකෙතඤ්ඤා. සචෙ වුඤ්ඤාන සද්ධිං එකවච්ඡමෙ වච්ඡමති යෙන වුඤ්ඤා තෙන පරිවජ්ජිතඤ්ඤං. න ච වුඤ්ඤා සඤ්ඤාචිකඤ්ඤාන සචෙතඤ්ඤා.

ඉදං ඛෙ භික්ඛවෙ භික්ඛානං සෙනාසනවත්තං යථා භික්ඛුභි සෙනාසනෙ වන්තිතඤ්ඤාති''.

ජනනාසරවත්තං

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ඵෙරෙභි භික්ඛුභි නිවාරියමානා අනාදරියං පච්ච පහුතං කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දතා ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසීදනති. භික්ඛු උණභාභිතඤ්ඤා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතනති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා සනතුච්ඡා ලජ්ජනො කුක්ඛච්චකා සිසඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වීයනති විපාලෙතති; “කථං භි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ඵෙරෙභි භික්ඛුභි නිවාරියමානා අනාදරියං පච්ච පහුතං කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දතා ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසීදිසසනති. භික්ඛු උණභාභිතඤ්ඤා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතනති''ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ඵෙරෙභි භික්ඛුභි නිවාරියමානා අනාදරියං පච්ච පහුතං කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගිං දතා ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසීදනති. භික්ඛු උණභාභිතඤ්ඤා ආරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතනති''

“සච්ච භගවා.” ... විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි:

“න භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ ඵෙරෙන භික්ඛුනා නිවාරියමානෙන අනාදරියං පච්ච පහුතං කච්ඤං ආරොපෙතා අග්ගි දුකඤ්ඤා. යො දුදෙසා ආපත්ති දුක්ඛචස්ස. න භික්ඛවෙ ආරං ඵකෙතා ආරෙ නිසීදිතඤ්ඤං. යො නිසීදෙසා ආපත්ති දුක්ඛචස්ස.

12. “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනනාසරෙ වක්කං පඤ්ඤා-
පෙක්ඝාමි යථා භික්ඛුහි ජනනාසරෙ වක්කිතධං”.

“යො පයංමං ජනනාසරං ගච්ඡති, සචෙ ඡාරිකා උසස්සතා හොති ඡාරිකා ඡඤ්චිතධං. සචෙ ජනනාසරං උඤ්ජාපං හොති ජනනාසරං සම්මජ්ජිතධං. සචෙ පරිභණ්ඩං උඤ්ජාපං හොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ජි-
තධං. සචෙ පරිවේණං උඤ්ජාපං හොති පරිවේණං සම්මජ්ජිතධං. සචෙ කොට්ඨකො උඤ්ජාපො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ජිතධං. සචෙ ජනනාසරසාලා උඤ්ජාපා හොති ජනනාසරසාලා සම්මජ්ජිතධං. වුණ්ණං සනෙතතධං. මත්තිකා තෙමෙතධං. උදකදෙණ්ණිකාය උදකං ආසිඤ්චිතධං. ජනනාසරං පටිසනෙතන මත්තිකාය මුඛං මකෙඛාසා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතො ජනනාසරපීඨං ආදය ජනනාසරං පටිසිතධං. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපඛජ්ජ නිසීදිතධං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිඛාහිතධං. සචෙ උසස්සහති ජනනාසරෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතධං. ජනනාසරා නිත්ඛමනෙතන ජනනාසරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතො ජනනාසරා නික්ඛමිතධං. සචෙ උසස්සහති උදකෙපි ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතධං. න ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො නභාසිතධං. න උපරිතො නභාසිතධං. නභාතෙන උඤ්ජනෙතන ඔතරනනානං මග්ගො දුතධං. යො පච්ඡා ජනනාසරා නික්ඛමති සචෙ ජනනාසරං චික්ඛලං හොති ධොවිතධං. මත්තිකාදොණ්ණිකං ධොවිතො ජනනාසරපීඨං පටිසාමෙතො අඤ්ඤං චිජ්ඣාපෙතො අචාරං ථකෙතො පක්ඛමිතධං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනනාසරවක්කං යථා භික්ඛුහි ජනනාසරෙ වක්කිතධංහති”.

වච්චකුට්චතං

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මුග්ගණ ජාතිකො වච්චං කතො න ඉච්ඡති ආචමෙතුං කො ඉමං වසලං දුගාඤ්ඤං ආමට්ඨිස්සතිති. තස්ස වච්චමග්ගෙ කිම් සණ්ඨාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොචෙසි.

“කිමපන සං ආට්ටසො වච්චං කතො න ආචමෙසි”ති.

“එවමාට්ටසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපජිවජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ටීයනති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු වච්චං කඛා න ආවමෙසසති”ති.

දථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමිඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර කථං භික්ඛු වච්චං කඛා න ආවමෙසි”ති.

“සච්චං භගවා”. -පෙ- විගරහිතා ධම්මං කථං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසී:

“න භික්ඛවෙ වච්චං කඛා සති උදකෙ න ආවමෙතඛං. යො න ආවමෙයා ආපඤ්ඤා ඤ්ඤාපසා”ති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වච්චකුටියා යථාච්චිඤ්ඤං වච්චං කරොන්ති. නවකා භික්ඛු පඨමකරං ආගන්තවා වච්චිතා ආගමෙත්ති. තෙ වච්චං සන්ධාරෙන්නා මුඤ්ඤිතා පපතන්ති. භගවතො එතමිඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ” -පෙ-

“සච්චං භගවා”. -පෙ- විගරහිතා ධම්මං කථං කඛා භික්ඛු ආමනෙතසී:

“න භික්ඛවෙ වච්චකුටියා යථාච්චිඤ්ඤං වච්චො කාතඛො. යො කරෙයා ආපඤ්ඤා ඤ්ඤාපසා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ ආගතපටිපාටියා වච්චං කාතුන්ති”.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටීං පටිසන්ති. උබ්බුජ්ඣා පි පටිසන්ති. නික්ඛුනන්තාපි වච්චං කරොන්ති. දන්තකච්චං බාදන්තාපි වච්චං කරොන්ති. බහිඤ්ඤාපි වච්චදෙඤ්ඤාය වච්චං කරොන්ති. බහිඤ්ඤාපි පසාචදෙඤ්ඤාය පසාචං කරොන්ති. පඤ්ඤාචදෙඤ්ඤාය ඛෙළං කරොන්ති. එරුසෙනපි කමෙඨන අවලෙඛනති අවලෙඛනකච්චං වච්චකුපමිඤ්ඤං පාතෙත්ති. අතිසහසාපි නික්ඛමන්ති. උබ්බුජ්ඣාපි නික්ඛමන්ති. වජ්ඣවජ්ඣකාරකමිඤ්ඤං ආවමෙත්ති. ආවමනසරාවකෙ පි උදකං සෙසෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිවජා සන්තකච්චං උජ්ඣායනා කුක්ඛවකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ටීයන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටීං පටිසන්ති -පෙ- ආවමනසරාවකෙපි උදකං සෙසෙත්ති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමක්ඛං ආරොචෙසුං -පෙ-

“සච්චං කීර භික්ඛවෙ” -පෙ-

“සච්චං භගවා”.-පෙ- විගර්භිඤා ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසී:

“තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං වච්චකුට්ඨිතං පඤ්ඤාපෙසසාම් යථා භික්ඛුභි වච්චකුට්ඨියා වක්ඛිතබ්බං:

යො වච්චකුට්ඨිං ගච්ඡති තෙන බ්ගි ඨිතෙන උක්ඛාසිතබ්බං. අනෙතා නිසිනෙතනපි උක්ඛාසිතබ්බං. විචරවංසෙ වා විචරරජ්ජයා වා විචරං නික්ඛපිඤා සාධුක්ඛං අතරමානෙන වච්චකුට්ඨි පවිසිතබ්බො. නාතිසභසා පවිසිතබ්බො. න උඛ්ඤාභිඤා පවිසිතබ්බො. වච්චපාදුකාය ඨිතෙන උඛ්ඤාභිඤා. න නිජ්ජුතනෙතන වච්චො කාතබ්බො. න දනාකථං බාදෙනාන වච්චො කාතබ්බො. න බ්ගිඤා වච්චදෙණිකාය වච්චො කාතබ්බො. න බ්ගිඤා පඤ්ඤාවදෙණිකාය පසසාමො කාතබ්බො. න පඤ්ඤාවදෙණිකාය බෙළො කාතබ්බො. න ඵරුසෙන කථෙඨන අවලෙඛිතබ්බං. න අවලෙඛනකථං වච්චකුපඤ්ඤා පානෙතබ්බං. වච්චපාදුකාය ඨිතෙන පච්චිඤාදෙනබ්බං. නාතිසභසා නික්ඛමිතබ්බං. න උඛ්ඤාභිඤා නික්ඛමිතබ්බං. ආචමනපාදුකාය ඨිතෙන උඛ්ඤාභිඤා. න වජ්ජවජ්ජකාරකෙන ආචමනබ්බං. න ආචමනසරාවකෙ උදකං සෙසෙතබ්බං. ආචමනපාදුකාය ඨිතෙන පච්චිඤාදෙනබ්බං. සච්චෙ වච්චකුට්ඨි උභහතා හොති ධොවිතබ්බො. සච්චෙ අවලෙඛන. පියරො චුරො හොති අවලෙඛනකථං ඡචෙඛිතබ්බං. සච්චෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සම්මජ්ජිතබ්බො. සච්චෙ පරිභණ්ඩං උක්ඛාපං හොති පරිභණ්ඩං සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්චෙ පරිචෙණං උක්ඛාපං හොති පරිචෙණං සම්මජ්ජිතබ්බං. සච්චෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සම්මජ්ජිතබ්බො. සච්චෙ ආචමනකුඤ්ඤියා උදකං න හොති ආචමනකුඤ්ඤියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං වඤ්ඤිකුට්ඨිතං යථා භික්ඛුභි වච්චකුට්ඨියා වඤ්ඤිතබ්බොති.”

උපජ්ඣායවග්ගං

16. තෙන ඛො ජන සමයෙන සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජ්චජා -පෙ- තෙ උපජ්ඣායනති ථියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගසංසන්ති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති”ති.

“සච්චං භගවා”.

විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමමාවග්ගනති. තෙනං භික්ඛවෙ අපජ්ඣායනාං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අපජ්ඣායනං වෙට්ඨ අපසාදය පසන්නානං ව එකච්චානං අඤ්ඤථන්තායා”ති. විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමට්ඨොසි:

“තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වග්ගං පඤ්ඤපෙක්ඛාමී යථා සඤ්චිභාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වග්ගනඛබ්බං”.

“සඤ්චිභාරිකෙන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායමඤ්ඤං සමමාවග්ගනඛබ්බං. නත්තායං සමමාවග්ගනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්ඤිත්වා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිත්වා දන්තකට්ඨං දනඛබ්බං. මුඛොද්ධං දන්තං. ආසනං පඤ්ඤපෙක්ඛං. සච්චෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතඛබ්බං. යාගු පිත්තං උදකං දත්වා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසන්තො ධොවිත්වා පටිසාමෙතඛබ්බං. උපජ්ඣායමඤ්ඤං උට්ඨිතො ආසනං උද්ධරිතඛබ්බං.

සච්චෙ ජො දෙසො උක්ඛාපො හොති, ජො දෙසො සමමඤ්ඤං නඛබ්බං. සච්චෙ උපජ්ඣායො ගාමං පටිසිත්තං හොති නිවාසනං දනඛබ්බං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛබ්බං. කායඛන්ධනං දනඛබ්බං. සගුණං කත්වා සඤ්ඤාපියො දනඛබ්බං, ධොවිත්වා පහො සඋදකො දනඛබ්බං. සච්චෙ උපජ්ඣායො පච්චාසමණං ආකඤ්ඤිති, තිමණ්ඤ්ඤං පටිච්චාදෙනොතන පරිමණ්ඤ්ඤං නිවාසෙත්වා කායඛන්ධනං ඛන්ධිත්වා සගුණං කත්වා සඤ්ඤාපියො පාරුපිත්වා ගණ්ඨකං පටිමුඤ්ඤිත්වා ධොවිත්වා පහං ගහෙත්වා උපජ්ඣායක්ඛං පච්චාසමණොතනොතඛබ්බං. නාතිදුරෙ ගන්තඛබ්බං, න අච්චාසනො ගන්තඛබ්බං. පහපරියාපහනං පටිග්ගහෙතඛබ්බං.

න උපජ්ඣායසස් හණමානසස් අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. උපජ්ඣායො ආපක්ඝාමනතා හණමානො නිවාරෙතබ්බො. නිවග්ගනොනන පට්ඨමතරං ආගන්තො ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තො පක්ඛිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දුතබ්බං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සචෙ වීවරං සිත්තං හොති චුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බං. න ච උණෙහ වීවරං නිදහිතබ්බං. වීවරං සඛ්ඤ්චිතබ්බං. වීවරං සඛ්ඤ්චනොන චතුරඛතුලං කණණං උඤ්ඤාරොඤා¹ වීවරං සඛ්ඤ්චිතබ්බං, මා මඤ්ඤි හඬෙයා අහොසීති. ඔහොගෙ කායබන්ධනං කාතබ්බං.

17. සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති උපජ්ඣායො ච භුඤ්ජිතුකාමො හොති උදකං දඤා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. උපජ්ඣායො පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බො. භුක්ඛාචිසස් උදකං දඤා පත්තං පටිග්ගහෙඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනොන ධොවිඤා වොදකං කඤා චුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පත්තො නිදහිතබ්බො. පක්ඛිවරං නිකඛිපිතබ්බං. පත්තං නිකඛිපනොන එකෙන හඤ්ඤා පත්තං ගහෙඤා එකෙන හඤ්ඤා හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිඤා පත්තො නිකඛිපිතබ්බො. න ච අනන්තරභිතාය භූමියා පත්තො නිකඛිපිතබ්බො.

වීවරං නිකඛිපනොන එකෙන හඤ්ඤා වීවරං ගහෙඤා එකෙන හඤ්ඤා වීවරවංසං වා වීවරරජ්ජුං වා පමඤ්ඤා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කඤා වීවරං නිකඛිපිතබ්බං.

උපජ්ඣායමඛි වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්ඤිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමඤ්ඤිතබ්බො.

සචෙ උපජ්ඣායො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ සීතෙන අඤ්ඤා හොති සීතං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ-උණෙහන අඤ්ඤා හොති උණං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායො ජන්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුණණං සග්ගතබ්බං. මහ්ඤ්ඤා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපීඨං ආදය උපජ්ඣායසස් පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්තො ජන්තාසරපීඨං දඤා වීවරං පටිග්ගහෙඤා එකමනං නිකඛිපිතබ්බං. වුණණං දුතබ්බං. මහ්ඤ්ඤා දුතබ්බො. සචෙ උසස්භති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසනොන මහ්ඤ්ඤාය චුට්ඨං මඤ්ඤිඤා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙඤා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

1. උඤ්ඤාරොඤා - පිඤ්ඤා

න ඵෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨනී නිසීද්ධතං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතඛා. ජනනාසරෙ උපජ්ඣායස්ස පරිකමමං කාතඛං. ජනනාසරා නික්ඛමනෙතන ජනනාසරපීඨං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතො ජනනාසරා නික්ඛමිතඛං. උදකෙපි උපජ්ඣායස්ස පරිකමමං කාතඛං. නභානෙන පඨමතරං උත්තරිතො අත්තනො ගත්තං වොදකං කතො නිවාසෙතො උපජ්ඣායස්ස ගත්තනො උදකං පමජ්ජතඛං. නිවාසනං දතඛං. සඛ්ඛාචී දතඛං. ජනනාසරපීඨං ආදය පඨමතරං ආගන්තො ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතඛං. උපජ්ඣායො පානීයෙන පුච්ඡිතඛං.

18. සචෙ උද්දිසාපෙතකාමො හොති උද්දිසාපෙතඛං. සචෙ පරිපුච්ඡිතකාමො හොති පරිපුච්ඡිතඛං. යස්මිං විභාරෙ උපජ්ඣායො විහරති සචෙ සො විභාරො උකලාපො හොති සචෙ උසස්භති යොධෙතඛං. විහාරං යොධෙතෙන පඨමං පත්තච්චරං නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. නිසීද්ධතපච්චරණං නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. භික්ඛිමොභනං නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. මඤ්ඤා නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛච්චෙනෙන නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං, පීඨං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසංච්චෙනෙන නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. කවාටපිට්ඨං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛච්චෙනෙන නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. චෙලමලලකො නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. අපසෙසනඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං. භුමච්චරණං යථාපඤ්ඤාතං සලලකෙඤ්ඤා නිහරිතො එකමන්තං නික්ඛිපිතඛං.

සචෙ විභාරෙ සන්තානකං හොති උලලොකා පඨමං ඔභාරෙතඛං. අලොකසන්තිකණණභාගා පමජ්ජතඛං. සචෙ ගෙරුකපරිකමමකතා භික්ඛිකණණකිතා හොති වොළකං තෙමොතො පිළෙතො පමජ්ජතඛං. සචෙ කාලවණණකතා භූමි කණණකිතා හොති වොළකං තෙමොතො පිළෙතො පමජ්ජතඛං. සචෙ අත්තනා හොති භූමි උදකෙන පරිපොඨිතො පරිපොඨිතො සමජ්ජතඛං 'මා විභාරො රජෙන උභෙඤ්ඤා'ති. සඛ්ඛාරං විචිතො එකමන්තං ජෙධිතඛං.

භූමිමුඛසුරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිඝංසනොන අසඹ්ඝට්ඨනොන (කවාට්ටපිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පිටං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිඝංසනොන අසඹ්ඝට්ඨනොන (කවාට්ටපිට්ඨං) අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාට්ටපිට්ඨං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිඝංසනොන අසඹ්ඝට්ඨනොන අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. භිසිබ්බොහනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපච්ඡිකරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පඤ්ඤාපෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. බෙළුමලලකො ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපසෙසනඵලකං ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං.

19. පඤ්ඤාපට්ඨං නිකම්පිතබ්බං. පඤ්ඤා නිකම්පනොන ඵලකන භජෙත පඤ්ඤා ගහෙතො ඵලකන භජෙත හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපිට්ඨං වා පරාමපිට්ඨා පඤ්ඤා නිකම්පිතබ්බං. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පඤ්ඤා නිකම්පිතබ්බං, චීවරං නිකම්පනොන ඵලකන භජෙත චීවරං ගහෙතො ඵලකන භජෙත චීවරවංසං වා චීවර රජ්ජුං වා පමජ්ජිතො පාරතො අනන්තං ඔරතො හොගං කතො චීවරං නිකම්පිතබ්බං.

සචෙ පුරුකම්මා සරජා වාතා වායනභි පුරුකම්මා වාතපානා ඵලකනබ්බං. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනභි පච්ඡිමා වාතපානා ඵලකනබ්බං. සචෙ උක්ඛරා සරජා වාතා වායනභි උක්ඛරා වාතපානා ඵලකනබ්බං. සචෙ දකඛිණා සරජා වාතා වායනභි දකඛිණා වාතපානා ඵලකනබ්බං.

සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විචරිතබ්බං. උත්තං ඵලකනබ්බං. සචෙ උත්තකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵලකනබ්බං. රතනිං විචරිතබ්බං.

සචෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අභිසාලා උක්ඛාපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බං.

සචෙ පානීයං න හොති පානීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනීයං න හොති පරිභොජනීයං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආචමනකුඹ්භියා උදකං න හොති ආචමනකුඹ්භියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

20. සචේ උපජ්ඣායසස් අනභිරති උපපන්නා හොති, සඤ්චිභාරිකෙන වූපකාසෙතඛබ්බං වූපකාසාපෙතඛබ්බං ධම්මකරා වාසස් කාතඛබ්බං. සචේ උපජ්ඣායසස් කුකඤ්චං උපපන්නං හොති සඤ්චිභාරිකෙන විනොදෙතඛබ්බං, විනොදපෙතඛබ්බං, ධම්මකරා වාසස් කාතඛබ්බං. සචේ උපජ්ඣායසස් දිට්ඨිගතං උපපන්නං හොති සඤ්චිභාරිකෙන විචේචෙනඛබ්බං, විචේචාපෙතඛබ්බං, ධම්මකරා වාසස් කාතඛබ්බං. සචේ උපජ්ඣායසො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනෙතා හොති පරිවාසාරහො සඤ්චිභාරිකෙන උසුඤ්ඤං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො සඬෙතා උපජ්ඣායසස් පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

සචේ උපජ්ඣායසො වූලාය පච්ඤ්ඤානාරහො හොති සඤ්චිභාරිකෙන උසුඤ්ඤං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො සඬෙතා උපජ්ඣායසං වූලාය පච්ඤ්ඤාය්‍යා'ති. සචේ උපජ්ඣායසො මානකාරහො හොති සඤ්චිභාරිකෙන උසුඤ්ඤං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො සඬෙතා උපජ්ඣායසස් මානකං දදෙය්‍යා'ති. සචේ උපජ්ඣායසො අබ්භානාරහො හොති සඤ්චිභාරිකෙන උසුඤ්ඤං කාතඛබ්බං කිනති නු ටො සඬෙතා උපජ්ඣායසං අබ්භාය්‍යා'ති. සචේ සඬෙතා උපජ්ඣායසස් කම්මං කතඤ්ඤාසො හොති තජ්ජනියං වා නියසස් වා පඛොජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා, සඤ්චිභාරිකෙන උසුඤ්ඤං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො සඬෙතා උපජ්ඣායසස් කම්මං න කරෙය්‍ය ලභ්‍යකාය වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනසස් හොති සඬෙතන කම්මං තජ්ජනියං වා නියසස් වා පඛොජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා, සඤ්චිභාරිකෙන උසුඤ්ඤං කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායසො සම්මා චිකෙතෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙඤ්ඤාරචිකෙතෙය්‍ය සඬෙතා තං කම්මං පටිපසස්මෙතෙය්‍යා'ති.

21. සචේ උපජ්ඣායසස් චීවරං ධොවිතඛබ්බං හොති, සඤ්චිභාරිකෙන ධොවිතඛබ්බං උසුඤ්ඤං වා කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායසස් චීවරං ධොවිතෙය්‍යා'ති. සචේ උපජ්ඣායසස් චීවරං කාතඛබ්බං හොති සඤ්චිභාරිකෙන කාතඛබ්බං. උසුඤ්ඤං වා කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායසස් චීවරං කරිතෙය්‍යා'ති. සචේ උපජ්ඣායසස් රජනං පච්ඤ්ඤං හොති සඤ්චිභාරිකෙන පච්ඤ්ඤං, උසුඤ්ඤං වා කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායසස් රජනං පච්ඤ්ඤං'ති. සචේ උපජ්ඣායසස් චීවරං රජිතඛබ්බං හොති සඤ්චිභාරිකෙන රජිතඛබ්බං, උසුඤ්ඤං වා කාතඛබ්බං 'කිනති නු ටො උපජ්ඣායසස් චීවරං රජිතෙය්‍යා'ති. චීවරං රජනෙතන සාධුකං පමපරිවක්කං සමපරිවක්කං රජිතඛබ්බං. න ච අච්ඡිකෙත ටෙචේ පසකම්මිතඛබ්බං.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා එකච්චස්ස පනෙතා දුතඛෙධා, න එකච්චස්ස පනෙතා පටිග්ගභෙතඛෙධා, න එකච්චස්ස විචරං දුතඛං, න එකච්චස්ස විචරං පටිග්ගභෙතඛං, න එකච්චස්ස පරික්ඛායො දුතඛෙධා, න එකච්චස්ස පරික්ඛායො පටිග්ගභෙතඛෙධා, න එකච්චස්ස කෙසා ඡෙත්තඛෙධා, න එකච්චෙන කෙසා ඡෙදුපෙතඛෙධා, න එකච්චස්ස පරිකල්පං කාතඛෙධා, න එකච්චෙන පරිකල්පං කාරාපෙතඛෙධා, න එකච්චස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාතඛෙධා, න එකච්චෙන වෙය්‍යාවච්චො කාරාපෙතඛෙධා, න එකච්චස්ස පච්ඡාසමඤ්ඤා භොතඛෙධා, න එකච්චො පච්ඡාසමඤ්ඤා ආදුතඛෙධා, න එකච්චස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරිතඛෙධා, න එකච්චෙන පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතඛෙධා.

න උපජ්ඣායං අනාපුච්ඡා ගාමො පච්චිතඛෙධා, න සුසානං ගතඛෙධා, න දීපා පක්ඛමිතඛෙධා. සචෙ උපජ්ඣායො ගීලානො භොති යාවච්චං උපට්ඨාපෙතඛෙධා, චුට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛෙධා.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ සද්ධිච්ඡාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වත්තං යථා සද්ධිච්ඡාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වත්තිතඛෙධාති.''

සද්ධිච්ඡාරිකච්ඡතං

22. තෙන ඛො පන සමයෙන උපජ්ඣායා සද්ධිච්ඡාරිකෙසු න සම්මාවත්තභතී. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජො කුකකුච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උපජ්ඣායභති වීයන්තී. විපා-
 චෙහතී: "කථං හි නාම උපජ්ඣායා සද්ධිච්ඡාරිකෙසු න සම්මාවත්තිසංඝභතී"ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. "සච්චං කීර භික්ඛවෙ උපජ්ඣායා සද්ධිච්ඡාරිකෙසු න සම්මාවත්තභතී"ති.

"සච්චං හගවා". -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තසී: "තෙන හි භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානං සද්ධිච්ඡාරිකෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා උපජ්ඣායෙහි සද්ධිච්ඡාරිකෙසු වත්තිතඛෙධා"ති.

"උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිච්ඡාරිකමඤ්ඤා සම්මාවත්තිතඛෙධා. තත්ථායං සම්මාවත්තනා:

උප ජක්ඛායෙන ගිකඛචෙ සඤ්චිභාරිකො සඛගභෙනචෙඛො, අනුභගභෙනචෙඛො, උදෙද්දසෙන පරිපුච්ඡාය ඔවාදෙන අනුසාසනීයා. සචෙ උප ජක්ඛායස්ස පඤ්ඤා භොති, සඤ්චිභාරිකස්ස පඤ්ඤා න භොති, උප ජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස පඤ්ඤා දතචෙඛො. උසසුඤ්ඤා වා කාතඛං 'කිඤ්ඤි නු චො සඤ්චිභාරිකස්ස පඤ්ඤා උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උප ජක්ඛායස්ස වීචරං භොති, සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං න භොති, උප ජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං දතචෙඛො. උසසුඤ්ඤා වා කාතඛං 'කිඤ්ඤි නු චො සඤ්චිභාරිකස්ස වීචරං උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උප ජක්ඛායස්ස පරිකඛාරො භොති, සඤ්චිභාරිකස්ස පරිකඛාරො න භොති, උප ජක්ඛායෙන සඤ්චිභාරිකස්ස පරිකඛාරො දතචෙඛො. උසසුඤ්ඤා වා කාතඛං 'කිඤ්ඤි නු චො සඤ්චිභාරිකස්ස පරිකඛාරො උපපජ්ජියෙථා'ති.

23. සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගිලානො භොති, කාලසෙසච උච්ඤාය දන්තකච්ඤං දතචෙඛො, මුචොදකං දතචෙඛො, ආසනං පඤ්ඤාපෙතචෙඛො. සචෙ යාගු භොති භාජනං ධොව්ඤා යාගු උපනාමෙතචෙඛො. යාගුං පිතස්ස උදකං දඤා භාජනං පටිගගභෙඤා නිචං කඤා සාධුකං අපරිසංසන්තන ධොව්ඤා පටිසාමෙතචෙඛො. සඤ්චිභාරිකඤ්ච පුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චරිතචෙඛො. සචෙ සො දෙසො උඤ්චාපො භොති සො දෙසො සමච්ඡිතචෙඛො.

සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගාමං පටිසිතුකාමො භොති නිවාසනං දතචෙඛො. පටිනිවාසනං පටිගගභෙතචෙඛො. කායබන්ධනං දතචෙඛො. සගුණං කඤා සඛසාවියො දතචෙඛො. ධොව්ඤා පඤ්ඤා සඋදකො දතචෙඛො. එඤ්ඤාවතා නිචක්ඛිස්සතිති. ආසනං පඤ්ඤාපෙතචෙඛො. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්චිකං උපනිකඛිපිතචෙඛො. පච්චුග්ගඤ්ඤා පඤ්චවීචරං පටිගගභෙතචෙඛො. පටිනිවාසනං දතචෙඛො. නිවාසනං පටිගගභෙතචෙඛො. සචෙ වීචරං පිඤ්ඤා භොති මුහුඤ්ඤා උඤ්ඤා ඔතාපෙතචෙඛො. න ච උඤ්ඤා වීචරං නිදහිතචෙඛො. වීචරං සඛඤ්චරිතචෙඛො. වීචරං සඛඤ්චරන්තන චතුර්ඤ්ඤා කණ්ණං උඤ්ඤාරෙඤා වීචරං සඛඤ්චරිතචෙඛො, මා මඤ්ඤා භඤ්ඤා අභොසීති. ඔභොගෙ කායබන්ධනං කාතචෙඛො.

සචෙ පිණ්ඩපාතො භොති සඤ්චිභාරිකො ච භුඤ්ඤාකාමො භොති උදකං දඤා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතචෙඛො. සඤ්චිභාරිකො පානියෙන පුට්ඨිතචෙඛො. භුඤ්ඤාපිස්ස උදකං දඤා පඤ්ඤා පටිගගභෙඤා නිචං කඤා සාධුකං අපරිසංසන්තන ධොව්ඤා වොදකං කඤා මුහුඤ්ඤා උඤ්ඤා ඔතාපෙතචෙඛො. න ච උඤ්ඤා පඤ්ඤා නිදහිතචෙඛො. පඤ්චවීචරං නිකඛිපිතචෙඛො. පඤ්ඤා නිකඛිපන්තන එකෙන භජෙත පඤ්ඤා ගභෙඤා එකෙන භජෙත භෙට්ඨාමඤ්ඤා වා භෙට්ඨාපීඨං වා පරාමපිඤා පඤ්ඤා නිකඛිපිතචෙඛො. න ච අනන්තරභිත්තාය භුච්ඤා පඤ්ඤා නිකඛිපිතචෙඛො.

වීචරං නිකම්පනොන ඵකෙන හසොන වීචරං ගහොන ඵකෙන හසොන වීචරං වා වීචරරජ්ජං වා පමජ්ජනා පාරතො අනතං ඔරතො භොගං කන්වා වීචරං නිකම්පිතධං. සඤ්චිභාරිකම්භි වුච්චිතො ආසනං උඤ්චිතධං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ලිකං පටිසාමෙතධං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජනධං.

24. සචෙ සඤ්චිභාරිකො නභාසිකුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙතධං. සචෙ සිතෙන අපො හොති සිතං පටිසාදෙතධං. සචෙ උඤ්චන අපො හොති උඤ්චං පටිසාදෙතධං. සචෙ සඤ්චිභාරිකො ජනාසරං පටිසිකුකාමො හොති වුඤ්ඤං සනොනතධං. මත්තකා තෙමෙතධං. ජනාසරපීඨං ආදය ගුණා ජනාසරපීඨං දන්වා වීචරං පටිගහොනො ඵකමනං නිකම්පිතධං. වුඤ්ඤං දතධං. මත්තකා දතධං. සචෙ උසසහති ජනාසරං පටිසිතධං. ජනාසරං පටිසනොන මත්තකාය වුචං මකොන්වා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදොන්වා ජනාසර පටිසිතධං.

න චෙරෙ භික්ඛු අනුපච්ඡ නිසීදිතධං. න නවා භික්ඛු ආසනොන පටිධාහෙතධං. ජනාසරෙ සඤ්චිභාරිකසස පටිකමමං කාතධං. ජනාසරා නිකම්පනොන ජනාසරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදොන්වා ජනාසරා නිකම්පිතධං. උදකෙපි සඤ්චිභාරිකසස පටිකමමං කාතධං. නභානොන පටිමතරං උකරිත්වා අත්තො ගත්තං චොදකං කන්වා නිවාසොන්වා සඤ්චිභාරිකසස ගත්තො උදකං පමජ්ජනධං. නිවාසනං දතධං. සඤ්චාටි දතධං. ජනාසරපීඨං ආදය පටිමතරං ආගන්ත්වා ආසනං පඤ්ඤපෙතධං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතධං. සඤ්චිභාරිකො පානියෙන පුච්ඡිතධං.

යසම්චි චිභාරෙ සඤ්චිභාරිකො චිභරති සචෙ සො චිභාරො උකලාපො හොති සචෙ උසසහති සොධෙතධං. චිභාරං සොධෙතොන පටිමං පත්තවීචරං නිභරිත්වා ඵකමනං නිකම්පිතධං -පෙ- සචෙ ආචමනකුම්භියා උදකං න හොති ආචමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතධං. සචෙ සඤ්චිභාරිකසස අනභරති උපපනො හොති උපපනායෙන වුපකාසෙතධං. වුපකාසාපෙතධං. ධම්මකරා වාසස කාතධං. සචෙ සඤ්චිභාරිකසස කුසඤ්චිමං උපපනං හොති උපපනායෙන චිතොදෙතධං. චිතොදපෙතධං. ධම්මකරා වාසස කාතධං. සචෙ සඤ්චිභාරිකසස දිච්චිගතං උපපනං හොති උපපනායෙන චිචෙචෙතධං. චිචෙචාපෙතධං. ධම්මකරා වාසස කාතධං.

25. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො භරුධමමං අජ්ඣාපනො හොති පරිවාසාරහො උපජ්ඣායෙන උඤ්ඤාකං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤා සඤ්ඤාකඛණදාසො පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො මූලායපච්ඤාකඛණදාසො හොති උපජ්ඣායෙන උඤ්ඤාකං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤා සඤ්ඤාකඛණදාසො මූලායපච්ඤාකඛණදාසො'ති. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො මානකාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උඤ්ඤාකං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤා සඤ්ඤාකඛණදාසො මානකං දදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො අභිභානාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උඤ්ඤාකං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤා සඤ්ඤාකඛණදාසො අභිභානං දදෙය්‍යා'ති.

සචේ සඤ්ඤා සඤ්ඤාකඛණදාසො කමමං කතඤ්ඤාකමො හොති තජ්ජනීයං වා නීයසං වා පඛානජනීයං වා පච්ඤාකඛණදාසො වා උඤ්ඤාකඛණදාසො වා උපජ්ඣායෙන උඤ්ඤාකං කාතඛං, 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤා සඤ්ඤාකඛණදාසො කමමං න කරෙය්‍යං උඤ්ඤාකඛණදාසො වා පරිවාසොය්‍යා'ති. කතං වා පනසං හොති සඤ්ඤාකඛණදාසො කමමං තජ්ජනීයං වා නීයසං වා පඛානජනීයං වා පච්ඤාකඛණදාසො වා උඤ්ඤාකඛණදාසො වා උපජ්ඣායෙන උඤ්ඤාකං කාතඛං, 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤාකඛණදාසො සමමං වඤ්ඤාකඛණදාසො උඤ්ඤාකඛණදාසො වඤ්ඤාකඛණදාසො කමමං පච්ඤාකඛණදාසො'ති.

සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො චීවරං ඛොච්ඤාකඛණදාසො උපජ්ඣායෙන ආච්ඤාකඛණදාසො 'චචං ඛොච්ඤාකඛණදාසො'ති. උඤ්ඤාකඛණදාසො වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤාකඛණදාසො චීවරං ඛොච්ඤාකඛණදාසො'ති. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො චීවරං කාතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආච්ඤාකඛණදාසො 'චචං කරෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤාකඛණදාසො වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤාකඛණදාසො චීවරං කච්ඤාකඛණදාසො'ති. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො රජනං පච්ඤාකඛණදාසො උපජ්ඣායෙන ආච්ඤාකඛණදාසො 'චචං පච්ඤාකඛණදාසො'ති. උඤ්ඤාකඛණදාසො වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤාකඛණදාසො රජනං පච්ඤාකඛණදාසො'ති. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො චීවරං රජනං හොති උපජ්ඣායෙන ආච්ඤාකඛණදාසො 'චචං රජෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤාකඛණදාසො වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්ඤාකඛණදාසො චීවරං රජෙය්‍යාසී'ති. චීවරං රජනෙන සාධුකං සමපරිවඤ්ඤාකඛණදාසො රජනං. න ච අච්ඤාකඛණදාසො-චචෙ පසාකමිතඛං. සචේ සඤ්ඤාකඛණදාසො භිච්ඤාකඛණදාසො හොති යාවච්ඤාකඛණදාසො උපජ්ඣායෙන චීවරං වූච්ඤාකඛණදාසො ආච්ඤාකඛණදාසො.

ඉදං ඛො භිකඛචෙ උපජ්ඣායෙන සඤ්ඤාකඛණදාසො වඤ්ඤාකඛණදාසො යච්ඤාකඛණදාසො උපජ්ඣායෙන සඤ්ඤාකඛණදාසො වඤ්ඤාකඛණදාසො.

දුකිසභාණවාරං නිට්ඨිතං.

ආචරියවක්ක

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සමො වක්කනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුක්කච්චකා සික්කාකාමා තෙ උජ්ඣායනති වියනති විපාචෙනති: 'කථං හි නාම අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සමො වක්කිස්සනති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

"සචං කීර භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකා ආචරියෙසු න සමො වක්කනති"ති. සචං භගවා. -පෙ- විගරහිඤ්ඤා ධමෙං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙතසි: "තෙනහි භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආචරියෙසු වක්කං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා අනෙතවාසිකෙහි ආචරියෙසු වක්කිතඛං."

"අනෙතවාසිකෙන භික්ඛවෙ ආචරියමහි සමො වක්කිතඛං. තත්ත්වං සමො වක්කනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාභනා ඔච්චුඤ්ඤිඤා එකංසං උක්කරාසඛං කරිඤ්ඤා දනතකට්ඨං දනඛං, මුඛොදකං දනඛං, ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං. සචෙ යාගු භොති භාජනං ඛොච්ඤා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගුපිතස්ස උදකං දඤ්ඤා භාජනං පටිග්ගභෙතඤ්ඤා නිචං කඤ්ඤා සාධුකං අපරිසංසනෙන ඛොච්ඤා පටිසාමෙතඛං. ආචරියමහි චුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්ඤිතඛං.

සචෙ සො දෙසො උක්කලාපො භොති සො දෙසො සමමඤ්ඤිතඛං. සචෙ ආචරියො ගාමං පටිසිකුකාමො භොති නිවාසනං දනඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගභෙතඛං. කායඛඤ්ඤා දනඛං. සගුණං කඤ්ඤා සඤ්ඤාචරියො දනඛං ඛොච්ඤා පනො සඋදකො දනඛං. සචෙ ආචරියො පච්ඡාසමණං ආකඛිති තිමණඛලං පටිච්ඡාදෙනෙන පරිමණඛලං නිවාසෙඤ්ඤා කායඛඤ්ඤා ඛනඤ්ඤා සගුණං කඤ්ඤා සඤ්ඤාචරියො පාරුපිඤ්ඤා ගණඤ්ඤා පටිච්චුඤ්ඤිඤා ඛොච්ඤා පනං ගභෙතඤ්ඤා ආචරියස්ස පච්ඡාසමණෙන භොතඛං. නානිදුරෙ ගනනඛං. නාවචාසනෙත ගනනඛං. පක්කපරියාපනං පටිග්ගභෙතඛං.

27. න ආචරියස්ස භණ්ඩානස්ස අන්තරන්තරා කථා ඔපානෙතබ්බා. ආචරියො ආපක්ඛිසාමන්තා භණ්ඩානො නිවාරෙතබ්බො. නිවන්තනොත්තන පඨමතරං. ආගන්තවා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තවා පක්ඛච්චිරං පටිග්ගභෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දුතබ්බං නිවාසනං පටිග්ගභෙතබ්බං. සචෙ වීචිරං සිත්තං භොති චූහුත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙතබ්බං. න ච උණෙහ වීචිරං නිදභිතබ්බං. වීචිරං සඛ්ඛරිතබ්බං. වීචිරං සඛ්ඛරෙනන්තන චතුරඛුලං කණ්ණං උස්සාරෙත්වා වීචිරං සඛ්ඛරිතබ්බං. මා මජ්ඣෙහි භබ්බො අභොසීති. ඔභොගෙ කායඛ්ඤානං කාතබ්බං.

සචෙ පිණ්ඩපානො භොති ආචරියො ච භුක්ඛිකුකාමො භොති උදකං දත්වා පිණ්ඩපානො උපනාමෙතබ්බො. ආචරියො පානීයෙන පුච්ඡිතබ්බො. භුක්ඛාවිසස් උදකං දත්වා පක්ඛං පටිග්ගභෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිඝංසනොත්තන ධොවිත්වා වොදකං කත්වා චූහුත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පක්ඛො නිදභිතබ්බො. පක්ඛච්චිරං නික්ඛිපිතබ්බං. පක්ඛං නික්ඛිපනොත්තන එකෙන් භස්සෙන්ත පක්ඛං ගභෙත්වා එකෙන් භස්සෙන්ත භෙට්ඨාමඤ්චං වා භෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිත්වා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අන්තරන්තරාය භූමියා පක්ඛො නික්ඛිපිතබ්බො. වීචිරං නික්ඛිපනොත්තන එකෙන් භස්සෙන්ත වීචිරං ගභෙත්වා එකෙන් භස්සෙන්ත වීචිරවංසං වා වීචිරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අන්තං ඔරතො භොගං කත්වා වීචිරං නික්ඛිපිතබ්බං.

ආචරියම්ඛි වුට්ඨිතෙ ආසනං උද්ධරිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො භොති සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බො.

සචෙ ආචරියො නභාධිකුකාමො භොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ සීනෙන් අස්සො භොති සීතං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ උණෙහන අස්සො භොති උණං පටියාදෙතබ්බං. සචෙ ආචරියො ජන්තාසරං පටිසිකුකාමො භොති වූණ්ණං සනෙත්තබ්බං. මක්ඛිකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපීඨං ආදය ආචරියස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගන්තවා ජන්තාසරපීඨං දත්වා වීචිරං පටිග්ගභෙත්වා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වූණ්ණං දුතබ්බං. මක්ඛිකා දුතබ්බො. සචෙ උස්සහති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසනොත්තන මක්ඛිකාය වුට්ඨං මජ්ඣෙත්වා සුරතො ච පට්ඨතො ච පටිච්ඡාදෙත්වා ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

28. න පෙරෙ භික්ඛු අනුපට්ඨ නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාභෙතබ්බං, ජත්තාසරෙ ආචරියසස පරිකමමං කාතබ්බං. ජත්තාසරා නිකමනෙන න ජත්තාසරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පට්ඨාදෙතො ජත්තාසරා නිකමිතබ්බං. උදකෙපි ආචරියසස පරිකමමං කාතබ්බං. නභානෙන පට්ඨකරං උත්තරිතො අත්තො ගතං වොදකං කතො නිවාසෙතො ආචරියසස ගතතො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඛ්ඛාටී දතබ්බං. ජත්තාසර- පීඨං ආදය පට්ඨකරං ආගන්තුං ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකට්ඨකං උපනිකම්පිතබ්බං. ආචරියො පානියෙන පුච්ඡිතබ්බං. සචෙ උඤ්ඤාපෙතකාමො හොති උඤ්ඤාපෙතබ්බං. සචෙ පරිපුච්ඡිතකාමො හොති පරිපුච්ඡිතබ්බං.

සසම්මං විහාරෙ ආචරියො විහරති සචෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සචෙ උක්ඛහති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොන පට්ඨං පත්තවීවරං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං: නිසිදිතපච්චකරණං. නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. භිසි - බිමබ්බාහනං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛට්ඨනෙන කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. පීඨං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛට්ඨනෙන කවාට්ඨිට්ඨං නිහරිතො නිකම්පිතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. චෙලමලලකො නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. අපඤ්ඤානඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං. භුමච්ඡරණං යථාපඤ්ඤානං සලලකෙතො නිහරිතො එකමන්තං නිකම්පිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සත්තානකං හොති උලෙචාකා පට්ඨං ඔභාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාගා සමච්ඡිතබ්බං. සචෙ ගෙරුකපරිකමිකතා භික්ඛි කණ්ණිකා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාලවණ්ණිකතා භුමි කණ්ණිකා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අකතා හොති භුමි උදකෙන පරිඤ්ඤාපිතො සමච්ඡිතබ්බං 'මා විහාරො රජෙන උභෙද්දි'ති. සඛ්ඛාරං විවිතීතො එකමන්තං ජඤ්ඤිතබ්බං.

29. භුමච්ඡරණං ඔභාරෙතො සොධෙතො පපොචෙතො අතිහරිතො යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපට්ඨපාදකා ඔභාරෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔභාරෙතො සොධෙතො පපොචෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛට්ඨනෙන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤා- පෙතබ්බං. පීඨං ඔභාරෙතො සොධෙතො පපොචෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසනෙන අසඛ්ඛට්ඨනෙන කවාට්ඨිට්ඨං අතිහරිතො යථා- පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. භිසි බිමබ්බාහනං ඔභාරෙතො සොධෙතො පපොචෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං.

නිසිද්නපච්චස්ථරණං ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පජොටෙඤා අතිහරිඤා යථාපසංඝාතං පසංඝාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලලකො ඔතාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යථෙතබ්බො. අපසංඝනඵලකං ඔතාපෙඤා පමජ්ඣා අතිහරිඤා යථායානෙ යථෙතබ්බං.

පත්තචීවරං නිකඛිපිතබ්බං. පත්තං නිකඛිපනොතන ඵකෙන හජෙන්න පත්තං ගහෙඤා ඵකෙන හජෙන්න හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිඤා පහොනා නිකඛිපිතබ්බො. න ච අනන්තරභිතාය භූමියා පහොනා නිකඛිපිතබ්බො. චීවරං නිකඛිපනොතන ඵකෙන හජෙන්න චීවරං ගහෙඤා ඵකෙන හජෙන්න චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජුං වා පමජ්ඣා පාරතො අනතං ඔරතො හොගං කඤා චීවරං නිකඛිපිතබ්බං.

සවෙ පුරුජ්ඣමා සරජා වාතා වායනති පුරුජ්ඣමා වාතපානා ඵකෙතබ්බො. සවෙ පච්ඡමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡමා වාතපානා ඵකෙතබ්බො. සවෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙතබ්බො. සවෙ දකඛිණා සරජා වාතා වායනති දකඛිණා වාතපානා ඵකෙතබ්බො. සවෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා චීවරිතබ්බො, රත්තිං ඵකෙතබ්බො. සවෙ උණහකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බො, රත්තිං චීවරිතබ්බො. සවෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බො. සවෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපො හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බො. සවෙ අග්ගිසාලා උක්ඛාපො හොති අග්ගිසාලා සමමජ්ජිතබ්බො. සවෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපො හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බො. සවෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සවෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සවෙ ආචමනකුමභියා උදකං න හොති ආචමනකුමභියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

30. සවෙ ආචරියස්ස අනභිරති උප්පන්නා හොති අනෙතවාසිකෙන වූපකාසෙතබ්බො, වූපකාසාපෙතබ්බො, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බො. සවෙ ආචරියස්ස කුන්දච්චං උප්පන්නං හොති, අනෙතවාසිකෙන විනොදෙතබ්බං, විනොදපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බො. සවෙ ආචරියස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති අනෙතවාසිකෙන චීවෙචෙතබ්බං චීවෙචාපෙතබ්බං, ධම්මකරා වාස්ස කාතබ්බො. සවෙ ආචරියො ගරුධම්මං අජංඛාපහොනා හොති පරිවාසාරහො අනෙතවාසිකෙන උප්පුක්කං කාතබ්බං 'කිත්ති චූ ටො සඛෙඤා ආචරියස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

සචේතන ආචරිතයා මූලාය පටිකසසනාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උඤ්ඤකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඤ්ඤා ආචරිතං මූලාය පටිකසස-
 යා'ති. සචේතන ආචරිතයා මානනාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උඤ්ඤකං
 කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඤ්ඤා ආචරිතසස මානනං දදෙය්‍යා'ති. සචේ
 ආචරිතයා අභිභවාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උඤ්ඤකං
 කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඤ්ඤා ආචරිතං අභිභවය්‍යා'ති. සචේ
 සඤ්ඤා ආචරිතසස කම්මං කතකාමො හොති තජ්ජනියං වා
 නියසං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකම්පනියං වා
 අනෙතවාසිකෙන උඤ්ඤකං කාතබ්බං 'කිනති නු ටො සඤ්ඤා ආචරිතසස
 කම්මං න කරෙය්‍ය උඤ්ඤකාය වා පටිසාරණියා'ති. කතං වා පනසං
 හොති සඤ්ඤන කම්මං තජ්ජනියං වා නියසං වා පබ්බාජනියං වා
 පටිසාරණියං වා උකම්පනියං වා, අනෙතවාසිකෙන උඤ්ඤකං
 කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආචරිතො සම්මාවනෙය්‍යා, ලොමං
 පාතෙය්‍ය, නෙය්‍යාරං වනෙය්‍යා, සඤ්ඤා තං කම්මං පටිපට්ඨසමෙහය්‍යා'ති.

සචේතන ආචරිතසස චීවරං ධොවිතබ්බං හොති අනෙතවාසිකෙන
 ධොවිතබ්බං උඤ්ඤකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො ආචරිතසස
 චීවරං ධොවිතෙරා'ති. සචේතන ආචරිතසස චීවරං කාතබ්බං හොති,
 අනෙතවාසිකෙන කාතබ්බං, උඤ්ඤකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ටො
 ආචරිතසස චීවරං කට්ඨෙරා'ති. සචේතන ආචරිතසස රජනං පටිතබ්බං
 හොති, අනෙතවාසිකෙන පටිතබ්බං, උඤ්ඤකං වා කාතබ්බං 'කිනති
 නු ටො ආචරිතසස රජනං පටිතෙරා'ති. සචේතන ආචරිතසස චීවරං
 රජිතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන රජිතබ්බං. උඤ්ඤකං වා කාතබ්බං
 'කිනති නු ටො ආචරිතසස චීවරං රජිතෙරා'ති. චීවරං රජනෙන
 සාධුකං සම්පට්ඨිතකං සම්පට්ඨිතකං රජිතබ්බං. න ච අවිජ්ජනෙන
 චේතන පසකම්පිතබ්බං.

න ආචරිතං අනාපුච්ඡා එකච්චසං පනෙතා දතබ්බො. න එකච්චසං
 පනෙතා පටිග්ගහෙතබ්බො. න එකච්චසං චීවරං දතබ්බං. න එකච්චසං
 චීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. න එකච්චසං පටිකම්මෙරො දතබ්බො. න එකච්චසං
 පටිකම්මෙරො පටිග්ගහෙතබ්බො. න එකච්චසං කෙසා ඡෙතබ්බො. න එකච්චන
 කෙසා ඡෙදපෙතබ්බො. න එකච්චසං පටිකම්මං කාතබ්බං. න එකච්චන
 පටිකම්මං කාරාපෙතබ්බං. න එකච්චසං වේය්‍යාවච්චො කාතබ්බො. න
 එකච්චන වේය්‍යාවච්චො කාරාපෙතබ්බො. න එකච්චසං පච්ඡාසමඡෙතන
 හොතබ්බං. න එකච්චො පච්ඡාසමඡෙතා ආදතබ්බො. න එකච්චසං පිණ්ඩ-
 පාතො නිහරිතබ්බො. න එකච්චන පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතබ්බො.

න ආචරියං අනාපුච්ඡා ගාමො පච්ඡිතබ්බො. න සුසානං ගනනංබං
න දියා පසකමිතබ්බා. සචෙ ආචරියො ගිලානො හොති යාවච්චිං
උපධාංපෙනබ්බො. වුධානමස්ස ආගමෙනබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආචරියෙසු වග්ගං යථා
අනෙතවාසිකෙහි ආචරියෙසු වග්ගිතබ්බන්ති”.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ආචරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො
වග්ගන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ච්ඡා සන්තථා උජ්ජනො කුකුළිකා
සිකඛාකාමා තෙ උජ්ජායන්ති වීයන්ති විපාචෙනති: “කථං හි නාම
ආචරියා අනෙතවාසිකෙසු න සමො වග්ගස්සන්ති”ති. අථ ඛො
තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං
සන්තිපාතාපෙඤා භික්ඛු පච්චුච්ඡි: “සචං කිර භික්ඛවෙ ආචරියා
අනෙතවාසිකෙසු න සමො වග්ගන්ති”ති. “සචං හගවා”. -පෙ-
විගරහිඤා ධමමිං කථං කඤා භික්ඛු ආමනොසි. “තෙන හි භික්ඛවෙ,
ආචරියානං අනෙතවාසිකෙසු වග්ගං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආචරියෙහි
අනෙතවාසිකෙසු වග්ගිතබ්බං”.

“ආචරියෙන භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකමඡ සමො වග්ගිතබ්බං.
තත්ථායං සමො වග්ගතා:

ආචරියෙන භික්ඛවෙ, අනෙතවාසිකො සංඛගෙනබ්බො. අනුග්ගහෙ
තබ්බො උදෙදසෙන පරිපුච්ඡාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ
ආචරියස්ස පකො හොති, අනෙතවාසිකස්ස පකො න හොති,
ආචරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පකො දුතබ්බො. උඤ්ඤාකං වා කාතබ්බං
‘කින්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පකො උපපජ්ජෙථා’ති.

සචෙ ආචරියස්ස වීචරං හොති අනෙතවාසිකස්ස වීචරං න
හොති ආචරියෙන අනෙතවාසිකස්ස වීචරං දුතබ්බං. උඤ්ඤාකං වා
කාතබ්බං ‘කින්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස වීචරං උපපජ්ජෙථා’ති.

සචෙ ආචරියස්ස පරිකඛාරො හොති අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො
න හොති. ආචරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො දුතබ්බො.
උඤ්ඤාකං වා කාතබ්බං ‘කින්ති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො
උපපජ්ජෙථා’ති.

32. සචේ අනෙකවාසිකො ගිලානො හොති කාලසෙසව උට්ඨාය දන්තකච්ඨං දන්තධං. වුට්ඨොදකං දන්තධං. ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං. සචේ යාගු හොති භාජනං ධොව්ඨා යාගු උපනාමෙතඛං. යාගුපිතඤ්ඤා උදකං දන්තා භාජනං පටිග්ගහෙත්වා නීවං කන්තා සාධුකං අපරිඝං-සනෙතන ධොව්ඨා පටිසාමෙතඛං. අනෙකවාසිකමි උට්ඨිමෙ ආසනං උද්ධරිතඛං. සචේ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමුච්ඡිතඛං.

සචේ අනෙකවාසිකො ගාමං පටිසිතුකාමො හොති නිවාසනං දන්තධං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං. කායබන්ධනං දන්තධං. සගුණං කන්තා සඛ්ඛාට්ඨො දන්තධං. ධොව්ඨා පනො සඋදකො දන්තධං. ‘එකතාවතා නිවන්තිසසති’ති ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං. පාදදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිතඛං. පච්චුග්ගොත්ථා පක්ඛව්චිරං පටිග්ගහෙතඛං. පටිනිවාසනං දන්තධං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතඛං.

සචේ වීචිරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උචෙත්ඨ ඕතාපෙතඛං. න ච උචෙත්ඨ වීචිරං නිදහිතඛං. වීචිරං සඛ්ඛරිතඛං. වීචිරං සඛ්ඛරනොතන චතුරඤ්ඤා කණණං උඤ්ඤාදන්තා වීචිරං සඛ්ඛරිතඛං මා මජ්ඣෙ භට්ඨො අහොසීති. ඕහොගෙ කායබන්ධනං කාතඛං.

33. සචේ පිණ්ඩපානො හොති අනෙකවාසිකො ච භුඤ්ඤිතුකාමො හොති, උදකං දන්තා පිණ්ඩපානො උපනාමෙතඛං. අනෙකවාසිකො පානියොන පුච්ඡිතඛං. භුක්ඛාව්ඤ්ඤා උදකං දන්තා පක්ඛං පටිග්ගහෙත්වා නීවං කන්තා සාධුකං අපරිඝංසනෙතන ධොව්ඨා චොදකං කන්තා මුහුත්තං උචෙත්ඨ ඕතාපෙතඛං. න ච උචෙත්ඨ පනො නිදහිතඛං. පක්ඛව්චිරං නික්ඛිතඛං. පක්ඛං නික්ඛිපනොතන එකෙන භජෙත්ථ පක්ඛං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ථ හෙට්ඨා මඤ්ඤා වා හෙට්ඨා පීඨං වා පරාමසිත්වා පනො නික්ඛිතඛං. න ච අනන්තරහිතාය භූමියා පනො නික්ඛිතඛං. වීචිරං නික්ඛිපනොතන එකෙන භජෙත්ථ වීචිරං ගහෙත්වා එකෙන භජෙත්ථ වීචිරවංසං වා වීචිරරජ්ජුං වා පමඤ්ඤා පාරතො අන්තං ඕරතො හොගං කන්තා වීචිරං නික්ඛිතඛං. අනෙකවාසිකමි වුට්ඨිමෙ ආසනං උද්ධරිතඛං. පාදදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතඛං.

සචේ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමුච්ඡිතඛං. සචේ අනෙකවාසිකො නභාසිතුකාමො හොති නභානං පටියාදෙතඛං. සචේ සිතෙන අජො හොති සිතං පටියාදෙතඛං. සචේ උචෙත්ඨන අජො හොති උචෙත්ඨං පටියාදෙතඛං. සචේ අනෙකවාසිකො ජන්තාසරං පටිසිතුකාමො හොති වුඤ්ඤා සනෙතනඛං. මක්ඛා තෙමෙතඛං. ජන්තාසරපීඨං ආදය ගන්තා ජන්තාසරපීඨං දන්තා වීචිරං පටිග්ගහෙත්වා එකමනං නික්ඛිතඛං. වුඤ්ඤා දන්තධං. මක්ඛා දන්තධං. සචේ උඤ්ඤාහති ජන්තාසරං පටිසිතඛං. ජන්තාසරං පටිසනොතන මක්ඛාය මුඛං මසෙත්ථා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදන්තා ජන්තාසරං පටිසිතඛං.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපමජ්ජ නිසිදිතධං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාභෙතධං. ජනාසුරෙ අනෙතවාසිකස්ස පරිකමං කාතධං. ජනාසුරා නිකමිනෙතන ජනාසුරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පට්ඨාදෙඤා ජනාසුරා නිකමිතධං. උදකෙපි අනෙතවාසිකස්ස පරිකමං කාතධං. නභාතෙන පයමතරං උක්ඛරිඤා අත්තො ගත්තං වොදකං කඤා නිවාසෙඤා අනෙතවාසිකස්ස ගත්තො උදකං පමජ්ජිතධං. නිවාසනං දතධං. සඛ්ඛාටි දතධං ජනාසුරපීඨං ආදය පයමතරං ආගඤා ආසනං පඤ්ඤපෙතධං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකය්ලිකං උපනිකම්පිතධං. අනෙතවාසිකො පානීයෙන පුච්ඡිතධං. යස්මිං විහාරෙ අනෙතවාසිකො විහරති සචේ සො විහාරො උක්ඛාපො භොති සචේ උක්ඛහති සොධෙතධං. විහාරං සොධෙතෙනන පයමං පක්ඛවීවරං නිහරිඤා එකමනාං නිකම්පිතධං. -පෙ- සචේ ආචමනකුම්ඛියා උදකං න භොති ආචමනකුම්ඛියා උදකං ආසිඤ්චිතධං.

34. සචේ අනෙතවාසිකස්ස අනභිරති උපන්නා භොති ආචරියෙන චූපකාසෙතධං, චූපකාසාපෙතධං. ධම්මකරා වාස්ස කාතධං. සචේ අනෙතවාසිකස්ස කුන්ඤචං උපන්නා භොති ආචරියෙන විනොදෙතධං, විනොදපෙතධං, ධම්මකරා වාස්ස කාතධං. සචේ අනෙතවාසිකස්ස දිට්ඨිගතං උපන්නං භොති ආචරියෙන විචේචිතධං, විචේචාපෙතධං, ධම්මකරා වාස්ස කාතධං.

සචේ අනෙතවාසිකො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනො භොති පරිවාසාරභො, ආචරියෙන උසස්සකං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬෙඤා අනෙතවාසිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සචේ අනෙතවාසිකො මූලාය-පටිකස්සනාරභො භොති ආචරියෙන උසස්සකං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬෙඤා අනෙතවාසිකං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සචේ අනෙතවාසිකො මානක්ඛාරභො භොති ආචරියෙන උසස්සකං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬෙඤා අනෙතවාසිකස්ස මානක්ඛං දදෙය්‍යා'ති. සචේ අනෙතවාසිකො අඤ්ඤානාරභො භොති ආචරියෙන උසස්සකං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬෙඤා අනෙතවාසිකං අඬෙඤාය්‍යා'ති.

සචේ සඬෙඤා අනෙතවාසිකස්ස කම්මං කතකුකාමො භොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛප-නියං වා ආචරියෙන උසස්සකං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො සඬෙඤා අනෙතවාසිකස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය ලහුකාය වා පරිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස භොති සඬෙඤන කම්මං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාජනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා ආචරියෙන උසස්සකං කාතධං. 'කිත්ති නු ටො අනෙතවාසිකො සම්මෙ වනෙත්‍ය්‍ය ලොමං පාතෙත්‍ය්‍ය නෙත්‍යාරං වනෙත්‍ය්‍ය සඬෙඤා තං කම්මෙ පටිපත්ඤාමෙත්‍ය්‍යා'ති.

සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චීවරං ධොවිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනඛී නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චීවරං ධොවියෙථා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චීවරං කාතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනඛී නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චීවරං කරියෙථා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකස්ස රජනං පචිතඛං හොති. ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං පචෙය්‍යාසී'ති, උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනඛී නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස රජනං පචියෙථා'ති.

සචෙ අනෙතවාසිකස්ස චීවරං රජිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උඤ්ඤකං වා කාතඛං 'කිනඛී නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස චීවරං රජියෙථා'ති. චීවරං රජනෙන සාධුකං සමුපරිවහ්‍යකං සමුපරිවහ්‍යකං රජිතඛං, න ච අච්ඡිනෙන ටෙචෙ පසාචිතඛං. සචෙ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති යාවචීවං උපට්ඨාපෙතඛො, වූට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛචෙ ආචරියානං අනෙතවාසිකෙසු වග්ගං යථා ආචරියෙභි අනෙතවාසිකෙසු චිකිතඛන්ති''.

වග්ගකවිචිතකං අට්ඨමං.¹

ඉමමිඛි බන්ධකෙ වසථුපඤ්චපණ්ණාස

තඤ්ඤානා:

1. ස උපාහනා ඡන්තා ච ඔගුණ්ඨිසිසං පානියං නාභිවාදෙන පුච්ඡන්තී අභි උජ්ඣායනභි පෙසලා
2. ඔමුඤ්චී ඡන්තං බන්ධෙ ච අතරඤ්ච පටිසාකමං පහ්‍යචීවරං තිකඛිපි පතිරූපඤ්ච පුච්ඡතා
3. ආසිඤ්ඤායා ධොවිතෙන සුකෙඛනලෙලනුපාහනා වූට්ඨා නචකො පුට්ඨයා අජ්ඣාධුසං ච ගොචරා.

1. වග්ගකවිචිතකො අට්ඨමො - මජ්ඣං.

- 4. සෙධා වාචා පාතී පරි කහ්තරං කතිකං තනො කාලං චූහුත්තං උකලාපො භුමමස්සරණ නිභරෙ
- 5. පටිපාදෙ භිසිබ්බෙධො මඤ්ඤපීඨං ච මලලකං අපසෙසනුලෙලාක කණ්ඨා ගෙරුකා කාළ අකතා
- 6. සඨකාරං ච භුමමස්සරං පටිපාදකං මඤ්ඤපීඨකං භිසිබ්බෙධො නිසිද්ධං මලලකං අපසෙසන ච.
- 7. පහ්ච්චිරං භුමී ච පාරන්තං ඔරතො හොගං පුරස්ථිමා පච්ඡිමා ච උහ්තරා අථ දකඛිණා
- 8. සීතුලෙහ්ඨ ච දිවා රත්තං පරිචෙණං ච කොට්ඨකො උපට්ඨානඤ්ඤාලා ච වග්ගං චච්චකුට්ඨි ච.
- 9. පානිපරිභොජනිකා කුමභි ආචමනෙසු ච අනොපමෙන පඤ්ඤාත්තං වග්ගං ආගන්තුකෙහිමෙ.
- 10. නෙවාසනං න උදකං න පච්චු න ච පානියං නාභිවාදෙ න පඤ්ඤාපෙ උජ්ඣායනනී ච පෙසලා.
- 11. චූඨිඨාසනං ච උදකං පච්චුග්ගන්ධා ච පානියං උපාහනෙ ඵකමන්තං අභිවාදෙ ච පඤ්ඤාපෙ.
- 12. චූස්ථං ගොචර සෙධො ච යානං පානිය භොජනං කහ්තරං කතිකං කාලං නචකඤ්ඤ නීසිඤ්ඤකෙ.
- 13. අභිවාදෙය ආවිකෙඛි යථා හෙට්ඨා තථා නෙය නිඤ්ඤිට්ඨං සස්වාහෙන වග්ගං ආවාසිකෙහිමෙ.
- 14. ගමිකා දරු මත්ති ච විචරිතා න පුත්ථිය න ස්ඤ්ඤානනී ච අග්ගන්තං ච උජ්ඣායනනී ච පෙසලා.
- 15. පටිසාමෙතා ඊකෙතා ආපුච්ඡිතා ච පසාමෙ භිකඤ්ඤා වා සාමග්ගෙරො වා ආරාමිකො උපාහකො

- 16. පාසාණකෙසු ව පුඤ්ජං පටිසාමෙ ඵකෙය්‍ය ව
උසස්භති උසස්සකං වා අනොවසෙස නථෙව ව.
- 17. සබ්බො ඔව සසති ගාමං අජේකාකාසෙ නථෙව ව
අපෙචධනාති සෙසෙයස්සං වක්කං ගමීකභිකඛුනා.
- 18. නානුමොදනී ථෙරෙන ඔභාය චතු පඤ්ඤී
චචචනො චුච්ඡනො ආසී වක්කානුමොදනෙසුමෙ
- 19. ඡබ්බග්ගියා දුනතිච්ඡා අථො පි ව දුපාරුතා
අනාකප්පා ව වොකකමම ථෙරෙ අනුපඛජ්ජනෙ
- 20. නචෙ භික්ඛු ව සඛ්ඛාටී උජ්ඣායනති ව පෙසලා
තිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කාය සගුණ ගණීකා
- 21. න වොකකමම පටිච්ජනං සුසංවුතොකඛ්ඤනවකඛුනා
උකඛ්ඤනාජ්ජනේකා සද්දෙ නයො වෙච පචාලනා.
- 22. බම්බෙහාගුණී උකඛුටිකා පටිච්ජනං සුසංවුතො
ඔකඛ්ඤනවික්කා උජ්ජනේ අප්පසද්ද නයො චලා.
- 23. බම්බෙහාගුණී පලලනී අනුපඛජ්ජනාසනෙ
ඔසුරිත්වාන උදකෙ නීචං කත්වා න ස්ඤ්ඤියා.
- 24. පටිසාමනෙත සඛ්ඛාටී ඔදනෙ ව පටිග්ගහෙ
සුපං උකඛ්ඤනොසන සබ්බසං සමතිකති ව.
- 25. සකකච්චං පක්කස ඤ්ඤී ව සපදනඤ්ඤී සුපකං
න චුපනො පටිච්ජාදෙ විඤ්ඤාතතු ඡකානසඤ්ඤීනා
- 26. මහනං මණ්ඩල ආරං සබ්බහජ්ජො න බ්‍යාහරී
උකෙඛපො ඡේදනා ගණ්ඩ දුනං සිත්ථාවකාරකං
- 27. ජීවහානිච්ජාරකඤ්ඤීච වපු සුරු සුරෙන ව
භස්සපකෙතාඛ්ඤනිලොභං සාමීසෙන පටිග්ගහෙ

- 28. යාව න සංඛෙ උදකෙ නිවං කඛ්ඛන සිංඤ්චය පටිසාමනතං සංඛාටී නිවං කඛ්ඛා ඡමාය ව.
- 29. සසිඛ්ඛකං නිවග්ගනෙතෙ සුපටිච්ඡන්තමුක්ඛටී ධම්මරාජෙන පඤ්ඤානං ඉදං භග්ගඤ්චකතං.
- 30. දුක්ඛිවජ්ඣා අනාකප්පා අසලලකෙඛ්ඛා ව සභසා¹ දුරෙ අච්ච වීරං ලහුං තථෙව පිණ්ඩවාරිකො.
- 31. පටිච්ඡනෙතන ගච්ඡයා සුසංවුතොක්ඛිතවජ්ඣුතා උක්ඛිතොජ්ජයීකා සද්දෙ තයො වෙව පචාලතා
- 32. ඛමෙහාගුණී උක්ඛටීකා සලලකෙඛ්ඛා ව සභසා¹ දුරෙ අච්ච වීරං ලහුං ආමසනං කට්ඨස්සකා.
- 33. භාජනං වා යථෙති ව උච්චාරෙතො පණාමෙඛ්ඛා පටිග්ගහෙ න උලොකෙ සුපෙසු පි තථෙව තං.
- 34. භික්ඛු සංඛාටීයා ඡාදෙ පටිච්ඡනෙව ගච්ඡය සුසංවුතොක්ඛිතවජ්ඣු උක්ඛිතොජ්ජයීකාය ව
- 35. අපසසද්දෙ තයො වාලා ඛමෙහාගුණීක උක්ඛටී පයමාසනවක්ඛාරං පානීයං පරිභොජනී පච්ඡාකඛිති භුඤ්ඤයා ඔපිලාපෙයා උඤ්චරෙ.
- 36. පටිසාමෙයා සම්මජ්ජ රීතං තුච්ඡං උපට්ඨපෙ භජ්ඣකාරෙ භිඤ්ඤා වග්ගඤ්ච පිණ්ඩපාතිකො.
- 37. පාණීපරි අග්ගාරණී නක්ඛිතං දීසා වොරා ව සංඛං නඤ්චි කොටෙඛ්ඛා පඤ්ඤාසෙ වීචරං තනො
- 38. ඉදනී අංසෙ ලග්ගෙතො නිමණ්ඩලං පරිමණ්ඩලං යථා පිණ්ඩවාරිවග්ගං තයො ආරඤ්ඤිකෙසු පි.
- 39. පඤ්ඤාසෙ වීචරං ධීථස ආරොපෙතො ව පානීයං පරිභොජනීකා අඤ්ඤ අරණී වාපි කඤ්චරී
- 40. නක්ඛිතං සංඛදෙසං වා දීසාසු කුසලො භවෙ සකඤ්ඤාමෙන පඤ්ඤානං වග්ගං ආරඤ්ඤිකෙසුමෙ
- 41. අපජ්ඣාකාසෙ ඔකිරිංසු උජ්ඣායනනී ව පෙසලා සචෙ විහාරො උක්ඛාපො පයමං පඤ්චවීරං.
- 42. භිසිඛිමොහනං මඤ්චං පියඤ්ච ඛෙලමලකං අපසසනාලොකකණ්ඤා ගෙරුකං කාලවාකතං.

1. සභසා - මජ්ඣං.
 2. අඤ්ඤාරණී - මජ්ඣං.

- 43. සඛකාර භික්ඛු සාමන්තා සෙනා විහාරපාතීයං පරිභොජන සාමන්තා පටිචානෙ ව පඛයණෙ.
- 44. අධොචානෙ අඤ්ඤාං පටිපාදක මඤ්ඤාං පීඨං භිසි නිසීදනං මලලකං අපසෙසන ව.
- 45. පහන චීවරං භූමි ව පාරන්තං ඔරහොගතො පුරුකම්භා ව පච්ඡිමා උත්තරා අප දක්ඛණා.
- 46. සීතලණෙන ව දිවා රතනිං පරිවෙනඤ්ඤා කොට්ඨකො උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ව වච්චකුට්ඨි ව පාතීයං.
- 47. ආවමකුමනී වුඛෙඨා ව උදෙස පරිපුච්ඡනා සජ්ඣාධාමෙමා පදීපං විජ්ඣාපෙ න විවරෙ නාපි උචකෙ
- 48. යෙන වුඛෙඨා පරිවත්ති කණෙණුනාපි න සච්චයෙ පඤ්ඤාපෙසි මහාවීරො වග්ගං සෙනාසනෙසු නං.
- 49. නිවාරියමානා ආරං මුච්ඡිකුජ්ඣනති පෙසලා ජාරිකං ජඤ්ඤයෙ ජනනා පරිභණ්ඩං තපෙව ව
- 50. පරිවෙණං කොට්ඨකො සාලා වුණුණු මහතික දෙණිකා මුඛං පුරතො න උපරෙ න නවෙ උසසහති සවෙ
- 51. පුරතො උපරිමග්ගො විකඛලලං මහ් පීඨකං විජ්ඣාපෙතවා පසකමෙ වග්ගං ජනනාසරෙසුමෙ
- 52. නාවමෙති යථාවුඛිං පටිපාටී ව සහසා උඤ්ඤාජී නික්ඛිතො කට්ඨං වච්චං පසසාව ඛෙලකං
- 53. ඵරුසා කුප සහසා උඤ්ඤාජී වපු සෙසෙන ඛති අනෙතා ව උසකාසෙ රජ්ජු අනරමානඤ්ඤා
- 54. සහසා උඤ්ඤාජීනා නික්ඛිතො කට්ඨවච්චකං පසසාව ඛෙල ඵරුසා කුපඤ්ඤා වච්චපාදුකෙ.
- 55. නාතිසහසා උඤ්ඤාජී පාදුකාය වපු වපු න සෙසයෙ පටිච්ඡාදෙ උභන පීඨරෙන ව.
- 56. වච්චකුට්ඨි පරිභණ්ඩං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො ආවමනෙ ව උදකං වග්ගං වච්චකුට්ඨිසුමෙ.
- 57. උපාහනා දන්තකට්ඨං මුඛොදකඤ්ඤා ආසනං යාගු උදකං ධොවිතා උඤ්ඤාජී ප භාම ව.
- 58. නිවාසනං කායඛ්ඤාං සගුණං පහනසොදකං පච්ඡා නිමණ්ඩලො වෙව පරිමණ්ඩලඛ්ඤානං
- 59. සගුණං ධොවිතා පච්ඡා නාතිදුරෙ පටිග්ගහෙ භණ්ඩානසස ආපත්ති පඨමං ගඤ්ඤාන ආසනං.

I. නිවාසනා කායඛ්ඤානං - මඡසං.

- 60. උදකං පීඨ කඨලී පච්චුග්ගනනචා නිවාසනං
ඕතාපෙ නිදභී භට්ඨො ඕභොගෙ භුඤ්ජතුන්තමෙ.
- 61. පානීයං උදකං නීචං මුහුන්තං න ච නිදභෙ
පත්තචීවර භුමී ච පාරන්තං ඕරභොගතො.
- 62. උඤ්ඤෙ පටිසාමෙ ච උකලාපො ච නභාසීතුං
සීතං උණකං ජන්තාසරං වුණ්ණං මඤ්ඤපිට්ඨිතො
- 63. පීඨඤ්ඤා චීවරං වුණ්ණං මඤ්ඤසසභති මුඛං
සුරතො ටෙරෙ නචෙ ච පරිකම්මඤ්ඤා නිකම්මෙම.
- 64. සුරතො උදකෙ නභාතෙ නිවාසෙචා උපජ්ඣායං
නිවාසනඤ්ඤා සඤ්ඤාටී පීඨකං ආසනෙන ච.
- 65. පාදෙ පීඨං කඨලීඤ්ඤා පානීසුද්දෙසපුච්චන්තා
උකලාපං සුසොධෙය්‍ය පඨමං පත්තචීවරං.
- 66. නිසීදනපච්චසුරණං භිසිඛිඤ්ඤාභනානි ච
මඤ්ඤා පීඨං පටිපාදං මලලකං අපසෙසන ච.
- 67. භුමම සන්තාන ආලොක ගෙරුකා කාළ අකතා
භුමමසුර පටිපාද මඤ්ඤා පීඨං ඛිඤ්ඤාභනං
- 68. නිසීදනසුරණං ඛෙළ අපසෙස පත්තචීවරං
සුරස්ථිමා පච්චිමා චෙව උත්තරා අථ දුක්ඛිණා.
- 69. සිතුණ්ණඤ්ඤා දිවා රත්තිං පරිචෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො
උපට්ඨානඤ්ඤාසාලා ච චච්ච පානීය භොජනී.
- 70. ආචමං අනභිරතී කුඤ්ඤාචං දිට්ඨි ච ගරු
මුලමානඤ්ඤා අඛතානං තජ්ජනීයං නීයසසකං
- 71. පඤ්ඤා පටිසාරණි උඤ්ඤපඤ්ඤා කතං යදී
ධොචෙ කාතඤ්ඤං රජඤ්ඤා රජෙ සමපරිවන්තකං.
- 72. පත්තඤ්ඤා චීවරං වාපි පරිකඛාරඤ්ඤා ඡෙදනං
පරිකම්මං ටෙය්‍යාවචං පච්චා පිණ්ඩං පච්චසනං
- 73. න සුසානං දිසා චෙව යාවචීචං උපට්ඨභෙ
සඤ්ඤාචිභාරීඤ්ඤාතෙතං වඤ්ඤපජ්ඣායකෙසුමෙ¹
- 74. ඕවාද සාසනුද්දෙසා පුච්චා පත්තඤ්ඤා චීවරං
පරිකඛාර භිලාතො ච න පච්චාසමඤ්ඤා භචෙ.
- 75. උපජ්ඣායෙසු ටෙය වන්තා ඵචං ආචරිතෙසුපි
සඤ්ඤාචිභාරීඤ්ඤා වන්තා තචච අභොගවාසිකෙ.

1. වඤ්ඤපජ්ඣායකෙච්චෙම - මජ්ඣ.

- 76. ආගන්තුකෙසු යෙ වනනා පුන ආවාසිකෙසු ව
ගමිකානුමොදනිකා හනනග්ගෙ පිණ්ඩපාතිකෙ.
- 77. ආරඤ්ඤිකෙසු යං වනනං යඤ්ච සෙනාසනෙසු පි
ජනායාසරෙ වච්චකුටී උපජ්ඣා සඤ්චිභාරිකෙ.
- 78. ආවරියෙසු යං වනනං තරෙච අනෙකවාසිකෙ
එකනවිසති වජ්ඣී වුඤ්ඤා සොළසඛ්ඤකෙ¹
- 79. වනනං අපරිපුරෙන්නො න සීලං පරිපුරති
අසුඤ්චිලො දුපපඤ්ඤා විනෙකග්ගං න විජුති.
- 80. විකඛ්ඤාවිනො නෙකග්ගො සමමා ධම්මං න පසසති.
අපසසමානො සඤ්චම්මං දුක්ඛා න පරිමුචති.
- 81. යං වනනං පරිපුරෙන්නො සීලමපි පරිපුරති
විසුඤ්චිලො සප්පඤ්ඤා විනෙකග්ගමපි විජුති.
- 82. අවිකඛ්ඤාවිනො එකග්ගො සමමා ධම්මං විපසසති
සමපසසමානො සඤ්චම්මං දුක්ඛා සො පරිමුචති.
- 83. තසමා හි වනනං පුරෙය්‍ය ඵ්නපුඤ්ඤා විචක්ඛණො
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස තනො නිබ්බානමෙහීති.

1. මුද්දා මහධකෙ - මජ්ඣ.

9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන කඛනධකං.

පට්ඨමභාණුවාරං.

පාතිමොක්ඛදොසයාවන

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති පුබ්බාරාමෙ මිභාරමාතු පාසාදෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා තදහුපොසපෙඨ භික්ඛුසඛ්ඤපරිවුචො නිසිනොනං භොති.

අට ඛො ආයසමා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තො රක්ඛයා නික්ඛන්තො පට්ඨමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිඤා යෙන භගවා තෙනඤ්ඤං පණාමෙඤා භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තො භන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො පට්ඨමො යාමො විරනිසිනොනං භික්ඛුසඛ්ඤං උද්දිසතු භන්තො භගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති. එවං වුත්තො භගවා තුණ්ඨි අභොසි.

දුතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තො රක්ඛයා නික්ඛන්තො මජ්ඣමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිඤා යෙන භගවා තෙනඤ්ඤං පණාමෙඤා භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තො භන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො මජ්ඣමො යාමො විරනිසිනොනං භික්ඛුසඛ්ඤං උද්දිසතු භන්තො භගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”. දුතියමි ඛො භගවා තුණ්ඨි අභොසි.

තතියමි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තො රක්ඛයා නික්ඛන්තො පච්ඡිමෙ යාමෙ උද්ධයෙන අරුණං නන්දිමුට්ඨියා රක්ඛයා උට්ඨායාසනා එකංසං උක්ඛරාසඛං කරිඤා යෙන භගවා තෙනඤ්ඤං පණාමෙඤා භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තො භන්තො රක්ඛ නික්ඛන්තො පච්ඡිමො යාමො, උද්ධයං අරුණං, නන්දිමුට්ඨි රත්ති, විරනිසිනොනං භික්ඛුසඛ්ඤං. උද්දිසතු භන්තො භගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”.

“අපරිසුද්ධා ආනන්ද පරිසා”ති.

2. අථ ඛො ආයසමිතො මහාමොග්ගලොපානස්ස එතදහොසි:
 “කං නු ඛො හගවා පුග්ගලං සන්ධාය එවමාහ: අපරිසුඤ්ඤා ආනන්ද
 පරිසා”ති. අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපානො සඛබ්බවන්තං
 භික්ඛුසඛකං වෙනසා වෙනො පරිච්ච මනසාකාසි. අඤ්ඤා ඛො
 ආයසමා මහාමොග්ගලොපානො තං පුග්ගලං දුස්සීලං පාපධම්මං
 අසුච්චසංකසසරසමාවාරං පටිච්ඡන්තකම්මන්තං අසසමණං සමණපටිඤ්ඤං
 අමුභමචාරිං බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤං අනෙතාපුත්තිං අවස්සුතං කසම්බුජාතං
 මජ්ඣේ භික්ඛුසඛකස්ස නිසින්නං.

දිස්වාන යෙන සො පුග්ගලො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා
 තං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙසි හගවතා.
 නත්ථි තෙ භික්ඛුති සඤ්ඤා සංවාසො”ති. එවං වුත්තෙ සො පුග්ගලො
 තුණ්හි අහොසි.

දුක්ඛයමි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපානො තං පුග්ගලං
 එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙසි හගවතා. නත්ථි තෙ
 භික්ඛුති සඤ්ඤා සංවාසො”ති. දුක්ඛයමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි
 අහොසි.

තතිසමි ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපානො තං පුග්ගලං
 එතදවොච: “උට්ඨෙති ආවුසො, දිට්ඨෙසි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුති
 සඤ්ඤා සංවාසො”ති. තතිසමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි අහොසි.

අථ ඛො ආයසමා මහාමොග්ගලොපානො තං පුග්ගලං බාහායං
 ගහෙත්වා බ්‍රහ්මචාරකොට්ඨකා නික්ඛාමෙත්වා සුච්චිකං දත්වා යෙන
 හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා හගවන්තං එතදවොච:
 “නික්ඛාමිතො සො හනෙත පුග්ගලො මයා. පරිසුඤ්ඤා පරිසා. උඤ්ඤා
 හනෙත හගවා භික්ඛුතං පාතිමොක්ඛත්ති”.

“අච්ඡරියං මොග්ගලොපාන, අබ්බතං මොග්ගලොපාන, යාව බාහාගහණාසි
 නාම සො මොසපුරිසො ආගමෙක්ඛති”ති.

මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා

3. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙත්ති: අට්ඨමෙ භික්ඛවෙ
 මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා අබ්බතං ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ
 අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ?

මහාසමුද්දෙ භික්ඛවෙ අනුපුබ්බනිනෙතා අනුපුබ්බපොඤ්ඤා අනුපුබ්බ පඤ්ඤානො න ආයතකෙනෙව පපාතො, යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බනිනෙතා අනුපුබ්බපොඤ්ඤා අනුපුබ්බපඤ්ඤානො න ආයතකෙනෙව පපාතො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පටමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිඤ්ඤා දිඤ්ඤා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවන්ති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවන්ති, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිඤ්ඤා දිඤ්ඤා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපඤ්ඤෙව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උසස්සාදෙති. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං විපපඤ්ඤෙව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උසස්සාදෙති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ යා කාවි මහානදියො සෙය්‍යපීදං ගඛතා යමුනා අච්චරති සරභු මභී තා මහාසමුද්දං පත්තා ජහන්ති පුරිමානී නාමගොතනානී, මහාසමුද්දෙතෙව සඛිං ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ යා කාවි මහානදියො ගඛතා -පෙ- මහාසමුද්දෙතෙව සඛිං ගච්ඡන්ති අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ චතුස්සො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ යා ච ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙපන්තී යා ච අනාතලික්ඛා ධාරා පපත්තනී, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤෙයති. යමි භික්ඛවෙ යා ච ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙපන්තී යා ච අනාතලික්ඛා ධාරා පපත්තනී න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පුරත්තං වා පඤ්ඤෙයති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඤ්ඤමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤො. යමි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤො, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ජලධා අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

සුත ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ ඛහුරතනො අනෙකරතනො. තත්ථිමානී රතනානී, සෙය්‍යථීදං: මුක්ඛා මණි වෙඵරියො සභේඛා සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලලං. යච්චි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ ඛහුරතනො අනෙකරතනො: තත්ථිමානී රතනානී -පෙ- අයං භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ සක්ඛමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-

සුත ව පරං භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ මහතං භුතානං ආවාසො. තත්ථිමෙ භුතා: නිමි නිමිඛගලො නිමිරපිඛගලො අසුරා නාභා ගඤ්ඤිකා. සත්ඤ්ඤි මහාසමුදෙඤ්ඤ යොජනසතිකාපි අක්ඛභවා ද්වියොජනසතිකාපි අක්ඛභවා නියොජනසතිකාපි අක්ඛභවා චතුර්යොජනසතිකාපි අක්ඛභවා පඤ්ඤියොජනසතිකාපි අක්ඛභවා. යච්චි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ මහතං භුතානං ආවාසො, තත්ථිමෙ භුතා: නිමි -පෙ- සත්ඤ්ඤි මහාසමුදෙඤ්ඤ යොජනසතිකාපි අක්ඛභවා -පෙ- පඤ්ඤියොජනසතිකාපි අක්ඛභවා-අයං භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ අධම්මො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිසවා දිසවා අසුරා මහාසමුදෙඤ්ඤ අභිරමනති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ අධම්ම අච්ඡරියා අබ්බුතා ධම්මො යෙ දිසවා දිසවා අසුරා මහාසමුදෙඤ්ඤ අභිරමනති.

4. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ අධම්ම අච්ඡරියා අබ්බුතා ධම්මො යෙ දිසවා දිසවා භික්ඛු ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ අභිරමනති. කතමෙ අධම්ම?

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපඤ්ඤාතො න ආයතකෙතෙව පපාතො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ අනුපුබ්බසිකා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපද න ආයතකෙතෙව අඤ්ඤාපට්ඨවෙධො. යච්චි භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ අනුපුබ්බසිකා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපද න ආයතකෙතෙව අඤ්ඤාපට්ඨවෙධො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ පඨමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිසවා දිසවා භික්ඛු ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ අභිරමනති.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙඤ්ඤ ධීතධම්මො වෙලං නාතිවක්ඛනී, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං නං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමනති. යච්චි භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං නං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමනති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම්. ධම්මච්චනයෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙද්‍ය න මනෙන කුණපෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුදෙද්‍ය මනං කුණපං තං විප්පඤ්ඤව කීරං වාහෙති, ඵලං වා උසසාදෙති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුසසීලො පාපධමෙමා අසුචි සඤ්ඤාසරසමාවාරො පටිච්ඡන්තකමමනොනා අසසමණො සමණපටිඤ්ඤා අබ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ්මචාරීපටිඤ්ඤා අනොනාපුති අවසසුතො කසම්බුජාතො, න තෙන සඤ්ඤා සංවසති විප්පඤ්ඤව තං සන්තිපතිතා උකම්පති. කිඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසඤ්ඤා නිසිනොනා. අඵ ඛො යො ආරකාව සඤ්ඤා, සඤ්ඤා ව තෙන. යමි භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුසසීලො පාපධමෙමා -පෙ- න තෙන සඤ්ඤා සංවසති විප්පඤ්ඤව තං සන්තිපතිතා උකම්පති, කිඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣෙ භික්ඛුසඤ්ඤා නිසිනොනා, අඵ ඛො යො ආරකාව සඤ්ඤා, සඤ්ඤා ව තෙන. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ තතියො අච්ඡරියො අබ්‍හුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා කාවී මහානදියො, සෙය්‍යථීදං ගඛ්ඤා යමුනා අච්චවතී සරභු මභී, තා මහාසමුද්දං පක්ඛා ජහන්ති පුරිමාති නාමගොක්ඛාති මහාසමුදෙද්දෙව සඤ්ඤා ගච්ඡන්ති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙසසා සුද්දං, තෙ තථාගතපච්චෙදිනෙ ධම්මවිනයෙ අගාරසො අනගාරියං පබ්බජිතා ජහන්ති පුරිමාති නාමගොක්ඛාති, සමණා සකාපුත්තියානෙව සඤ්ඤා ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණ්ණං ඛන්තියා -පෙ- සමණා සකාපුත්තියානෙව සඤ්ඤා ගච්ඡන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ වතුසො අච්ඡරියො අබ්‍හුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපෙත්තති, යා ව අනාලිකා ධාරා පපත්තති, න තෙන මහාසමුද්දසා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති, න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති. යමි භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙසාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායන්ති න තෙන නිබ්බානධාතුයා උනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ පඤ්ඤාමො අච්ඡරියො අබ්‍හුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙද්‍ය එකරසො ලොණරසො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ ඡට්ඨා අච්ඡරියො අබ්‍හුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුදෙද්‍ය බහුරතනො අනෙකරතනො, තත්ථිමාති රතනාති, සෙය්‍යථීදං මුක්ඛා මණි වෙච්ඡරියො සඤ්ඤා සීලා පචාළං රජනං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ථිමාති රතනාති, සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො සම්මප්පධානා වන්තාරො ඉඤ්ඤාපද පඤ්ඤානිසානි පඤ්ඤා බලාති සත්ත ඛොජ්ඣාඛනා අරියො අට්ඨඛිනො මනො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරතනො අනෙකරතනො තත්ථිමාති රතනාති සෙය්‍යථීදං වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ සත්තමො අච්ඡරියො අබ්‍හුතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා: තිමි තිමිඛගලො තිමිරපිඛගලො අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා. සන්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභවා දව්ඨොජනසතිකාපි අත්තභවා තියොජනසතිකාපි අත්තභවා වතුයොජනසතිකාපි අත්තභවා පඤ්ඤොජනසතිකාපි අත්තභවා. එවමෙව ධො භික්ඛවෙ අයං ධම්මචිනයො මහතං භූතානං ආවාසො තත්‍රිමෙ භූතා: සොනාපනෙතා සොනාපනඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා සකදගාමී සකදගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා, අනාගාමී අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා අරහා අරහඤ්ඤාඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා. යමපි භික්ඛවෙ අයං ධම්මචිනයො මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා: සොනාපනෙතා -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මචිනයෙ අට්ඨමො අච්ඡරියො අබ්බුතො ධම්මො යං දිසා දිසා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ධො භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධම්මචිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබ්බුතා ධම්මො යෙ දිසා දිසා භික්ඛු ඉමසමිං ධම්මචිනයෙ අභිරමන්ති.

අට්ඨ ධො භගවා එතමඤ්ඤා වීදිසා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

‘සුජනගමතිවසසති විවටං නාතිවසසති
තසමා ජන්තං විවරෙඵ එවං තං නාතිවසසති’ති.

5. අට්ඨ ධො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: න දනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසඵං කරිසසාමි පාතිමොක්ඛං උද්දිසිසසාමි. තුමෙහ’ව දනි භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසඵං කරෙය්‍යාඵ පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාඵ. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තථාගතො අපරිසුද්ධාය පරිසාය උපොසඵං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍ය. න ච භික්ඛවෙ සාපක්ඤ්ඤා පාතිමොක්ඛං සොනබ්බං. යො සුඤ්ඤාය ආපක්ඤ්ඤා දුක්ඛවසස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ යො සාපක්ඤ්ඤා පාතිමොක්ඛං සුඤ්ඤාති තසස පාතිමොක්ඛං යඵපෙතුං.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ යඵපෙතබ්බං තද්දුපොසඵෙඵ වාතුද්දෙස වා පණ්ණරසෙ වා තසමිං. පුග්ගලෙ සමුච්චිභූතෙ සඛ්ඤ්ඤාමරෙඤ්ඤා උද්දරිතබ්බං: සුඤ්ඤා ච මෙ භනොත සඤ්ඤා. ඉක්ඛන්තොමො පුග්ගලො සාපක්ඤ්ඤා තසස පාතිමොක්ඛං යඵපෙමි. තසමිං සමුච්චිභූතෙ න පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති. යපිතං හොති පාතිමොක්ඛන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු 'නාමෙහ කොච්ඡා ජානාතී'ති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්තී, ථෙරා භික්ඛු පරච්ඡන්තව්දුනො භික්ඛුනං ආරොචෙනතී: "ඉක්ඛන්තාමො ච ඉක්ඛන්තාමො ච ආවුසො ජබ්බෙසියා භික්ඛු නාමෙහ කොච්ඡා ජානාතීති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්තී"ති. අඤ්ඤාසුං ඛො ජබ්බෙසියා භික්ඛු 'ථෙරා කීර භික්ඛු පරච්ඡන්තව්දුනො අමෙහ භික්ඛුනං ආරොචෙනතී ඉක්ඛන්තාමො ච ඉක්ඛන්තාමො ච ආවුසො ජබ්බෙසියා භික්ඛු නාමෙහ කොච්ඡා ජානාතීති සාපක්ඛකාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්තී'ති. තෙ 'පුරමොක්ඛං පෙසලා භික්ඛු පාතිමොක්ඛං ධපෙනතී'ති පටිගච්චෙව සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්චුසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධපෙනතී.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිට්ඨා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුඤ්ඤවචකා පික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනතී වීයනතී විපාවෙනතී: 'කථං භි නාම ජබ්බෙසියා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්චුසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධපෙක්ඛන්තී'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං:

'සච්චං කීර භික්ඛවෙ ජබ්බෙසියා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්චුසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධපෙනතී'ති. 'සච්චං හගවා'. -පෙ-

වීගරභිඤ්ඤා ධමමං කථං කඤ්ඤා භික්ඛු ආමනෙහසි: "න භික්ඛවෙ සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඛකානං අවජ්චුසමී. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං ධපෙනතී. යො ධපෙයා, ආපක්ඛ දුක්ඛට්ඨස්ස".

6. එකං භික්ඛවෙ අධමෙකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං එකං ධමෙකං.

දෙව අධමෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි දෙව ධමෙකානී.

තීණි අධමෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි තීණි ධමෙකානී.

චතොරී අධමෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි චතොරී ධමෙකානී.

පඤ්ඤා අධමෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි පඤ්ඤා ධමෙකානී.

කතමානි නව අධමේකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං ධර්මෙති අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය. අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං ධර්මෙති අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං ධර්මෙති අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය අචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය. ඉමානි නව ධර්මෙකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

කතමානි දස අධමේකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි: න පාරාජිකො තසසං පරිසායං නිසිනොනා හොති, න පාරාජිකකරා විපකතා හොති, න සිකඛං පච්චකඛාතකො තසසං පරිසායං නිසිනොනා හොති, න සිකඛං පච්චකඛාතකරා විපකතා හොති, ධර්මෙකං සාමඤ්ඤං උපෙති, න ධර්මෙකං සාමඤ්ඤං පච්චාදියති, න ධර්මෙකාය සාමඤ්ඤා පච්චාදනකරා විපකතා හොති, න සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨි සුතපරිසඤ්ඤානො හොති, න අචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤානො හොති, න දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤානො හොති ඉමානි දස අධමේකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි. කතමානි දස ධර්මෙකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි? පාරාජිකො තසසං පරිසායං නිසිනොනා හොති, පාරාජිකකරා විපකතා හොති, සිකඛං පච්චකඛාතකො තසසං පරිසායං නිසිනොනා හොති; සිකඛං පච්චකඛාතකරා විපකතා හොති, ධර්මෙකං සාමඤ්ඤං න උපෙති, ධර්මෙකං සාමඤ්ඤං පච්චාදියති, ධර්මෙකාය සාමඤ්ඤා පච්චාදනකරා විපකතා හොති, සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුත පරිසඤ්ඤානො හොති, අචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤානො හොති, දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසඤ්ඤානො හොති. ඉමානි දස ධර්මෙකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානි.

8. කරං පාරාජිකො තසසං පරිසායං නිසිනොනා හොති: ඉධ භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහෙහි යෙහි නිමිතෙහෙහි පාරාජිකසස ධර්මසස අර්ඝ්ඤාපක්ඛි හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහෙහි තෙහි නිමිතෙහෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පසන්ති පාරාජිකං ධර්මං අර්ඝ්ඤාපඤ්ඤානං. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පසන්ති පාරාජිකං ධර්මං අර්ඝ්ඤාපඤ්ඤානං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුසස ආරොචෙති 'ඉත්ථනාමො ආච්ඡොසො භික්ඛු පාරාජිකං ධර්මං අර්ඝ්ඤා-පනොනා'ති.

නභෙවි මො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣා-
පජ්ජන්තං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තොමො
ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙත්තං'ති. අපි ච සො'ව
භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අභං ආවුසො පාරාජිකං ධම්මං
අජ්ඣාපනෙත්තං'ති.

ආකඛ්ඛිමානො භික්ඛෙව භික්ඛු මනන දිට්ඨන මනන සුමනන
තාය පරිසඛ්ඛාය තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණණ්ණරසෙ වා
තසම්. පුග්ගලෙ සමුච්චිභුතෙ සඛ්ඛමජෙක්ඛි උද්භරෙය්‍ය:

“සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙත්තා. ඉස්සන්තොමො පුග්ගලො
පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙත්තං තස්ස පාතිමොක්ඛං ධපෙථි. න
තසම්. සමුච්චිභුතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දීසිතඛ්ඛන්ති”. ධම්මකං
පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං ධපිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසන්තං
අන්තරායානං අඤ්ඤිතරෙන: රාජන්තරායෙන වා වොරන්තරායෙන වා
අග්ගන්තරායෙන වා උදකන්තරායෙන වා මනුස්සන්තරායෙන වා
අමනුස්සන්තරායෙන වා වාළන්තරායෙන වා සිරිංසපන්තරායෙන¹
වා ජීවිතන්තරායෙන වා ඉග්ගචරිසන්තරායෙන වා, ආකඛ්ඛිමානො
භික්ඛෙව, භික්ඛු තසම්. වා ආවාසෙ අඤ්ඤසම්. වා ආවාසෙ තසම්.
පුග්ගලෙ සමුච්චිභුතෙ සඛ්ඛමජෙක්ඛි උද්භරෙය්‍ය:

“සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙත්තා. ඉස්සන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස පාරාජිකකථා
විපකතා. තං වජ්ඣං අච්චිච්ඡන්තං. යදි සඛ්ඛස්ස පනතකලං
සඛෙත්තා තං වජ්ඣං විනිච්ඡන්තෙය්‍යාති”.

ථවඤ්ඤිතං ලභෙථ ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ
තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණණ්ණරසෙ වා තසම්. පුග්ගලෙ
සමුච්චිභුතෙ සඛ්ඛමජෙක්ඛි උද්භරිතඛ්ඛං:

“සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙත්තා. ඉස්සන්තොමස්ස පුග්ගලස්ස
පාරාජිකකථා විපකතා. තං වජ්ඣං අච්චිච්ඡන්තං. තස්ස පාතිමොක්ඛං
ධපෙථි. න තසම්. සමුච්චිභුතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දීසිතඛ්ඛන්ති”:

ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

1. සරිසපන්තරායෙන - මඡකං.

9. කරං සිකඛං පච්චකඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසිංහො
 හොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙභි ආකාරෙභි යෙභි ලිඛෙහති
 යෙභි නිමිත්තෙහි සිකඛං පච්චකඛාතා භොති, තෙහි ආකාරෙහි
 තෙහි ලිඛෙහති තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පසස්ති සිකඛං
 පච්චකඛන්තං, නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පසස්ති සිකඛං
 පච්චකඛන්තං, අපි ච අද්දෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්ථනා
 මෙන ආචුසො භික්ඛුතා සිකඛා පච්චකඛාතා'ති, නභෙව ඛො භික්ඛු
 භික්ඛුං පසස්ති සිකඛං පච්චකඛන්තං, නාපි අද්දෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස
 ආරොචෙති 'ඉස්ථනාමෙන ආචුසො භික්ඛුතා සිකඛා පච්චකඛාතා'ති,
 අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති මයා ආචුසො සිකඛා
 පච්චකඛාතා'ති, ආකඛිමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨෙන තෙන
 සුතෙන කාය පරිසඛිකාය තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ
 වා තසම් පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඪමජේඛි උද්භරෙය්‍ය:

“සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙඤා, ඉස්ථනාමෙන පුග්ගලෙන
 සිකඛා පච්චකඛාතා තස්ස පාතිමොක්ඛං ධපෙමි. න තසම් සම්මුඛිභූතෙ
 පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛන්ති” ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං ධපිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසනං
 අනුරායානං අද්දෙඤ්ඤරෙන රාජනාරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මචරියනා
 රායෙන වා, ආකඛිමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තසම් වා ආවාසෙ
 අද්දෙඤ්ඤ වා ආවාසෙ තසම් පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඪමජේඛි
 උද්භරෙය්‍ය:

“සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙඤා. ඉස්ථනාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකඛං පච්චකඛාතකරා විපකතා, තං වස්ථුං අච්චිච්ඡන්තං. යදි සඛ්ඪස්ස
 පත්තකලලං සඛෙඤා තං වස්ථුං චිතිච්ඡන්තෙය්‍යා'ති. එවිකෙච්ඡන්තං
 ලභෙථ ඉච්චන්තං කුසලං, නො චෙ ලභෙථ තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ
 වා පණ්ණරසෙ වා තසම් පුග්ගලෙ සම්මුඛිභූතෙ සඛ්ඪමජේඛි
 උද්භරිතඛං. සුඡාතු මෙ භනෙත සඛෙඤා. ඉස්ථනාමස්ස පුග්ගලස්ස
 සිකඛං පච්චකඛාතකරා විපකතා තං වස්ථුං අච්චිච්ඡන්තං. තස්ස
 පාතිමොක්ඛං ධපෙමි. න තසම් සම්මුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දි-
 තඛන්ති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

10. කරං ධම්මකං සාමඤ්ඤං න උපෙති: ඉධ පන භික්ඛවෙ
 භික්ඛුනො යෙභි ආකාරෙභි යෙභි ලිඛෙහති යෙභි නිමිත්තෙහි
 ධම්මකාය සාමඤ්ඤා අනුපගමනං භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි
 ලිඛෙහති තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පසස්ති ධම්මකං සාමඤ්ඤං
 න උපෙත්තං. නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පසස්ති ධම්මකං
 සාමඤ්ඤං න උපෙත්තං. අපි ච අද්දෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති
 ඉස්ථනාමො ආචුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමඤ්ඤං න උපෙතිති.

නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පඤ්ඤාති ධම්මකං සාමණිං න උපෙන්නං, නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉක්කන්තාමො ආච්චසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං න උපෙති'ති. අපි ච සො'ව භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අභං ආච්චසො ධම්මකං සාමණිං න උපෙමී'ති. ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤාය තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍යා:

“සුඤ්ඤා මෙ භතො ඤාණං. ඉක්කන්තාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං න උපෙති. තස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මකං. න තස්මිං සමුච්චිතො පාතිමොක්ඛං උද්දීසිතඛ්ඤිතං”: ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

කථං ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි ධම්මකාය සාමණියා පච්චාදනං භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පඤ්ඤාති ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියන්තං. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පඤ්ඤාති ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියන්තං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති: ඉක්කන්තාමො ආච්චසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පඤ්ඤාති ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියන්තං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉක්කන්තාමො ආච්චසො භික්ඛු ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති. අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අභං ආච්චසො ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියමී”ති. ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන නාය පරිසඤ්ඤාය තද්දුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍යා: සුඤ්ඤා මෙ භතො ඤාණං ඉක්කන්තාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමණිං පච්චාදියති, තස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මකං. න තස්මිං සමුච්චිතො පාතිමොක්ඛං උද්දීසිතඛ්ඤිතං. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛෙ ධම්මකෙ පරිසා වුච්චාති දසන්තං අනන්තරායානං අඤ්ඤාතරන් රාජන්තරායෙන වා -ඵප- බ්‍රහ්මචරියන්තරායෙන වා. ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තස්මිං වා ආචාසෙ අඤ්ඤාසමිං වා ආචාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍යා:

“සුඤ්ඤා මෙ භතො ඤාණං ඉක්කන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමණියා පච්චාදනකරා වීඝ්නකා තං වජ්ඣි අච්චිච්ඡිතං. යදි සඛ්ඛස්ස පඤ්ඤාලො සඛ්ඛං තං වජ්ඣි. වීතිච්ඡිතොය්‍යා”ති.

එවිකේතං ලභෙථ ඉච්චිතං කුසලං. නො වෙ ලභෙථ තද්‍රුපොසභෙථ වාදුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තසීං. පුග්ගලෙ සම්මුඛී භූතෙ සඛ්‍යමජේකම් උද්ගරිතඛං: “සුඤ්ඤා මෙ භවන්ත සංඛ්‍යා ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමගේයා පච්චාදනකථා විපකතා, තං වජ්ඣ අච්චිච්ඡිතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තසමිං සම්මුඛීභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛන්ති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

11. කථං. පිලව්වතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිකෙහි පිලව්වතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතො භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිකෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පිලව්වතියා දිට්ඨ සුතපරිසමිතිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පිලව්වතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතං. අපි ච අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්තාමො ආචුසො භික්ඛු පිලව්වතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතො”ති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පිලව්වතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතං නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “ඉස්සන්තාමො ආචුසො භික්ඛු පිලව්වතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතො”ති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආචුසො පිලව්වතියා දිට්ඨසුත පරිසමිතිතොමි”ති.

ආකඛ්ඛමොනො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨත තෙන සුතෙන තාය පරිසධිතාය තද්‍රුපොසභෙථ වාදුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තසමිං. පුග්ගලෙ සම්මුඛීභූතෙ සඛ්‍යමජේකම් උද්ගරෙයා: සුඤ්ඤා මෙ භවන්ත සංඛ්‍යා. ඉස්සන්තාමො පුග්ගලො පිලව්වතියා දිට්ඨසුත පරිසමිතිතො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තසමිං සම්මුඛීභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

12. කථං. ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතො භොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිකෙහි ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතො භොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිකෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතං. අපි ච අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්තාමො ආචුසො භික්ඛු ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතොති. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතං. නාපි අදෙඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්තාමො ආචුසො භික්ඛු ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුත පරිසමිතිතොති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති. අහං ආචුසො ආචාරවිපතියා දිට්ඨසුතපරිසමිතිතොමිති.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඛකාය තද්දුපොසපෙච වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තසම් පුග්ගලෙ සමමුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍ය: සුඤ්ඤානු මෙ භනොත සඬෙකා. ඉඤ්ඤානමො පුග්ගලො ආචාරවිපතනියා දිට්ඨසුත පරිසඛනිනො. තසස් පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තසම් සමමුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දීසිතඛ්ඛනී. ධම්මෙකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

13. කථං දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙභි ආකාරෙභි යෙභි ලිඬොභි යෙභි නිමිනෙභි දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනො භොති. තෙභි ආකාරෙභි තෙභි ලිඬොභි තෙභි නිමිනෙභි භික්ඛු භික්ඛුං පසස්නි දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනං. න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පසස්නි දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති. ඉඤ්ඤානමො ආචුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනොති. නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පසස්නි දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති ඉඤ්ඤානමො ආචුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනිනොති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති: අභං ආචුසො දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුතපරිසඛනි නොමසීති.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඛකාය තද්දුපොසපෙච වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තසම් පුග්ගලෙ සමමුඛිභූතෙ සඛ්ඛමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍ය: සුඤ්ඤානු මෙ භනොත සඬෙකා ඉඤ්ඤානමො පුග්ගලො දිට්ඨිවිපතනියා දිට්ඨසුත පරිසඛනිනො: තසස් පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තසම් සමමුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දීසිතඛ්ඛනී. ධම්මෙකං පාතිමොක්ඛධම්පනං. ඉමාති දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානීති.

පඨමං භාණවාරං.

14. අථ ඛො ආයසමා උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්චා භගවනතං අභිවාදෙඤා එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසිනො ඛො ආයසමා උපාලි භගවනතං එතදවොච: අත්තාදනං ආදතුකාමෙන භනො භික්ඛුනා කතමඛයසමන්තාගතං¹ අත්තාදනං ආදතඛධනම්.

අත්තාදනං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා පඤචඬස සමන්තාගතං අත්තාදනං ආදතඛධ. අත්තාදනං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා එවං පච්චවෙකම්තඛධං: යං ඛො අභං ඉමං අත්තාදනං ආදතුකාමො කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදනං ආදතුං උදුහු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්මානො එවං ජානාති: අකාලො ඉමං අත්තාදනං ආදතුං නො කාලොති. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛධං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්මානො එවං ජානාති: කාලො ඉමං අත්තාදනං ආදතුං නො අකාලොති. තෙන උපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකම්තඛධං. යං ඛො අභං ඉමං අත්තාදනං ආදතුකාමො භුතං නු ඛො ඉදං අත්තාදනං උදුහු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්මානො එවං ජානාති: අභුතං ඉදං අත්තාදනං නො භුතනම්. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛධං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්මානො එවං ජානාති භුතං ඉදං අත්තාදනං නො අභුතනම්. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකම් තඛධං යං ඛො අභං ඉමං අත්තාදනං ආදතුකාමො අත්ඨසංභිතං නු ඛො ඉදං අත්තාදනං උදුහු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්- මානො එවං ජානාති: අත්ඨසංභිතං ඉදං අත්තාදනං නො අත්ඨ- සංභිතනම්. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛධං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්මානො එවං ජානාති: අත්ඨසංභිතං ඉදං අත්තාදනං නො අත්ඨසංභිතනම්, තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකම්තඛධං: ඉමං ඛො අභං අත්තාදනං ආදිය මානො ලභිස්සාම් සන්දිවෙධ් සමභනෙත භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පසෙඛ උදුහු නොති, සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකම්මානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො අභං අත්තාදනං ආදියමානො න ලභිස්සාම් සන්දිවෙධ් සමභනෙත භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පසෙඛති න තං උපාලි අත්තාදනං ආදතඛධං.

1. කතඬාසමන්තාගතං-මඡසං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්ච්චෙකඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො අභං අත්තාදනං ආදියමානො උභිස්සාමි සද්දිවෙඨ සමහතො භික්ඛු ධම්මතො විනයතො පකෙඛති. තෙනුපාලි භික්ඛුනා උක්ඛරිං පව්ච්චෙකඛිතඛං. ඉමං ඛො මෙ අත්තාදනං ආදියතො භවිස්සති සඛ්ඤ්ඤ තතො නිදනං භණ්ඛනං කලහො විග්ගහො විවාදෙ සඛ්ඤ්ඤෙ සඛ්ඤරාජී සඛ්ඤචට්ඨානං සඛ්ඤනානාකරණං උද්භු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චෙකඛමානො එවං ජානාති ඉමං ඛො මෙ අත්තාදනං ආදියතො භවිස්සති සඛ්ඤ්ඤ තතො නිදනං භණ්ඛනං -පෙ- සඛ්ඤනානාකරණතී. න තං උපාලි අත්තාදනං ආදනඛං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පව්ච්චෙකඛමානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො මෙ අත්තාදනං ආදියතො න භවිස්සති සඛ්ඤ්ඤ තතො නිදනං භණ්ඛනං -පෙ- සඛ්ඤනානාකරණතී. ආදනඛං තං උපාලි අත්තාදනං. එවං පඤ්චගසමනාගතං ඛො උපාලි අත්තාදනං ආදිනං පච්චාපි අවිපට්ඨසාරකරං¹ භවිස්සතිති.

15. වොදකෙන භනෙත භික්ඛුනා පරං වොදෙතූකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣකං පච්චෙකඛිතා පරො වොදෙතඛෙඛාති.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතූකාමෙන පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣකං පව්ච්චෙකඛිතා පරො වොදෙතඛෙඛා. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතූකාමෙන එවං පව්ච්චෙකඛිතඛං: පරිසුඤ්ඤාසමාචාරො නු ඛොච්චි පරිසුඤ්ඤානච්චි කායසමාචාරෙන සමනකාගතො අච්චිදෙදන අපතම්මංසෙන². සංචිජ්ඣති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්භු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුඤ්ඤා කායසමාචාරො හොති පරිසුඤ්ඤා කායසමාචාරෙන සමනකාගතො අච්චිදෙදන අපතම්මංසෙන. තස්ස භවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛ්ඤ තාව ආයසමා කායිකං සිඤ්ඤති. ඉතිස්ස භවන්ති වක්ඛාරො.

සුන ව පරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතූ කාමෙන එවං පව්ච්චෙකඛිතඛං: පරිසුඤ්ඤාවච්චිසමාචාරො නු ඛොච්චි පරිසුඤ්ඤානච්චි වච්චිසමාචාරෙන සමනකාගතො අච්චිදෙදන අපතම්මංසෙන. සංචිජ්ඣති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්භු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු පරිසුඤ්ඤාවච්චිසමාචාරො හොති පරිසුඤ්ඤා වච්චිසමාචාරෙන සමනකාගතො අච්චිදෙදන අපතම්මංසෙන තස්ස භවන්ති වක්ඛාරො: ඉඛ්ඤ තාව ආයසමා වාචසිකං සිඤ්ඤති. ඉතිස්ස භවන්ති වක්ඛාරො.

1. අවිපට්ඨසාරකං - පෙසං.
2. අපතම්මංසකෙන - පෙසං.

සුතචපරං උපාලි, වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඵලං පච්චවෙකඛිතබ්බං: මෙතං නු ඛො මෙ විතං පච්චුපච්චිතං සමුභමචාරිසු අනාසාති¹, සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ ඵසො ධම්මො උදහු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො මෙතං විතං පච්චුපච්චිතං භොති සමුභමචාරිසු අනාසාති, තස්ස භවන්ති වතොරො: ඉඛ්ඪ තාව ආයසමා සමුභමචාරිසු මෙතං විතං උපච්චාපෙභීති.² ඉතිස්ස භවන්ති වතොරො.

සුතචපරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඵලං පච්චවෙකඛිතබ්බං: බහුසුතො නු ඛොච්චි සුතධරො සුතසනච්චියො. යෙ තෙ ධම්මො ආදිකල්යාණං මජ්ඣේකල්යාණං පරියොසානකල්යාණං සාත්ථං සච්චාඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං මුභමචරියං අභිවදන්ති, තථාරූපා මෙ ධම්මො බහුසුතා භොන්ති ධතා³ වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකඛිතා දිට්ඨියා සුපච්චිද්ධා. සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ ඵසො ධම්මො උදහු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු බහුසුතො භොති සුතධරො සුතසනච්චියො. යෙ තෙ ධම්මො ආදිකල්යාණං මජ්ඣේකල්යාණං පරියොසානකල්යාණං සාත්ථං සච්චාඤ්ජනං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං මුභමචරියං අභිවදන්ති. තථාරූපාස්ස ධම්මො න බහුසුතා භොන්ති ධතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකඛිතා දිට්ඨියා සුපච්චිද්ධා. තස්ස භවන්ති වතොරො ඉඛ්ඪ තාව ආයසමා ආගමං පරියාපුණ්ණාති: ඉතිස්ස භවන්ති වතොරො.

සුතචපරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඵලං පච්චවෙකඛිතබ්බං: උභයාති ඛො මෙ පාතිමොක්ඛාති විජ්ජාරෙන සොගතාති භොන්ති සුචිභතොති සුපච්චකන්ති සුචිතිච්ඡිතාති සුතසො අනුච්චාඤ්ජනසො, සංචිජ්ජති නු ඛො මෙ ඵසො ධම්මො උදහු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො උභයාති පාතිමොක්ඛාති විජ්ජාරෙන සොගතාති භොන්ති සුචිභතොති සුපච්චකන්ති සුචිතිච්ඡිතාති සුතසො අනුච්චාඤ්ජනසො- ඉදං පනා වුසො කත්ථ වුතං භගවතාති ඉති පුච්චො න සමපායති. තස්ස භවන්ති වතොරො ඉඛ්ඪ තාව ආයසමා විනයං පරියාපුණ්ණාති. ඉතිස්ස භවන්ති වතොරො.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධම්මෙ අජ්ඣාතං පච්චවෙකඛිතො පරො වොදෙතබ්බොති.

1. අනාසාතං - මජ්ඣ.
 2. උපච්චාපෙභීති - පිච්ච, මජ්ඣ.
 3. ධතා - මජ්ඣ.

16. වොදකෙන හනොන හිකඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධමම අජ්ඣාතං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙනධොති?

වොදකෙන උපාලි හිකඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ච ධමම අජ්ඣාතං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙනධො: කාලෙන වකඛාමි නො අකාලෙන: භුතෙන වකඛාමි නො අභුතෙන සණ්ඨෙන වකඛාමි නො ඵරුසෙන. අත්ඨසංභිතෙන වකඛාමි නො අනත්ඨ සංභිතෙන. මෙඤ්චිඤො වකඛාමි නො දෙසනරොති. වොදකෙනුපාලි හිකඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ච ධමම අජ්ඣාතං උපට්ඨාපෙඤා පරො වොදෙනධොති.

17. අධම්මවොදකඤ්ඤා හනොන හිකඛුනො කතිභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතධොති?

අධම්මවොදකඤ්ඤා උපාලි හිකඛුනො පඤ්චභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතධො: අකාලෙන ආයඤ්ඤා වොදෙයි නො කාලෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරො, අභුතෙනායඤ්ඤා වොදෙයි නො භුතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරො, ඵරුසෙනායඤ්ඤා වොදෙයි නො සණ්ඨෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරො, අනත්ඨසංභිතෙනායඤ්ඤා වොදෙයි නො අත්ඨසංභිතෙන අලං තෙ විපට්ඨසාරො, දෙසනරො ආයඤ්ඤා වොදෙයි නො මෙඤ්චිඤො. අලං තෙ විපට්ඨසාරොති. අධම්මවොදකඤ්ඤා උපාලි හිකඛුනො ඉමෙහි පඤ්චභාකාරෙහි විපට්ඨසාරො උපදභාතධො: තං කීඤ්ඤා හෙතු? යරා න අදෙඤ්ඤාපි හිකඛු අභුතෙන වොදෙනධං මඤ්ඤායාති.

18. අධම්මවුද්දිකකඤ්ඤා පන හනොන හිකඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතධොති?

අධම්මවුද්දිකකඤ්ඤා උපාලි හිකඛුනො පඤ්චභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතධො, අකාලෙනායඤ්ඤා වුද්දිතො නො කාලෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරො,¹ අභුතෙනායඤ්ඤා වුද්දිතො නො භුතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරො. ඵරුසෙනායඤ්ඤා වුද්දිතො නො සණ්ඨෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරො.² අනත්ඨසංභිතෙනායඤ්ඤා වුද්දිතො නො අත්ඨසංභිතෙන, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරො.³ දෙසනරොතොයඤ්ඤා වුද්දිතො නො මෙඤ්චිඤො, අලං තෙ අවිපට්ඨසාරොති. අධම්මවුද්දිකකඤ්ඤා උපාලි හිකඛුනො ඉමෙහි පඤ්චභාකාරෙහි අවිපට්ඨසාරො උපදභාතධොති.

1. අධම්මවුද්දිකකඤ්ඤා - මඤ්ඤා.
2. විපට්ඨසාරො - මඤ්ඤා.
3. අලං තෙ අවිපට්ඨසාරො - මඤ්ඤා. උාන.

19. ධම්මවොදකස්ස භනෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායසමා වොදෙසි නො අකාලෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායසමා වොදෙසි නො අභූතෙන. අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. සමානෙනායසමා වොදෙසි නො ඵරුසෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. අසංසංඛිතෙනායසමා වොදෙසි නො අනසංසංඛිතෙන, අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරාය. මෙතච්ඤානායසමා වොදෙසි නො දෙසනතරො. අලං තෙ අවිප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො. තං කිස්ස භෙතු? යථා අදෙඤ්ඤපි භික්ඛු භූතෙන වොදෙතබ්බො මදෙඤ්ඤයාති.

20. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ පන භනෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවුද්ධකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායසමා වුද්ධො නො අකාලෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායසමා වුද්ධො නො අභූතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය, සමානෙනායසමා වුද්ධො නො ඵරුසෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. අසංසංඛිතෙනායසමා වුද්ධො නො අනසංසංඛිතෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරාය. මෙතච්ඤානායසමා වුද්ධො නො දෙසනතරෙන, අලං තෙ විප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවුද්ධකස්ස¹ උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති.

21. වොදකෙන භනෙන භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන කතිධම්මෙ අජ්ඣන්තං මනසිකරිතො පරො වොදෙතබ්බොති?

වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං මනසිකරිතො පරො වොදෙතබ්බො: කාරුඤ්ඤානා භිතෙසිතා අනුකම්පතා² ආපත්තිවුට්ඨානතා විනයපුරෙස්ඛාරතාති. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනො පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං මනසිකරිතො පරො වොදෙතබ්බොති.

1. ධම්මවුද්ධකස්ස - මජ්ඣං.
2. අනුකම්පිතා - මජ්ඣං.

වුද්දිතකෙන' පන භනෙත භික්ඛුනා කතීසු ධම්මෙසු පතිට්ඨා කඛ්ඤ්ඤනී?

වුද්දිතකෙනුපාළි භික්ඛුනා දව්සු ධම්මෙසු පතිට්ඨාතඛ්ඤ්ඤ: සචෙච ව අකුපෙභ වානී.

දුතිය භාණවාරං.

පානිමොක්ඛධම්පන කඛ්ඤ්ඤකං නාවමං.

ඉමමහි ඛෙඤ්ඤකෙ වස්සු කීංස,

කස්සුද්දනං:

1. උපොසථො යාවතීකං පාපභික්ඛු න නික්ඛමී මොග්ගලොනෙන නිවජ්ජදෙධා අවජරියං ජිනසාසනෙන
2. නිනෙතානුපුඤ්ඤසික්ඛා ව ධීතධම්මා නානික්ඛම' කුණුපුක්ඛපතී සඛෙතා සවනනියො ජභනනී ව.
3. සවනනී පරිනිබ්බනනී එකරස වීම්ඛනනී ව ඛු ධම්මචිතයොපි භුතධම්මරියපුග්ගලා.
4. සම්මද්දං උපමං කඤ්ඤා වාචෙසී සාසනෙන ඉණං උපොසථෙ පානිමොක්ඛං න අමෙහ කොච් ජානානී.
5. පටිගචෙච උජ්ඣන්තනී එකො දො කීණි චක්ඛාරී පඤ්ඤ ජ සක්ඛ ව අට්ඨ නව ව දසමානී ව.
6. සීල ආචාර දිට්ඨි ව ආර්ථි ව චතුභාගිකො' පාරාජිකං ව සඛ්ඤාදී පාවික්ඛ පාවිදෙසනී.
7. දුක්ඛං පඤ්ඤාගෙසු සීලාචාර විපක්ඛි ව අකතාය කතාය ව ජ භාගෙසු යථාවිධි.
8. පාරාජිකඤ්ඤ සඛ්ඤාදී චුල්ල පාවික්ඛියෙන ව පාවිදෙසනීයකෙච දුක්ඛං ව දුක්ඛාසිතං.
9. සීලාචාරවිපක්ඛි ව දිට්ඨි ආර්ථි විපක්ඛි යා ව අට්ඨා කතාකතෙ තෙනෙනා සීලාචාර දිට්ඨියා
10. අකතාය කතාය පි කතාකතාය මෙච ව එචං නවවිධා වුක්ඛා යථාභූතෙන ඤායතො.⁴
11. පාරාජිකො විපක්ඛතො පව්ච්ඤ්ඤාතො තථෙච ව උපෙති පව්ච්ඤ්ඤනී පව්ච්ඤ්ඤ දනකථා ව යා.

1. වුද්දිතෙන - මජ්ඣං.
 2. නානික්ඛමී - මජ්ඣං.
 3. චතුභාගිකො - ඤා.
 4. ජානතා - ඤා.

- 12. පිලාවාර විපක්ඛි ව යථා දිට්ඨිවිපක්ඛියා
දිට්ඨසුතපරිසෙඛිති දසධා තං විජානථ.¹
- 13. භික්ඛු විපක්ඛති භික්ඛුං අශෙඤ්ඤා වාචො වාචෙයනං²
සුඥො ව තස්ස අක්ඛොති පාතිමොක්ඛං ධම්පති සො.
- 14. වුට්ඨාති අනතරායෙන රාජවොරගුදකා ව,
මනුස්ස අමනුස්සා ව වාළ සිරිංසප්ඵව්වුභමං³
- 15. දසකමඤ්ඤතරෙන තස්මිං අඤ්ඤතරෙසු වා
ධම්මිකාධම්මිකා වෙව යථා මග්ගෙන ජානථ.⁴
- 16. කාලභුතඤ්ඤාතිතං ලභිස්සාමි භවිස්සති
කායවාචසිකා මෙඤ්ඤා බාහුසචචං උභයානි.
- 17. කාලභුතෙන සඤ්ඤාන අනතමෙතෙන වොදෙය
විසථිසාරධම්මෙන තථා වාචා විනොදෙය.
- 18. ධම්මවොද වුදිතස්ස විනොදෙති විසථිසාරො
කරුණා භික්ඛානුකම්පි වුට්ඨානපුරෙස්ඛිරතා.
- 19. වොදකස්ස පටිපත්ති සම්බුඥාන පකාසිතා
සචෙව වෙව අකුපො ව වුදිතස්ස ව ධම්මතාති.

- 1. විජානං - මජ්ඣ.
- 2. වාචිතං - මජ්ඣ.
- 3. සරිසප්ඵව්වුභමං - මජ්ඣ.
- 4. ජානං - මජ්ඣ.

10. හික්වූ නීතික බැඳීම

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ හගවා සකෙකසු විහරති කපිල-
වත්තීයමී. නිග්‍රොධාරාමෙ. අපං ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන
හගවා තෙනුපසබ්බමී උපසබ්බමීචා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එක-
මන්තං අධිසී. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී
හගවන්තං එතදවොච: “සාධු හනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො
තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරීයං පබ්බජ්ජන්ති.”

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චී මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරීයං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චී මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තං එතදවොච:
“සාධු හනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ
අගාරස්මා අනගාරීයං පබ්බජ්ජන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චී මාතුගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ
ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරීයං පබ්බජ්ජා”ති.

අපං ඛො මහාපජාපතී ගොතමී “න හගවා අනුජානාති මාතු-
ගාමස්ස තථාගතපථවෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරීයං
පබ්බජ්ජන්ති” දුක්ඛි දුමමනා අසසුච්චි රුද්ධානා හගවන්තං අභිවා-
දෙඤා පදකඛිණං කඤා පක්ඛාමී. අපං ඛො හගවා කපිලවත්තීයමී-
යථාභිරන්තං විහරිඤා යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්ඛාමී.
අනුසුඛෙධන වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි, තනු සුදා-
හගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුට්ටාගාරසාලායං.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී කෙසෙ ඡෙදපෙඤා කාසායානී වජ්ඣානී අවජාදෙතවා සඛෙහුලාහි සාකියානීහි සඤ්ඤා යෙන වෙසාලි තෙන පසකාමී. අනුපුට්ඨෙන යෙන වෙසාලි මහාවනං කුට්ඨාගාරසාලා තෙනුපසඛකමී. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජොකිඡෙණ්ණෙන ගතෙතන දුක්ඛි දුමමනා අසුඤ්ඤා රුදමානා ඛහිඤාර කොට්ඨකෙ අට්ඨාසි අද්දසා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ මහාපජාපතී ගොතමී. සුනෙහි පාදෙහි රජොකිඡෙණ්ණෙන ගතෙතන දුක්ඛි දුමමනං අසුඤ්ඤා රුදමානං ඛහිඤාරකොට්ඨකෙ ඤීතං, දීඤ්ඤා මහාපජාපතී ගොතමී. එතදවොච: “කීඤ්ඤා නච. ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිඡෙණ්ණෙන ගතෙතන දුක්ඛි දුමමනා අසුඤ්ඤා රුදමානා ඛහිඤාර කොට්ඨකෙ ඤීතා”ති. “තථා හි පන භනෙත ආනන්ද න භගවා අනුජානානී මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.”

2. තෙන හි නච. ගොතමී මුහුත්තං ඉධෙව නාව හොති, යාවාහං භගවන්තං යාවාමී මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්ම චිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීතවා භගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීතොභා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: එසා භනෙත මහාපජාපතී ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිඡෙණ්ණෙන ගතෙතන දුක්ඛි දුමමනා අසුඤ්ඤා රුදමානා ඛහිඤාරකොට්ඨකෙ ඤීතා “න භගවා අනුජානානී මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”, සාධු භනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද මා තෙ රුචී මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමපි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද මා තෙ රුචී මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමපි ඛො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: සාධු භනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ආනන්ද මා තෙ රුචී මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ “න හගවා අනුජානාති මාතු ගාමසුස තථාගතසථවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජං යනනුනාහං අඤ්ඤානපි පරියායෙන හගවන්තං යාවෙය්‍යං මාතුගාමසුස තථාගතසථවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “හඤ්ඤා නු ඛො හන්තො මාතුගාමො තථාගතසථවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජිතො සොනාපක්ඛ්ඵලං වා සකදගාමීඵලං වා අනාගාමීඵලං වා අරහත්තං වා සච්ඡිකාතුන්ති”?

“හඤ්ඤා ආනන්ද මාතුගාමො තථාගතසථවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජිතො සොනාපක්ඛ්ඵලමපි සකදගාමී ඵලමපි අනාගාමී ඵලමපි අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුන්ති”.

“සචෙ හන්තො හඤ්ඤා මාතුගාමො -පෙ- අරහත්තමපි සච්ඡිකාතුං ඛුභුපකාරා හන්තො මහාපජාපතී ගොතමී හගවන්තො මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා තීරසුස දුඛිකා හගවන්තං ජනෙක්ඛියා කාලකතාය ඵඤ්ඤං පායෙසි. සාධු හන්තො ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතසථවේදිතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”.

3. “සචෙ ආනන්ද මහාපජාපතී ගොතමී අඛං ගරුධම්මෙ පටිගණනාති සාවසුසා හොතු උපසම්පදා.

වසුසසතුපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදනුපසම්පන්නසු භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීචිකමමං කාතඛං. අයමපි ධම්මො සකක්ඛවා ගරුකඤ්ඤා මානෙතවා සුපෙතවා යාවජීවං අනතිකක්ඛන්තියො.

න භික්ඛුනියා අභික්ඛුතෙ ආවාසෙ වසුසං වසිතඛං, අයමපි ධම්මො-පෙ-යාවජීවං අනතිකක්ඛන්තියො.

අනච්චධමාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසඛිතො දෙච ධම්මො පච්චාසිං-සිතඛං: උපොසථපුච්ඡකඤ්ඤා ඔවාදුපසඤ්ඤාමනඤ්ඤා. අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතිකක්ඛන්තියො.

වසුසං වුඤ්ඤාය භික්ඛුනියා උහන්තො සඤ්ඤා තිභි යානෙහි පචාරෙතඛං: දිට්ඨෙත වා සුතෙත වා පරිසඛිකාය වා. අයමපි ධම්මො -පෙ-යාව ජීවං අනතිකක්ඛන්තියො.

ගරුධම්මං අජ්ඣාපන්නාය භික්ඛුනියා උහන්තො සඤ්ඤා පකඛ-මානන්තං චරිතඛං, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතිකක්ඛන්තියො.

දෙච වසුසාති ඡසු ධම්මෙසු සිකඛිතසිකඛාය සිකඛමානාය උහන්තො සඤ්ඤා උපසම්පදා පරිඤ්ඤා, අයමපි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං අනතිකක්ඛන්තියො.

න හික්ඛුනීයා තෙනවි පරියායෙන හික්ඛු අකෙකාසිතඛෙධා පරිභාසිතඛෙධා, අයමපි ධම්මො - පෙ-ආනතිකමනීයො.

අජ්ජතග්ගෙ ඔව්චො හික්ඛුනීනං හික්ඛුසු වචනපථො, අනො වචො හික්ඛුනං හික්ඛුනීසු වචනපථො, අයමපි ධම්මො සකකතවා ගරුකතවා මානෙතවා පුජෙතවා යාවජීවං ආනතිකමනීයො.

සචෙ ආනාදු මහාපජාපති ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණකාති සා'වසසා හොති උපසම්පදා'ති.

අට් ඛො ආයසමා ආනාදු හගවතො සතන්තෙ අට්ඨ ගරු ධම්මෙ උග්ගහෙතවා යෙන මහාපජාපති ගොතමී තෙත්ථපසඛකමී. උපසඛකමීතවා මහාපජාපති ගොතමී ඵතදවොච: "සචෙ ඛො තං ගොතමී අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණකාති සා'ව තෙ හවීසසති උපසම්පදා.

වසසතූපසමපනාය හික්ඛුනීයා තදුපසමපනාසස හික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤාලිකමමං සාමීචිකමමං කාතඛං -පෙ-අජ්ජතග්ගෙ ඔව්චො හික්ඛුනීනං හික්ඛුසු වචනපථො., අනොවචො හික්ඛුනං හික්ඛුනීසු වචනපථො අයමපි ධම්මො සකකතවා ගරුකතවා මානෙතවා පුජෙතවා යාවජීවං ආනතිකමනීයො'.

සචෙ ඛො තං ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණකාති සා'ව තෙ හවීසසති උපසම්පදා'ති.

"සෙයාරාපි හනෙත ආනාදු ඉතී වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො පිසං නභාතො උපපලමාලං වා වසඤ්ක මාලං වා අනිච්ඡිකකමාලං වා ලභිතවා උභොහි හතෙහි පටිග්ගහෙතවා උත්තමඛෙඛ ධිරසමී පතිට්ඨාපෙයා, ඵවමෙව ඛො අහං හනෙත ආනාදු ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණකාමී යාවජීවං ආනතිකමනීයො'ති.

4. අට් ඛො ආයසමා ආනාදු යෙන හගවා තෙත්ථපසඛකමී. උපසඛකමීතවා හගවනං අභිවාදෙතවා ඵකමනං නිසීදි. ඵකමනං නිසීගතො ඛො ආයසමා ආනාදු හගවනං ඵතදවොච: පටිග්ගහිතා හනෙත මහාපජාපතියා ගොතමීයා අට්ඨ ගරුධම්මො උපසමපනා හගවතො මාතුච්ඡා'ති.

“සචෙ ආනන්ද නාලභිසසා මාතුගාමො තථාගතපථවේදීතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පඛඛණං, වීරඤ්චිකං ආනන්ද බ්‍රහ්මචරියං අභවිසසා වසසසහසසං සඤ්චමො තිට්ඨෙය්‍ය. යතො ච ඛො ආනන්ද මාතුගාමො තථාගතපථවේදීතෙ ධම්මචිනයෙ අගාරසමා අනගාරියං පඛඛණො න'දනී ආනන්ද බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්චිකං භවිසසති. පඤ්චව'දනී ආනන්ද වසසසතානී සඤ්චමො ධස්සති.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද යානී කානීචී කුලානී බ්‍රහ්මඤ්චිකානී¹ අප- පුරිසකානී තානී සුපඨංසියානී භොතනී වොරෙහි කුමභජෙත කෙහි, එවමෙව ඛො ආනන්ද යසමී ධම්මචිනයෙ ලභතී මාතුගාමො අගාරසමා අනගාරියං පඛඛණං, න නං බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්චිකං භොතී.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද සමපනො සාලිකෙකිනො සෙතඤ්චිකා නාම රොගජාතී නිපතනී, එවං නං සාලිකෙකිනං න වීරඤ්චිකං භොතී. එවමෙව ඛො ආනන්ද යසමී ධම්මචිනයෙ ලභතී මාතුගාමො අගාරසමා අන- ගාරියං පඛඛණං, න නං බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්චිකං භොතී. සෙය්‍යථාපි ආනන්ද සමපනො උච්ඡුකෙකිනො මඤ්ඤචිකා නාම රොගජාතී නිපතනී එවං නං උච්ඡුකෙකිනං න වීරඤ්චිකං භොතී, එවමෙව ඛො ආනන්ද යසමී ධම්මචිනයෙ ලභතී මාතුගාමො අගාරසමා අනගාරියං පඛඛණං න නං බ්‍රහ්මචරියං වීරඤ්චිකං භොතී.

සෙය්‍යථාපි ආනන්ද පුරිසො මහතො තළාකසස පටිගච්චොව² ආළිං බජෙධියා, යාවදෙව උදකසස අනනිසකමනාය, එවමෙව ඛො ආනන්ද මයා පටිගච්චො භික්ෂුනීනං අට්ඨ ගරුධමමා³ පඤ්ඤන්තා යාවචීවං අනනිසකමනීයා''නී.

භික්ෂුනීනං අට්ඨ ගරුධමමා.

5. අට්ඨ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන හගවා තෙනුප- සඤ්චමී. උපසඤ්චමීනා හගවනතං අභිවාදෙතා එකමනතං අට්ඨාසී. එකමනතං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවනතං එතදචොච: “කථාහමභනො ඉමාසු සාකියානීසු පටිපජ්ජාමී''නී.

අට්ඨ ඛො හගවා මහාපජාපතී ගොතමී. ධම්මියා කථාය සන්ද- ජෙසසී සමාදපෙසී සමුඤ්ඤාපෙසී සමපහංසෙසී. අට්ඨ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී හගවතා ධම්මියා කථාය සන්දසසීතා සමාදපිතා සමුඤ්ඤාපිතා සමපහංසිතා හගවනතං අභිවාදෙතා පදකඛිණං කරවා පසාමී. අට්ඨ ඛො හගවා එතසමී නිදනො එතසමී පකරණෙ ධම්මී. කථං කතා භික්ෂු ආමනොසී: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ෂුහි භික්ෂුනීයො උපසමාදෙතුනතී''.

1. බ්‍රහ්මඤ්චිකානී - මඡස.
2. පටිකච්චො - මඡස.
3. අට්ඨගරුධමමො - න. මඡස.

6. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො මහාපජාපතීං ගොතමීං එතද වොච්චිං. “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමහා¹ උපසම්පන්නා. එවං භි හග වතා පඤ්ඤකතං: “භික්ඛුභි භික්ඛුනියො උපසම්පොදෙනධ්ධා”ති.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙනු සඛකමී. උපසඛකමීත්ථා ආයසමන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච: “ඉමා මං හන්තෙ ආනන්ද භික්ඛුනියො එවමාහංසු “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමහා¹ උපසම්පන්නා එවං භි හගවතා පඤ්ඤකතං භික්ඛුභි භික්ඛුනියො උපසම්පොදෙනධ්ධා”ති.

7. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන හගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීත්ථා හගවන්තං අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං නිසීදී, එකමන්තං නිසිනෙතා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “මහා පජාපතී හන්තෙ ගොතමී එවමාහ ‘ඉමා මං හන්තෙ ආනන්ද භික්ඛුනියො එවමාහංසු: අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමහා¹ උපසම්පන්නා, එවං භි හගවතා පඤ්ඤකතං භික්ඛුභි භික්ඛුනියො උපසම්පොදෙ තධ්ධා”ති.

“යදග්ගෙන ආනන්ද මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධම්මො පටිග්ගභිතා තදෙව සා උපසම්පන්නා”ති.

8. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීත්ථා ආයසමන්තං ආනන්දං අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච. “එකාහං හන්තෙ හගවන්තං වරං යාවාමි. සාධු හන්තෙ හගවා අනුජානෙය්‍ය භික්ඛුනකඤ්ඤා භික්ඛුනී තකඤ්ඤා යථාට්ඨධ්ධං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤ ලිකමමං සාමීචි කමම”නති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන හගවා තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීත්ථා හගවන්තං අභිවාදෙත්ථා එකමන්තං නිසීදී. එකමන්තං නිසිනෙතා ඛො ආයසමා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “මහා පජාපතී හන්තෙ ගොතමී එවමාහ ‘එකාහං හන්තෙ ආනන්ද හගවන්තං වරං යාවාමි. සාධු හන්තෙ හගවා අනුජානෙය්‍ය භික්ඛුනකඤ්ඤා භික්ඛුනීතකඤ්ඤා යථාට්ඨධ්ධං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ඤ ලිකමමං සාමීචිකමම’නති’.

1. මයං වහො - මරහං.

“අට්ඨානමෙතං ආනන්ද අනවකාසො යං තථාගතො අනුජානෙය්‍ය මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීචීකමමං. ඉමෙ භී නාම ආනන්ද අඤ්ජනීජ්ඣියා දුරකඛාතධම්මො මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීචීකමමං න කරිස්සන්ති. කිමඛෙ පන තථාගතො අනුජානීස්සති මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීචීකමමන්ති. අථ ඛො භගවා එතස්මීං නිදනෙ එතස්මීං පකරණෙ ධම්මිං. කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතයි: “න භික්ඛවෙ මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමමං සාමීචීකමමං කාතඛං. යො කරෙය්‍ය අපත්ති දුක්ඛට්ඨො”ති:

9. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඛතමී. උපසඛතමීන්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “යානි තානි භනෙත භික්ඛුනීන්තං සික්ඛාපදනී භික්ඛුභි සාධාරණානි -කථං මයං භනෙත තෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ඛුනීන්තං සික්ඛාපදනී භික්ඛුභි සාධාරණානි යථා භික්ඛු සික්ඛන්ති තථා තෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛථා”ති.

“යානි පන තානි භනෙත භික්ඛුනීන්තං සික්ඛාපදනී භික්ඛුභි අසාධාරණානි, කථං මයං භනෙත එතෙසු සික්ඛාපදෙසු පටිපජ්ජමා”ති.

“යානි තානි ගොතමී භික්ඛුනීන්තං සික්ඛාපදනී භික්ඛුභි අසාධාරණානි යථා පඤ්ඤානෙසු සික්ඛාපදෙසු සික්ඛථාති.”

10. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඛතමී. උපසඛතමීන්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “සාධු මෙ භනෙත භගවා සධ්ධිකෙතන ධම්මං. දෙසෙතු යාභං ධම්මං. සුන්වා එකා වුපකට්ඨා අපමන්තා ආතාපිනී පභීතන්තා විහරෙය්‍යන්ති”

1. යමිභං භවෙතො ධම්මං - සීඝ්‍ර.

“යෙ ව ඛො¹ කචං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යායි ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තනනී නො වීරාගාය, සංයොගාය සංවත්තනනී නො විසංයොගාය, ආවයාය සංවත්තනනී නො අපවයාය, මභිච්ඡතාය සංවත්තනනී නො අප්පිච්ඡතාය, අසනතුට්ඨියා සංවත්තනනී නො, සනතුට්ඨියා සඛ්ඛණ්ණිකාය සංවත්තනනී නො පච්චෙකාය කොසජජාය සංවත්තනනී නො විරියාරමභාය, දුභරතාය² සංවත්තනනී නො සුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යායි නෙසො ධම්මො නෙසො, විනායො නෙතං සඤ්චුසාසනනනී.

“යෙ ව ඛො තචං ගොතමී ධම්මෙ ජානෙය්‍යායි ඉමෙ ධම්මා වීරාගාය සංවත්තනනී නො සරාගාය, විසංයොගාය සංවත්තනනී නො සංයොගාය අපවයාය සංවත්තනනී නො ආවයාය, අප්පිච්ඡතාය සංවත්තනනී නො මභිච්ඡතාය, සනතුට්ඨියා සංවත්තනනී නො අසනතුට්ඨියා, පච්චෙකාය සංවත්තනනී නො සඛ්ඛණ්ණිකාය, විරියාරමභාය සංවත්තනනී නො කොසජජාය, සුභරතාය සංවත්තනනී නො දුභරතාය, එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යායි එසො ධම්මො එසො විනායො එතං සඤ්චුසාසනනනී.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං පාතිමොකඛං න උද්දීසියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං පාතිමොකඛං උද්දීසිතුනනී.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොයි: තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං පාතිමොකඛං උද්දීසිතඛිතනනී, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං:

“අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං පාතිමොකඛං උද්දීසිතුනනී.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනුපස්සයං උපසඛක මීඤ්ඤා භික්ඛුනීනං පාතිමොකඛං උද්දීසනනී. මනුස්සා උජ්ඣායනනී බියනනී විපාචෙනනී: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉදනී ඉමෙ ඉමාහි සඤ්ඤං අභිරමීසසතනී” තී.

1. යෙ ඛො. - ඩී. ඉ.
2. දුභරතාය - මජ්ඣ.

අපෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුසසානං උජ්ඣායනානං
වීයනානං විපාවෙනානං අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං
ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුභි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං
උද්දිසිතඛං. යො උද්දිසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ,
භික්ඛුනීභි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනති.”

භික්ඛුනියො න ජානනති එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛනති.
හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ඛුභි
භික්ඛුනීනං ආචික්ඛිතුං. එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාපාති.”ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ආපතං න පටි
කරොනති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා
ආපතති න පටිකාතඛං. යා න පටිකරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

භික්ඛුනියො න ජානනති: එවං ආපතති පටිකාතඛංති. හගවතො
එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ඛුභි භික්ඛුනීනං
ආචික්ඛිතුං. එවං ආපතති. පටිකරෙය්‍යාපාති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසී: කෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං
ආපතති පටිග්ගභෙතඛංති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.
“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, භික්ඛුභි භික්ඛුනීනං ආපතති. පටිග්ගභෙතු’නති.”

13. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො රථිකායපි¹
ච්චුභෙ’පි සිඛ්ඛාටකෙපි භික්ඛුං පසසිඤ්ඤා පසං භූචීයං නිකඛිඤ්ඤා
එකංසං උත්තරාසඛං කරිඤ්ඤා උක්ඛුචිකං නිසිද්දිඤ්ඤා අඤ්ඤා පග්ග
භෙඤ්ඤා ආපතති. මනුසසා උජ්ඣායනති වීයනති
විපාවෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං.
රත්තං විමානෙඤ්ඤා ඉද්දති ඛමාපෙතති’ති. හගවතො එතමස්සං
ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුභි භික්ඛුනීනං ආපතති පටිග්ග
භෙතඛං. යො පටිග්ගභෙතය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි
භික්ඛවෙ භික්ඛුනීභි භික්ඛුනීනං ආපතති. පටිග්ගභෙතුනති.”

භික්ඛුනියො න ජානනති: එවං ආපතති පටිග්ගභෙතඛංති.
හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුභි
භික්ඛුනීනං ආචික්ඛිතුං. එවං ආපතති. පටිග්ගභෙතය්‍යාපාති.”

1. රථිකාපි - මඡයා

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං කමමං න කරියති. එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කමමං කාතුන්ති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසී. “තෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං කමමං කාතඛන්ති? භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කමමං කාතුන්ති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන කතකමමා භික්ඛුනීයො රටීකායපි¹ වුට්ඨහෙපි සිංසාටකෙපි භික්ඛුං පසසීඤා පනං භුමීයං නික්ඛිපිඤා එකංසං උත්තරාසඛං කරිඤා උක්ඛවිකං නිසීදිඤා අඤ්ඤාපිං පග්ග හෙඤා ඛමාපෙතති එවං නුන කාතඛන්ති මඤ්ඤමානා. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායතති වීයතති විපාවෙන්ති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රක්ඛං විමානෙඤා ඉද්දති ඛිමාපෙතති’ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං කමමං කාතඛං. යො කරෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කමමං කාතුන්ති.”

භික්ඛුනීයො න ජානන්ති: ‘එවං කමමං කාතඛන්ති’. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං ආචික්ඛිතුං ‘එවං කමමං කරෙයායාපා’ති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො සඛ්ඛමජේඤා භණ්ඩනජාතා කලභජාතා විවාදපනනා අඤ්ඤමඤ්ඤං මුඛසත්තිභි විතුදන්ති² විහරන්ති. න සකෙසානති තං අධිකරණං වූපසමෙතුං භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතුන්ති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිච්ඡයමානො දිස්සන්ති භික්ඛුනීයො කමමප්පන්නායො’පි ආපත්තිගාමීනියොපි. භික්ඛුනීයො එවමාහංසු: “සාධු භනෙත අයාච භික්ඛුනීනං කමමං කරොන්තු අයාච භික්ඛුනීනං ආපත්තිං පටිගණන්තු. එවං හි භගවතා පඤ්ඤන්තං. “භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතඛන්ති.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං.

1. රටීකායපි. - මරස.
2. විතුදන්තා - පිඉ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කමං ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියායාදෙතුං, භික්ඛුනීනි භික්ඛුනීනං කමං කාතුං. භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං ආපඤඤා ආරොපෙඤා භික්ඛුනීනං නියායාදෙතුං, භික්ඛුනීනි භික්ඛුනීනං ආපඤඤා පටිගග්ගෙතුනති”.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන උපපලවණ්ණොය භික්ඛුනියා අනෙතවාසිනී භික්ඛුනී සත්ත වසසානී භගවනතං අනුබ්භවා හොති වීනසං පරියාපුණ්ණතී. තස්සා මුට්ඨස්සතිනියා ගභිතො ගභිතො මුස්සති. අසෙසාසි ඛො සා භික්ඛුනී භගවා කීර සාවඤ්ඤා ගතතු කාමො’ති. අථ තස්සා භික්ඛුනියා එතදභොසි: අහං ඛො සත්ත වසසානී භගවනතං අනුබ්භවං වීනසං පරියාපුණ්ණතී. තස්සා මෙ මුට්ඨස්සතිනියා ගභිතො ගභිතො මුස්සති. දුක්ඛං ඛො පන මාතුගාමෙන යාවඤ්ඤා සතථාරං අනුබ්භවං. කථන්තා ඛො මයා පටිපඤ්ඤා තඛ්ඛනති?. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමතථං ආරොවෙසී. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමතථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං වීනසං වාවෙතුනති.”

පයම භාණවාරං.

19. අඵ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන සාවඤ්ඤී තෙන වාරිකං පඤ්ඤාමි. අනුපුඤ්ඤෙන වාරිකං වරමානො යෙන සාවඤ්ඤී තදවසරී. තත්ථ සුදං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරන්ති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුතියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතනි ‘අපෙචනාම අමෙහසු සාරජෙජයස්සුතනි.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා භික්ඛුතියො කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤිතබ්බා. යො ඔසිඤ්ඤෙවයා ආපත්ති දුක්ඛචස්ස. අනුජානාමි. භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතනි.”

අඵ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි: ‘කිනන්තූ ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතනි.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සුං. “අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝොන කාතබ්බොති.”

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු කායං විචරිතො භික්ඛුතීනං දසෙසනති, උභරුං විචරිතො භික්ඛුතීනං දසෙසනති, අඛණ්ඩානං විචරිතො භික්ඛුතීනං දසෙසනති, භික්ඛුතියො ඔභාසනති, භික්ඛුතීහි සද්ධිං සමපයොජෙතනති ‘අපෙචනාම අමෙහසු සාරජෙජයස්සුතනි.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සුං.

“න භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කායො විචරිතො භික්ඛුතීනං දසෙසතබ්බො. න උභරුං විචරිතො භික්ඛුතීනං දසෙසතබ්බො. න අඛණ්ඩානං විචරිතො භික්ඛුතීනං දසෙසතබ්බො. න භික්ඛුතියො ඔභාසෙතබ්බො. න භික්ඛුතීහි සද්ධිං සමපයොජෙතබ්බො. යො සමපයොජෙයා ආපත්ති දුක්ඛචස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුතනි.”

අඵ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි කිනන්තූ ඛො දණ්ඩකමමං කාතබ්බතනි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සුං. “අවන්දියො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු භික්ඛුනීසංඝොන කාතබ්බොති.”

22. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛුනීයො හික්ඛු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානති ‘අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජෙජයස්සනති.’ හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. න හික්ඛවෙ හික්ඛුනීයා හික්ඛු කද්දමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානති. යා ඔසිඤ්ඤානා ආපනති දුක්ඛකමසා. අනුජානාමි හික්ඛවෙ තසසා හික්ඛුනීයා දණ්ඩකමමං කාතුනති.”

අථ ටො හික්ඛුනං එතදභොසි ‘කීනනු ටො දණ්ඩකමමං කාතඛ්ඤානති.’ හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති.”

ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

23. තෙන ටො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛුනීයො කායං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසනති. එතං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසනති. උඡාරං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසනති. අභගජාතං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසනති. හික්ඛු ඔභාසෙතති. හික්ඛුහි සඤ්ඨං සමපයොජෙතති. “අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජෙජයස්සනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “න හික්ඛවෙ හික්ඛුනීයා කායො විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසතඛ්ඤා, න එතං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසතඛ්ඤා, න උඡාරං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසතඛ්ඤා, න අභගජාතං විචරිතවා හික්ඛුනං දසෙසතඛ්ඤා, න හික්ඛු ඔභාසිතඛ්ඤා, න හික්ඛුහි සඤ්ඨං සමපයො ජෙතඛ්ඤා. යා සමපයොජෙතා ආපනති දුක්ඛකමසා. අනුජානාමි හික්ඛවෙ තසසා හික්ඛුනීයා දණ්ඩකමමං කාතුනති.

අථ ටො හික්ඛුනං එතදභොසි ‘කීනනු ටො දණ්ඩකමමං කාතඛ්ඤානති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආචරණං කාතුනති. ආචරණෙ කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

අථ ටො හික්ඛුනං එතදභොසි ‘කප්පති නු ටො ඔවාදයපිතාය හික්ඛුනීයා සඤ්ඨං උපොසරො කාතුං න නු ටො කප්පති”ති. හග වතො එතමතථං ආරොවෙස්සං. “න හික්ඛවෙ ඔවාදයපිතාය හික්ඛුනීයා සඤ්ඨං උපොසරො කාතඛ්ඤා යාව න තං අධිකරණං වුපසනතං භොසී”ති.

24. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි ඔවාදං යපෙතවා වාරිකං පක්ඛාමී. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: කථං හි නාම අයො උද්ධි ඔවාදං යපෙතවා වාරිකං පක්ඛමීසසති?ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතවා වාරිකා පක්ඛමීතඛිං යො පක්ඛමෙයා ආපතති දුක්ඛටසසා”ති.

25. තෙන ඛො පන සමයෙන බාලා අව්‍යාඤ්ඤා ඔවාදං යපෙතති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ බාලෙන අව්‍යාඤ්ඤා ඔවාදෙ යපෙතඛෙං. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛටසසාති.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අවතථුසමී අකාරණෙ ඔවාදං යපෙතති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ අවතථුසමී. අකාරණෙ ඔවාදෙ යපෙතඛෙං. යො යපෙයා ආපතති දුක්ඛටසසා”ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං යපෙතවා විනිව්ඡයං න දෙතති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදං යපෙතවා විනිව්ඡයො න දතඛෙං. යො න දදෙයා ආපතති දුක්ඛටසසා”ති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො ඔවාදං න ගව්ඡනති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං: “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා ඔවාදෙ න ගතඛෙං. යා න ගව්ඡයා යථාධම්මො කාරෙතඛිං”ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛෙං භික්ඛුනීසඛෙං ඔවාදං ගව්ඡති. මනුසසා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං, ඉදති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරමීසසනති”ති. හගවතො එතමතථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ සඛෙං භික්ඛුනීසඛෙං ඔවාදෙ ගතඛෙං. ගව්ඡයා වෙ ආපතති දුක්ඛටසසා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ වතුහි පඤ්චහි භික්ඛුනීහි ඔවාදං ගතතුනති.

30. තෙන ටො පන සමයෙන වතඤ්ඤා පඤ්ඤා භික්ෂුනියො ඔවාදං ගව්ඡන්ති. මනුෂ්ඤා තථෙව උජ්ඣායනති ඨියනති විපා වෙනති 'ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමා ඉමෙහි සද්ධිං අභිරම්ඤ්ඤන්ති'. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙව චතුභි පඤ්ඤාභි භික්ෂුනීභි ඔවාදෙ ගන්තංඛො. ගවෙජ්ජය්‍යං වෙ ආපතති දුක්ඛංසස. අනුජානාමි භික්ඛවෙව දෙව තිසෙසා භික්ෂුනියො ඔවාදං ගන්තුං එකං භික්ෂුං උපසඛකමිත්වා එකංසං උතතරාසඛිං කරිත්වා පාදෙ වන්දිත්වා උක්ඛවිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිමපඟ්ගෙත්වා එවමසස වචනීයො භික්ෂුනීසඤ්ඤො අයා, භික්ෂුසඛිඤ්ඤො පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසඛකමනාදො යාවති. ලහතු කිර අයා, භික්ෂුනී සඤ්ඤො ඔවාදුපසඛකමනන්ති.

තෙන භික්ෂුනා පාතිමොක්ඛදොසකො භික්ෂු උපසඛකමිත්වා එවමසස වචනීයො: 'භික්ෂුනී සඤ්ඤො භනෙන භික්ෂුසඛිඤ්ඤො පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසඛකමනාදො යාවති. ලහතු කිර භනෙන භික්ෂුනී සඤ්ඤො ඔවාදුපසඛකමනන්ති.' පාතිමොක්ඛදොසකෙන වත්තංඛො. "අත්ථි කොචි භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො"ති. සථෙ භොති කොචි භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛදොසකෙන වත්තංඛො: "ඉස්සන්තොමො භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො. තං භික්ෂුනීසඤ්ඤො උපසඛකමතු"ති. සථෙ න භොති කොචි භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛදොසකෙන වත්තංඛො; කො ආයසමො උඤ්ඤහති භික්ෂුනියො ඔවදිතුන්ති?

සථෙ කොචි උඤ්ඤහති භික්ෂුනියො ඔවදිතුං, සො ච භොති අට්ඨහඤ්ඤෙහි සමන්තාගතො සම්මන්තිත්වා වත්තංඛො: "ඉස්සන්තොමො භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො. තං භික්ෂුනීසඤ්ඤො උපසඛකමතු"ති. සථෙ න කොචි උඤ්ඤහති භික්ෂුනියො ඔවදිතුං පාතිමොක්ඛදොසකෙන වත්තංඛො: නත්ථි කොචි භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො. පාසාදිකෙන භික්ෂුනී සඤ්ඤො සම්පාදෙතු"ති.

31. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ෂු ඔවාදං න ගණ්ඤන්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. 'න භික්ඛවෙව ඔවාදෙ න ගභෙතංඛො යො න ගඤ්ඤායා ආපතති දුක්ඛංසස'ති.

තෙන ටො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ෂු ඛාලො භොති තං භික්ෂුනියො උපසඛකමිත්වා එතදචොචුං: ඔවාදං අයා ගණ්ඤා'ති.

“අහං හි භගීනී, බාලො, කථාහං ඔවාදං ගණනාමී”ති. ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං ‘භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා’ති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

32. තෙන ඤා පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමීඤා එතදචොචුං. “ඔවාදං අයා ගණනාමී”ති. “අහං හි භගීනී ගිලානො, කථාහං ඔවාදං ගණනාමී”ති. “ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං: ධපෙඤා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

33. තෙන ඤා පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගමීකො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමීඤා එතදචොචුං: “ඔවාදං අයා ගණනාමී”ති. “අහං හි භගීනී, ගමීකො, කථාහං ඔවාදං ගණනාමී”ති “ගණනාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං: ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමීකං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

34. තෙන ඤා පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අරඤ්ඤ විහරති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමීඤා එතදචොචුං. “ඔවාදං අයා, ගණනාමී”ති. “අහං හි භගීනී, අරඤ්ඤ විහරාමී කථාහං ඔවාදං ගණනාමී”ති. “ගණනාහයා ඔවාදං එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං: ධපෙඤා බාලං ධපෙඤා ගිලානං ධපෙඤා ගමීකං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතඤ්ඤා”ති.

භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ අරඤ්ඤකෙන භික්ඛුනා ඔවාදං ගහෙතුං සංකෙතඤ්ඤා කාතුං අනු පටිභට්ඨාමී”ති.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙණා න ආරොචෙනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න ආරොචෙකඛේනා. යො න ආරොචෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඔවාදං ගහෙණා න පච්චාහරන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න පච්චාහරිතඛේනා. යො න පච්චාහරෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො සංකෙතං න ගච්ඡන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සංකෙතං න ගන්තඛිං. යා න ගච්ඡෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො දීසානි කාය-බන්ධනානි ධාරෙන්නි. තෙහෙව ඵාසුකෙ නමෙන්නි. මනුසො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙන්නි: ‘සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගිනියො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා දීසං කායබන්ධනං ධාරෙතඛිං. යා ධාරෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො. අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා එකපරියාකතං කායබන්ධනං. න ච තෙන ඵාසුකා නමෙතඛිං. යා නමෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨො”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො විලීචෙන පට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙන්නි, චම්චපට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙන්නි, දුස්සපට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙන්නි, දුස්සචෙණියා ඵාසුකෙ නමෙන්නි, දුස්සචට්ටියා ඵාසුකෙ නමෙන්නි, චොළපට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙන්නි, චොළචෙණියා ඵාසුකෙ නමෙන්නි, චොළචට්ටියා ඵාසුකෙ නමෙන්නි, සුත්තචෙණියා ඵාසුකෙ නමෙන්නි, සුත්තචට්ටියා ඵාසුකෙ නමෙන්නි. මනුසො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙන්නි: ‘සෙයාථාපි ගිහී කාමභොගිනියො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා විලීචෙන පට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතඛිං, න චම්චපට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතඛිං, න දුස්සපට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතඛිං, න දුස්සචෙණියා ඵාසුකා නමෙතඛිං, න දුස්සචට්ටියා ඵාසුකා නමෙතඛිං, න චොළපට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතඛිං, න චොළචෙණියා ඵාසුකා නමෙතඛිං, න චොළචට්ටියා ඵාසුකා නමෙතඛිං, න සුත්තචෙණියා ඵාසුකා නමෙතඛිං, න සුත්තචට්ටියා ඵාසුකා නමෙතඛිං. යා නමෙයා ආපතති දුක්ඛට්ඨොති.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අට්ඨිලෙන ජසනං සංසාපෙනති, ගොභනුකෙන ජසනං කොට්ඨාපෙනති, හඤ්ඤා කොට්ඨාපෙනති, හඤ්ඤාච්ඡං කොට්ඨාපෙනති පාදං කොට්ඨාපෙනති. පාදකොච්ඡං කොට්ඨාපෙනති, උරුං කොට්ඨාපෙනති. මුඛං කොට්ඨාපෙනති, දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියො'ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අට්ඨිලෙන ජසනං සංසාපෙනතිං -පෙ- න දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනතිං. යා කොට්ඨාපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකමස්සා"ති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසීයා භික්ඛුනියො මුඛං ආලිමේපනති, මුඛං උමමඤ්ඤනති, මුඛං වුණේණනති, මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤනති, අඛරාගං කරොනති, මුඛරාගං කරොනති, අඛරාගමුඛරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා මුඛං ආලිමිතතිං, න මුඛං උමමඤ්ඤනතිං, න මුඛං වුණේණනතිං, න මනොසිලිකාය මුඛං උඤ්ඤනතිං, න අඛරාගො කාතනෙතො, න මුඛරාගො කාතනෙතො, න අඛරාගමුඛරාගො කාතනෙතො, යා කරෙය්‍ය¹ ආපනති දුක්ඛකමස්සා"ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසීයා භික්ඛුනියො අවඛං කරොනති, විසෙසකං කරොනති, ඔලොකනකෙන ඔලොකනති, සාලොකෙ නිට්ඨනති, නව්චං² කාරාපෙනති, වෙසිං උට්ඨාපෙනති, පානාගාරං යපෙනති, සුනං යපෙනති. ආපණං පසාරෙතති. වඩ්ඨීං පයොචෙතති, වාණිජ්ජං පයොචෙතති, දසං උපට්ඨාපෙනති, දසීං උපට්ඨාපෙනති. කම්මකාරං උපට්ඨාපෙනති කම්මකාරීං උපට්ඨාපෙනති, තීරවජානගතං උපට්ඨාපෙනති, හරීතකපකකිකං පකිණනති, නමතකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති වීයනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහීකාමභොගීනියොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අවඛං කාතනෙතො. -පෙ- න නමතකං ධාරෙතනතිං. යා ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකමස්සා"ති.

1. කාරෙය්‍ය - මජ්ඣ.
2. සතව්චං - මජ්ඣ.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා හීකවුනීයො සබ්බනීලකානී වීචරානී ධාරෙනනී, සබ්බජීතකානී වීචරානී ධාරෙනනී, සබ්බලොභීතකානී වීචරානී ධාරෙනනී, සබ්බමඤ්ඤප්පීකානී වීචරානී ධාරෙනනී, සබ්බකණ්ණානී වීචරානී ධාරෙනනී, සබ්බමහාරඛරණානී වීචරානී ධාරෙනනී, සබ්බමහානාමරණානී වීචරානී ධාරෙනනී, අච්ඡින්නදසානී වීචරානී ධාරෙනනී, දීඝදසානී වීචරානී ධාරෙනනී, පුළුදසානී වීචරානී ධාරෙනනී, එණදසානී වීචරානී ධාරෙනනී, කඤ්චුකං ධාරෙනනී, තිරිටකං ධාරෙනනී. මනුස්සා උජ්ඣායනනී, වීයනනී, විපාවෙනනී: 'සෙය්‍යථාපි ගීහී කාමභොගිනීයො'නි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. "න හිකඛවෙ හිකවුනීයා සබ්බනීලකානී වීචරානී ධාරෙතබ්බානී -පෙ- න තිරිටකං ධාරෙතබ්බං. යා ධාරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්කට්ඨසා"ති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා හීකවුනී කාලං කරොනතී එවමාහ: 'මමචචයෙන මයහං පරිකාරො සඛ්‍යසස්ස භොතු'නි. තස් හීකවු ව හිකවුනීයො ව විචදනති 'අමහාකං භොති, අමහාකං භොතී'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. 'හිකවුනී වෙ හිකඛවෙ කාලං කරොනතී එවං වදෙය්‍යා 'මමචචයෙන මයහං පරිකාරො සඛ්‍යසස්ස භොතු'ති. අනීසසරො තස් හිකවුසඬෙසා හිකවුනී සඬ්‍යසෙසවෙතං. සිකඛමානා වෙ හිකඛවෙ -පෙ- සාමණෙරී වෙ හිකඛවෙ කාලං කරොනතී එවං වදෙය්‍යා: 'මමචචයෙන මයහං පරිකාරොසඬ්‍යසස්ස භොතු'ති. අනීසසරො තස් හිකවු සඬෙසා හිකවුනීසඬ්‍යසෙසවෙතං. හිකවු වෙ හිකඛවෙ කාලං කරොනෙතා එවං වදෙය්‍යා: 'මමචචයෙන මයහං පරිකාරො සඬ්‍යසස්ස භොතු'ති. අනීසසරො තස් හිකවුනීසඬෙසා හිකවුසඬ්‍යසෙසවෙතං. සාමණෙරො වෙ හිකඛවෙ -පෙ- උපාසකො වෙ හිකඛවෙ -පෙ- උපාසිකා වෙ හිකඛවෙ -පෙ- අඤ්ඤ වෙ හිකඛවෙ කොචි කාලං කරොනෙතා එවං වදෙය්‍යා: 'මමචචයෙන මයහං පරිකාරො සඬ්‍යසස්ස භොතු'ති. අනීසසරො තස් හිකවුනීසඬෙසා හිකවුසඬ්‍යසෙසවෙතනනී'.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා පුරාණමලලී හිකවුනීසු පබ්බජිතා භොති. යා රථීකාය දුබ්බලකං හිකවුං පඤ්ඤා අංසකුටෙන පහාරං දක්වා පච්චෙට්ඨි.¹ හිකවු උජ්ඣායනනී, වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං හි නාම හිකවුනී හිකවුස්ස පහාරං දස්සති'නි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. "න හිකඛවෙ හිකවුනීයා හිකවුස්ස පහාරො දතබ්බො. යා දදෙය්‍යා ආපත්ති දුක්කට්ඨසා. අනුජානාමී හිකඛවෙ හිකවුනීයා හිකවුං පඤ්ඤා දුරතොච ඔක්කමිත්වා මග්ගං දඤුනති."

1. පාඨෙපි - මජ්ඣ.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉඤ්ඤි පච්චුඤ්ඤාපතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී භොති. සා ගඛතං පාතෙඤා කුලුපිකං භික්ඛුනී. එතදවොච: 'හඤ්ඤො ඉමං ගඛතං පතෙන නීහරා'ති. අථ ඛො සා භික්ඛුනී නං ගඛතං පතෙන පකඛිපිඤා සඛකාට්ඨො පටිච්ඡාදෙඤා අගමාසී. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන පිණ්ඩවාරිකෙන භික්ඛුනා සමාදනං කතං භොති 'යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදඤා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ඤාසාමී'ති.

අථ ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනීං පසස්ඤා එතදවොච: 'හඤ්ඤ හගිනී භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. දුතියමපි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනීං එතදවොච: 'හඤ්ඤ හගිනී භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. තතියමපි ඛො සො භික්ඛු නං භික්ඛුනීං එතදවොච: 'හඤ්ඤ හගිනී භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති 'අලං අය්‍යා'ති. 'මයා ඛො හගිනී සමාදනං කතං යමහං පයමං භික්ඛං ලභිස්සාමී න නං අදඤා භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා පරිභුඤ්ඤාසාමීති. හඤ්ඤ හගිනී භික්ඛං පතිගඤ්ඤා'ති.

අථ ඛො සා භික්ඛුනී තෙන භික්ඛුනා නිප්පිලියමානා නීහරිඤා පතනං දසෙස්සඤ්ඤා: 'පස්ස අය්‍යා - පතෙන ගඛතං. මා ච කස්සචී ආරොචෙයි'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු උජ්ඣායනී, වීයනී, විපාවෙනි: 'කථං භී නාම භික්ඛුනී පතෙන ගඛතං නීහරිස්සනී'ති. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනා එතමඤ්ඤා ආරොචෙයි. යෙ තෙ භික්ඛු අඤ්ඤා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්ඛවට්ඨා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනනී වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං භී නාම භික්ඛුනී පතෙන ගඛතං නීහරිස්සනී'ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙස්සු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පතෙන ගඛතො නීහරිතඤ්ඤා. යා නීහරෙය්‍ය ආපඤ්ඤා දුක්ඛං සං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්ඤා නීහරිඤා පතනං දසෙස්සතුනති".

47. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛුං පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතනමුලං දසෙස්සනති. භික්ඛු උජ්ඣායනනී, වීයනනී, විපාවෙනනී: 'කථං භී නාම ජබ්බගගියා භික්ඛුනියො භික්ඛුං පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතනමුලං දසෙස්සස්සනති'ති. අථ ඛො භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙස්සු. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්ඤා පරිවතෙඤා පතනමුලං දසෙස්සතඛං. යා දසෙස්සස්ස ආපඤ්ඤා දුක්ඛං සං. අනුජානාමී භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පසස්ඤා උක්ඛුඤ්ඤා පතනං දසෙස්සතු. යඤ්ඤි පතෙන ආමීසං භොති තෙන ච භික්ඛු නිමග්ගොතඤ්ඤාති".

1. පටිඤ්ඤාසාමී - මඡං.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවතීයං රටියාය පුරිස-
 වාඤ්ඤානං ජඩ්ධිතං භොති. තං භික්ඛුනියො සකකච්චං උපනිජ්ඣායිංසු.
 මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. තා භික්ඛුනියො මංකු අභෙසුං. අථ
 ඛො තා භික්ඛුනියො උපක්ඝයං ගන්තවා භික්ඛුනිනං එතමස්මං
 ආරොචෙසුං. යා තා භික්ඛුනියො අපට්ඨිතා සතකුට්ඨා ලඤ්ඤො
 කුකකුට්චකා පික්ඛාකාමා තා උජ්ඣායනති, වීයනති, විපාවෙනති:
 'කථං හි නාම භික්ඛුනියො පුරිසවාඤ්ඤානං උපනිජ්ඣායිංසුනති:
 අථ ඛො තා භික්ඛුනියො භික්ඛුනිනං එතමස්මං ආරොචෙසුං. භික්ඛු
 භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පුරිස-
 වාඤ්ඤානං උපනිජ්ඣායිතං. යා උපනිජ්ඣායෙය්‍ය ආපත්ති
 දුක්ඛචස්සාති."

49. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනිනං ආමිසං
 දෙනති. භික්ඛු භික්ඛුනිනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, වීයනති,
 විපාවෙනති: 'කථං හි නාම භදන්තා අක්ඛනො පරිභොගස්මාය
 දිනතං අඤ්ඤාසං දස්සනති. මයමපී න ජානාම දනං දකුනති'. භගවතො
 එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ අක්ඛනො පරිභොගස්මාය දිනනං
 අඤ්ඤාසං දතං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛචස්සාති".

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනිනං ආමිසං උසස්ඤානං
 භොති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
 සධ්දාසා දකුනති." ඛාලුතරං උසස්ඤානං භොති. භගවතො එතමස්මං
 ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුඤ්ඤාපිකමි දකුනති." තෙන
 ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනිනං සනතිධිකතං ආමිසං උසස්ඤානං
 භොති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ
 භික්ඛුනිනං සනතිධිං භික්ඛුනීභි භික්ඛුභි' පටිගභගාපෙඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤානති."

51. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ඛුනිනං ආමිසං
 දෙනති. භික්ඛුනියො භික්ඛුනිනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, වීයනති,
 විපාවෙනති: 'කථං හි නාම භික්ඛුනියො අක්ඛනො පරිභොගස්මාය
 දිනතං අඤ්ඤාසං දස්සනති. මයමපී න ජානාම දනං දකුනති'.
 භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අක්ඛනො
 පරිභොගස්මාය දිනනං අඤ්ඤාසං දතං. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති
 දුක්ඛචස්සාති."

1. භික්ඛුනී - මජ්ඣ. උ. 9.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන හි කවුනිනං ආමිසං උසසනනං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ සඩසසස දකුනති”. බාලුකරං උසසනනං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ පුගගලිකමපි දකුනති”. තෙන ඛො පන සමයෙන හි කවුනිනං සන්තිධිකනං ආමිසං උසසනනං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ හි කවුනිනං සන්තිධිං හි කවුහි හි කවුනිති¹ පටිගගහාපෙඤ්ඤා² පටිභුඤ්ජි-කුනති”.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන හි කවුනිනං සෙනාසනං උසසනනං හොති. හි කවුනිනං න හොති. හි කවුනියො හි කවුනං සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: ‘සාධු හනෙත අය්‍යා අමනාකං සෙනාසනං දෙනතු තාවකාලිකනති’. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ හි කවුනිනං සෙනාසනං දකු තාවකාලිකනති”.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන උතුනියො හි කවුනියො ඔනදධමඤ්ඤං ඔනදධපියං අහිනිසීදනතිපි අහිනිපජ්ජනතිපි. සෙනාසනං ලොහිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න හි කවචෙ උතුනියා හි කවුනියා ඔනදධමඤ්ඤං ඔනදධපියා අහිනිසීදිතඛං. අහිනිපජ්ජිතඛං. යා අහිනිසීදෙය්‍ය වා අහිනිපජ්ජෙය්‍ය වා ආපනති දුකකටසස. අනුජානාමි හි කවචෙ ආවසථච්චරනති”

ආවසථච්චරං⁴ ලොහිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ ආණිචොලකනති”. චොලකං නිපතනති⁵. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ සුතතකෙන බන්ධිඤ්ඤා උරුයා බන්ධිකුනති”. සුතතකං ජ්ජනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හි කවචෙ සංවෙලලියං කට්ඨුතකනති”.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන ජඤ්ඤාගිහියා හි කවුනියො සබ්බකාලං කට්ඨුතකං ධාරෙතති. මනුසසා උජ්ඣායනති, බියනති, විපාලෙතති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනියොති’. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං: “න හි කවචෙ හි කවුනියා සබ්බකාලං කට්ඨුතකං ධාරෙතඛං. යා ධාරෙය්‍ය ආපනති දුකකටසස. අනුජානාමි හි කවචෙ උතුනියා කට්ඨුතකනති”.

දුතිය හාණුචාරං.

1. හි කවුනිති - මජ්ඣ. උතං.
 2. පටිගගහාපෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.
 3. උතුනියා - මජ්ඣ. උතං.
 4. ආවසථච්චරං - මජ්ඣ.
 5. නිපතනති - මජ්ඣ.

56. තෙන ටො පන සමයෙන උපසම්පන්නායො දීඝසතති අනිම්බාපි නිම්බතමඝාපි අලොභිතාපි ධූවලොභිතාපි පඤ්ඤාසරණීපි සිඛරිණීපි ඉඤ්චිපණ්ණිකාපි වෙපුරිසිකාපි සමඝිතභාපි උභතොඛාඤ්ජනකාපි. හඟවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පාදෙත්තියා චතුච්ඡති අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුට්ඨිකං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ පුට්ඨිකඛා: “නයි අනිම්බතා, නයි නිම්බතමඝතා, නයි අලොභිතා, නයි ධූවලොභිතා, නයි ධූවචොළා, නයි පඤ්ඤාසරණී, නයි සිඛරිණී, නයි ඉඤ්චිපණ්ණිකා, නයි වෙපුරිසිකා, නයි සමඝිතභා, නයි උභතොඛාඤ්ජනකා. සතඤ්ඤා තෙ එවරුපා ආබාධා: කුච්ඨං ගණේඤා කිලාසො සොසො අපමාරො. මනුස්සාසි, ඉඤ්චිසි, භුජිසසාසි, අනාණාසි, නයි රාජහට්ඨි, අනුඤ්ඤාතාසි මාතාපිතූභි සාමිකෙනා, පරිපුණ්ණවීසතිවස්සාසි, පරිපුණ්ණං තෙ පතච්චිරං, කිං නාමාසි, කා නාමා තෙ පචතති”ති.

57. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුට්ඨිතති. උපසම්පදපෙබ්බායො¹ විජායතති මංකු භොතති න සකෙකාතති විඝ්ඤාපෙජ්ජකං. හඟවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකතො උපසම්පන්නාස භික්ඛුනීසංඝො විසුද්ධාස භික්ඛුසංඝො උපසම්පදතති”.

58. තෙන ටො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො අනනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙබ්බායො අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුට්ඨිතති. උපසම්පදපෙබ්බායො විජායතති. මංකු භොතති. න සකෙකාතති විඝ්ඤාපෙජ්ජකං හඟවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පට්ඨං අනුසාසිතා පච්ඡා අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුට්ඨිකුතති”. තජෙච්ච සඛ්ඤාමජෙකං අනුසාසතති, උපසම්පදපෙබ්බායො තජෙච්ච විජායතති. මංකු භොතති. න සකෙකාතති විඝ්ඤාපෙජ්ජකං. හඟවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමහතං අනුසාසිතා සඛ්ඤාමජෙකං අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුට්ඨිකං”.

1. අලොභිතා - සිඞ්ඞි.
 2. සිඛරිණී - මජ්ඣ.
 3. උභතොඛාඤ්ජනාපි - මජ්ඣ.
 4. උපසම්පදපෙබ්බායො - මජ්ඣ.
 5. උපසම්පාදෙත්තී - මජ්ඣ.

එවකේ පන භික්ඛවෙ අනුසාසිතබ්බා: පටමං උපජ්ඣං ගාභාපෙනබ්බා. උපජ්ඣං ගාභාපෙනා පනතථිවරං ආචික්ඛිතබ්බා: අයං තෙ පනෙතා, අයං සඛ්ඤාථී, අයං උත්තරාසඛෙතා, අයං අනාරවාසනෙතා, ඉදං සඛ්ඤාවිචිතං, අයං උදකසාවිකා. ගච්ඡ අමුමිඤ්චිකාසෙ තිවධාභීති. බාලා අව්‍යක්ඛා අනුසාසනති. දුරනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙට්ඨායෙ චීඤ්ඤාසනති මඛිකු භොනති. න සකෙසානති විසසෙජ්ජතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යක්ඛාය අනුසාසිතබ්බා. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටසස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යක්ඛාය භික්ඛුනීයා පට්ඨලාය අනුසාසිතුනති”. අසම්මතා අනුසාසනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ අසම්මතාය අනුසාසිතබ්බා. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපක්ඛි දුක්ඛටසස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සම්මතාය අනුසාසිතුං”.

එවකේ පන භික්ඛවෙ සම්මනීතබ්බා: අත්තනා වා අත්තනා සම්මනීතබ්බං. පරාය වා පරා සම්මනීතබ්බං. කථංඤ්ඤා අත්තනා වා අත්තනා සම්මනීතබ්බං? ව්‍යක්ඛාය භික්ඛුනීයා පට්ඨලාය සඛ්ඤා ඤාපෙනබ්බා: “සුඤ්ඤා මෙ අයෙත සඛ්ඤා: ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සඛ්ඤාස පනතකලං අහං ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමං අනුසාසෙය්‍යනති”. එවං අත්තනාව අත්තනා සම්මනීතබ්බං. කථංඤ්ඤා පරාය පරා සම්මනීතබ්බං? ව්‍යක්ඛාය භික්ඛුනීයා පට්ඨලාය සඛ්ඤා ඤාපෙනබ්බා: “සුඤ්ඤා මෙ අයෙත සඛ්ඤා. ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙට්ඨා. යදි සඛ්ඤාස පනතකලං ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමං අනුසාසෙය්‍යනති”. එවං පරාය වා පරා සම්මනීතබ්බං.

තාය සම්මතාය භික්ඛුනීයා උපසම්පදපෙට්ඨං උපසඛ්ඤාචීඤ්ඤා එවමස්ස වචනීයා: “සුඤ්ඤා ඉඤ්ඤාමෙ අයං තෙ සච්චකාලො භුතකාලො යං ජාතං තං සඛ්ඤාමජ්ඣෙ පුච්චෙන සනිතං අඤ්ඤිති වත්තබ්බං. අසනිතං නඤ්ඤිති වත්තබ්බං. මා ඛො චීඤ්ඤා මා ඛො මඛිකු අභොසි. එවං තං පුච්චෙසසනති; නසි අනිචිත්තා, නසි නිචිත්තමත්තා, නසි අලොභිතා, නසි ධුවලොභිතා, නසි ධුවචොළා, නසි පඤ්ඤානති, නසි සිට්ඨිඤ්ඤා, නසි ඉඤ්ඤාමා, නසි වෙදුරිඤ්ඤා, නසි සමඤ්ඤා,

1. චීඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 2. අලොභිතා - සී.
 3. සිට්ඨිඤ්ඤා - මජ්ඣං.

නාසි උභතොඛ්‍යඤ්ජනකා¹, සනඨි තෙ ඵචිරුපා ආබාධා-කුට්ඨං, ගණේඛා, කිලාසො, යොසො, අපමාපො. මනුසොසි, ඉජ්ඣිසි, භුජිසොසි, අනාණාසි, නාසි රාජහවී, අනුඤ්ඤිතාසි මාතාපිකුභි සාමිකෙන, පරිපුණ්ණේච්ඡන්ධිසොසි, පරිපුණ්ණේ තෙ පනචීවරං, කිං නාමාසි, කා නාමා තෙ පච්ඡන්ති''ති.

59. එකතො ආගච්ඡන්ති. න එකතො ආගච්ඡන්ති. අනුසාසිකාය පටමකරං ආගච්ඡා සංඛො කුපෙතට්ඨො: සුණාකු මෙ අයො සංඛො. ඉසන්තාමා² ඉසන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා. අනුසිට්ඨා සා මයා. යදි සංඛොසං පනකකලං ඉසන්තාමා ආගච්ඡන්ති. ආගච්ඡන්ති චක්ඛන්ති. එකංසං උත්තරාසංඛං කාරාපෙඤා භික්ෂුනීනා පාදෙ වජ්ජපෙඤා උත්තරිකං නිසීදපෙඤා අඤ්ඤිං පඤ්ඤාපෙඤා උපසම්පදං යාචාපෙතට්ඨො: සංඛො අයො උපසම්පදං යාචාමී. උලුමකු මං අයො සංඛො අනුකමං උපාදය. දුතියමි අයො සංඛං උපසම්පදං යාචාමී. උලුමකු මං අයො සංඛො අනුකමං උපාදය. තතියමි අයො සංඛං උපසම්පදං යාචාමී. උලුමකු මං අයො සංඛො අනුකමං උපාදයති.

ව්‍යාකාය භික්ෂුනීයා පට්ඨලාය සංඛො කුපෙතට්ඨො: සුණාකු මෙ අයො සංඛො, අයං ඉසන්තාමා ඉසන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා, යදි සංඛොසං පනකකලං අහං ඉසන්තාමං අනාරාධිතෙ ධම්මෙ පුච්ඡෙය්‍යං. සුණසි ඉසන්තාමෙ, අයං තෙ සච්චකාලො භුතකාලො. යං ජාතං තං පුච්ඡාමී. සන්තං අජ්ඣිති චක්ඛන්ති. අසන්තං නජ්ඣිති චක්ඛන්ති, නාසි අනිමිත්තා. නාසි නිමිත්තමත්තා -පෙ- කිං නාමාසි? කා නාමා තෙ පච්ඡන්තිති.

ව්‍යාකාය භික්ෂුනීයා පට්ඨලාය සංඛො කුපෙතට්ඨො: සුණාකු මෙ අයො සංඛො, අයං ඉසන්තාමා ඉසන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙධා. පරිසුඤ්ඤා අනාරාධිතෙහි ධම්මෙහි. පරිපුණ්ණේසො පනචීවරං. ඉසන්තාමා සංඛං උපසම්පදං යාචති ඉසන්තාමාය අයාය පච්ඡන්තියා. යදි සංඛොසං පනකකලං සංඛො ඉසන්තාමං උපසම්පදෙය්‍ය ඉසන්තාමාය අයාය පච්ඡන්තියා. එසා ඤාති.

1. උභතොඛ්‍යඤ්ජනා - මජ්ඣං.
2. ඉසන්තාමා - මජ්ඣං.
3. චක්ඛන්ති - මජ්ඣං.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයෙව සංඛේතං, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො. පරිසුද්ධා අන්තරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරි-
 පුණ්ණසංඝා පනච්චිරං. ඉක්කන්තාමා සංඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. සංඛේතං ඉක්කන්තාමං උපසම්පදාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. යස්සා අයාය ඛමති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. සා තුණ්ණසංඝ. යස්සා නාකම්මති ඤ භාසෙය්‍යා.

දුතියමි ඵතඤ්ඤා. වදම් -පෙ- තතියමි ඵතමඤ්ඤා. වදම්. සුඤ්ඤානං මෙ අයෙව සංඛේතං, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො. පරිසුද්ධා අන්තරාධිකෙහි ධම්මෙහි. පරිපුණ්ණසංඝා පනච්චිරං. ඉක්කන්තාමා සංඛං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. සංඛේතං ඉක්කන්තාමං උපසම්පදාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. යස්සා අයාය ඛමති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. සා තුණ්ණසංඝ. යස්සා නාකම්මති සා භාසෙය්‍යා.

උපසම්පන්නා සංඛේතන ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය පවිත්තනියා. ඛමති සංඛේතසංඝ තස්මා තුණ්ණි. ඵවමෙතං ධාරයාමී”ති.

තාවදෙවි තං ආදය භික්ෂුසංඛං උපසම්පජ්ඣා ඵකංසං උත්තරා-
 සංඛං කාරාපෙඤ්ඤා භික්ෂුනං පාදෙ වජ්ජපෙඤ්ඤා උත්තරාධිකං නිසීදපෙඤ්ඤා අඤ්ඤා. පඤ්ඤාපෙඤ්ඤා උපසම්පදං යාවාපෙතධ්මා. “අහං අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො. ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ෂුනීසංඛේතං විසුද්ධා, සංඝං අයා උපසම්පදං යාවාමි. උච්චුමෙතු මං අයා සංඛේතං අනුකම්පං උපාදය. අහං අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො ඵකතො උප-
 සම්පන්නා භික්ෂුනීසංඛේතං විසුද්ධා, දුතියමි අයා සංඛං උපසම්පදං යාවාමි. උච්චුමෙතු මං අයා සංඛේතං අනුකම්පං උපාදය. අහං අයා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයාය උපසම්පදපෙවො ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ෂුනීසංඛේතං විසුද්ධා, තතියමි අයා සංඛං උපසම්පදං යාවාමි. උච්චුමෙතු මං අයා සංඛේතං අනුකම්පං උපාදයා”ති.

ව්‍යතෙන්න භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛේඛා ඤාපෙතබ්බො: සුඤ්ඤාතු මෙ භනෙත සඛේඛා. අයං ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසඛේඛ විසුද්ධා. ඉඤ්ඤාමා සඛිං උපසම්පදං යාවති ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා ව. යදි සඛිඤ්ඤා පක්ඛකප්පං සඛේඛා ඉඤ්ඤාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤාතු මෙ භනෙත සඛේඛා. අයං ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසඛේඛ විසුද්ධා. ඉඤ්ඤාමා සඛිං උපසම්පදං යාවති ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. සඛේඛා ඉඤ්ඤාමං උපසම්පාදෙති ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. යස්සායසමතො ඛමති ඉඤ්ඤාමාය උපසම්පද ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමඤ්ඤං වදම් -ප- තතියමි එතමඤ්ඤං වදම්. සුඤ්ඤාතු මෙ භනෙත සඛේඛා. අයං ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය උපසම්පදපෙඛා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසඛේඛ විසුද්ධා. ඉඤ්ඤාමා සඛිං උපසම්පදං යාවති ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. සඛේඛා ඉඤ්ඤාමං උපසම්පාදෙති ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. යස්සායසමතො ඛමති ඉඤ්ඤාමාය උපසම්පද ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සඛේඛන ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය පටිත්තනීයා. ඛමති සඛිඤ්ඤා තස්මා තුණ්ණී. එවමෙනං ධාරයාමීති.

තාවදෙව ජායා මෙතබ්බො. උතුපමාණං ආචිකඤ්ඤං. දිවසභාගො ආචිකඤ්ඤො, සංගීති ආචිකඤ්ඤො, භික්ඛුනීයො වත්තබ්බො ඉමිස්සා තයො ව නීඤ්ඤො අට්ඨ ව අකරණීයාති ආචිකෙඛියාථාති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො භත්තංගො ආසනං සඛිඤ්ඤාසානනීයො¹ කාලං චීතිනාමෙසුං. භගවතො එතමඤ්ඤං අරොවෙසුං. "අනුජානාමී භික්ඛවො අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාචුච්චං අවසෙසානං යථාගතීකන්තී".

1. සඛිඤ්ඤාසානනීයො-සීඉ.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො භගවතා අනුඤ්ඤානං අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකතනී සඛ්ඛස්ථං අට්ඨාච¹. භික්ඛුනියො යථාට්ඨස්ථං පට්ඨාභන්තී අවසෙසායො යථාගතිකං. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ භන්තභග්ග අට්ඨන්තං භික්ඛුනීනං යථාට්ඨස්ථං අවසෙසානං යථාගතිකං. අඤ්ඤස්ථං සඛ්ඛස්ථං යථාට්ඨස්ථං න පට්ඨාභිතඛ්ඛං. යා පට්ඨාභෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො න පචාරෙතනී. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා න පචාරෙතඛ්ඛං. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතඛ්ඛොති”. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අත්තනා පචාරෙත්වා භික්ඛුසඛ්ඛං න පචාරෙතනී. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අත්තනා පචාරෙත්වා භික්ඛුසඛ්ඛො න පචාරෙතඛ්ඛො. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙතඛ්ඛො”ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො භික්ඛුභි සඤ්ඨිං එකතො පචාරෙතනීයො කොලාභලං අකංසු. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුභි සඤ්ඨිං එකතො පචාරෙතඛ්ඛං. යා පචාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරෙභ්‍යන්තං පචාරෙතනීයො කාලං චිතීනාමෙසුං. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ පච්ඡාභන්තං පචාරෙතුන්ති”. පච්ඡාභන්තං පචාරෙතනීයො චිකාලෙ අභෙසුං. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ අජ්ජන්තා භික්ඛුනීසඛ්ඛං පචාරෙත්වා අපරජ්ජු භික්ඛුසඛ්ඛං පචාරෙතුන්ති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඛො භික්ඛුනීසඛ්ඛො පචාරෙත්වානො කොලාභලං අකාසී. භගවතො එතමස්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමී භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනීං චියන්තං පට්ඨලං සම්මන්තිතුං භික්ඛුනීසඛ්ඛස්ස අකාසො භික්ඛුසඛ්ඛං පචාරෙතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තිතඛ්ඛො: පඨමං භික්ඛුනී යාවිතඛ්ඛො. යාවිත්වා වාන්තාස භික්ඛුනියා පට්ඨලාය සඛ්ඛො ඤ්ඤපෙතඛ්ඛො: සුඤ්ඤා මෙ අයොස සඛ්ඛො. යදි සඛ්ඛස්ස පන්තකලලං සඛ්ඛො ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මන්තෙතය්‍යා භික්ඛුනීසඛ්ඛස්ස අකාසො භික්ඛුසඛ්ඛං පචාරෙතුං”. එසා ඤ්ඤති.

1. අට්ඨාච - මජ්ඣං.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයෙත සංඝො, සංඝො ඉක්ඛන්ධාමං භික්ඛුනී. සමමනගති භික්ඛුනීසංඝස්ස අත්ථාය භික්ඛුසංඝං පචාරෙතුං. යස්සා අයත්ථාය ඛමති ඉක්ඛන්ධාමාය භික්ඛුනීයා සමමුති භික්ඛුනීසංඝස්ස අත්ථාය භික්ඛුසංඝං පචාරෙතුං. සා තුණ්ණස්ස. යස්සා නකඛමති සා භාසෙය්‍ය. සමමනා සංඝෙනා ඉක්ඛන්ධාමා භික්ඛුනී භික්ඛුනීසංඝස්ස අත්ථාය භික්ඛුසංඝං පචාරෙතුං. ඛමති සංඝස්ස තඡමා තුඤ්ඤි. එවමෙතං ධාරයාමීති”.

තාය සමමතාය භික්ඛුනීයා භික්ඛුනීසංඝං ආදය භික්ඛුසංඝං උපසඤ්ඤාමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා භික්ඛුනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්ඛුට්ඨකං නිසීදිත්වා අක්ඛන්ධාමං භෙදානං එවමස්ස වචනීයො භික්ඛුනීසංඝො අයත්ථා භික්ඛුසංඝං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුත්තෙන වා පරිසඤ්ඤාය වා. වදතු අයත්ථා භික්ඛුසංඝො භික්ඛුනීසංඝං අනුකම්පං උපාදය. පස්සන්තො පටිකරිස්සති. දුතියමපි අයත්ථා භික්ඛුනීසංඝො භික්ඛුසංඝං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුත්තෙන වා පරිසඤ්ඤාය වා. වදතු අයත්ථා භික්ඛුසංඝො භික්ඛුනීසංඝං අනුකම්පං උපාදය පස්සන්තො පටිකරිස්සති. තතියමපි අයත්ථා භික්ඛුනීසංඝො භික්ඛුසංඝං පචාරෙති දිට්ඨොන වා සුත්තෙන වා පරිසඤ්ඤාය වා. වදතු අයත්ථා භික්ඛුසංඝො භික්ඛුනීසංඝං අනුකම්පං උපාදය. පස්සන්තො පටිකරිස්සති.

65. තෙන ඉධා පන සමයෙන භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං උපොසඨං. ධම්මෙතනි, පචාරණං ධම්මෙතනි. සචචනීයං කරොතනි, අනුචාදං පට්ඨපෙතනි, ඔකාසං කාරෙතනි, වොදෙතනි, සාරෙතනි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා භික්ඛුස්ස උපොසඨො ධම්මෙතනො, ධම්මෙතනො අට්ඨපිතො, ධම්මෙතනීයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. න පචාරණං ධම්මෙතනො, ධම්මෙතනො අට්ඨපිතො, ධම්මෙතනීයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. න සචචනීයං කාරෙතනො, කාරෙතනො අනුචාදං ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. න අනුචාදෙ පට්ඨපෙතනො, පට්ඨපිතො අපට්ඨපිතො, පට්ඨපෙතනීයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. න ඔකාසො කාරෙතනො, කාරිතො අකාරිතො, කාරෙතනීයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. න වොදෙතනො, වොදිතො අවොදිතො, වොදෙතනීයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්ස. න සාරෙතනො, සාරිතො අසාරිතො, සාරෙතනීයා ආපක්ඛි දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු භික්ෂුනීනං උපොසථං. ධපෙනති, පචාරණං ධපෙනති, සචචතීයං කරොනති, අනුවාදං පට්ඨපෙනති, ඕකාසං කාරොනති, වොදෙතති, සාරොනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ භික්ෂුනීනං¹ උපොසථං ධපෙනං, ධපිතොපි සුට්ඨපිතො, ධපෙනාසස අනාපකති, පචාරණං ධපෙනං, ධපිතාපි සුට්ඨපිතා, ධපෙනාසස අනාපකති, සචචතීයං කාතුං, කතමපි සුකතං, කරොනාසස අනාපකති. අනුවාදං පට්ඨපෙනං, පට්ඨපිතොපි සුපට්ඨපිතො². පට්ඨපෙනසස අනාපකති. ඕකාසං කාරොතුං. කාරිතොපි සුකාරිතො, කාරොනාසස අනාපකති. වොදෙතුං, වොදිතාපි සුචොදිතා, වොදෙනාසස අනාපකති. සාරොතුං. සාරිතාපි සුසාරිතා, සාරොනාසස අනාපකති”ති.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකේයා භික්ෂුනීයො යානෙන යායතති ඉත්ථිසුකෙතනපි පුරිසචතරොන පුරිසසුකෙතනපි ඉත්ථකරොන, මනුසසා උජ්ඣාසනති වීයතති විපාවෙනති: සෙයාථාපි ගඛා මභීයාති.³ භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ෂුවෙ භික්ෂුනීයා යානෙන යායිතබ්බං. යා යායෙයා යථා ධචෙචා කාරෙතබ්බො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ෂුනී ගිලානා හොති. න සකෙකාති පදසා ගතතුං. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ ගිලානාය යානතති”. අථ ඛො භික්ෂුනීනං එතදහොසි: ඉත්ථිසුකතනනු ඛො පුරිසසුකතනනු ඛොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ ඉත්ථිසුකං පුරිසසුකං භස්ථචට්ඨකතති”. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරාය⁴ භික්ෂුනීයා යානුඤ්ඤතෙන බාලහතරං අථාසු අහොසි. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ෂුවෙ සිවිකං පාටඛනිතති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අඛිඤ්ඤාසී ගඤ්ඤා භික්ෂුනීසු පබ්බජිතා භොති. සා සාවජීං ගතතුකාමා හොති භගවතො සනතිකෙ උපසමපජ්ජිතාමීති. අපෙසාසුං ඛො ධුක්ඛා ‘අඛිඤ්ඤාසී කිර ගඤ්ඤා සාවජීං ගතතුකාමා’ති. තෙ මග්ගෙ පරිසුට්ඨිංසු. අපෙසාසී ඛො අඛිඤ්ඤාසී ගඤ්ඤා ‘ධුක්ඛා කිර මග්ගෙ පරිසුට්ඨිතා’ති. භගවතො සනතිකෙ දුක්ඛං පාභෙයි. අභං භි උපසමපජ්ජිතාමා කථනනු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බතති.

1. භික්ෂුනීයා - මජ්ඣං.
 2. සුපට්ඨපිතො - මජ්ඣං.
 3. ගඛාමභීයායාති - මජ්ඣං.
 4. අඤ්ඤතරා - මජ්ඣං.

ඒට් ටො හගවො එතසමීං නිදනො එතසමීං පකරණො ධලෙචීං කථං කඪා භික්ඛු ආමනොහයි: “අනුජානාමී භික්ඛවෙ දුතොනපි උපසමොදෙතුනති”. භික්ඛුදුතොන උපසමොදෙතති. හගවතො එතමඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුදුතොන උපසමොදෙතධ්මා. යො උපසමොදෙයා ආපනති දුක්ඛට්ඨසාති.” සික්ඛමානදුතොන උපසමොදෙතති -පෙ- සාමණෙරදුතොන උපසමොදෙතති -පෙ- සාමණෙරීදුතොන උපසමොදෙතති -පෙ- බාලාය අව්‍යාකාය දුතොන උපසමොදෙතති. “න භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යාකාය දුතොන උපසමොදෙතධ්මා යා¹ උපසමොදෙයා ආපනති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමී භික්ඛවෙ ව්‍යාකාය භික්ඛුනීයා පටිබලාය දුතොන උපසමොදෙතුං. තාය දුතාය භික්ඛුනීයා සඛං උපසමනමිඪා එකංසං උතතරාසඛං කරිඪා භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්ඪා උකඤ්ඪකං නිසීදිඪා අඤ්ඤාලිමපග්ගහෙඪා එවමසස වචනීයො:

ඉඤ්ඤාමා අයා ඉඤ්ඤාමාය අයාය උපසමදපෙධා² එකතො උපසමනනා භික්ඛුනීසඛෙඤ්ඪ විසුඤ්ඪා. සා කොනච්චෙව අනතරායෙන නාගච්ඡති. ඉඤ්ඤාමා අයා සඛං උපසමදං යාවති උලුපෙතු නං අයා සඛෙඤ්ඪා අනුකමං උපාදය.

ඉඤ්ඤාමා අයා ඉඤ්ඤාමාය අයාය උපසමදපෙධා එකතො උපසමනනා භික්ඛුනීසඛෙඤ්ඪ විසුඤ්ඪා. සා කොනච්චෙව අනතරායෙන නාගච්ඡති. දුතියමිපී අයා ඉඤ්ඤාමා සඛං උපසමදං යාවති. උලුපෙතු නං අයා සඛෙඤ්ඪා අනුකමං උපාදය.

ඉඤ්ඤාමා අයා ඉඤ්ඤාමාය අයාය උපසමදපෙධා එකතො උපසමනනා භික්ඛුනීසඛෙඤ්ඪ විසුඤ්ඪා. සා කොනච්චෙව අනතරායෙන නාගච්ඡති. තතියමුපි අයා ඉඤ්ඤාමා සංසං උපසමදං යාවති. උලුපෙතු නං අයා සඛෙඤ්ඪා අනුකමං උපාදයාති.

ව්‍යංකොන භික්ඛුනා පටිබලොන සඛෙඤ්ඪා ඤාපෙතධ්මො: සුඤ්ඤා ටො හතො සඛෙඤ්ඪා. ඉඤ්ඤාමා ඉඤ්ඤාමාය උපසමදපෙධා එකතො උපසමනනා භික්ඛුනීසඛෙඤ්ඪ විසුඤ්ඪා. සා කොනච්චෙව අනතරායෙන නාගච්ඡති. ඉඤ්ඤාමා සඛං උපසමදං යාවති ඉඤ්ඤාමාය පච්ඡතිනීයා. යදී සඛෙඤ්ඪා පකකලලං සඛෙඤ්ඪා ඉඤ්ඤාමං උපසමොදෙයා ඉඤ්ඤාමාය පච්ඡතිනීයා”. එසා ඤාතති.

1. යො - මඡසං.
2. උපසමදපෙධා - සීඝ්‍ර. මඡසං.

“සුඤ්ඤානං මෙ භගවත සංඛ්ඤා. ඉක්ඛන්තං ඉක්ඛන්තං උපසම්පදා-
පෙධා එකතො උපසම්පතං භික්ඛුනීසංඛ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙතවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්ඛන්තං සංඛ්ඤා උපසම්පදං යාවති
ඉක්ඛන්තං පවත්ති. සංඛ්ඤා ඉක්ඛන්තං උපසම්පදෙති
ඉක්ඛන්තං පවත්ති. යසංසංඛ්ඤා ඛමති ඉක්ඛන්තං
උපසම්පද ඉක්ඛන්තං පවත්ති. සො තුණ්ණස්ස. යසං නකඛමති
සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි එතමස්ස වදම් -පෙ- තතියමි එතමස්ස වදම්: සුඤ්ඤානං
මෙ භගවත සංඛ්ඤා. ඉක්ඛන්තං ඉක්ඛන්තං උපසම්පදාපෙධා
එකතො උපසම්පතං භික්ඛුනීසංඛ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙතවිදෙව
අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්ඛන්තං සංඛ්ඤා උපසම්පදං යාවති
ඉක්ඛන්තං පවත්ති. සංඛ්ඤා ඉක්ඛන්තං උපසම්පදෙති
ඉක්ඛන්තං පවත්ති. යසංසංඛ්ඤා ඛමති ඉක්ඛන්තං
උපසම්පද ඉක්ඛන්තං පවත්ති. සො තුණ්ණස්ස. යසං
නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පන්නා සංඛ්ඤාන ඉක්ඛන්තං ඉක්ඛන්තං පවත්ති. ඛමති සංඛ්ඤා. තඤ්ඤා තුණ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමී”ති.

තාවදෙව ඡායා මෙතධා, උතුපමාණං ආවිකන්තධං. දිවසභාගො
ආවිකන්තධං. සංගීති ආවිකන්තධං. භික්ඛුනියො වත්තධා තසංසා
තයො ච නිසංසො අධං ච අකරණියානි ආවිකන්තධාපාති.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අරඤ්ඤා විහරන්ති.
ධුතං දුසෙතන්ති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ
භික්ඛුනියා අරඤ්ඤා වත්තධං, යා වසෙය්‍ය ආපඤ්ඤා දුකකටස්සාති”
තෙන ඛො පන සමයෙන අරඤ්ඤානරෙන උපසම්පන්නා භික්ඛුනී
සංඛ්ඤා උපසම්පන්නො දිනෙතො හොති. භගවතො එතමස්ස
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපසම්පන්නා” උපසම්පන්නො න
සමමති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
උපසම්පන්නා” උපසම්පන්නො න සමමති. භගවතො එතමස්ස
ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමමන්ති”. නවකමමං න
සමමති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ
සුඤ්ඤානං කාතුන්ති”.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථි සන්තිසිත්තගඛතා භික්ඛුනීපු පඛඛච්ඡතා භොති. තස්සා පඛඛච්ඡතාය ගඛෙතා වුට්ඨාසි. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනීයා එතදභොසි: කථන්තූ ටො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතඛඛන්ති. භගවතො එතමඡං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පොසෙතුං යාව සො දුරකො විඤ්ඤතං පාපුණාති”ති.

අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනීයා එතදභොසි: මයා ච න ලඛතා එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤය ච භික්ඛුනීයා න ලඛතා දුරකෙන සභ වජ්ඣං, කථන්තූ ඛො මයා පටිපජ්ජිතඛඛන්ති. භගවතො එතමඡං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනීං සම්මන්තීන්තා තස්සා භික්ඛුනීයා දුතියං දතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තීතඛඛා: පඨමං භික්ඛුනී යාචිතඛඛා. යාචිත්වා ව්‍යන්තාය භික්ඛුනීයා පටිබලාය සඛෙතා ඤ්ඤපෙනඛඛා: සුණාතු මෙ අයො සඛෙතා. යදි සඛන්තස්ස පඤ්ඤාලං සඛෙතා ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මන්තෙය්‍ය ඉත්තනාමාය භික්ඛුනීයා දුතියං. එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ අයො සඛෙතා, සඛෙතා ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මන්තී ඉත්තනාමාය භික්ඛුනීයා දුතියං. යස්සා අයාය ඛමති ඉත්තනාමාය භික්ඛුනීයා සම්මුතී ඉත්තනාමාය භික්ඛුනීයා දුතියාය. යා තුඤ්ඤස්ස. යස්සා නකඛමති යා භාසෙය්‍ය. සම්මනා සඛෙතන ඉත්තනාමා භික්ඛුනී ඉත්තනාමාය භික්ඛුනීයා දුතියා. ඛමති සඛන්තස්ස තසමා තුඤ්ඤී. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

අථ ඛො තස්සා දුතියිකාය භික්ඛුනීයා එතදභොසි: කථන්තූ ඛො මයා ඉමසථි. දුරකෙ පටිපජ්ජිතඛඛන්ති. භගවතො එතමඡං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධපෙනාසාගාරං යථා අඤ්ඤස්මි. පුරිසෙ පටිපජ්ජන්ති එවං තස්මි. දුරකෙ පටිපජ්ජතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී ගරුධම්මං අජ්ඣාපනාන භොති මානන්තවාරිනී. අථ ඛො තස්සා භික්ඛුනීයා එතදභොසි: මයා ච න ලඛතා එකිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤය ච භික්ඛුනීයා න ලඛතා සභ මයා වජ්ඣං, කථන්තූ ඛො මයා පටිපජ්ජිතඛඛන්ති. භගවතො එතමඡං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං භික්ඛුනීං සම්මන්තීන්තා තස්සා භික්ඛුනීයා දුතියං දතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මන්තීතඛඛා. පඨමං භික්ඛුනී යාචිතඛඛා. යාචිත්වා ව්‍යන්තාය භික්ඛුනීයා පටිබලාය සඛෙතා ඤ්ඤපෙනඛඛා: සුණාතු මෙ අයො සඛෙතා යදි සඛන්තස්ස පඤ්ඤාලං සඛෙතා ඉත්තනාමං භික්ඛුනීං සම්මන්තෙය්‍ය ඉත්තනාමාය භික්ඛුනීයා දුතියං. එසා ඤ්ඤති.

“සුභාතු මෙ අයොස සංඛො, සංඛො ඉස්සන්තොමං භික්ඛුනීං සම්මන්තනී ඉස්සන්තොමාය භික්ඛුනියා දුතියං. යසො අයොස ඛමති ඉස්සන්තොමාය භික්ඛුනියා සමමුති ඉස්සන්තොමාය භික්ඛුනියා දුතියං. සා තුණ්හසස, යසො නකඛමති සා භාසෙයො. සම්මනා සංඛොන ඉස්සන්තොමා භික්ඛුනී ඉස්සන්තොමාය භික්ඛුනියා දුතියා. ඛමති සංඛොසො. තසමා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමීති”.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී සිකඛිං පච්චකඛාය විඛන්තී. සා පුන පච්චාගන්තො භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචී. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සිකඛාපච්චකඛානං යදෙච සා විඛන්තො තදෙච සා අභික්ඛුනී”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී සකාසාචා තිස්සායතනං සංඛන්තී. සා පුන පච්චාගන්තො භික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචී. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. යා “සා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී සකාසාචා තිස්සායතනං සංඛන්තො සා පුන ආගතො න උපසම්පාදෙතඛො”ති.

72. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පුරිසෙහි දභිවාදනං කෙසචෙජ්දනං නඛචෙජ්දනං වණ්ඤපටිකමං කුක්ඛකුච්චායන්තො න සාදියන්තී. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාදිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො පලලචෙකන නිසිදන්තී. පණ්ඨිසම්ඵඤ්ඤං සාදියන්තී. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා පලලචෙකන නිසිද්ඛඛං. යා නිසිදෙයො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසාති”.

73. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී ගිලානා භොති. තස්සා විනා පලල ඛකන න එඤ්ඤ භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අධිසං පලලඛකන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො වච්චිකුටියා වච්චං කරොහති. ජඛඛෙහියා භික්ඛුනියො තපස්ව ගඤ්ඤා පාතෙත්ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා වච්චිකුටියා වච්චො කාතඛෙඛො. යා කරෙයො ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භෙට්ඨා විච්චෙ උපරි පටිච්ඤ්ඤෙ වච්චං කාතුන්ති”.

1. නඤ්ඤ භික්ඛවෙ - සි.
2. සකාසාචා - මඡසං.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො වුණේණ න නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති¹. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා වුණේණ න නභායනති. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ කුකකුසං මහ්නිකනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො වාසිතකාය මනනිකාය නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති. සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා වාසිතකාය මනනිකාය නභායනති. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ පකතිමනනිකනති”.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො ජන්තාසරෙ නභායන්තියො කොලාහලං අකංසු. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා ජන්තාසරෙ නභායනති. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො පටිසොතෙ නභායන්තී ධාරාසමඵස්සං සාදියන්තා. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා පටිසොතෙ නභායනති. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො අතිජෙඤ්ඤං නභායනති. ධුන්තා දුසෙතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා අතිජෙඤ්ඤං නභායනති. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

76. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීයො පුට්ඨන්තියො නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනියොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙට්ඨං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනීයා පුට්ඨන්තියො නභායනති. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමී භික්ඛවෙ මභිලානිජෙඤ්ඤං නභායනති”.

තතිය භාණවාරං.

භික්ඛුනී කඛන්ධකං දසමං.

ඉමඛි ඛන්ධකෙ වජ්ඣ ඵකසතං ඡ¹

තස්සුඤ්ඤානං :-

1. පබ්බජ්ජං ගොතමී යාචි නානුඤ්ඤාසී තථාගතො කපිලවජ්ඣ වෙසාලිං අගමාසි විනායකො.

1. ගිහීනී කාමභොගීනියොති - මජ්ඣං.
 2. ඵකසතං - මජ්ඣං.

2. රජෙති භෙණ්ණන කොට්ඨකෙ ආනන්දස්ස පච්චෙද්ධි භඤ්ඤානි නයතො යාචී මාතානි පොසිකානි ව.
3. වසසසතං තද්දු ව අභික්ඛු පච්චාසිංසනා පචාරණා ගරුධම්මා දො වසසා අනකෙකාසනා.
4. ඔවටො ව අට්ඨ ධම්මා යාවචීවානුචන්තනා ගරුධම්මපටිග්ගාහො සාවස්සා උපසම්පදා.
5. වසසසහස්සං පඤ්ඤව කුම්භචේතක සෙනට්ඨි මඤ්ඤට්ඨික උපමාහි එවං සඤ්ඤමභිංසනා.
6. ආලිං බන්ධෙය්‍යුපමාහි¹ පුන සඤ්ඤමභෙද්ධිති උපසම්පාදෙතුං අය්‍යා යථා වුඛ්ඤ්ඤිවාදනා.
7. න කරිස්සන්ති කීමෙව සාධාරණාසාධාරණං ඔවාදං පාතිමොක්ඛඤ්ඤි කෙන නු ඛො උපස්සයං.
8. න ජානන්ති ව ආචික්ඛි න කරොන්ති ව භික්ඛුහි පටිග්ගහෙතුං භික්ඛුහි භික්ඛුනීහි පටිග්ගහො.
9. ආචික්ඛි කම්මං භික්ඛුහි උජ්ඣායන්ති භික්ඛුනීහි වා ආචික්ඛං භණ්ඩනඤ්ඤි රොපෙඤ්ඤා උපප්පාය ව.
10. සාවඤ්ඤියා කද්දමොද අච්ඤ්ඤියා උභරු ව අධකචාතඤ්ඤි ඔභාසං සම්පයොජේන්ති වඤ්ඤිකා
11. අච්ඤ්ඤියො දණ්ඩකම්මං භික්ඛුනීයො තථා පුන ආචරණඤ්ඤි ඔවාදං කප්පති නු ඛො පසඤ්ඤි.
12. බාලා වක්ඛු වීනිච්ඡයො ඔවාදං සඤ්ඤා පඤ්ඤිති දුට්ඨ නිසෙස්සා න ගණ්ඤන්ති බාලා ගිලාන ගමිකා.
13. ආරඤ්ඤිකා නරොචේතති න පච්චාගච්ඡන්ති ව. දීඨං චිලිච වම්මඤ්ඤි දුස්සා ව චෙණි වට්ඨි ව; වොළචෙණි ව වට්ඨි ව සුඤ්ඤවෙණි ව වට්ඨිකා.
14. අට්ඨිලලං ගොහනුකෙන භස්සකොච්ඡං පාදං තථා උභරුං මුඛං දන්තමංසං ආලිමො මද්ද වුණ්ණනා.
15. උඤ්ඤන්ති අධරාගඤ්ඤි මුඛරාගං තථා දුට්ඨ අච්ඤ්ඤිචෙසෙයොලොකෙ යාලොකෙ සනචේචන ව.
16. චෙට්ඨි පානාගාරං සුනං ආපණං වධ්ඨී වාණිජා දසං දසිං කම්මකරං කම්මකාරී උපට්ඨහං.

1. බන්ධෙය්‍ය පාරච - මජ්ඣ.

- 17. නිරවජාන හරිතකී සන්ධාරණනී නමතකං
නීලං පිතං ලොහිතකං මණ්ඩපං කණ්ණ වීවරා.
- 18. මහාරඛක මහානාම අවිජ්ජනනා දීපමෙව ච
පුප්ඵ ඵල කංචුකණ්ණි තිරිට්ඨකණ්ණි ධාරයුං.
- 19. භික්ෂුනී සිකඛමානාය සාමණේරාය අවච්ඡෙද
නීයාදිතෙ පරිකඛාතෙ භික්ෂුනී වෙච ඉසාරා.
- 20. භික්ෂුසස සාමණේරසස උපාසකසුඤ්ඤාසිකා
අභේදසස ජරිකඛාතෙ නීයනේත භික්ෂු ඉසාරා
- 21. මලලිගඛනං පක්කමුලං බ්‍රහ්මඤ්ඤං ආමිසෙන ච
උසසනකණ්ණි බාලාතරං සන්තිධිකත මාමිසං.
- 22. භික්ෂුනං යාදිසං හෙට්ඨං භික්ෂුනීනං තථා කතෙ
සෙනාසනං උතුනියො මකඛියනී පටානී ච.
- 23. ජීව්ජනනී සබ්බකාලණ්ණි අනිමිත්තාදි දීප්පතෙ
නිමිත්තා ලොහිතා වෙච තරෙච ධූවලොහිතා.
- 24. ධූවචොළ පඤ්ඤාසිකා සිඛරිණිකී පණ්ඩකා
වෙපුරිසී ච සමඛිතකා උභතොබ්‍රහ්මඤ්ඤා පි ච.
- 25. අනිමිත්තාදිතො කඤ්ඤා යා ච උභතොබ්‍රහ්මඤ්ඤා
ඵතං පෙය්‍යාලතො හෙට්ඨා කුට්ඨං ගණේධා කීලාසී.
- 26. සොසාපමාතො මානුසී ඉඤ්ඤාසී භුජ්ජසාසී ච
අණනා න රාජහට්ඨි අනුඤ්ඤාතා ච වීසනී.
- 27. පරිපුණ්ණා ච කීත්තාමා කා නාමා තෙ පටතනීනී
චතුර්විසතරායානං පුච්ඡනා උපසම්පදා.
- 28. වීජායනනී අනානුසිට්ඨා සබ්බමණේසා තරෙච ච
උපජ්ජනා ගාහ සංසාට්ඨි උඤ්ඤාතරවාසකො.
- 29. සංකම්ප්පකසාට්ඨි ච ආචිකඛිතාන පෙසපෙස
බාලා අසමමතෙකතො යා වෙ පුච්ඡනාරාසිකා.
- 30. ඵකතො උපසම්පන්නා භික්ෂුසංඝෙ නරා පුන
ජායා උතු දිවසණ්ණි සංභිතී තයො නිසසපෙස
- 31. අට්ඨං අකරණියානී කාලං සබ්බසු අට්ඨංධා
න පටාතෙතනී භික්ෂුනියො භික්ෂුසංඝං තරෙච ච.

- 32. කොලාහලං පුරෙහත්තං විකාලෙ ච කොලාහලං
උපොසථං පචාරණං සචචනීයානුචාදනං.
- 33. ඔකාසං වොදෙ සාරෙතනි පටිකඛිතං මහෙසිනා
තපෙච භික්ඛු භික්ඛුනී අනුඤ්ඤාතං මහෙසිනා.
- 34. යානං ගිලානපුත්තඤ්ඤා යානුග්ගාතඛිඤ්ඤාසිකා
භික්ඛු සිකඛා සාමණෙරා සාමණෙරී ච බාලකා.
- 35. අරඤ්ඤා උපාසකෙන උදෙසීතො උපසස්සයං
න සම්මති නවකම්මං නිසිත්තගඛිතා එකිකා.
- 36. සාගාරඤ්ඤා ගරුධම්මං පච්චිකඛාය ච සඤ්ඤාමි
අභිචාදන කෙසා ච නඛා චණකම්මනා.
- 37. පලලඤ්ඤා ගිලානා ච චජ්ඣං වුණෙණෙන වාසිතං
ජත්තාසරෙ පටිසොතෙන අනිච්ඤා පුරිසෙන ච.
- 38. මහාගොතමී ආයාචි ආනන්දො වාසි යොනිසො
පරිසා වකසොසා ගොතනි පඛිඤ්ඤා¹ ජිනසාසනෙ.
- 39. සංවෙගජනනඤ්ඤා සඤ්ඤාමිසස ච වුද්ධියා
ආතුරසෙසච හෙසජ්ඣං එචං බුද්ධෙන දෙසිතං.
- 40. එචං චිනිතා සඤ්ඤාමි මාතුගාමාපි ඉත්තරා²
තා යතනි අච්චිතං යානං යඤ්ඤා ගාතො න සොචරෙති.

1. පඛිඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. ඉත්තරා - සි.

11. පඤ්චසඨ්ඨකඛ්ඛකං

සංගීති නිදනං

1. අප්‍ර මො ආයසො මහාකසසපො භික්ඛු ආමනෙතසි: එකමිදහං ආවුසො සමයං පාවාය කුසිනාරං අඤ්ඤාන මඤ්ඤාපට්ඨනො මහතා භික්ඛුසලොත්ත සද්ධීං පඤ්ඤාමනොභි භික්ඛුසතෙභි. අප්‍රධ්වාහං ආවුසො මඤ්ඤා මකකමම අඤ්ඤාතරසම් රුකඛමුලෙ නිසීදීං. තෙන මො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ආජීවකො කුසිනාරාය¹ මඤ්ඤවපුප්ඵං ගහෙතො පාවං අඤ්ඤානමඤ්ඤාපට්ඨනො හොති. අද්දසං මො අහං ආවුසො තං ආජීවකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දීඝවාන තං ආජීවකං එතදවොච: “අආවුසො අමහාකං සඤ්ඤාං ජානාසී”ති? “ආමාවුසො ජානාමි. අජ්ඣ සත්තාහපරිනිබ්බුතො සමඤ්ඤො ගොතමො. තතො මෙ ඉදං මඤ්ඤවපුප්ඵං ගභිතන්ති”.

2. තත්‍රාවුසො යෙ තෙ භික්ඛු අච්ඡරාගා, අපෙසකචෙව බාහා පඤ්ඤා කඤ්ඤති. ජිනනපපාතං² පපතන්ති, ආච්චටනති, විච්චටනති, අනිච්ඡං හගවා පරිනිබ්බුතො, අනිච්ඡං සුගතො පරිනිබ්බුතො, අනිච්ඡං චක්ඛුං³ ලොකෙ අන්තරභිතන්ති. යෙ පන තෙ භික්ඛු ච්ඡරාගා තෙ සතා සමපජානා අධිවාසෙතති “අනිච්චා සංඛාරා තං කුතෙඤ්ඤ ලබ්බා”ති. අප්‍රධ්වාහං ආවුසො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො මා යොච්ඡි. මා පරිදෙච්ඡි. නනෙච්ඡං ආවුසො හගච්ඡා පට්ඨෙච්ච⁴ අකඛාතං සබ්බෙහෙව පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවො අඤ්ඤාපාභාවො? තං කුතෙඤ්ඤ ආවුසො ලබ්බා යන්තං ජාතං භූතං සම්බතං පලොකධම්මං තං චන මා පලුඤ්ඤි තෙන ධාතං විජ්ජති”.

3. තෙන මො පනාවුසො සමයෙන සුභදෙඤ්ඤ නාම වුධඤ්ඤපබ්බජිතො තසසං පරිසායං නිසිනොත්ත හොති. අප්‍ර මො ආවුසො සුභදෙඤ්ඤ වුධඤ්ඤපබ්බජිතො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “අලං ආවුසො. මා යොච්ඡි. මා පරිදෙච්ඡි. සුමුත්තා මයං තෙන මහාසමඤ්ඤනං උපද්දතා ච මයං හොම ‘ඉදං වො කප්පති, ඉදං වො න කප්පති’ති. ඉදති පන මයං යං ඉච්ඡිසසාම තං කරිසසාම, යං න ඉච්ඡිසසාම න තං කරිසසාමාති”.

1. කුසිනාරායං - සී.
 2. ජිනනපපාතං - ඉජ්ජං.
 3. චක්ඛුං - ඉජ්ජං.
 4. පට්ඨෙච්ච - ඉජ්ජං.

හඤ මයං ආවුසො ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායාම පුරෙ අධම්මො දිප්පති ධම්මො පටිබාහීයති. පුරෙ අවිනයො දිප්පති විනයො පටිබාහීයති. පුරෙ අධම්මවාදිනො ඛලවනොනා හොනති. ධම්මවාදිනො දුඛලා හොනති. පුරෙ අවිනයවාදිනො ඛලවනොනා හොනති. විනයවාදිනො දුඛලා හොනති.

තෙන හි හනොන ථෙරො භික්ඛු උච්චිනතුති අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො එකෙනුනානි පඤ්ඤා අරහත්තසතානි¹ උච්චිති. භික්ඛු ආයස්මන්තං මහාකස්සපං එතදචොචුං: අයං හනොන ආයස්මා ආනන්දෙ කිඤ්ඤාපි සෙඛො අහඛො ඡන්ද්‍ර දෙසා මොහා භයා අගතිං ගන්තුං. ඛහු ව අනොන භගවතො සතතිකෙ ධම්මො ව විනයො ව පරියනො. තෙන හි හනොන ථෙරො ආයස්මන්තමපි ආනන්දං උච්චිනතුති.

4. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මන්තමපි ආනන්දං උච්චිති. අථ ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ්ඤා නු ඛො මයං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායෙය්‍යාමාති. අථ ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: රාජගහං ඛො මහාගොවරං පඤ්ඤාසෙනාසනං. යනතුන මයං රාජගහෙ වස්සං වසන්තා² ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායෙය්‍යාම. න අථෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං උපගචෙජ්ජය්‍යන්ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සඛ්ඛො. යදි සඛ්ඛස්ස පහතකලලං සඛ්ඛො ඉමානි පඤ්ඤා භික්ඛුසතානි සමමනොය්‍ය රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අථෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතඛන්ති. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සඛ්ඛො. සඛ්ඛො ඉමානි පඤ්ඤාභික්ඛුසතානි සමමනන්ති රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අථෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතඛන්ති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉමෙසං පඤ්ඤානං භික්ඛුසතානං සමුත්ති රාජගහෙ වස්සං වසන්තානං ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අථෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතඛන්ති, යො තුඤ්ඤස්ස. යස්ස නකඛමති යො භාපෙය්‍ය.

සමමතානි සඛ්ඛොන ඉමානි පඤ්ඤාභික්ඛුසතානි රාජගහෙ වස්සං වසන්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛායිතුං. න අථෙඤ්ඤා භික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතඛන්ති. ඛමති සඛ්ඛස්ස. තස්මා තුඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමීති.

1. එකෙනුන පඤ්ඤා අරහත්තසතානි - මජ්ඣ. 2. වසන්තානි - මජ්ඣ.

5. අප් ටො ටෙරා භික්ඛු රාජගහං අගමංසු ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛාධිතුං. අප් ටො ටෙරානං භික්ඛුනං එතද්දෙවොසි: භගවතා ටො ආච්ඡාසො ඛණ්ඩච්ඡුලලපටිසංඛරණං වණ්ණිතං. හන්ද මයං ආච්ඡාසො පයමං මාසං ඛණ්ඩච්ඡුලලං පටිසඛිඛරොම. මජ්ඣිමං මාසං සන්තිපතින්තො ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සඛ්ඛාධිස්සාමාති. අප් ටො ටෙරා භික්ඛු පයමං මාසං ඛණ්ඩච්ඡුලලං පටිසඛිඛරිංසු. අප් ටො ආයසමා ආනන්දෙ සෙව සන්තිපාතො, න ටො මෙනං පතිරුපං යොහං සෙට්ඨො¹ සමානො සන්තිපාතං ගච්ඡෙය්‍යන්ති ඛන්දෙවරන්ති කායගතාය සන්තියා විතීනාමෙතො රක්ඛ්‍යා පච්ඤසසමයං නිපජ්ජස්සාමීති කායං ආවජෙජ්ඣ. අප්ඤ්ඤා ව සීසං බිමබ්බාහනං, භුමිතො ව පාද මුහුතො, එතස්මිං අනන්තරෙ අනුපාදය ආසවෙති විතො විමුච්චි. අප් ටො අයසමා ආනන්දෙ අරහා සමානො සන්තිපාතං අගමාසි.

6. අප් ටො ආයසමා මහාකස්සපො සඛ්ඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානු මෙ ආච්ඡාසො සඤ්ඤා. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකලලං අහං ආයසමන්තං උපාලිං විනයං පුච්ඡෙය්‍යන්ති. ආයසමාපි උපාලි සඛ්ඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානු මෙ භන්තො සඤ්ඤා. යදි සඛ්ඛස්ස පත්තකලලං අහං ආයසමනා මහාකස්සපෙන විනයං පුච්ඡෙය්‍යා විස්සජෙජ්ජයන්ති. අප් ටො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමන්තං උපාලිං එතද්දෙවොව: පයමං ආච්ඡාසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤා පඤ්ඤාඤානන්ති. වෙයාලියං භන්තන්ති. කං ආරබ්භාති. සුදිනං කලන්දපුත්තං ආරබ්භාති. කිසමිං වන්දුසමිනති. මෙටුනාධම්මෙති. අප් ටො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමන්තං උපාලිං පයමස්ස පාරාජිකස්ස වන්දුමිපි පුච්ඡි, නිදනමිපි පුච්ඡි, පුග්ගලමිපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාඤානමිපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාඤානමිපි පුච්ඡි, ආපඤ්ඤානමිපි පුච්ඡි, අනාපඤ්ඤානමිපි පුච්ඡි.

7. දුතියමානාච්ඡාසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤා පඤ්ඤාඤානන්ති. රාජගහෙ භන්තන්ති. කං ආරබ්භාති. ධනියං ඤාමෙකකාරපුත්තං ආරබ්භාති. කිසමිං වන්දුසමිනති. අදිනනාදන්තෙති. අප් ටො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමන්තං උපාලිං දුතියස්ස පාරාජිකස්ස වන්දුමිපි පුච්ඡි, නිදනමිපි පුච්ඡි, පුග්ගලමිපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාඤානමිපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාඤානමිපි පුච්ඡි, ආපඤ්ඤානමිපි පුච්ඡි, අනාපඤ්ඤානමිපි පුච්ඡි.

1. සෙට්ඨො - මජ්ඣං.

තනියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඛ්ඤානනනනි. වෙසාලියං භනෙනනි. කං ආරබ්භානි. සබ්බසුලෙ භික්ඛු ආරබ්භානි. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි. මනුස්සවිග්ගහෙකි. අථ ඛො ආයසමා මහා කසසපො ආයසමනං. උපාලිං තනියස්ස පාරාජිකස්ස වජ්ඣමපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාතනිමපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාතනිමපි පුච්ඡි, ආපතනිමපි පුච්ඡි, අනාපතනිමපි පුච්ඡි.

වතුකුමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඛ්ඤානනනනි. වෙසාලියං භනෙනනි. කං ආරබ්භානි. වග්ගමුද්දතීරියෙ භික්ඛු ආරබ්භානි. කිසමිං වජ්ඣසමිනනි. උත්තරිමනුස්සධමමෙකි. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං. උපාලිං වතුකුමස්ස පාරාජිකස්ස වජ්ඣමපි පුච්ඡි, නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, පඤ්ඤාතනිමපි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාතනිමපි පුච්ඡි, ආපතනිමපි පුච්ඡි, අනාපතනිමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන උභතො විභවො¹ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා උපාලි විස්සජෙසයි.

8. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො සබ්බං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤාතනං මෙ ආවුසො සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං අහං අයසමනං ආනන්දං ධම්මං පුට්ඨෙය්‍යනනි. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ සබ්බං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤාතනං මෙ භනෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං අහං ආයසමනං මහාකසසපෙන ධම්මං පුට්ඨො² විස්සජෙසෙය්‍යනනි. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං එතදචොච: බ්‍රහ්මචාරං ආවුසො ආනන්ද කඛ්ඤානනනනි. අනන්දො ච භනෙන රාජගහං අනන්දො ච නාලන්දං රාජාගාරකෙ අමුලච්චිකායනනි. කං ආරබ්භානි. සුපට්ඨිසඤ්ඤා පරිබ්බාජකං බ්‍රහ්මදක්ඛණ්ණං මාණවනනි. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං බ්‍රහ්මචාරස්ස නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි.

සාමඤ්ඤාචාරං පනාවුසො ආනන්ද කඛ්ඤානනනනි. රාජගහෙ භනෙන ජීවකඛවනෙනි. තෙන සඤ්ඤානනි. අජාතසත්තකුතා වෙදෙහි-පුත්තෙන සඤ්ඤානනි. අථ ඛො ආයසමා මහාකසසපො ආයසමනං ආනන්දං සාමඤ්ඤාචාරස්ස නිදනමපි පුච්ඡි, පුග්ගලමපි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන පඤ්ඤා නිකායෙ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා ආනන්දෙ විස්සජෙසයි.

1. විභවො - 8.
2. පුට්ඨො පුට්ඨො - 8පසං.

බුද්ධභූමිඥානසිකඛාපදකථා

9. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්ද ථෙරෙ භික්ඛු එතදචොච: හගවා මං හන්තෙ පරිනිබ්බානකාලෙ එවමාහ: ආකඛිබ්බොනො ආනන්ද සඛෙතො මම්චවයෙන බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි සමුභන්තොයාති. පුච්ඡි පන ත්වා ආවුසො ආනන්ද හගවන්තො කතමානි පන හන්තො බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. න ඛො අහං හන්තො හගවන්තො පුච්ඡිං, කතමානි පන හන්තො බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛා පදානි.

එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා ත්වං නිස්සංඝෙයෙ පාචිත්තියෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා ත්වං නිස්සංඝෙයෙ පාචිත්තියෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා ත්වං නිස්සංඝෙයෙ පාචිත්තියෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා ත්වං නිස්සංඝෙයෙ පාචිත්තියෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා ත්වං නිස්සංඝෙයෙ පාචිත්තියෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරො එවමාහංසු: වහාරි පාරාජිකානි ධපෙත්වා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ ධපෙත්වා දො අනියතෙ ධපෙත්වා ත්වං නිස්සංඝෙයෙ පාචිත්තියෙ ධපෙත්වා අවසෙසානි බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි.

10 අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඤා සුඤ්ඤාපඤ්ඤා මෙ ආවුසො සඛෙතො සන්තමිභාකං සිකඛාපදානි ගිභීගතානි ගිභීන්තොපි ජානතති-ඉදං චො සමණානං සකාපුත්තියානං කප්පති, ඉදං චො න කප්පති. සචෙ මයං බුද්ධභූමිඥානානි සිකඛාපදානි සමුභන්තොයාම හවිසසන්ති වහාරො: ධුමකාලිකං සමණෙන ගොතමෙන සාවකානං සිකඛාපදං පඤ්ඤාතං. යාවිමෙසං සත්ථා අවධාසි තාවිමෙ සිකඛාපදෙසු සිකඛිංසු. යතො ඉමෙසං සත්ථා පරිනිබ්බුතො හ දුනිමෙ සිකඛාපදෙසු සිකඛන්ති. යදි සඛ්ඤාතං පඤ්ඤාතං සඛෙතො අපඤ්ඤාතං න පඤ්ඤාපෙයං. පඤ්ඤාතං න සමුච්ඡිදන්තො. යථා පඤ්ඤාතොසු සිකඛාපදෙසු සමාදය වන්තො, එසා ඤ්ඤාති.

සුභාතු මෙ ආවුසො සඬෙකා. සනාමහාකං සිකඛාපදනී ගීභී-
ගතානී ගීභීනොපි ජානතනි- ඉදං වො සමණානං සකාපුතනියානං
කපපතී. ඉදං වො න කපපතීති. සවෙ මයං බුද්ධනුබුද්ධකානී
සිකඛාපදනී සමුහනීසසාම, හවීසසනනී වතොරො: ධුමකාලිකං සමණෙන
ගොතමෙන සාවකානං සිකඛාපදං පඤ්ඤිතං. යාවීමෙසං සඤා
අට්ඨාසි තාවීමෙ සිකඛාපදෙසු සිකඛිංසු. යතො ඉමෙසං සඤා
පරිනිබ්බුතො න දනීමෙ සිකඛාපදෙසු සිකඛනනීති. සඬෙකා
අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති. පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිදනී. යථා
පඤ්ඤිතෙහෙසු සිකඛාපදෙසු සමාදය වතනති. යසසායසමනො ඛමති
අපඤ්ඤිතසස අපඤ්ඤපනා¹ පඤ්ඤිතසස අසමුච්චෙදෙ, යථා
පඤ්ඤිතෙහෙසු සිකඛාපදෙසු සමාදය වතනනා, සො තුණ්හසස. යසස
නකඛමති සො භාසෙයය.

සඬෙකා අපඤ්ඤිතං න පඤ්ඤපෙති පඤ්ඤිතං න සමුච්ඡිදනී,
යථා පඤ්ඤිතෙහෙසු සිකඛාපදෙසු සමාදය වතනති. ඛමති සඬෙකසස.
තයමා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමීති.

11. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයසමනං ආනන්දං එතදවොචු: ඉදං
නෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං නිං හගවනං න පුච්ඡි-
කතමානී පන හනොන බුද්ධනුබුද්ධකානී සිකඛාපදනීති. දෙසෙහි තං
දුක්ඛං වනති.

අහං ඛො හනොන අසනියා² හගවනං න පුච්ඡිං කතමානී
පන හනොන බුද්ධනුබුද්ධකානී සිකඛාපදනීති. නාහනං දුක්ඛං
පසසාමී. අපිවායසමනානං සද්ධාය දෙසෙමී තං දුක්ඛං වනති.

ඉදමපි නෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං නිං හගවතො
වසස්සිකසාට්ඨිකං අකකමීනා සිඬෙබ්බි. දෙසෙහි තං දුක්ඛං වනති.

නාහං ඛො හනොන අගාරවෙන හගවතො වසස්සිකසාට්ඨිකං අකකමීනා
සිඬෙබ්බි. නාහනං දුක්ඛං පසසාමී. අපිවායසමනානං සද්ධාය
දෙසෙමී තං දුක්ඛං වනති.

ඉදමපි නෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං නිං මාතුගාමෙහි
හගවතො සරීරං පයමං වන්දපෙසි. නාසං රොදනනීනං හගවතො
සරීරං අසුතෙන මකඛිනං. දෙසෙහි තං දුක්ඛං වනති.

1. අපපඤ්ඤිතසස අපපඤ්ඤපනා - මජ්ඣං.
2. අසනියා - මජ්ඣං.

අහං ඛො භජනො මායිමා¹ විකාලෙ අහෙසුන්ති මාතුගාමෙහි
භගවතො සරිරං පයමං වජ්ජපෙසිං. නාභනතං දුක්ඛං පසසාමී.
අපිවායසමනනානං සඤ්ඤාය දෙසෙමී තං දුක්ඛටන්ති.

ඉදමපී තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං ඤං භගවතා ඔලාරිකෙ
නිමිත්තෙ කසිරමානෙ ඔලාරිකෙ ඔභාසෙ කසිරමානෙ න භගවනතං
යාචී-නිට්ඨකු භගවා කපං. නිට්ඨකු සුගතො කපං බහුජනහිතාය
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුසසා-
නන්ති. දෙසෙහි තං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භජනො මාරෙන පරිසුට්ඨිතවිනෙතො න භගවනතං
යාචී. නිට්ඨකු භගවා කපං, නිට්ඨකු සුගතො කපං බහුජනහිතාය
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙව-
මනුසසානන්ති. නාභනතං දුක්ඛං පසසාමී. අපිවායසමනනානං
සඤ්ඤාය දෙසෙමී තං දුක්ඛටන්ති.

ඉදමපී තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං--යං ඤං මාතුගාමස්ස
තථාගතපසවෙදිතෙ ධම්මචීනසෙ පබ්බජ්ජං උසසුක්ඛං අකාසි. දෙසෙහි
තං දුක්ඛටන්ති.

අහං ඛො භජනො අයං මහාපජාපතී ගොතමී භගවතො
මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා බීරස්ස දුසිකා භගවනතං ජනෙක්ඛියා
කාලකතාය² ඵඤ්ඤං පායෙසීති මාතුගාමස්ස තථාගතපසවෙදිතෙ
ධම්මචීනසෙ පබ්බජ්ජං උසසුක්ඛං අකාසිං. නාභනතං දුක්ඛං
පසසාමී. අපිවායසමනනානං සඤ්ඤාය දෙසෙමී තං දුක්ඛටන්ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා පුරාණො දකඛිණා-
ගිරිසමී. වාරිකං වරති මහතා භික්ඛුසංඛෙතන සඤ්ඤා පඤ්චමනෙතහි
භික්ඛුසනෙහි. අප ඛො ආයසමා පුරාණො ථෙරෙහි භික්ඛුහි
ධම්මෙ ව චීනසෙ ව සංගීතෙ දකඛිණාගිරිසමී. යථාභිරනතා විහරිඤ්ඤා
යෙන රාජගහං යෙන වෙච්චනං කලුඤ්ඤකනිවාපො යෙන ථෙරා
භික්ඛු තෙනුපසඛකමී. උපසඛකමීඤ්ඤා ථෙරෙහි භික්ඛුහි සඤ්ඤා
පටිසම්මොදිඤ්ඤා ඵකමනතං නිසීදි. ඵකමනතං නිසිතකං ඛො
ආයසමනතං පුරාණං ථෙරා භික්ඛු ඵකදවොච්චි: ථෙරෙහි ආවුසො
පුරාණ, ධම්මො ව චීනසො ව සංගීතො. උපෙහි තං සංගීතින්ති.
සුසංගීතාවුසො ථෙරෙහි ධම්මො ව චීනසො ව. අපි ව යථෙව
මයා භගවතො සම්මුඛා සුක්ඛං සම්මුඛා පටිග්ගහිතං තථෙවාහං
ධාරෙසසාමීති.

1. මායිමාසං - මජ්ඣං.
2. කාලං කතාය - මජ්ඣං.

බ්‍රහ්මදණ්ඩකථා

13. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ ඵෙරෙ භික්ඛු ඵතදවොච: හගචා ම. හනොත පරිත්ඛිංඛානකාලෙ ඵචිමාහ: තෙනහානන්ද සඛෙඤ්ඤා මමච්චයෙන ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතුති. පුඤ්ඤි පන කං ආවුසො ආනන්ද හගචන්තං කතමො ච පන හනොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. පුඤ්ඤි ඛො අහං හනොත හගචන්තං කතමො පන හනොත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. ජනෙනා ආනන්ද භික්ඛු යං ඉචෙජ්ජයා නං වදෙයා. භික්ඛුභි ජනෙනා භික්ඛු නෙච වතතඛෙඛා. න ඔචදිතඛෙඛා. නානුසාසිතඛෙඛාති. තෙනහාවුසො ආනන්ද කුඤ්ඤෙච ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙභීති.

කථාහං හනොත ජනනස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙථි? වණ්ණො යො භික්ඛු ඵරුයොති. තෙනහාවුසො ආනන්ද බ්‍රහ්මකෙභි භික්ඛුභි සද්ධිං ගච්ඡාභීති. ඵචිං හනොතති ඛො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ ඵෙරානං භික්ඛුනං පටිසසුඤ්ඤා මහතා භික්ඛුසඛෙඤ්ඤා සද්ධිං පඤ්ඤා මහෙභි භික්ඛුසතෙභි නාවාය කොසමිං උජ්ජවී¹. නාවාය පචොරොභිකා රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤා තරස්ථිං රුකඛමුලෙ නිසීදී.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා උදෙනො උය්‍යානෙ පරිචාරෙති සද්ධිං ඔරොධෙන. අසෙසාසි ඛො රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස ඔරොධො අභොකං කිර ආචරියො අයො ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤා තරස්ථිං රුකඛමුලෙ නිසීනොති. අථ ඛො රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස ඔරොධො රාජානං උදෙනං ඵතදවොච: අභොකං කිර දෙච ආචරියො අයො ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤා තරස්ථිං රුකඛමුලෙ නිසීනො. ඉච්ඡාම මයං දෙච අයං ආනන්දං පසස්සිතුන්ති. තෙන භි තුමෙඤ සමණං ආනන්දං පසස්සාති.

අථ ඛො රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස ඔරොධො යෙනායසමා ආනන්දෙ තෙනුපසඛාමී. උපසඛාමීතා ආයඤ්ඤා ආනන්දං අභිචාදෙඤ්ඤා ඵකමන්තං නිසීදී. ඵකමන්තං නිසීනං ඛො රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස ඔරොධං ආයඤ්ඤා ආනන්දෙ ධම්මො කථාය සන්දස්සෙසි, සමාදපෙසි, සමුඤ්ඤෙපෙසි, සමපහංසෙසි. අථ ඛො රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයඤ්ඤා ආනන්දෙන ධම්මො කථාය සන්දස්සෙතො සමාදපිතො සමුඤ්ඤෙපිතො සමපහංසිතො ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස පඤ්ඤාකරා-සඛෙඤ්ඤාති පාදසි. අථ ඛො රඤ්ඤෙ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස භාසිතං අභිනන්දිතා අනුමොදිතා උච්චායාසනා ආයඤ්ඤා ආනන්දං අභිචාදෙඤ්ඤා පදකඛිණං කතො යෙන රාජා උදෙනො තෙනුපසඛාමී.

1. නාවාය උජ්ජවීතාය කොසමිං උජ්ජවී - මඡසං.

අද්දසා ඛො රාජා උදෙතො ඔරොධං දුරතොව ආගච්ඡන්තං.
 දිස්වාන ඔරොධං එතදවොච: අපි නු කුමෙඛ සමණං ආනන්දං
 පසස්සිකාති. අපසස්සිමකා ඛො මයං දෙච්ඤා අයං ආනන්දනති.
 අපි නු කුමෙඛ සමණස්ස ආනන්දස්ස කිඤ්චි අද්දස්සාති. අද්දමකා
 ඛො මයං දෙව අයං ආනන්දස්ස පඤ්චකරාසඛයසනාතිති.
 රාජා උදෙතො උජ්ඣායති වීයති විපාවෙති: කථං හි නාම
 සමණො ආනන්දෙ තාව ඛුං චිවරං පටිග්ගහෙස්සති. දුස්සචණ්ණජ්ජ-
 වා සමණො ආනන්දෙ කරිස්සති පඤ්ඤාභිකසාලං වා පසාරෙස්සතිති.

15. අථ ඛො රාජා උදෙතො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුප-
 සඛකම්. උපසඛකම්ඤා ආයස්මතා ආනන්දෙන සඤ්ඤා සමමොදි,
 සමමොදනීයං කථං සාරාණීයං¹ වීතිසාරෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසීදි.
 එකමන්තං නිසීතො ඛො රාජා උදෙතො ආයස්මන්තං ආනන්දං
 එතදවොච: ආගමා නු ඛොධ² හො ආනන්ද අමකාකං ඔරොධොති.

- "ආගමා ඛො තෙධ³ මහාරාජ ඔරොධොති".
- "අපි පන හොතො ආනන්දස්ස කිඤ්චි අද්දස්සිති".
- "අද්දස්සි ඛො මෙ මහාරාජ පඤ්චකරාසඛයසනාති"ති.
- "කිමපන හවං ආනන්දෙ තාව ඛුං චිවරං කරිස්සති"ති.

යෙ පන තෙ මහාරාජ භීතඛු දුබ්බලච්චරා තෙහි සඤ්ඤා-
 සංචිභජ්ඣස්සාමීති.

යාති ඛො පන හො ආනන්ද පොරාණකාති දුබ්බලච්චරාති
 තාති කථං කරිස්සොති.

තාති මහාරාජ උත්තරසුරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති උත්තරසුරණාති
 තාති කථං කරිස්සොති.

තාති මහාරාජ භීසිච්ඡවියො කරිස්සාමාති.

යාති පන⁴ හො ආනන්ද පොරාණකා භීසිච්ඡවියො තා කථං
 කරිස්සොති.

තා මහාරාජ භුමමිසුරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති භුමමිසුරණාති තාති
 කථං කරිස්සොති.

තාති මහාරාජ පාදපුඤ්ජනියො කරිස්සාමාති.

යා පන හො ආනන්ද පොරාණකා පාදපුඤ්ජනියො තා කථං
 කරිස්සොති.

1. සාරණීයං - මජ්ඣං.
 2. ආගමානුඤ්ඤා - මජ්ඣං.
 3. ආගමාසි ඛො තෙ ඉධ - මජ්ඣං.
 4. යා පන - මජ්ඣං.

තා මහාරාජ රජොහරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන භො ආනන්ද පොරාණකානි රජොහරණානි තානි කථං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ කොට්ඨකා වීක්ඛලලන මඤ්ඤිකා පරිභණ්ඩං ලම්බස්සාමාති.

අථ ඛො රාජා උදෙතො සධෙඛවිමෙ සමණා සත්‍යාප්‍රත්‍යයා යොනිසො උපනෙතති. න කුලවං¹ ගමෙනතිති ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස අඤ්ඤානිපි පඤ්ච දුස්සසතානි පාදුසි. අයං වරහි ආයඤ්ඤා ආනන්දස්ස පඨමං වීචරහිකඛා උපපජ්ඣී වීචරසහස්සං.

16. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ආනන්දො යෙන සොසිතාරාමො තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීඤ්ඤා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසීදී. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ජනෙනා යෙන ආයඤ්ඤා ආනන්දො තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීඤ්ඤා ආයඤ්ඤානං ආනන්දං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසීදනං ඛො ආයඤ්ඤානං ජනතං ආයඤ්ඤා ආනන්දො එතදවොච: සධෙඛන තෙ ආවුසො ජනත භුභමදණේඤ්ඤා ආණනෙතාති.² කතමො පන හතෙන ආනන්ද භුභමදණේඤ්ඤාති.³

ඤ්ඤා ආවුසො ජනත භික්ඛු⁴ යං ඉච්චෙඤ්ඤායාසි තං වදෙඤ්ඤායාසි. භික්ඛුභි ඤ්ඤා නෙව වතතඤ්ඤා න ඔවදිතඤ්ඤා නානුසාසිතඤ්ඤාති. නන්වාහං හතෙන ආනන්ද හතො එභ්‍යාවතා යතොහං භික්ඛුභි නෙව වතතඤ්ඤා න ඔවදිතඤ්ඤා නානුසාසිතඤ්ඤාති- තසෙව ඉච්චෙතො පපති.⁵

17. අථ ඛො ආයඤ්ඤා ජනෙනා භුභමදණේඤ්ඤා අට්ඨියමානො හරායමානො ජීග්ඛුජමානො එකො වූපකට්ඨො අපමනො ආතාපි පභිතනෙනා විහරතොනා නචීරසෙසව යස්සඤ්ඤාය කුලපුත්තා සමමදෙව අගාරණො අනගාරියං පඤ්චජනති තදනුතරං භුභමවරියපරියොසානං දිට්ඨව ධමමෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකඤ්ඤා උපසමපජ්ඣ වීභාසි. ඛිණං ජාති, වුසිතං භුභමවරියං, කතං කරණියං නාපරං ඉත්ථනායාති අභිඤ්ඤායාසි. අඤ්ඤාතරො ච පනායඤ්ඤා ජනෙනා අරහතං අහොසි.

1. කුලාවං - ස.
2. ආණාපිතොති - මජ්ඣ.
3. භුභමදණො ආණාපිතොති - මජ්ඣ.
4. භික්ඛුතං - මජ්ඣ.
5. පපතො - මජ්ඣ.

අඵ ඛො ආයඤ්චා ඡනො අරහ්ණං පනො යෙනායඤ්චා ආනන්දො තෙත්ථපයධකමි. උපසඬකමිතො ආයඤ්චා ආනන්දං එතදවොච: පටිපසස්සලෙහමි දුතී මෙ හතොත ආනන්දො චුඤ්චි- දණ්ඨතති. යදග්ගොත තයා ආචුසො ඡනො අරහ්ණං සච්ඡිකන්තදග්ගොත තෙ චුඤ්චිදණ්චො පටිපසස්සදොති.

ඉමාය ඛො පන චිනයසඬගීතියා පඤ්ච භික්ඛුසතාති අනුනාති අනධිකාති අභෙසුං. තඤ්චා අයං චිනයසඬගීති පඤ්චසතිකාති චුචචතීති.

පඤ්චසතිකකඛන්ධකං එකාදසමං.¹

ඉමමහි බන්ධකෙ චත්ථ තෙට්ඨති

තස්සුද්දනං:-

1. පරිනිබ්බතමි සමබ්බදො ඵෙරො කසසපසච්චයො ආමනාධි භික්ඛුගණං සදාමචමත්ථපාලකො.
2. පාචායධානමග්ගමි සුභඤ්ඤා පචෙදිතං සඬගාධිස්සාම සදාමමං අධමො පුරෙ දිපති.
3. එකත්ථපඤ්චසතං ආනන්දමි ච උච්චිති ධමචචිනයසඬගීතීං වසනො ගුහමුක්ඛමෙ.
4. උපාලිං චිනයං පුච්ඡි සුක්ඛනානන්දපණ්ඨිතං පිටකං තීණි සඬගීතීං අකංසු ජිනසාවකා.
5. චුඤ්චුචුද්දකා නානා යථා පඤ්ඤතී වක්ඛනා න පුච්ඡි අකකමිතො ච වන්දපෙයි න යාචී ච පබ්බජජං මාතුගාමස්ස සද්ධාය දුක්ඛවානිමෙ.
6. පුරාණො චුඤ්චිදණ්චං ච ඔරොධා උදෙනොත සහ තාව බහු දුඬබලං ච උක්ඛරසුරණං භිසි.
7. භුමමසුරණං පුඤ්ජනියො රජො චිකඬලමඤ්ඤා සහස්සචීචරුපජ්ඣී පඨමානන්දසච්චයා.
8. තජ්ජො චුඤ්චිදණ්චන චතුසච්චං අපාපුඤ්චි වසීගුතා පඤ්චසතා තඤ්චා පඤ්චසති ඉති.

1. පඤ්චසතිකකඛන්ධකො එකාදසමො - මජ්ඣං.

12. සත්තසතිකකඛනධකං

පඨම භාණවාරං

1. තෙන ඛො පන සමයෙන වස්සසතපරිනිබ්බුතෙ භගවති වෙසාලිකාවච්ඡ්ඵුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවඤ්චිති දීපෙනති: කප්පති ඩිඬිග්ලොණකප්පො, කප්පති අභිඤ්චකප්පො, කප්පති ගාමනාරුකප්පො, කප්පති ආවාසකප්පො, කප්පති අනුමතිකප්පො, කප්පති ආවිණ්ණකප්පො, කප්පති අමථිතකප්පො, කප්පති ජලොගිපාතුං,¹ කප්පති අදසකං නිඝිදනං, කප්පති ජාතරූපරජනනි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වච්ඡ්ඵු වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරී, තත්ථ සුදං ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං විහරති මභාවනෙ කුටාගාරසාලායං, තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වච්ඡ්ඵුත්තකා භික්ඛු තදහුපොසරෙ කංසපාතීං උදකෙන පුරෙඤ්චා මජ්ඣෙ භික්ඛුසඬ්ඤ්ඤා යපෙඤ්චා ආගතාගතෙ වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එවං වදෙනති:² දෙථාච්චියො සඬ්ඤ්ඤා කභාපණමි අඛස්මි පාදමි මාසකරූපමි, භවීසසති සඬ්ඤ්ඤා පරිකුමාරෙන කරණියනි, එවං චුත්තෙ ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: මාච්චියො අදස්ස සඬ්ඤ්ඤා කභාපණමි අඛස්මි පාදමි මාසකරූපමි, න කප්පති සමණානං සකාපුත්තියානං ජාතරූපරජනං, න සාදියනී සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජනං, න පටිගණනනි සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජනං, තිකඛිත්ත මණ්ඪුවණ්ණං සමණා සකාපුත්තියා, අපෙනජාතරූපරජනනි.

එවමි ඛො වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මා යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තො චුච්චමානා අදංසු යෙව සඬ්ඤ්ඤා කභාපණමි අඛස්මි පාදමි මාසකරූපමි, අථ ඛො වෙසාලිකා වච්ඡ්ඵුත්තකා භික්ඛු තස්සා රත්තියා අච්චයෙන තං භිරඤ්ඤං භික්ඛග්ගෙන පටිච්චංසං,³ යපෙඤ්චා භාජෙස්සු.

3. අථ ඛො වෙසාලිකා වච්ඡ්ඵුත්තකා භික්ඛු ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච්චි: එසො තෙ ආච්චියො යස භිරඤ්ඤස්ස පටිච්චංසොති, නස්මි මෙ ආච්චියො භිරඤ්ඤස්ස පටිච්චංසො නාහං භිරඤ්ඤං සාදියාමීති.

1. ජලොගිං පාතුං - මජ්ඣං.
 2. වදනී - මජ්ඣං.
 3. පටිච්චංසං - මජ්ඣං.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසනෙත අකෙසාසනී, පරිභාසනී, අපසසාදං කරොති. භන්දසස මයං පටිසාරණියකමමං කරොමානී, තෙ තසස පටිසාරණියකමමං අකංසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ වජ්ජුත්තකෙ හික්ඛු එතදවොච: හගචනා ආවුසො පස්සදිත්තං පටිසාරණියකමමකතසස හික්ඛුනො අනුදුනො දුතබ්බොති. දෙථ මෙ ආවුසො අනුදුතං හික්ඛුනති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු එකං හික්ඛුං සමමිත්තීන්ධා ආයස්මතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තසස අනුදුතං අදංසු.

4. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අනුදුතෙන හික්ඛුනා සද්ධිං වෙසාලිං පටිසිත්තා වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: අභං කීරායස්මතො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසනෙත අකෙසාසාමී, පරිභාසාමී, අපසසාදං කරොමී. යොභං අධම්මං අධම්මොති වදමී. ධම්මං ධම්මොති වදමී. අවිනයං අවිනයොති වදමී. විනයං විනයොති වදමී.

එකමීදං ආවුසො සමයං හගචා සාවඤ්ඤියං විහරතී ජෙතවනෙ අනාථසිංහනිකසස ආරාමෙ. තනු ඛො ආවුසො හගචා හික්ඛු ආමනොසි: වත්තාරො මෙ හික්ඛවෙ වජ්ජිමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා වජ්ජිමසුරියා න තපනතී න භාසනතී න විරොචනතී. කතමෙ වත්තාරො? අබ්භං හික්ඛවෙ වජ්ජිමසුරියානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිට්ඨා වජ්ජිමසුරියා න තපනතී න භාසනතී න විරොචනතී. මහිකා හික්ඛවෙ වජ්ජිමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ධූමරජො හික්ඛවෙ වජ්ජිමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- රාහු හික්ඛවෙ අසුරිජෙදු වජ්ජිමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො හික්ඛවෙ වත්තාරො වජ්ජිමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා වජ්ජිමසුරියා න තපනතී න භාසනතී න විරොචනතී.

එවමෙව ඛො හික්ඛවෙ වත්තාරොමෙ සමණ්ඩාභමිණානං උපකතිලෙසායෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණ්ඩාභමිණා න තපනතී න භාසනතී න විරොචනතී. කතමෙ වත්තාරො? සතතී හික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාභමිණා සුරං පිචනතී. මෙරයං පිචනතී. සුරාමෙරයපානා අපට්ඨිතා. අයං හික්ඛවෙ පඨමො සමණ්ඩාභමිණානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිට්ඨා එකෙ සමණ්ඩාභමිණා න තපනතී. න භාසනතී. න විරොචනතී. පුත ව පරං හික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාභමිණා මෙඋතං ධම්මං පතීසෙවනතී මෙඋතධම්මං අපට්ඨිතා. අයං හික්ඛවෙ දුතියො සමණ්ඩාභමිණානං උපකතිලෙසො

-පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඵකෙ සමණබ්බාහමණා ජාතරූපරජනං සාදියනති ජාතරූපරජනපටිග්ගහණා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ තතියො සමණබ්බාහමණානං උපකතිලෙසො -පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඵකෙ සමණබ්බාහමණා මිච්ජාථිවෙන ථිවිකං කපෙපනති මිච්ජාථිවා අප්පට්චිරතා. අයං භික්ඛවෙ චතුසො සමණබ්බාහමණානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරො සමණබ්බාහමණානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා ඵකෙ සමණබ්බාහමණා න තපනති න භාසනති න විරොචනහිති. ඉදමචොවාචුසො හගවා. ඉදං වජාන සුගතො අථාපරං ඵතදචොච සක්ඛා:

රාගදෙසපරිකතිලිට්ඨා ඵකෙ සමණබ්බාහමණා
 අච්ඡා නිචුතා පොසා පියරූපාභිතඤ්ඤො,
 සුරං පිචනති මෙරයං පටිසෙවනති මෙචුතං
 රජනං ජාතරූපඤ්ඤා සාදියනති අච්ඤ්ඤු.

මිච්ජාථිවෙන ථිවනති ඵකෙ සමණබ්බාහමණා
 ඵතෙ උපකතිලෙසා චුත්තා බුද්ධොනාදිච්චබ්ඤ්ඤානා.

යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිට්ඨා ඵකෙ සමණබ්බාහමණා
 න තපනති න භාසනති න විරොචනති¹ අසුද්ධා සරජා මගා.

අත්ඤාතරෙන ඕනඤ්ඤා තණ්හාදසා සනෙතතිකා
 වචෙඨනති කට්ඨිං සොරං ආදියනති පුනබ්බවනති.

ඵචොවාදී කිරාහං ආයසමනොන උපාසකො සද්ධො පසකො
 අකකාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී. සොහං² අධමමං
 අධමමොති වදමී. ධමමං ධමමොති වදමී. අචිතයං අචිතයොති
 වදමී. චිතයං චිතයොති වදමී.

5. ඵකමීදං ආචුසො සමයං හගවා රාජගහෙ විහරති වෙඵ-
 වනෙ කලඤ්ඤතිවාපෙ. තෙන ඛො පනාචුසො සමයෙන³
 රාජනෙතපුරෙ රාජපරියායං සනතිසිත්තානං සනතිපතිනානං අය-
 මනාරා කථා උදපාදී: කප්පති සමණානං සක්ඛපුත්තියානං ජාත-
 රූපරජනං. සාදියනති සමණා සක්ඛපුත්තියා ජාතරූපරජනං. පටි-
 ගණනති සමණා සක්ඛපුත්තියා ජාතරූපරජනනති. තෙන ඛො
 පනාචුසො සමයෙන මණ්ඩුලකො ගාමණී තසසං පරිසායං
 නිසිත්තො ගොති.

1. න විරොචනති - මජ්ඣ. උ.නං.
 2. සොහං - මජ්ඣ.
 3. තෙන ඛො පන සමයෙන - මජ්ඣ.

අථ ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං එතදවොච: මා අයොෆ් එවං අවුච්ඤ්ඤ. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකතති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නිකඛිත්තං මඤ්චුළකො සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. අසකඛි ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං.

6. අථ ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි තං පරිසං සඤ්ඤපෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඛිකමී. උපසංකමීත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං. නිසීදී. එකමන්තං නිසීනෙත්වා ඛො ආවුසො මඤ්චුළකො ගාමඤ්ඤි භගවන්තං එතදවොච: ඉධ භනෙත්ත රාජනෙත්තපුරෙ රාජපරිසායං සන්තිසීනගානං සන්තිපතිතානං අයං මන්තරාඤ්ඤි කථා උදපාදී: කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. පටිගණකතති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතතති. එවං වුඤ්ඤෙ අභං තං භනෙත්ත පරිසං එතදවොච: මා අයොෆ් එවං අවුච්ඤ්ඤ. න කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකතති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නිකඛිත්තං මඤ්චුළකො සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. අසකඛි ඛො අභං භනෙත්ත තං පරිසං සඤ්ඤපෙතුං. කච්චාභං භනෙත්ත එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච භගවතො භොමී. න ච භගවන්තං අභුතෙන අඛිඤ්ඤාමී. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොමී. න ච කොචී සභධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤං යානං ආගච්ඡතීති?

තඤ්ඤා නිං ගාමඤ්ඤි එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච මෙ අභොසී. න ච මං අභුතෙන අඛිඤ්ඤාමී. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොසී. න ච කොචී සභධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඤ්ඤං යානං ආගච්ඡතී. න හී ගාමඤ්ඤි කප්පති සමඤ්ඤානං සක්කපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණකතති සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නිකඛිත්තං මඤ්චුළකො සමඤ්ඤා සක්කපුත්තියා අපෙතජාතරූපරජතාති. යස්ස ඛො ගාමඤ්ඤි ජාතරූපරජතං කප්පති, පඤ්ඤපි තස්ස කාමගුණා කප්පතති. යස්ස පඤ්ඤකාමගුණා කප්පතති, එකංසෙනෙතං ගාමඤ්ඤි ධාරෙය්‍යාසී අස්සමඤ්ඤධම්මො අසක්කපුත්තියධම්මොති. අපිචාභං ගාමඤ්ඤි එවං වදමී: තිණං තිණඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතඛං. දුරුදුරුඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතඛං. සකචං සකචඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතඛං. පුරියො පුරියඤ්ඤිකෙන පරියෙසිතඛං. නතෙචාභං ගාමඤ්ඤි කෙනචී පරියායෙන ජාතරූපරජතං සාදිතඛං පරියෙසිතඛංතති වදමීති. එවංවාදී කීරාභං ආයස්මන්තෙ උපාසකෙ සඤ්ඤි පසනෙත අකකාසාමී පරිභාසාමී අපසසාදං කරොමී. සොභං අධම්මං අධම්මොති වදමී. ධම්මං ධම්මොති වදමී. අචිතයං අචිතයොති වදමී. චිතයං චිතයොති වදමී.

1. අයො - මජ්ඣං.
2. අයමන්තර - මජ්ඣං.
3. පරිගණකතී - මජ්ඣං.

7. එකමිදං ආවුසො සමයං භගවා තසෙව්¹ රාජගහෙ ආයසමනතං උපනඤ්ඤං සකායපුතතං ආරභ්න ජාතරුපරච්ඡතං පටිකඛිපි සිකඛාපදං ව පඤ්ඤාපෙසි. එවංවාදී කිරාහං ආයසමනො උපාසකෙ සඤ්ඤා පසන්නෙ අසෙකාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී ඔසාහං අධම්මං අධම්මොති වදමි. ධම්මං ධම්මොති වදමි. අවිනයං අවිනයොති වදමි. විනයං විනයොති වදමිති. එවං වුතෙන වෙසාලිකා උපාසකා ආයසමනතං යසං කාකණ්ඩකපුතතං එතදවොචුං: එකොව භතෙන අයොසා යසො කාකණ්ඩකපුතතො සමඤ්ඤා සකායපුතති යො. සධෙධවිමෙ අසසමඤ්ඤා අසකායපුතති යා. වසතු භතෙන අයොසා යසො කාකණ්ඩකපුතතො වෙසාලියං. මයං අයාසස යසසස කාකණ්ඩකපුතතසස උප්පුකකං කරිසසාම වීචරපිණ්ඩපාත සෙනාසනගීලානපච්චයගෙසජ්ජපරිකඛාරානනති. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුතතො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ සඤ්ඤාපෙසො අනුදුතෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤා ආරාමං අගමාසි.

8. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුතකා භික්ඛු අනුදුතං භික්ඛුං පුච්ඡිංසු: ඛමාපිතා ආවුසො යසෙන කාකණ්ඩකපුතතෙන වෙසාලිකා උපාසකාති? උපාසකෙහි පාපිකා නො ආවුසො කතා.² එකොව යසො කාකණ්ඩකපුතතො සමඤ්ඤා සකායපුතති යො කතො. සධෙධව මයං අසසමඤ්ඤා අසකායපුතති යා කතාති.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුතකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුතතො අමෙහති අසමමනො ගීහීනං පකාසෙසි. හඤ්ඤා මයං උකෙඛපතීයකමමං කරොමාති. තෙ තසස උකෙඛපතීයකමමං කතතුකාමා සනතිපතිසුං. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුතතො වෙහාසං අබ්භුගහණ්ඩො කොසමනීයං පච්චුට්ඨාසි. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුතතො පාවෙය්‍යකානකඤ්ඤා අවනතිදකඛිණාපච්චකානකඤ්ඤා භික්ඛුනං සගතීකෙ දුතං පාගෙහි: ආගච්ඡන්තු ආයසමනතා ඉමං අධිකරණං ආදිධිසසාම, පුරෙ අධම්මො දිප්පති ධම්මො පටිබාහීයති, අවිනයො දිප්පති විනයො පටිබාහීයති, පුරෙ අධම්මවාදිනො බලවනො හොනති ධම්මවාදිනො දුබ්බලා හොනති. අවිනයවාදිනො බලවනො හොනති විනයවාදිනො දුබ්බලා හොනති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා සමුහුතො සාණුවාසී අහොගඛෙහ පබ්බතෙ පටිවසති. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුතතො යෙන අහොගඛෙහ පබ්බතො යෙනායසමා සමුහුතො සාණුවාසී තෙනුපසධකමී. උපසධකමිඤ්ඤා ආයසමනතං සමුහුතං සාණුවාසිං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසීතො ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුතතො ආයසමනතං සමුහුතං සාණුවාසිං එතදවොච:

1. තසෙව - මජ්ඣ. උතං.
 2. පාපිකං නො ආවුසො කතං - මජ්ඣ.

ඉමෙ භගවතා වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සුති දීපෙනති-කපපති සිඬිතිලොණකපපො. කපපති අභිභුල-කපපො. කපපති ගාමනාරකපපො. කපපති ආවාසකපපො. කපපති අනුමතිකපපො. කපපති ආච්ඡන්දකපපො. කපපති අමථිතකපපො. කපපති ජලොගිපාතුං¹. කපපති අදසකං නිසීදනං. කපපති ජාතරූප-රජතතති. භඤ්ඤ මයං භගවතා ඉමං අධිකරණං ආදිසිස්සාම. පුරෙ අධිමමො දිපති ධමමො පටිඛාභියති. අච්චනයො දිපති චිතයො පටිඛාභියති. පුරෙ අධිමමවාදිතො ඛලවනොතො භොතති ධමමවාදිතො දුඛලො භොතති අච්චනයවාදිතො ඛලවනොතො භොතති චිතය-වාදිතො දුඛලො භොතති. එවමාච්චසොති ඛො ආයසමා සභිභුතො සාණවාසී ආයසමතො යසස්ස කාකණ්ඨකපුත්තස්ස පව්වසෙසාසී.

9. අට ඛො සට්ඨිමඤ්ඤා පාවෙය්‍යකා භික්ඛු සට්ඨි ආරඤ්ඤිකා, සට්ඨි පිණ්ඩපාතිකා, සට්ඨි පංසුකුලිකා, සට්ඨි තෙච්චරිකා, සට්ඨි අරභනොතො අභොගභෙග පට්ඨිමෙ සනතිපති-සු. අට්ඨ-අසීතිමඤ්ඤා අච්චති දකඛිණංපථකා භික්ඛු අපෙපකමෙච ආරඤ්ඤිකා, අපෙපකමෙච පිණ්ඩපාතිකා, අපෙපකමෙච පංසුකුලිකා, අපෙපකමෙච තෙච්චරිකා සට්ඨිමෙ අරභනොතො අභොගභෙග පට්ඨිමෙ සනති-පති-සු.

අට ඛො ථෙරුනං භික්ඛුනං මනියමානානං එතදභොසී: ඉදං ඛො අධිකරණං කකඛලඤ්ඤි වාලඤ්ඤි. කථං නු ඛො මයං පකඛ-ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසම් අධිකරණෙ ඛලවනතතරා අස්සාමාඛි. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයසමා ථෙරවතො සොරෙය්‍ය පට්ඨිසති ඛුඤ්ඤතො ආගතාගමො ධමමධරො චිතයධරො මාතිකා-ධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාසො මෙධාථී ලජ්ජී කුසඤ්චිමකො සිකඛා-කාමො. අට ඛො ථෙරුනං භික්ඛුනං එතදභොසී: අයං ඛො ආයසමා ථෙරවතො සොරෙය්‍ය පට්ඨිසති ඛුඤ්ඤතො ආගතාගමො ධමමධරො චිතයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාසො මෙධාථී ලජ්ජී කුසඤ්චිමකො සිකඛාකාමො සචෙ මයං ආයසමනං ථෙරවතං පකඛං ලභිස්සාම එවං මයං ඉමසම් අධිකරණෙ ඛලවනතතරා අස්සාමාති.

අපසොසී ඛො ආයසමා ථෙරවතො දිඛ්ඛාය සොතධාතුයා විසුද්ධාය අතිකතනමානුසිකාය ථෙරුනං භික්ඛුනං මනියමානානාං සුඤ්ඤානස්ස එතදභොසී: ඉදං ඛො අධිකරණං කකඛලඤ්ඤි වාලඤ්ඤි. න ඛො මෙතං පතිරූපං යොතං එවිරූපෙ අධිකරණෙ ගිසකෙසය්‍යාං. ඉදනි ව පන තෙ භික්ඛු ආගච්ඡස්සනති. යොතං තෙභි ආකිණ්ණො න එඤ්ඤං ගමිස්සාමී. යනනුනාභං පට්ඨිමෙච ගච්චස්සනති. අට ඛො ආයසමා ථෙරවතො සොරෙය්‍යා සඛිස්සං අගමාසී.

1. ජලොගි. පාතුං -. මරණං.
2. ඊඤ්ඤ - මරණං.

10. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සොරෙයාං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කභං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාභංසු; එසායසමා රෙවතො සඬකස්සා ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො සඬකස්සා කණ්ණකුජ්ජං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු සඬකස්සා ගන්තවා පුච්ඡිංසු කභං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාභංසු; එසායසමා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජා උදුඹරං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු කණ්ණකුජ්ජං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කභං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාභංසු; එසායසමා රෙවතො උදුඹරං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො උදුඹරා අභලපුරං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු උදුඹරං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කභං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාභංසු; එසායසමා රෙවතො අභලපුරං ගතොති. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො අභලපුරා සභජාතිං අගමාසි. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු අභලපුරං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කභං ආයසමා රෙවතොති. තෙ එවමාභංසු; එසායසමා රෙවතො සභජාතිං ගතොති. අථ ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයසමන්තං රෙවතං සභජාතියා සමොචෙසුං.

11. අථ ඛො ආයසමා සමුතො සාණවාසී ආයසමන්තං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදචොච; අයං ආවුසො ආයසමා රෙවතො ඛුසුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො වීනයධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාඤ්ඤා මෙධාවී උජ්ජ් කුකුඤ්චිකො සිකඛාකාමො සචෙ මයං ආයසමන්තං රෙවතං පඤභං පුච්ඡිස්සාම පටිබලො ආයසමා රෙවතො එකෙනෙව පඤභන සකලමුපි රතතිං වීතීනාමෙතුං. ඉදනි ව පනායසමා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජෙක්ඛිසිස්සති. සො ඤං තස්ස භික්ඛුතො සරභඤ්ඤා-පටියොසානෙ ආයසමන්තං රෙවතං උපසඬකමීඤ්චා ඉමානි දසවස්සුති පුචෙජ්ජයාසිති.

එවමනෙතති ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයසමතො සමුතස්ස සාණවාසීස්ස පටිබලෙස්සාසි. අථ ඛො ආයසමා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජෙක්ඛිසි. අථ ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො තස්ස භික්ඛුතො සරභඤ්ඤා-පටියොසානෙ යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමීඤ්චා ආයසමන්තං රෙවතං අභිවාදෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයසමා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයසමන්තං රෙවතං එතදචොච:

12. 1. කප්පති භනෙත සිඬගීලොණකපෙපාති. කො සො ආවුසො සිඬගීලොණකපෙපාති. කප්පති භනෙත සිඬගීනා ලොණං පටිභරිතුං, යඤ් අලොඤ්ඤං භවිස්සති-තඤ් පටිභුඤ්ඤාස්සාමීති. නාවුසො කප්පතිති.

2. කප්පති හනෙත අබ්බසුලකප්පොති. කො සො ආවුසො අබ්බසුල කප්පොති. කප්පති හනෙත අබ්බසුලාය ඡායාය චිතිවක්ඛාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති.

3. කප්පති හනෙත ගාමනාරකප්පොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකප්පොති. කප්පති හනෙත ඉද්දති ගාමනාරං ගමිස්සාමීති භුක්ඛාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති.

4. කප්පති හනෙත ආවාසකප්පොති. කො සො ආවුසො ආවාස- කප්පොති. කප්පති හනෙත සම්බහුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසථං කාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

5. කප්පති හනෙත අනුමතිකප්පොති. කො සො ආවුසො අනුමති කප්පොති? කප්පති හනෙත වග්ගෙන සඛේකත කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතිස්සාමාති.¹ නාවුසො කප්පතිති.

6. කප්පති හනෙත ආවිණ්ණකප්පොති? කො සො ආවුසො ආවිණ්ණකප්පොති. කප්පති හනෙත ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣා- විණ්ණං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාවිණ්ණනති නං අජ්ඣාවරිතුනති. ආවිණ්ණකප්පො ඛො ආවුසො එකවෙඨා කප්පති එකවෙඨා න කප්පතිති.

7. කප්පති හනෙත අමථිතකප්පොති. කො සො ආවුසො අමථිතකප්පොති. කප්පති හනෙත යං තං බීරං බීරභාවං විජහිතං අසමපක්ඛං දධිභාවං නං භුක්ඛාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං පාතුනති, නාවුසො කප්පතිති.

8. කප්පති හනෙත ජලොගිපාතුනති. කො සො ආවුසො ජලොගිති². කප්පති හනෙත යා සා සුරා අසුක්ඛා³ අසමපක්ඛා මජ්ඣභාවං නං පාතුනති. නාවුසො කප්පතිති.

9. කප්පති හනෙත අද්දසකං නිසීදනනති. නාවුසො කප්පතිති.

10. කප්පති හනෙත ජාතරූපරජ්ඣනති. නාවුසො කප්පතිති.

ඉමෙ ඛො හනෙත වෙසාලිකා වජ්ජිපුක්ඛා භික්ඛු වෙසාලියං ඉමානි දසවස්සුති දීපෙනති. හඤ්ඤා මයං හනෙත ඉමං අධිකරණං ආදියාම⁴, පුරෙ අධිමො දීපති ධමො පටිබාහීයති. අවිනසො දීපති විනසො පටිබාහීයති. පුරෙ අධිමවාදිනො බලවනො භොතති ධමවාදිනො දුබ්බලා භොතති. අවිනස- වාදිනො බලවනො භොතති. විනසවාදිනො දුබ්බලා භොතති. එවමාවුසොති ඛො ආයසමා රෙවතො ආයසමතො යසස්ස කාකණ්ඩකපුක්ඛාසස පචරිසෙසායි.

පඨමභාණ්ඩාරං නිට්ඨිතං.

1. අනුමානෙසාමාති - මජ්ඣ.
2. ජලොගිං පාතුනති - මජ්ඣ.
3. කා සා ආවුසො ජලොගිති - මජ්ඣ.
4. ආසුක්ඛා - මජ්ඣ.
5. ආදීසියාම - මජ්ඣ.

දුතියභාණවාරං

13. අපෙක්ෂාසුං ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුකාකා හිතඛු යසො කීර කාකණ්ඨකපුතො ඉමං¹ අධිකරණං ආදිසිකුකාමො පක්ඛං පරියෙසති. ලහති ච කීර පකඛන්ති. අථ ඛො වෙසාලිකානං වජ්ජුකාකානං හිතඛුනං එතදහොසි: ඉදං ඛො අධිකරණං කකඛ- ළඤ්ඤා වාලඤ්ඤා. කනානු ඛො² මයං පක්ඛං ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමසම්. අධිකරණෙ බලවන්තතරා අස්සාමාති. අථ ඛො වෙසාලිකානං වජ්ජුකාකානං හිතඛුනං එතදහොසි: අයං ඛො ආයසමා රෙවතො බහුසුතො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතීකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යඤ්ඤා මෙධාවී ලජ්ජී කුසලවිවතො සිකඛාකාමො. සථෙ මයං ආයසමන්තං රෙවතං පකඛං ලභෙය්‍යාම එවං මයං ඉමසම්. අධිකරණෙ බලවන්තතරා අස්සාමාති.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුකාකා හිතඛු පහුතං සාමණකං පරිකඛාරං පටියාදෙසුං පක්ඛං විවරමපි නිසීදනමපි සුචිකරමපි කායබන්ධනමපි පරික්ඛාචනමපි ධම්මකර්කමපි. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුකාකා හිතඛු තං සාමණකං පරිකඛාරං ආදය නාවාය සභජාතිං උජ්ජවිංසු. නාවාය පච්චාරොහිතො අඤ්ඤතරණී රුක්ඛමුලෙ භක්ඛවිසසභං කරොන්ති.

14. අථ ඛො ආයසමන්තො සාළාඤ්ඤා රහොගහස්ස පටිසලලිනස්ස එවං වෙතසො පරිචිතකකා උදපාදි. තො භු ඛො ධම්මවාදිතො පාචිනකා වා හිතඛු පාවෙය්‍යකා වාති. අථ ඛො ආයසමන්තො සාළාඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා පච්චවෙකඛන්තාස්ස එතදහොසි: අධම්ම- වාදිතො පාචිනකා හිතඛු ධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා හිතඛුති. අථ ඛො අඤ්ඤතරා සුඛධාවාසකායිකා දෙවතා ආයසමන්තො සාළාඤ්ඤා වෙතසා වෙතො පරිචිතකකමඤ්ඤාය සෙය්‍යාරාපි නාම බලවා පුරිසො සමමිඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සමමිඤ්ජෙය්‍ය එවමෙව සුඛධාවාසෙසු දෙවෙසු අන්තර්හිතා ආයසමන්තො සාළාඤ්ඤා පමුඛෙ³ පාතුරහොසි. අථ ඛො සා දෙවතා ආයසමන්තං සාළාඤ්ඤා එතදචොච: සාධු සාධු⁴ භනෙත සාළාඤ්ඤා, අධම්මවාදිතො⁵ පාචිනකා හිතඛු ධම්මවාදිතො⁶ පාවෙය්‍යකා හිතඛු. තෙන හි භනෙත සාළාඤ්ඤා, යථා ධම්මො තථා තිට්ඨාහිති. පුඤ්ඤපි වාහං දෙවතෙ එතර්හි ව යථා ධම්මො තථා සීතො. අපි වාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි. අපෙචනාම මං ඉමසම්. අධිකරණෙ සමමකෙය්‍යාති.

1. ඉදං - මජ්ඣ. 2. කීං භු ඛො - මජ්ඣ. 3. විසාසඤ්ඤා වෙතසා පච්චවෙකඛන්තා - මජ්ඣ. 4. සමමුඛො - මජ්ඣ. 5. සාධු - මජ්ඣ. 6. අධම්මවාදි - මජ්ඣ. 7. උඤ්ඤා - මජ්ඣ.

15. අප්ඵ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තං සාමණකං පරිකාරං ආදය යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා ආයසමනතං රෙවතං එතදවොචුං: පටිගණකාතු භනෙත ටෙරො සාමණකං පරිකාරං පත්තමපි විවරමපි නිසීදනමපි සුචිසරමපි කායබන්ධනමපි පරික්ඛාවනමපි ධම්මකරකමපිති. අලං ආචුසො, පරිපුණණං මෙ පත්තවිවරනති. න ඉච්ඡි පටිගහභෙතුං.

තෙන ඛො පන සමයෙන උත්තරො නාම භික්ඛු වීසති වසෙසා ආයසමතො රෙවතස්ස උපට්ඨාතො භොති. අප්ඵ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු යෙනායසමා උත්තරො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා ආයසමනතං උත්තරං එතදවොචුං. පටිගණකාතු ආයසමා උත්තරො සාමණකං පරිකාරං පත්තමපි විවරමපි නිසීදනමපි සුචිසරමපි කායබන්ධනමපි පරික්ඛාවනමපි ධම්මකරකමපිති. අලං ආචුසො පරිපුණණං මෙ පත්තවිවරනති. න ඉච්ඡි පටිගහභෙතුං.

මතුස්සා ඛො ආචුසො උත්තර, භගවතො සාමණකං පරිකාරං උපනාමෙතති. සචෙ භගවා පටිගණකාති තෙනෙව තෙ අත්තමනා භොතති. නො චෙ භගවා පටිගණකාති ආයසමතො ආනන්දස්ස උපනාමෙතති. පටිගණකාතු භනෙත ටෙරො සාමණකං පරිකාරං, යථා භගවතා පටිගහභිතො එවමෙව සො භවිස්සතිති, පටිගණකාතු ආයසමා උත්තරො සාමණකං පරිකාරං. යථා ටෙරෙන පටිගහභිතො එවමෙව සො භවිස්සතිති.

16. අප්ඵ ඛො ආයසමා උත්තරො වෙසාලිකෙහි වජ්ජුත්තකෙහි භික්ඛුති නිපට්ඨිමානො එකං විවරං අගහභෙසි. වදෙය්‍යාථාචුසො යෙනෙථාති. එත්තකං ආයසමා උත්තරො ටෙරං වදෙතු: එත්තකං භනෙත ටෙරො සඛකමචේකම් වදෙතු. පුරස්මෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා භගවතො උපපජ්ජන්ති. ධම්මවාදිතො පාවිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. එවමාචුසොති ඛො ආයසමා උත්තරො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං පටිසුත්වා යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ආයසමනතං රෙවතං එතදවොච එත්තකං භනෙත ටෙරො සඛකමචේකම් වදෙතු. පුරස්මෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා භගවතො උපපජ්ජන්ති. ධම්මවාදිතො පාවිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිතො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති.

අධිමෙම මං තං භික්ඛු ත්‍රියොජෙසීති ථෙරො ආයඤ්චනං උත්තරං පණාමෙසි. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු ආයඤ්චනං උත්තරං එතදවොචුං: කීං ආච්චසො උත්තර ථෙරො ආභාති. පාපිකං තො ආච්චසො කතං. අධිමෙම මං තං භික්ඛු ත්‍රියොජෙසීති ථෙරො මං පණාමෙසීති.

නනු තං ආච්චසො වූධෙයා විසතිවග්ගොසීති, ආමාච්චසාති. අපි ව මයං ගරුතිස්සයං ගණ්ඨාමාති.

17. අථ ඛො සඛෙතා තං අධිකරණං විනිව්ඡිනිතුකාමො සන්තිපති. අථ ඛො ආයඤ්ච රෙවතො සඛං ඤාපෙසි: සුණාතු මෙ ආච්චසො සඛෙතා. සවෙ මයං ඉමං අධිකරණං ඉධ වූපසමෙය්‍යාම¹ සියාපි වූලදයකා භික්ඛු සුත කම්මාය උභෙකාටෙය්‍යං. යදී සඛත්ත පහ්‍යකලලං යජෙච්චිමං අධිකරණං සමුත්තං. සඛෙතා තජෙච්චිමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාති. අථ ඛො ථෙරො භික්ඛු වෙසාලිං අගමංසු තං අධිකරණං විනිව්ඡිනිතුකාමා.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බකාමී නාම පථව්‍යා සඛත්තෙරො විසංවග්ගසතිකො² උපසම්පදය ආයඤ්චතො ආනන්දස්ස සද්ධිවිහාරිකො වෙසාලියං පච්චසති. අථ ඛො ආයඤ්ච රෙවතො ආයඤ්චනං සමුත්තං සාණවාසිං එතදවොච: අහං ආච්චසො යසම් විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගච්ඡාමි. පො තං කාලඤ්ච ආයඤ්චනං සබ්බකාමී උපසඛිතමිථා ඉමානි දභවඤ්චිනි සුචෙජය්‍යාසීති. එවමගනොති ඛො ආයඤ්ච සමුත්තො සාණවාසි ආයඤ්චතො රෙවතස්ස පථවග්ගොසී. අථ ඛො ආයඤ්ච රෙවතො යසම් විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගඤ්චි.

ගබ්ග ආයඤ්චතො සබ්බකාමීස්ස සෙනාසනං පඤ්ඤානං හොති ගබ්ග පච්චිචි ආයඤ්චතො රෙවතස්ස. අථ ඛො ආයඤ්ච රෙවතො අයං ථෙරො මහලලකො න නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යා කපෙසයි. ආයඤ්ච සබ්බකාමී අයං භික්ඛු ආගන්තුකො කිලනොන නිපජ්ජතිති න සෙය්‍යා කපෙසයි.

1. වූපසමෙය්‍යාම - මජ්ඣං
2. විසංවග්ගසතිකො - මජ්ඣං

අප්ඵ ඛො ආයසමා සබ්බකාමී රතතියා පච්චුසසමයං පච්චුච්ඡාය ආයසමනතා රෙවතං එතදචොච: කතමෙන තුං භුමම් විභාරෙන එතරහි බහුලං විහරසීති. මෙතොවිභාරෙන ඛො අභං භනොන එතරහි බහුලං විහරාමීති. කුලලකවිභාරෙන කීර තුං භුමම් එතරහි බහුලං විහරසී' කුලලකවිභාරො එසො භුමම් යදිදං මෙතොති.

සුඛෙධපි මෙ භනොන ගිහිභුතස්ස ආචණ්ණො මෙතො. තෙනාභං එතරහිපි මෙතොවිභාරෙන බහුලං විහරාමි. අපි ච ඛො මයා වීරපතං අරභතං. ථෙරො පන භනොන කතමෙන විභාරෙන එතරහි බහුලං විහරසීති. සුඤ්ඤතා විභාරෙන ඛො අභං භුමම් එතරහි බහුලං විහරාමීති?

මහාපුරිසවිභාරෙන කීර භනොන ථෙරො එතරහි බහුලං විහරති. මහාපුරිසවිභාරො එසො භනොන යදිදං සුඤ්ඤතාති. සුඛෙධපි මෙ භුමම් ගිහිභුතස්ස ආචණ්ණො සුඤ්ඤතා. තෙනාභං එතරහිපි සුඤ්ඤතා-විභාරෙන බහුලං විහරාමි. අපි ච මයා වීරපතං අරභතතති. අයඤ්ඤරහි ථෙරානං භික්ඛූනං අනාතරා කථා විපකතා.

19. අරායසමා සමගුතො සාණවාසී තසමිං අනුපපතො භොති. අප්ඵ ඛො ආයසමා සමගුතො සාණවාසී යෙනායසමා සබ්බකාමී තෙකුපසඛකමි. උපසඛකමිතා ආයසමනතං සබ්බකාමිං අභිවාදෙතො එකමනතං නිසීදි. එකමනතං නිසිනො ඛො ආයසමා සමගුතො සාණවාසී ආයසමනතං සබ්බකාමිං එතදචොච: ඉමෙ භනොන වෙසාලිකා වජ්ජුතකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සීති දීපෙනති: කපපති සිඛගිලොණ-කපො. කපපති දචබ්බුලකපො. කපපති ගාමනාරකපො. කපපති ආවාසකපො. කපපති අනුමතිකපො. කපපති ආචණ්ණකපො. කපපති අමරීතකපො. කපපති ජලොගි පාතුං. කපපති අදසකං. නිසීදනං. කපපති ජාතරුපරජතති. ථෙරෙන භනොන උපජ්ඣාසංස්ස මුලෙ බහු ධමෙමා ච විනසො ච පරියතො. ථෙරස්ස භනොන ධම්මඤ්ඤ විනයඤ්ඤ පච්චවෙසඛනාස්ස කථං භොති කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාවිතතා වා භික්ඛු පාවෙයතතා වාති.

තයාපි ඛො ආවුසො උපජ්ඣායස්ස මුලෙ ඛු ධම්මො ච විනයො ච පරියෙක්ඛා. තුඤ්ඤාං පනාවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චවෙකඛනාස්ස කථං භොති, කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාචීනකා වා භික්ඛු පාවෙය්‍යකා වාති. මඤ්ඤාං ඛො භනොත ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චවෙකඛනාස්ස ඵට්ඨං භොති; අධම්මවාදිනො පාචීනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාභං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොම් අපෙච නාම මං ඉමසම්. අධිකරණෙ සම්මනෙතය්‍යාති.

මඤ්ඤාං ඛො ආවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා පච්චවෙකඛනාස්ස ඵට්ඨං භොති; අධම්මවාදිනො පාචීනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාභං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොම් අපෙචනාම මං ඉමසම්. අධිකරණෙ සම්මනෙතය්‍යාති.

20. අථ ඛො සඛෙඤ්ඤා තං අධිකරණං විනිවිජ්ජිතකාමො සනතිපති. තසම් ඛො පන අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනඤ්ඤානී වෙච භස්සානී ජායනති. න වෙකස්ස භාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. අථ ඛො ආයඤ්ඤා රෙචනො සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ භනොත සඛෙඤ්ඤා. අමභාකං ඉමසම්. අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනඤ්ඤානී වෙච භස්සානී ජායනති න වෙකස්ස භාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. යදි සඛස්ස පත්තකලලං සඛෙඤ්ඤා ඉමං අධිකරණං උඛොභිකාය වූපසමෙය්‍ය. සඛෙඤ්ඤා වත්තාරො පාචීනකෙ භික්ඛු වත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු උච්චීති. පාචීනකානං භික්ඛුනං ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා සබ්බකාමීං ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා සාළභං ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා බුජ්ජසොභිතං ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා වාසභගාමිකං. පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා රෙචනං. ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා සම්භූතං සාණවාසිං. ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා යසං කාකණ්ඩකපුත්තං. ආයඤ්ඤානෙඤ්ඤා සුමනං. අථ ඛො ආයඤ්ඤා රෙචනො සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ භනොත සඛෙඤ්ඤා. අමභාකං ඉමසම්. අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනඤ්ඤානී වෙච භස්සානී ජායනති න වෙකස්ස භාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. යදි සඛස්ස පත්තකලලං සඛෙඤ්ඤා වත්තාරො පාචීනකෙ භික්ඛු වත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මනෙතය්‍ය උඛොභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙඤ්ඤා. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භනොත සඛෙඤ්ඤා. අමභාකං ඉමසම්. අධිකරණෙ විනිවිජ්ජයමානො අනඤ්ඤානී වෙච භස්සානී ජායනති න වෙකස්ස භාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. සඛෙඤ්ඤා වත්තාරො පාචීනකෙ භික්ඛු වත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මනෙතති උඛොභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙඤ්ඤා. යස්සායඤ්ඤා ඛමති වතුණ්ණං පාචීනකානං භික්ඛුනං වතුණ්ණං පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං සම්මුති උඛොභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙඤ්ඤා. ඤා තුණ්හයස්ස. යස්ස නකම්භි ඤා භාසෙය්‍ය.

සමමතා සඛෙසන වතනාරො පාචිනකා භික්ඛු වතනාරො පාවෙය්‍යකා භික්ඛු උබ්බාභිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමෙතුං. ඛමති සඛසසි තසමා තුණ්ඨි. එවමෙතං ධාරයාමීති

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අජිනො නාම භික්ඛු දසවසෙසා සඛසසි පාචිමොක්ඛුද්දෙසකො හොති. අප ඛො සඛෙසා ආයසමනනමපි අජිතං සමමනති ථෙරානං භික්ඛුනං ආසනපඤ්ඤපකං. අප ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ්ඤානු ඛො මයං ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං ඛො වාලිකාරාමො රමණියො අපසසෙද්දෙ අප්පතිශෙසාසො. යනනුන මයං වාලිකාරාමෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමෙය්‍යාමාති. අප ඛො ථෙරා භික්ඛු වාලිකාරාමං අගමංසු තං අධිකරණං විනිවුසිනිතුකාමා. අප ඛො ආයසමා රෙවතො සඛස ඤාපෙසි: සුණාතු මෙ භනෙන සඛෙසා. යදි සඛසසි පනනකලලං අහං ආයසමනනං සබ්බකාමී වීනයං පුචෙජ්ජය්‍යන්ති. ආයසමා සබ්බකාමී සඛස ඤාපෙසි: සුණාතු මෙ ආවුසො සඛෙසා යදි සඛසසි පනනකලලං අහං රෙවතෙන වීනයං පුචෙය්‍යා විසසජෙජ්ජය්‍යන්ති. අප ඛො ආයසමා රෙවතො ආයසමනනං සබ්බකාමී එතදවොච.

1. කප්පති භනෙන සිඬ්ඛිලොණකපෙපාති. කො යො ආවුසො සිඬ්ඛිලොණකපෙපාති. කප්පති භනෙන සිඬ්ඛිනා ලොණං පරිහරිතුං යඤ්ඤානු අලොණිකං භවිසසිති තඤ්ඤානු පරිහරිසුසාමීති. නාවුසො කප්පතිති. කඤ්ඤානු පච්චිකිත්තනති. සාවඤ්ඤානු සුඤ්ඤාවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. සනතිධිකාරකභොජනෙ පාවිත්තියනති. සුණාතු මෙ භනෙන සඛෙසා. ඉදං පඨමං වජ්ඣං සඛෙසන විනිවුසිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උඤ්ඤමං උබ්බිතයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉදං පඨමං සලාකං නිකඤ්ඤාමී.

2. කප්පති භනෙන අභිඤ්ඤානකපෙපාති. කො යො ආවුසො අභිඤ්ඤානකපෙපාති. කප්පති භනෙන අභිඤ්ඤාන ඡායාය විනිවුසාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤානති. නාවුසො කප්පතිති. කඤ්ඤානු පච්චිකිත්තනති රාජගහෙ සුඤ්ඤාවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. විකාලභොජනෙ පාවිත්තියනති සුණාතු මෙ භනෙන සඛෙසා ඉදං දුතියං වජ්ඣං සඛෙසන විනිවුසිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උඤ්ඤමං උබ්බිතයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉදං දුතියං සලාකං නිකඤ්ඤාමී.

3. කප්පත් හනේන ගාමනාරකපොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකපොති. කප්පති හනේන ඉද්දනි ගාමනාරං ගමිසසාමීති භුක්තාවිනා පචාරිතෙන අනතිරික්කං භොජනං භුක්ඤ්ඤානාති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. සාවඤ්ඤා සුඤ්ඤාවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. අනතිරික්කභොජනෙ පාවිත්තියනති. සුඤ්ඤා ඔම හනේන සඛෙසා. ඉද්දං තතියං වජ්ඣං සඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉද්දං තතියං සලාකං නික්ඛිපාමි.

4. කප්පති හනේන ආවාසකපොති. කො සො ආවුසො ආවාස කපොති. කප්පති හනේන සම්ඛ්‍යුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසථං කාතුතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. රාජගහෙ උපොසථසඤ්ඤානෙති. කිං ආපජ්ජතිති. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛටතති. සුඤ්ඤා ඔම හනේන සඛෙසා. ඉද්දං වතුඤ්ඤං වජ්ඣං සඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං ඉද්දං වතුඤ්ඤං සලාකං නික්ඛිපාමි.

5. කප්පති හනේන අනුමතිකපොති. කො සො ආවුසො අනුමතිකපොති. කප්පති හනේන වග්ගන සඛෙසන කම්මං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජාතිසාමාති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. වමෙපයාතෙ විනයවජ්ඣසම්මනති. කිං ආපජ්ජතිති. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛටතති. සුඤ්ඤා ඔම හනේන සඛෙසා. ඉද්දං පඤ්ඤං වජ්ඣං සඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගත. සජ්ඣසාසනං. ඉද්දං පඤ්ඤං සලාකං නික්ඛිපාමි.

6. කප්පති හනේන ආවිණ්ණකපොති. කො සො ආවුසො ආවිණ්ණකපොති. කප්පති හනේන ඉද්දං ඔම උපජ්ඣායෙන අජ්ඣාචිණ්ණං ඉද්දං ඔම ආවිරියෙන අජ්ඣාචිණ්ණං තං අජ්ඣාචරිතුතති. ආවිණ්ණකපොතො ඔවා ආවුසො එකවෙට්ඨා කප්පති එකවෙට්ඨා න කප්පතිති. සුඤ්ඤා ඔම හනේන සඛෙසා. ඉද්දං ජට්ඨං වජ්ඣං සඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉද්දං ජට්ඨං සලාකං නික්ඛිපාමි.

7. කප්පති හතොත අමටිතකපොසාති. කො සො ආවුසො අමටිතකපොසාති. කප්පති හතොත යං තං වීරං වීරභාවං විජභිතං අසම්පන්නං දධිභාවං, තං භුක්ඛාවිතා පචාරිතොත අනාතිරික්ඛං පාතුතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. සාවඤ්චියා සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. අනාතිරික්ඛනොපනො පාවිත්තියනති. සුඤ්ඤා ඔම හතොත සඤ්ඤා. ඉදං සත්තමං වජ්ඣං සඤ්ඤන විනිවජ්ජනං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉදං සත්තමං සලාකං නිකඛිපාමි.

8. කප්පති හතොත ජලොගිං පාතුතති. කො සො ආවුසො ජලොගිති. කප්පති හතොත යා සා සුරා අසුක්ඛා අසම්පන්නා මජ්ඣභාවං, සා පාතුතති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. කොසඤ්චියා සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. සුරාමෙරයපානො පාවිත්තියනති. සුඤ්ඤා ඔම හතොත සඤ්ඤා. ඉදං අට්ඨමං වජ්ඣං සඤ්ඤන විනිවජ්ජනං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉදං අට්ඨමං සලාකං නිකඛිපාමි.

9. කප්පති හතොත අදසකං නිජීදනනති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. සාවඤ්චියා සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. ජෙදනානො පාවිත්තියනති. සුඤ්ඤා ඔම හතොත සඤ්ඤා. ඉදං නවමං වජ්ඣං සඤ්ඤන විනිවජ්ජනං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉදං නවමං සලාකං නිකඛිපාමි.

10. කප්පති හතොත ජාතරූපරජතනති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛිත්තනති. රාජගහො සුක්ඛවිභවෙහති. කිං ආපජ්ජතිති. ජාතරූපරජතපටිග්ගහනො පාවිත්තියනති. සුඤ්ඤා ඔම හතොත සඤ්ඤා. ඉදං දසමං වජ්ඣං සඤ්ඤන විනිවජ්ජනං. ඉතිපිදං වජ්ඣං උද්ධමමං උඛිත්තයං අපගතසජ්ඣසාසනං. ඉදං දසමං සලාකං නිකඛිපාමි.

සුභාතු මෙ භවත්ත සඛෙසා. ඉමානි දස වස්සීනි සඛෙසන විනිව්ජ්ජානි. ඉතිපිමානි දසවස්සීනි උදධිමමානි උබ්බිතයානි අපගත- සස්සිසාසනානීති. නිභතමෙතං ආවුසො අධිකරණං සන්තං වූපසන්තං සුචුපසන්තං. අපි ච මං තං ආවුසො සඛසමජේකිපි ඉමානි දසවස්සීනි පුච්ඡෙය්‍යාසි තෙසං භිත්ඛුතං සඤ්ඤිත්තියාති.

22. අථ ඛො ආයසො ඉච්චො ආයසමන්තං සබ්බකාමිං සඛසමජේකිපි ඉමානි දසවස්සීනි සුච්ඡි. පුච්ඡො පුච්ඡො ආයසමා සබ්බකාමී විසසජේසි. ඉමාය ඛො පන විනයසධිගීතියා සත්ත භිත්ඛුසත්තානි අනුනානි අනධිකානි අභෙසුං. තසමායං විනයසධිගීති සත්තසතිකානි වුච්චතීති.

සත්තසතිකසබ්බකං.

ඉමමිඤ්ඤ ඛන්ධකෙ වස්සී පඤ්චිසති.

තසසුද්දනං:

1. දසවස්සීනි පුරෙඤ්ඤා කමමං දුගෙන පාවිසි ව්‍යාපාරො පුන රූපඤ්චි කොසලිච්චි ච පාවෙය්‍යතො.
2. මග්ගො සොරෙය්‍ය සබ්බසසං කණ්ණකුජ්ජං උදුඛෙරං අග්ගලං සහජාතං ච අභෙසාසි කනතු ඛො මයං.
3. පත්තනාවාය උජ්ජචී රහොසි උපනාමයං ගරු සඛෙසා ච චෙසාලී මෙත්තා සඛෙසා උබ්බාහිකානි.
4. කමමං ච පරිවාසො ච සමුච්චියො සමරොපි ච මුද්දං සෙත්තාසනං භෙද ව්‍යභුජෙසාසථ භිත්ඛුනී පඤ්චිසති සත්තසති ඛන්ධකා වූලවග්ගෙ

[වුත්තා අචාදසමා සිද්ධං]

වූලවග්ගො නිට්ඨිතො.

ගෞරවදීපාදානුක්‍රමණිකා

පිටපතකා

අද්‍රවයිසස හි යො දුබෙහ	316
අක්කාමරෙන ඔනදා	570
අපමාණො චුදො	16
අපාදකෙහි මෙ මෙකං	16
ආපායිකො නෙරයිකො	322
එවමෙව කපාගතං	316
තතො වාතාතපො සොරො	130
තාදීසං මිතං කුබෙට්ඨ	316
දණ්ඩනෙතෙ දමයන්ඨි	294
දදෙය්‍ය උජ්ඣුතෙසු	132
පණ්ඩිතො'ති සමඤ්ඤතො	316
එලං වෙ කදලීං හතති	268
මහාවරාහස්ස මහිං විකුබ්බතො	312
මා කුඤ්ජර නාගමාසදෙ	294
මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ	294
මා ජාතු කොචි ලොකසමිං	316
මා මං අපාදකො හිංසි	16
මිච්ඡාපීචෙන ජිවන්ති	570
යස්ස නතරතො න සන්ති කොපා	256
යෙහි උපකකිලෙසෙහි	570
යො වෙ න බ්‍යථතී පඤ්චා	312
රාගදෙසපරිකකිලීට්ඨා	570
වීරූපසෙඛති මෙ මෙකං	16
විහාරදාං සඛ්‍යස්ස	132
විහාරෙ කාරයෙ රමෙම	132
සනං හතී සනං අස්සා	160
සබ්බද වෙ සුඛං සෙති	162
සබ්බා ආසත්තියො ඡෙඤ්චා	162
සබ්බෙ සත්ථා සබ්බෙ පාණා	16
සමුද්දං විසකුමෙහන	316
සීතං උණං පටිහතති	130
සුකරං සාධුනා සාධු	304
සුඛා සඛ්‍යස්ස සාමග්ගි	324
සුඡන්තමතිවසසති	434
සුරං පිවන්ති මෙරයං	570
සො පමාදමනුච්ඡෙණො	316

සඤ්ඤා නාමානුකම් භික්ෂා

අ	පිට්ඨකයා	ක	පිට්ඨකයා
අග්ගළ පුරං	578	කණ්ණකුජයං	578
අග්ගාළව්වෙතිය	208	කණ්ණාගොතමකං	14
අවිරවතී	428, 432	කපිලවත්ථුසථිං	468
අජාතසන්තු	258, 266, 276	කලඤ්ඤ නිවාපෙ	2, 128, 266, 570
අජාතසන්තුනා	550	කලඤ්ඤ පුඤ්ණං	548
අජීතො	592	කාකණ්ණිකපුඤ්ණ	566, 568, 574, 578
අජීතො කෙසකම්මලො	18	කිඤ්චිලො	252
අඨ්ඨකාසී	526	කීටාගිරි	204
අනාර්පිණධීකං	166	කුසිනාරං	544
අනාර්පිණධීක ස්ස	162, 334, 490, 568	කුටාගාරසාලා	40, 170, 468
අනාර්පිණධීකො	158, 162, 166	කොකනදෙ	68
අනුපියං	246, 256	කොකාලිකො	296, 308
අනුපියායං	246, 256	කොමාරභවෙට්ඨා	42
අනුරුද්ධො	246, 252	කොලියපුඤ්ණො	258
අම්බලට්ඨිකායං	550	කොසඤ්චී	256, 266, 558, 574, 596
අව්නඤ්ඤකච්ඡොපරකානං	574	කොසලෙසු	100
අස්සථිපුනඛ්ඛපුකා	204		
අග්ගො ගඛෙය (පඛ්ඛතෙ)	574		
ආ		ඛ	
ආනන්දෙ	20, 252, 286, 304, 424, 470, 478, 548, 550	ඛණ්ඩදෙවියා පුඤ්ණො	296
ආනන්ද ස්ස	584	මුජ්ජසොභිතං	590
ආළචී	208, 222		
උ		ඟ	
උඤ්ඤො	584	ගඛිතා	428, 432
උද්ධි	494	ගයාසීයං	306
උද්ධමරං	578	ගාමණී	570, 572
උදෙතො	558	ගීජකිකුටස්ස	286
උප්පලවණ්ණසය	488	ගීරණසමජ්ජං	10
උපනන්ද	196, 574	ගොතථී	468, 472, 480
උපාලී	198, 252, 454, 548, 550	ගොතමො	544
උරුවෙලකස්සපෙ	114	ගොධිපුඤ්ණො	272, 274
ඵ		ඝ	
ඵරාපථං	14	ඝොසිතාරාමෙ	256, 562
ක		ච	
කකුඨො	258, 260		
කටමොරකතීඤ්ඤා	296	චම්බෙයගතෙ	594

	ඡ	පිට්ඨකය		ඛ	පිට්ඨකය
ජනෙතා		558, 562	මුහුම්චාලං		550
ජට්ඨකේයා	2, 10, 12,	24, 172,	මුහුම්ඤ්ඤං		550
		348.	බිච්චිසාර	12, 158, 164,	278
ජබ්බාපුත්තං		14			
	ඡ			භ	
ජීවිකච්චවනෙ		550	භග්ගො		68
ජීවිකො		42	භග්ගොසු		72
ජෙනවනෙ	334, 490,	568	භග්ගු		252
ජෙනසස (රාජකුමාරසස)		168	භග්ගිය	248, 250, 252,	256
			භාරඤ්ඤා		20
			භෙසකලාවනෙ		68
	ක				
කීම්ඵ		430, 434		ම	
කිම්ඵකලො		430, 434	මකඛලිගොසාලො		18
කිම්ඵපිට්ඨකලො		430, 434	මණ්ඩුලකො		570, 572
කෙකුල		100	මහාකසුපො	544, 548,	550
	ඳ		මහානාමො		246
දකඛිණාගිරිසම්ඵ		556	මහාපජාපති	468, 472,	480
දෙවදකත	252, 256,	258, 266,	මහාමොග්ගලලාන	18, 258,	260,
	272, 274,	276, 296.			426.
	ධ		මහාවනෙ	40, 468,	566
ධනියං		548	මභී		428, 432
	න		මාගධකානී		258, 260
නාලංකං		550	මාගධසස		12
නාලාගිරි		292	මාගධො-සෙනියො		158, 164
නිග්ගොධාරාමෙ	468,	480	මිඨාරමාතුපාසාදෙ		424
නිගගණ්ඨා නාතපුත්තං		18			
				ය	
	ප		යමුනා		428, 432
පකුට්ඨාකච්චියනො		18	යමෙච		100
පසෙනදීපකාසල		200	යස	566, 568,	574, 578
පාචීනකා		582			
පාටියාස		544		ර	
පාටෙය්‍යකා	574,	582	රාජගහ 2, 10, 128, 158, 222,		266,
පිණ්ණොලභාරඤ්ඤා		18	270, 274, 276,		292,
පුට්ඨාරාමෙ		424	300, 304,		548, 550,
පුරාණො		556	556, 570,		574, 594,
පුරණාසසපො		18			596.
			රාජගහකො සෙව්ඪී	128,	130
			රෙවත	576, 578,	590, 598

ව	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
වගභූමිදුකීරියෙ	550	සමුදාන	574, 578, 586, 588, 590
වජ්ජිපුත්තකා	566, 574, 580	සමුදාදානෙකා	296
වජ්ජිපු	566	සරභු	428 432,
වඩ්ඪයස ලිච්චිසා	66	සහජාති	578, 582
වාලිකාරාමෙ	592	සාක්ඛියානීති	470
වාසභගාමිකං	590	සාණවාසී	574, 578
විරූපකං	14	සාම ඤාදාළං	550
විසාධා	72	සාරිපුත්ත	104
විසාධා මගාරමානා	200	සාරිපුත්ත-මොහනලලානා	204
වෙදෙහිපුඤ්ඤා	550	සාවච්චී	72, 100, 166, 196, 204,
වෙසාලී	40, 42, 68, 170, 172,		334, 424, 488, 490,
	468, 470, 490, 548,		508, 526, 568, 594.
	550, 566, 580, 586.		596,
වෙසාලිකා	566, 574, 580.	සානා	582, 590
වෙඵවන	2, 128, 222, 266, 556,	සීතවනං	162
	570.	සීවකො-යකෙඛා	160
		සුංසුමාරගිරි	68
ස		සුදකා	162
සමෙක සු	468	සුදිකකං	548
සඛක සසං	576, 578	සුප්පියං	550
සඤ්ඤායො බෙලලච්චිපුඤ්ඤා	18	සුභද්ද	544
සඤ්චිකාපුත්තං	68	සුමනං	590
සබ්බකාමී	586, 588, 598	සොරොයා	576, 578

විෂයසපද්‍ර ක්‍රිකමණිකා

අ	පිටවක	අ	පිටවක
අකවාටකා	132	අධ්‍යාපන	140
අකරණියානි	520, 530	අධ්‍යාපන	4
අකාරකො	84	අධ්‍යාපන	36
අකාලො	160	අධ්‍යාපන	502
අකුපො	464	අධ්‍යාපන	566
අකොකාසිතමබ්බා	474	අධ්‍යාපන	140
අකබ්‍රිකාය	114	අධ්‍යාපන	146
අකොකන	114	අධ්‍යාපන	232
අග්‍රාසකුර	176	අධ්‍යාපන	534
අග්‍රාපිණ්ඩ	174	අධ්‍යාපන	232
අග්‍රාප්‍රවට්ඨි	44, 48, 108, 208	අධ්‍යාපන	128
අග්‍රාප්‍රවට්ඨික	132	අධ්‍යාපන	210
අග්‍රාසන	174	අධ්‍යාපන	86
අග්‍රාසාල	400	අධ්‍යාපන	356
අග්‍රාසාන	46	අධ්‍යාපන	576
අග්‍රාසාලා	168, 340, 366	අධ්‍යාපන	354, 356
අග්‍රාසාදක	174	අධ්‍යාපන	474
අධ්‍යාපන	10, 502	අධ්‍යාපන	354, 356
අධ්‍යාපනමුච්චාය	502	අධ්‍යාපන	354, 356
අධ්‍යාපන	490	අධ්‍යාපන	346
අධ්‍යාපන	8	අධ්‍යාපන	46
අධ්‍යාපන	86	අධ්‍යාපන	324, 326
අධ්‍යාපන	134	අධ්‍යාපන	268
අධ්‍යාපන	280	අධ්‍යාපන	268
අධ්‍යාපන	144	අධ්‍යාපන	454
අධ්‍යාපන	218	අධ්‍යාපන	374
අධ්‍යාපන	456	අධ්‍යාපන	166
අධ්‍යාපන	504	අධ්‍යාපන	566, 580
අධ්‍යාපන	154	අධ්‍යාපන	196
අධ්‍යාපන	182, 200	අධ්‍යාපන	164
අධ්‍යාපන	522	අධ්‍යාපන	270
අධ්‍යාපන	580	අධ්‍යාපන	468
අධ්‍යාපන	580, 594	අධ්‍යාපන	590
අධ්‍යාපන	442	අධ්‍යාපන	334
අධ්‍යාපන	442	අධ්‍යාපන	512, 516
අධ්‍යාපන	472	අධ්‍යාපන	472
අධ්‍යාපන	162, 148	අධ්‍යාපන	384
අධ්‍යාපන	90	අධ්‍යාපන	396
අධ්‍යාපන	472	අධ්‍යාපන	348
අධ්‍යාපන	480	අධ්‍යාපන	174
අධ්‍යාපන	430	අධ්‍යාපන	148
අධ්‍යාපන	562	අධ්‍යාපන	458
අධ්‍යාපන	112	අධ්‍යාපන	142

	අ	පිටස්ඛිකා	අ	පිටස්ඛිකා
අනිමිකකා		512, 514	අපෙතජාතරූපරජකා	566, 572
අනිකෂලොරා		504	අපතනිමංසෙන	456
අනුදුකො		568	අපතනිකොසං	166
අනුපට්ඨ	348,	398	අපපුරිසකානී	476
අනුපාදිද සසාය		432	අපමනකවිසෂ්‍ය ජජකං	230
අනුපුබ්බකිරියා		430	අපහරිතෙ	358
අනුපුබ්බනිගෙනා		428	අපාකිඡංඡං	166
අනුපුබ්බපට්ඨ		430	අපාඡංකෙ	358
අනුපුබ්බපබ්බාලො		428	අපාත ව්‍යං	68
අනුපුබ්බපොඡංඡං		428	අපාබාධං	68
අනුපුබ්බපිකඛා		430	අපපොඡ්‍ය සභා	248
අනුමනිකපෙපා	566,	580	අපඡායේනතී	114
අනුචාතං		34	අබීජං	14
අනුචාතො		232	අබ්‍යං	568
අනුචාදං		524	අබ්‍යානාරභො	384
අනුචාද්දනසො		458	අභබ්බ	278
අනොච්ඡසකො		344	අභි සභෙ නුඤ්ඤ	128
අනිකරාමෙඤ්ඤ		166	අභිරූපො	292
අනිකරාමුකකො		194	අභිස ඤාකායා	42
අනිකරාමොසානං		314	අමට්ඨකපො	566, 580
අනෙතපුරං		276	අමනුඤ්ඤා	160
අනෙතචායිනී		488	අයාකා	200
අනෙතාපුතී		426	අයාපුකක	168
අනිකාරෙ		164	අයා	478
අනිකාරො	160,	162	අයො	164, 572
අපගතකාලිකං		162	අරකඛියා	290
අපගතසඤ්ඤාසනං		594	අරඡ්භිතං	358, 360, 362
අපවයඤ්ඤ		296	අරභං	174
අපවයාය		482	අලං	506
අපඤ්ඤ පනා		554	අලකඛිකො	294
අපමාලො	512,	516	අලොභිතා	512, 514
අපරජ්ඣ		522	අලලවිසො	62
අපරජ්ඣගතාය		194	අලලන	336, 342
අපරපට්ඨමො	164,	282	අලලභි	34
අපරිසංසනෙතන		338	අවකාරපානී	358
අපරිසභිකිතං		300	අවගණ්ඨකාරකං	352
අපරිසුඤ්ඤාඤ්ඤානො	264,	288	අවඛං	502
අපරිසුඤ්ඤාමෙදෙසනො	262,	288	අවඤ්ඤො	490
අපරිසුඤ්ඤාවෙය්‍යාකරමෙඡං	264,	288	අවලොඛනකවිධං	108, 374
අපරිසුඤ්ඤාමෙදො		288	අවලොඛනපිට්ඨො	108, 374
අපරිසුඤ්ඤාමෙදො		262, 288	අවඤ්ඤතං	426
අපමෙසනඵලකං	220,	338, 366, 380, 400	අවඤ්ඤනො	432
අපාදකො		16	අචාතපානකා	134
අපිධානං		106	අච්ඡාචිසාරකරං	456
			අච්ඡාචිසාරො	460
			අච්ඡායං	358

අ	පිටුවකයා	ආ	පිටුවකයා
අවිසක ජ්‍යානි	202	ආදිනවං	162
අවෙහඬහියං	206	ආදෙය්‍යවචො	166
අවෙහඬහියානි	206	ආදෙසනාපාවිභාරියානුසාසනියා-	
අසකාසුක්කයධමෙමො	572		310
අසඬකිලිට්ඨං	262, 290	ආනනකපිකං	348
අසඬකට්ටනොත්තන	338	ආනිසංසං	162
අසජ්ජිදොධා	312	ආනුසුඬබ්බිකරං	162
අසභාගචුක්කකා	176	ආපණං	282, 284, 502
අසමුච්චෙජ්ජෙදො	554	ආපක්ඛාමිනියො	486
අසමෙභාගො	66	ආපක්ඛිචුඬානතතා	462
අසලලකෙඛකා	354	ආපාදිකා	472, 556
අසිවච්චං	280	ආමලකවචිකපිටං	138
අසුච්චි	432	ආයතකෙන	428
අසුක්කා	580	ආයොග	90
අසසකුරං	182, 200	ආරඤ්ඤිකා	298, 300, 576
අසසකරී	268	ආරඤ්ඤිකෙන	360
අසසඬා	276	ආරාමවජ්ඣ	202
අසසමණධමෙමො	572	ආරාමිකපෙසකො	234
අසසා	160	ආරාමුපචාරෙ	76
අසසුකෙන	554	ආරාමෙ	76, 166
අසසුමුච්චි	469	ආරාමො	202
අභි	16, 132, 148	ආලකමජු	146
අභිබ්බෙකා	334	ආලඬනබාහං	36, 52, 44, 48, 108, 146, 150,
අභිමෙඛලිකාය	258		
අභිරාජකුලානි	14	ආලිඤං	148
අංසකුට්චන	504	ආලොකසන්ධිකණ්ණහාගා	
අංසබ්බොකො	36		338, 380, 398
අංසබ්බකො	232	ආලොකසන්ධිකණ්ණමකෙන	
			208, 210
ආ		ආලොකිකෙන	128
ආගතාගමො	576, 578	ආලොකො	160, 162
ආගතානාගතසස	130	ආලොපො	352
ආච්චනකුලිණි	110, 340, 366, 390	ආචරණං	492
ආච්චනපාදුකං	110	අච්චර්ච්චරං	510
ආච්චනසරාවකො	110	ආචාසකපොසා	566, 580
ආච්චයාය	482	ආචාහො	158
ආචාරවිපක්ඛි	438	ආචිකුත්තවිජ්ඣා	44, 48, 108
ආචිණ්ණකපොසා	566, 580	ආචිකුත්ත රජපුං	44, 48, 108,
ආච්චකො	544		132
ආච්චවිපක්ඛි	438	ආචෙණං	320, 322
ආණ්ඩොලකං	510	ආචෙසනවිසුකං	36
ආතාපිනී	480	ආචෙලකං	112
ආතාපි	562	ආසතභියො	162
ආදුසෙ	10	ආසනපඤ්ඤපකං	592
ආදිසක ආදිසක	198	ආසනෙ	162, 166

	ආ	පිට්ඨවකා	උ	පිට්ඨවකා
ආසන්දි	114, 182,	200		
ආසන්දිකො		136	උතුපමාණං	520, 530
ආභවිච්චපාදකො		136	උසතමධෙව	474
ආලීං		476	උසාරඝරණං	560
	ඉ		උසාරපාසකං	108, 132
			උසාරවාසකං	44, 48
			උසාරිභවං	350
ඉසකාසං		142, 144	උසාරිතඛානානි	158
ඉච්ඡාගතං		258,	උසාරිමනු සසධමුච්චං	20
ඉඤ්ඤාචයං	36, 42, 44,	48	උසාරිමනු සසධමුච්චෙ	550
ඉට්ඨකායො		170	උත්තෙසා	256, 258, 276, 280
ඉට්ඨනාපානාරං		48	උදකදෙණිකාය	370
ඉඤ්ඤායොපානං	36, 44,	48	උදකනිඤ්ඤාමනං	46, 48, 110
ඉසාර්ථාය		526	උදකපසෙස	10
ඉසාර්ථායෙත		526	උදකපටිග්ගාභකො	350
ඉඤ්ඤාසංඝාතො		512, 514	උදකවාහනාරජ්ජං	52
ඉඤ්ඤාසංඝාතො		526	උදකසරාවකං	46
ඉඤ්ඤං		346	උදකසාවකා	514
ඉඤ්ඤාපටිභාරියං		80	උදකාධානං	46
ඉඤ්ඤාපටිභාරියානුසාසනියා		310	උදගභවිකං	162, 282
ඉඤ්ඤාපටිභාරියන		258	උදගො	300
ඉඤ්ඤාපද		432	උදගානසාලායො	168
ඉඤ්ඤා		18	උදපානෙ	168
ඉඤ්ඤානි		432	උදරවාතාධාමො	104
	උ		උදරං	176
			උදුකඛලිකං	44, 48, 108, 132
උසකංසිකං		6	උදුලොමිං	182
උසකුට්ඨකාය	350, 352,	356	උදුලොමිකං	200
උසකුට්ඨිං		508	උදුජුධං	148
උසකුට්ඨකාය	350, 352,	356	උදුසනෙතන	198
උසකුට්ඨකාය		574	උදුසාපනෙතන	198
උසකුට්ඨකාය		384 402	උදුසභකං	222
උසකුට්ඨකාය	336, 340,	370, 388	උදුසෙන	404
උසකුට්ඨකාය		312	උදුසාසිකො	530
උසකුට්ඨකාය		148	උදුමුච්චං	594
උසකුට්ඨකාය	36, 42, 48,	52	උදුමුච්චං	424
උසකුට්ඨකාය		286	උදුමුච්චං	38, 132, 134, 148
උසකුට්ඨකාය		258	උදුමුච්චං	568
උසකුට්ඨකාය		476	උදුමුච්චං	276
උසකුට්ඨකාය	350, 352,	356	උදුමුච්චං	38, 132, 134
උසකුට්ඨකාය		352	උදුමුච්චං	172
උසකුට්ඨකාය		16	උදුමුච්චං	584
උසකුට්ඨකාය		140, 142	උදුමුච්චං	148, 340, 400
උසකුට්ඨකාය		382	උදුමුච්චං	336
උසකුට්ඨකාය		194	උදුමුච්චං	168
උසකුට්ඨකාය		510	උදුමුච්චං	460

C	පිට්ඨවකා	ම	පිට්ඨවකා
උපද්දතා	202	මකබ්බතචංචුතා	350, 352, 356
උපනඤ්ඤා	40	මගුණධීතා	334
උපනිකමනෙත	128	මගුණධීතෙත	350, 352, 356
උපටිඤ්ඤාකතං	336	මගුලෙකො	38, 44, 46, 134
උපරොපෙ	154	මධ්‍යනිලෙලහකං	352
උපසංඝයං	508, 530	මධො	26
උපාසකං	164	මතචනන නං	370
උපාහනකුටිකං	38	මකචකං	42
උපාහනපුඤ්ජන වොළකං	336	මදනො	84
උපාහනා	232, 376	මනඤ්චිඨං	142, 510
උපොසඵඤ්චිකං	472	මනාධම්ඤ්ඤා	142, 510
උපොසඵ සංගුණෙන	594	මනීතචචතචාණිං	130, 166
උපොසඵකං	222	මපිලාචෙතකං	358
උපුලමාලං	474	මහොගෙ	376, 388
උඤ්ඤාභිකාය	590	මරකං	168, 276
උඤ්ඤාගො	258, 276, 280	මච්චනකෙන	316
උඤ්ඤායං	594	මරොධො	558, 560
උභතොධාසංකානකං	200, 512, 516	මලොකනකෙන	502
උභතොලොකීතකුපධානං	182	මච්චො	474
උභතොචිහසෙය	550	මච්චිකං	8
උච්චිදෙදුතඤ්ඤා	502	මච්චකං	354
උය්‍යානං	168	මචාදද්ධපිතාය	492
උරං	2	මචාදුපසසිකාමනං	472, 496
උරච්ඡදං	112	මචාදෙ	174
උලලිතොච්චිතං	44, 48, 46, 134	මසකොය්‍යං	576
උලෙලාකං	142	මසරකං	148
උලෙලාකා	338, 380	මළාරිකෙ (නිලිතෙ)	556
උසුයකා	276	මළාරිකෙ (මහාසෙ)	556
උසංඝාති	256, 258, 276, 280		
උසංඝනං	508, 510		
උසොලොභනඤ්ඤා	114		
		ක	
		කකතිලං	576, 582
		කච්ඡුරොගාධාධො	6
උරුං	2, 490	කච්ඡිකං	504
		කච්චකාලං	132
		කච්චමයං	36
		කච්චිකං	182, 200
ඵකනොලොමිං	182	කච්චන	372
ඵකනොලොමිකං	200	කච්චඡු	356
ඵකපරියාකතං	500	කච්චඡුපරිඝ්ඤාචනං	38
		කච්චිකං	8, 510
		කච්චිතං	34
		කච්චිත මණ්ඩපං	36
මකාරං	162	කච්චිතසාලා	36
මකාසං	168	කච්චිතසංඝං	8

	ක	පිට්ඨකයා		ක	පිට්ඨකයා
කණෙය		98	කායපච්චාලකං		352, 356
කණණකිතා	338,	398	කායබන්ධනං		232, 376
කණණ ගුප්තකභි		90	කායබන්ධනානී		500
කණණමලහරණිං		90	කාලං		166
කණණා		90	කාලකා		134
කහාරදණ්ඩා	336,	342, 362	කාලවණණකතා (භූමි)		398
කහරිකාය		88	කාලවණණකරණමනෝන		208,
කතකං	72,	114			210
කතකමමා		486	කිබ්බියං		302, 322
කතීකසණ්ඨානං	336,	342	කිමබ්බ		452, 480
කද්දමොදකෙන	490,	492	කිමි		370
කදලී		268	කිලාසො		512, 516
කඤ්ජරායං		128	කුකකුච්චං		384, 408
කප්පච්චිතිකං	302,	322	කුකඤ්ජරසීඝ		268
කප්පච්චියා		314	කුකකුසං		536
කප්පියකුචියො		168	කුචං		512, 516
කප්පියකං	44, 48,	108, 132	කුචාරී		204, 208
කබලාවච්චේදකං		352	කුච්චං		170
කබලො		352	කුච්චපාදො		46
කබ්බලං	200,	218	කුච්චලෙපනමනෝන		208 210
කමමකරෙ		158	කුච්චි		4,38, 66
කමමපහනායො		486	කුණ්ඩකමකකං		144
කරකටකං		52	කුහකං		182, 200
කරණියං		166	කුඤ්ජලො		204, 208
කලලවිහනං	162	282	කුප්පං		84
කලහකාරකො		196	කුමං		294
කලහජාතා		486	කුමභකාරිකං		114
කලාඤ්චකං		92	කුමභකාරපුහනං		548
කලීමඛකං		34	කුමභකෝනකෙහි		476
කවාටං	28, 44,	48, 152	කුරුවිඤ්ඤ පුහන්ඨා		6
කවාටපිට්ඨං	338,	366, 380	කුලලකච්චාරො		588
කසමුච්චානං		426	කුලකුමාරිහි		112
කසමුච්චානො		432	කුලකීහි		112
කසාවං		144	කුලදසීහි		112
කහාපණං		566	කුලධීතාහි		112
කළඤ්ඤකච්චාපෙ		556	කුලචං		562
කංසපච්චිකා		90	කුලපුණහාහි		112
කංසපානී		566	කුලානුඤ්ඤාය		296
කංසහණ්ඩ		90	කුලුච්චපාදකං		146
කාර්		96	කුලුපිකං		506
කාදලීමිගපවරපච්චිකරං		200	කුසී		232
කාදලීමිගපවරපච්චිකරණං		182	කුළීරපාදකං		136
කාමානා		162	කුළීරපාදකො		136
කාමෙසු		162	කුටාගාරසාලායං		566
කායං		2	කෙසුරං		8
			කෙවලපරිපුණණං		458

	ක	පිටවඩකා	ග	පිටවඩකා
කෙසා		86	ගනිබ්බහත්තකෙන	6
කොව්ඡ.		138	ගබ්බපමුට්ඨෙ	586
කොව්ඡන		8	ගමීකා	344
කොට්ඨසත්තරෙන		168	ගරුධමමෙ.	384, 532
කොට්ඨාපෙත්ති		502	ගරුධමමෙ	472
කොට්ඨවච්චා		562	ගරුනිසුඤ්ඤා	586
කොට්ඨකං		48, 168	ගහපති	160
කොට්ඨකො	40, 152, 340,	366	ගහපතිකා	12
කොට්ඨෙ		94	ගහපතිච්චර.	298
කොට්ඨිනං		20	ගහපති.	162
කොට්ඨජාය		482	ගාමකෙඛණ්ණානි	258, 260
කොට්ඨසයා.		182, 200	ගාමකාවාසං	196
	ඛ		ගාමකො	166
ඛජ්ජකභාජකො		230	ගාමනාරකපෙසා	566, 580
ඛජ්ජකං		230	ගාමපොදුචා	2
ඛණ්ඩුච්චරං		170, 548	ගිරණ්ණාමජ්ජා	140
ඛණ්ඩුච්චරපට්ඨිනිරණං		548	ගිභීගතානි	552, 554
ඛණ්ඩුච්චරපට්ඨිනිරණ			ගිභීනිවච්චං	96
මනෙතන	208,	210	ගිභීවිකතං	182
ඛණ්ඩියා		432	ගුණකං	92
ඛණ්ඩි.		324, 326	ගුණාගුණං	226
ඛමිහකතෙන	350, 352,	356	ගෙරුකපරිකමමකතා	338, 398
ඛලිකාය		114	ගෙරුකපරිකමම.	38, 44, 48, 142
ඛාදනීයං		70, 166	ගෙරුකපරිකමමකරණමනෙතන	208, 210
ඛායිතඛනිනානි		132	ගොසංසිකාය	38
ඛුඤ්ඤාච්චිකානි		552	ගොණකං	182
ඛුරහණ්ඩං		86	ගොණකො	200
ඛුරසිපාටිකං		86	ගොයොනියා	82
ඛුරසීලං		86	ගොලොමිකං	86
ඛුරං		86	ගොහනුකෙන	502
ඛෙත්තං		246		
ඛෙළං		372	ඝ	
ඛෙළමුච්චකො	220, 338, 366,	380, 398	ඝට්ඨකං	72
ඛෙළාසකසස		270	ඝට්ඨිකං	44, 48, 108, 132, 334
	ඝ		ඝට්ඨිකාය	114
ගඛ්ඛාමභියා		526	ඝට්ඨිකාභෙ	30
ගණ්ඨිකං	94, 350,	376	ඝංසාපෙත්ති	502
ගණ්ඨිකාච්චකං		94	ඝොසො	160
ගණ්ඨිකමහාමනෙතා		76		
ගණ්ඨිකොච්චකං		296	ච	
ගණ්ඨිකමහාමනිකං		144	චක්ඛනෙදං	296
ගණ්ඨිකාධානමනෙතන		210	චක්ඛනෙදාය	302
ගණ්ඨිකා		512, 516	චක්ඛනලිකනාරිකාය	134
			චක්ඛනලිකං	218

	ව	පිටවඩ්‍යා	ඡ	පිටවඩ්‍යා
වනබ්‍රමනෙතා		164	ඡතාං	76
වකුඤ්චං		42	ඡදනෙසු	292
වට්ඨමනෙවදිකං		44	ඡන්දගතිං	226
වට්ඨමනෙසාලා		44, 168	ඡන්දං	298
වට්ඨමා		162	ඡබ්බිඤ්ඤා	490
වට්ඨමෙ		168	ඡලිභිතතං	162, 168
වණංසුස		208	ඡමාය	26, 34, 134, 350
වතුකකණ්ණිකං		96	ඡමායං	176
වතුරසුසකං		86	ඡලභිඤ්ඤා	174, 176
වත්තගණ්ඨි		18	ඡවසුස	270
වත්තසාර		18	ඡචී	140
වත්තමුසුරියානං		568	ඡලභිඤ්ඤා	174, 176
වජ්ඣ වජ්ඣ කාරකං		352	ඡාපො	176
වම්ච පචෙචන		500	ඡාරිකා	370
වමචිච්ඡතිං		74	ඡිතකපපාතං	544
වයො	36, 42, 48,	150	ඡේදනමෙ	596
වරභි		562		
වලකානි		30		
වාතුඤ්ඤාසසු		130	ඡ	
විකම්පිලං	46,	170	ඡසනං	502
විකම්පෙලන		562	ඡතුමයං	36
විඤ්ඤාලමෙතන		114	ඡන්දාසාරං	42, 44, 390, 406
විසසකං		182	ඡන්දාසාරපීඨං	46, 370, 390, 408
විසසකො		200	ඡන්දාසාරෙ	168, 368
වීරපතං		588	ඡන්දාසාරසාලං	50
වීලිචිකා		140	ඡන්දාසාරසාලායො	168
වීවරපට්ඨානමෙතො		226	ඡනෙතතියා	472, 556
වීවරභාජනම		228	ඡලොභි	566
වීවරභිකම්බා		562	ඡලොභිපාතුං	580
වීවරරජ්ජු		38	ඡාතරුපරජතං	566, 570
වීවර රජ්ජු	44, 50, 148,	390	ඡායායො	482, 484, 486, 494
වීවරරජ්ජුයා		374	ඡාරියො	482, 484, 486, 494
වීවරවංසං	38, 44, 50, 148,	374, 390	ඡාරෙන	506
වුණ්ණං		370	ඡාලාචාතපානං	134
වුණ්ණන		536	ඡිග්ච්ඡමානො	562
වෙලපකතිකං		70	ඡිණ්ණං	270
වොළකං	38,	380	ඡිව්හානිච්ඡාරකං	352
වොළපචෙචන		500		
වොළභිසිං		140	ඤ	
වොළච්චියා		500	ඤාතමනුඤ්ඤා	168
වොළචේඤ්ඤා		500		
ඡ			ඨ	
ඡඤ්ඤා		508		
ඡතපග්ගහිකා		334	ඨිතධමෙච්චා	428

	ද	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
දුක්ඛවණිජ්ජ		560	නභානං	378
දුක්ඛවට්ටියා		500	නළමයං	36
දුක්ඛවේණියා		500	නලො	268
දුක්ඛිලො		432	නාගදන්තකං	148
දුක්ඛසභි		70	නාගදන්ත	38
දුක්ඛයාං		312	නාගො	292
දෙඩ්ඛිභකං		92	නානාසංවාසකො	178
දෙව්		164	නාලිකාගඛනං	146
දෙසන්තරො		460	නිකබ්භතමණිසුචණ්ණො	566, 572
දෙසාගතිං		226	නිකඤ්ජිතං	164
දොඩගුලකපො		566, 580	නිබ්බදනං	204, 208
දොරං		160, 370	නිදහිතබ්බො	388
දොරට්ඨපනමකෙනන		208, 210	නිප්පානිතා	254, 254
දොරවානපානං		344	නිඡීලියමානා	506
			නිඡීලියමානො	584
	ධ		නිබ්බුජ්ඣිනා	114
ධනා		458	නිමන්තනං	222, 298, 300
ධනුකලාපං		280	නිමිත්තමත්තා	512, 514
ධනුකෙනන		114	නියසං	384, 402
ධමං		164	නිරුපධි	162
ධමකථා		384	නිරොධධමමං	162, 282
ධමකථීතකා		174	නිලොකනෙබ්බො	336
ධමකරකං		38, 582, 584	නිසීදනපච්චස්ථරණං	338, 366, 380
ධමකරකො		232	නියසයෙ	520, 530
ධමචකඤ්ඤං		162, 282	නිසස්මෙ	194, 212
ධමචමුද්දිකසං		462	නිහතං	598
ධමචවොදකසං		462	නිවච්ඡුකා	36
ධමචදෙසනා		162	නිවච්ඡුකො	42, 48
ධමචො		164	නෙකඛමෙම	162
ධාරාසම්ඵයං		536	නෙකාරං	402
ධුච්චොලා		512, 516		
ධුච්චලොහිකා		512, 514		
ධුමකාලිකං		210, 252, 554	පකරණං	196
ධුමනෙත්තං		46	පකුඬධිං	148
ධුමරජො		568	පකඛමානත්තං	472
ධොතපාදකං		72	පකඛිකං	222
	න		පඤ්ඤානිකසාලා	560
නකඛනපදනි		358, 360, 362	පඤ්ඤරතනි	512, 514
නබ්වේජනං		86	පසනං	748
නබ්වේ		84	පඛනණං	362
නඤ්චුච්චි		424	පඛනචිරෙන	114
නමනකං		56, 86, 502	පච්චකඛානකො	442
නලාචිකං		114	පච්චාදන කථා	442
නවකමං		170, 202, 530	පච්චාසිංසිතඛිකා	472
			පච්චධාරානං	472

	ප	පිටපත		ප	පිටපත
පවිටුස සමයං		162, 588	පහනාලානකෙන		114
පව්ජායායං		286	පහනුකඤ්ජනං		64, 66
පව්ජාසමණං		376	පඤ්ඤාන		280
පවුලිමකො		194	පථව්‍යා		586
පජාපති		354	පදකම්භං		164
පඤ්ඤාපටිකං	38, 44, 48, 52,	144	පදරසිලං	48, 110,	154
පඤ්ඤාබ්‍රහ්මිකං		54	පනනලොමො		256
පඤ්ඤාකාරාසංඛනසතානි	558,	560	පපටිකා		286
පටඤ්ඤං		98	පපානො		428
පටලිකං		182	පබ්බාජනීයං	34,	472
පටලිකා		200	පරච්ඡේදනවිද්‍යානො		436
පටී කකභොතන		128	පරදවුලකො		256
පටීකං		182	පරච්ඡේදයං		252
පටීකා		200	පරාභවාය		268
පටීකාකඛිකා		484	පරාමසමනො		294
පටීභ්‍රහං		36	පරිකමමං		374
පටීච්ඡකං		164	පරිකඛාරං	582,	580
පටීච්ඡකාකමමනං		426	පරිකඛාරො		404
පටීනිවාසනං	388, 376,	406	පරිකතානකිට්ඨං		148
පටීපථං	282,	284	පරිපුට්ඨාය		404
පටීභානවිකා		144	පරිපුට්ඨාය		338
පටීචිංසං		566	පරිභණ්ඩං	34, 232,	370,
පටීසලානසාරුපං		166			562
පටීසාමෙකඛං		358	පරිභණ්ඩකරණමනෙකන	208,	210
පටීසායිකං		232	පරිභණ්ඩනෙක		26
පටීසාරණීයං	384,	402	පරිභාසිතමෙකං		474
පටීසාරණීයකමමං		568	පරිමණ්ඤං		350
පටීසොනෙ		536	පරිමණ්ඤලො		352
පටීකාය		224	පරිමුඛං		86
පටෙවන		500	පරියමකො		588
පණ්ඩකං		200	පරියාදිනකවිකසස		258
පණ්ඩකො		178	පරියාදිනකවිකො		314
පණ්ණසිංහිංසං		140	පරිපුට්ඨිකවිකො		556
පණ්ණසිංහිංසං		534	පරිපුට්ඨිකා		526
පනිකුට්ඨො		294	පරියොගාලාකමමො	164,	282
පනිමානෙතො		198	පරියොදනං		262
පහකකණ්ඩාලිකං		26	පරියොසිතං		210
පහකගාභාපකො		234	පරිවාසං		384
පහකධමමො	164,	282	පරිවේණං	110,	366,
පහකනිලලොකං		352	පරිවේණානි		168
පහකපරියාපනනං		376	පරිසංඛාරාය		524
පහකමාලකං		26	පරිසුද්ධිකායසමාචාරො		456
පහකමණ්ඩලානි		24	පරිසුද්ධිසිලො		262
පහකධාරකං		24	පරිඤ්ඤාවනං	38, 232,	582,
පහක මූලං		506	පරිභාරපථ		112

ප	පිටව්‍යය	ප	පිටව්‍යය
පරිහිතලාභසකකාරො	294	පානාගාරං	502
පරුපසකමන	288	පානියං	150
පලාලපීඨං	138	පානියඵාලකො	352
පලාලපුඤ්ජ	128	පානිය සංඛිං	152
පලාලානි	246	පානිය සරාවකං	152
පලිසං	156	පාපධිලො	432
පලිතං	88	පාලිඛං	8
පලොකධම්මිං	544	පාසකං	94
පලලංකං	114	පාසකඵලකං	94
පලලවෙසන	534	පාසාදං	156
පලලවෙකා	200	පිටව්‍යමග්ගං	142
පලලඤ්ඤාය	350	පිටඤ්ඤා	2
පවිකතිනී	512, 516	පිටඤ්ඤාකාමං	44, 48, 108, 132
පවාලං	430, 432	පිණ්ඩනිකෙඤ්ජමනෙතා	208, 210
පට්ඨප්පනිකා	506	පිණ්ඩපාත පටි සකතෙතා	304
පසනනචිකං	162	පිණ්ඩපානිකා	576
පසාදෙ	168	පිණ්ඩපාතො	376
පසාරිතෙන	128	පිණ්ඩකෙඛපකං	352
පසුකා	154	පිනාමභා	248
පසාඨාපිං	106	පිකතං	98, 268
පසාඨාචකුටියො	168	පිසාවිලලිකා	88
පසාඨාචකුමනිං	106	පීඨං	204
පසාඨාචදෙණිකං	108	පීඨභිසිං	140
පසාඨාචපාදුකං	106	පීඨිකං	138
පහට්ඨකණ්ණඵාලො	292	පීඨිකා	138
පහරණිං	114	පුග්ගලිකං	530
පහිතනා	480	පුඤ්ජං	246, 344
පහිතභෙතා	562	පුකෙත	252
පංසුකිතං	34	පුච්චපාණිකං	6
පංසුකිතානි	134, 218	පුච්චදසානි	504
පංසුකුලිකා	298, 300, 576	පුඛ්ඛනභසමයං	70, 166
පාඨමනිං	526	පුරාණමලලී	504
පාඨපදිකං	222	පුරිමකො	194
පානිමොකඛට්ඨපනං	436	පුරිසනාගරන	526
පානිමොකඛුදෙසකො	496, 592	පුරිසනිසෙඨ	536
පාදං	566	පුරිසච්චාඤ්ජනං	508
පාදකඨලිකං	340, 342, 390	පුරිසපුකෙතන	526
පාදකොච්ඡං	502	පුග්ගසස	14, 84, 346
පාදපංසුනි	294	පෙසලානං	296
පාදපීඨං	340, 342, 390	පෙසියමානා	234
පාදපුඤ්ජනිං	218	පොකඛරණියො	168
පාදපුඤ්ජනියො	560	පොටකිතුලං	140
පාදෙසු	162	පොඤ්ඤානිකං	276
පාදෙදකං	376	පොරාණං	176

	ම	පිටුවසංඛ්‍යා	ම	පිටුවසංඛ්‍යා
ම සභාවො		174	මහාපුරිසවිභාෂණො	588
මක රදනකං	22, 38, 44, 48, 52,	144	මහාමනෙහ	168
මක සකුටිකං		42	මහායසෙඤ්ඤා	158
මක සච්ඡනී		74	මහාසඤ්ඤා	286
මග්ගං		164	මහිකා	568
මබ්ගලිකා		104	මහිලානිසෙඨ	536
මච්ඡමංසං		298	මළොරිකං	56
උච්චවාළකං		96	මාණවො	68
මජ්ඣං		112	මානිකාධරො	576, 578
මඤ්ඤ පටිපාදක	138, 336, 338,	366, 380, 382	මාතුගාමො	200
මඤ්ඤිණියං		140	මාතුච්ඡා	472, 556
මඤ්ඤා		204	මානකාරණො	384
මඤ්ඤ රිකං		112	මානසසීනො	254
මඤ්ඤවෙසීකා		476	මාලාගන්ධවිලෙපනං	112
මණ්ඩනකජාතිකං		474	මාලාවච්ඡං	112
මණ්ඩපෙ	168, 336		මාසකරුපං	566
මණ්ඩලං		232	මග්ගුතෙතන	256
මණ්ඩලිකං		46	ච්චාජීවා	570
මත්තං		14	මීඨජොත	24
මත්තකං		536	මීඨිං	134
මත්තකා		370	මුකකං	196
මත්තකාදෙණිකං		46	මුඛනිමිතකං	10
මත්තකාභණ්ඩං	114, 204, 208		මුඛමත්තකං	46
මග්ගුච්ඡං		92	මුඛරාගං	502
මධු		232	මුඛසත්තීභි	486
මධුසිසුක		88	මුඛොදකං	376
මඤ්ඤවච්ඡසුඨං		544	මුඛිකං	562
මනසානුපෙක්ඛිකා		458	මුඤ්ඤං	204, 208
මනුසසරාභෛසයාතකං		166	මුඛධායකනිනියා	488
මනුසසවිභාෂණ		550	මුද්දවිතං	162
මනුසෙස		166	මුරජං	92
මනොසිකාය		114	මුලදයකා	586
මනොසිලිකාය		502	මුලායපටිකසසනාරණො	402
මරුභං	48, 152		මුසිකා	16
මලලකෙන		6	මුළුභාස	164
මලලච්ඡවිකා		2	මෙකතාවිභාෂණ	588
මඤ්ඤං		86	මෙච්ඡනධමමො	568
මසාරකං		184	මෙච්ඡනධමමෙ	548
මසාරගලං	430, 432		මෙරයං	568
මහඤ්ඤා		168	මොකතිවිකාය	114
මහනිකරො		174	මොසපුරිස	2, 174, 196, 260
			මොසසුත්තකං	34
			මොභාගතිං	226

	ය	පිටපිටියා	උ	පිටපිටියා
යථා අකුසලං		280	ලෙසකපොන	188
යථාබාලං		280	ලොකායනං	100
යථාමුඤ්ඤා		62, 280	ලොභාරසො	428
යථාච්ඡෙදන		114	ලොමං	402
යථාච්චිච්චි		478	ලොමභංසො	160, 162
යනිකකං		132	ලොභකචාභං	204, 208
යමකකචාචං		156	ලොභකුලී	204, 208
යාගු	158, 376,	406	ලොභනාලං	132
යාගුභාජකො		228	ලොභභණ්ඩං	90, 114
යානුසංයොගන		528	ලොභභාණකං	204, 208
යාවජීවිකං		210	ලොභමියං	36
			ලොභවාරකො	204, 208
			ලොභිකමධ්‍යා	430, 432
			ලොභීනකුපධානං	200
	ර			
රකඛාවරණගුණ්ණියා		286		
රච්ඡං		292		
රජනං	162,	402		
රජෙන		380		
රජොකීර්ණණ්ණන		470	ව්‍යාකරමානො	572
රජොභරණං		562	ව්‍යුහෙ	484, 486
රක්ඛියා	70	160, 162	විඤ්ඤාලියො	134
රථකෙන		114	විඤ්ඤානෙත	114
රථසුරං		182, 200	විච්චං	106, 176
රථිකාය	24, 484,	486, 504	විච්චකුටියො	168
රථියාය		508	විච්චකුටී	108
රසභරණියො		98	විච්චකුපං	106
රාජකෘතක		292	විච්චකුපමිඤ්ඤි	372, 374
රාජකොසුරෙ	570,	572	විච්චපාදුකං	108
රාජභවී	512,	516	විච්චපාදුකාය	374
රාහු		568	විච්චමග්ග	370
රුකඛකුලං		140	විච්චිකො	344
රුකඛමුලිකා		298	විච්චපරො	478
රුකඛමුලෙ		172	විච්චං	92
රුකමානා		468	විච්චසකං	112
රුහිරං		286	විජ්ඣං	502
රොමනථකො		82	විජ්ඣකමාලං	112
			විජ්ඣණ්ණන	272
			විජ්ඣපච්චිකමණ්	534
	උ			
ලංකොජනභි		502	විජ්ඣං	162
ලංකාකුලං		140	විධකවිකොනා	280
ලංසුනං		104	විධො	286
ලංසුට්ඨානං		68	විනපකො	128
ලාභසංකාරසිලොකං		268	විරං	478
ලාභසංකාරසිලොකෙන		258	විලුලිකං	8
ලුඛ්‍යසන්නා		298	විලුලී	204, 208

ව	පිටුවනිකා	ඔ	පිටුවනිකා
වසසාවාසං	166	විලිකරසො	432
වසස්කමාලං	474	විලිවෙන	500
වසස්කසාවිකං	554	විලොකිකෙන	128
වාකභිසිං	140	විවාදකාරකො	196
වාතපානකවාටකං	134	විවාදපනතා	486
වාතපානවිසඤ්ජිකං	134	විවාහො	158
වාතපානභිසිකං	134	විසසජ්ඣනවිසසජ්ඣනං	230
වාදනුපානො	572	විසාණකාලං	132
වාලං	576, 582	විසාණමයං	36
වාලමිගානි	130	විසෙසකං	502
වාලෙ	200	විභාරවිඤ්ඤා	202
වාසි	204, 208	විභාරෙ	166
වාසිතකාය	536	විභාරො	202
වාසෙතුං	46	විධං	92
වාළනඤ්ඤායෙන	444	විසංවසසසකිකො	586
විකම්පන රූපො	158	විසතිමත්තං	86
විකතිකං	182, 200	විසතිවසේකං	210
විකාලහොජනෙ	592	වුඛච්චබ්බජිනො	544
විකාලො	112	වුක්ඛවාදී	572
විග්ගයහපරිකමුච්චං	6	වුපකථා	480
විග්ගහො	456	වුපකථෙයා	562
විග්ගකථංකමො	282, 164	වේදිකාවාතපානං	134
විසාකපරිලාහා	314	වේදුරිසිකා	512, 514
විවිජ්ජකා	16, 132	වේමකං	92
විජනවාතං	166	වේයනාසිකං	164
විජ්ඣායනභි	512	වේලං	428
විජානං	148	වේඝසා	432
විතුදනති	486	වේසාරජ්ජප්පකො	164, 282
විදලකං	34	වේසිං	602
විදිකධමෙත්තො	164, 282	වේළගෙග්ග	18
විදුර්ඝකං	142	වේඵ	204, 208, 268
විදුපනං	74	වේඵමයං	36
විනයධරො	174	වේඵරියො	430, 432
විනයපරියක්ඛියා	198	ඉච්චටං	154
විනයපුරෙකඛාරනා	462	වේභාසං	574
විනයවිඤ්ඤාසමිං	594	වොදකං	380, 388, 390, 406
විනයසංගීති	564, 598	වොභාරිකෙ	168
විනඤ්ඤාපජ්ජං	34		
විනඤ්ඤා සුඤ්ඤාකං	34	ස	
විනයාතිසාරෙ	594	සවාගතානි	458
විනිවේදියති	38	සංකසුරසමාවාරං	426
විනිවරණවිකං	162, 282	සංකිලෙසං	162
විඛානානා	534	සංකෙතං	498
විමානොනවා	484, 486	සංගීති	520, 530

ස	පිටුවකයා	ස	පිටුවකයා
සංයෝගය	482	සත්තාභවර්තී බ්‍රහ්මයෝ	544
සංවේලිණියං	96, 510	සත්තිකය	114
සංසරණකිට්ඨිකං	148	සත්තපදියෝ	132
සලකාරවජ්ජදං	182	සත්තපදී	16
සත්තපුත්තියා	432	සත්වලිකං	96
සත්තපුත්තියෝ	574	සතිපට්ඨානා	432
සතටෙහි	168	සතියා	160
සකදගාමී	174	සත්ථක	36, 38, 232
සකච්ඡේදනං	258	සත්ථාරො	262
සකාසාවා	534	සත්ථසාසනෙ	164
සංග්ගකථං	162	සඤ්චිභාරිකා	376
සංකල්පිකං	514	සන්තානකං	338, 380
සංකසසරසමාවාරො	432	සන්දසස්සිකා	476
සංකසායනකියෝ	520	සන්දසස්සිතො	558
සංකාරං	338, 380	සන්දිට්ඨි	454
සංකිතනාභිමයං	36	සන්තිධිකතං	508
සංකිතනන	480	සන්තිධිකාරකභොජනෙ	592
සංකිතියා	430, 432	සන්තිසජ්ජං	218
සංකිතණිකය	482	සන්තිසිත්තගඛනා	532
සංකිතසෝරො	586	සසප්පි	232
සංකිතනානාකරණං	456	සපදනං	352
සංකිතභවනං	222	සංකිතණභානී	504
සංකිතභෙදය	302	සංකිතද	162
සංකිතභෙදං	296	සංකිතීලකානී	504
සංකිතභෙදෙ	456	සංකිතපිනකානී	504
සංකිතරජෙනන	396	සංකිතමෙඤ්ජර්ඨිකානී	504
සංකිතරාජී	318, 456	සංකිතමභානාමරකානී	504
සංකිතරිනවා	362	සංකිතමභාරඛණකානී	504
සංකිතවච්ඡානං	456	සංකිතලොභිතකානී	504
සංකිතාවිකණේණන	368	සංකිතවනනං	426
සංකිතාවිකණේණසං	40	සමපනනං	294
සංකිතාවිපලකේකා	90	සමපභංසිතා	476
සංකිතාවියෝ	356, 376, 406	සමපභංසිතො	558
සංකිතකං	202	සමභාදෙ	86
සංකිතයා	158	සමභංගෙන	454
සංකිතකාලො	514, 516	සමභිතනා	512, 514
සංකිතව	464	සමභිජ්ජනී	72
සංකිතසත්තියා	598	සමභිඤ්ජිතෙන	128
සංකිතසං	88	සමභිඤ්ජිතෙන	434
සංකිතවකිකං	142	සමභිඤ්ජිතෙන	426
සංකිතන	460	සමභිකිකිතො	350
සංකිතභවනං	136	සමභිසුපකො	350, 352
සංකිතසවභවියා	188	සමාදිපිතා	476
සංකිතසතිකා	598	සමාදිපිතො	558

	ස	පිට්ඨකයා	ස	පිට්ඨකයා
සමාදනං		506	සිසුතෙලකෙන	8
සමානාසනිකො		198	සිසානි	84
සමුකෙතීතො	476,	558	සිසාවකාරකං	352
සමුදයධමමං	162,	282	සිනකං	406
සරජා		340	සිරිංසපනාරායෙන	444
සරචු		16	සිරිංසපානි	16
සරභඤ්ඤ		12	සිරිංසපෙ	130
සරභාණකං		578	සිලාවයං	36, 42, 44, 48
සරසිං		312	සිලාපාකාරං	48
සරාගාය		482	සිලාසනථරං	46
සරාජිකාය		270	සිලාසොපාණං	36, 44, 48
සරෙ		12	සිවිකං	526
සලෙලබ්චුක්ඛිනො		302	සිවිකාගඛිනං	146
සලෙලධසස		296	සිතකාලො	382
සලාකං	34, 324, 326,	594	සිතිභූතො	162
සලාකභනං		222	සිලකථං	162
සලාකවානපානං		134	සිලවිපක්ඛි	438
සලාකභජෙන්න		114	සීසප්පාලකං	352, 356
සලාකාය		224	සීසප්පමාණං	140
සව්වනීයං		524	සුමෙඛන	336, 342
සව්කියො		428	සුඤ්ඤතාවිභාරෙන	588
සභධමමිකො		572	සුඤ්ඤගාමෙ	166
සභිතාසභිතසස		312	සුඤ්ඤකං	510
සාකීයා	252,	254	සුඤ්ඤනාමිකායො	34
සාගාරං		532	සුඤ්ඤනිකො	174
සාට්ඨගාභාපකො		232	සුඤ්ඤවට්ටියා	500
සාමඝ්භිං		446	සුඤ්ඤවිභවෙහ	594
සාමණිකං	582,	584	සුඤ්ඤවෙණියා	500
සාමණෙරපෙසකො		234	සුඤ්ඤසො	458
සාමණෙරෙ		98	සුඤ්ඤධරො	458
සාමීවිකමමං		472	සුඤ්ඤසනතිවයො	458
සාමුක්ඛංසිකා	162,	282	සුඤ්ඤා	432
සාරෙතට්ඨො		524	සුඤ්ඤාවාසකාසිකා	582
සාලිකෙකමෙහ		476	සුඤ්ඤවිභිඤ්ඤා	458
සාලිඤ්ඤං (පාසාදං)		200	සුඤ්ඤධංසියානි	476
සාලොකෙ		502	සුඤ්ඤවනතිනි	458
සාසපකුණං		144	සුඤ්ඤවිච්ඡන්තන	352, 356
සිසංයාය	18,	80	සුරං	568
සිකකාසමුනිං		80	සුරුසුරුකාරකං	352
සිකාපව්විකානං		534	සුචිනිවුඤ්ඤානි	458
සිඛරිණි	512,	514	සුසංචුතෙන	352, 356
සිඛිලොණකපෙසා	566,	578	සුසානං	404
සිඛ්ඛාටකෙ	484,	486	සුචී	232
සිසුතෙලකං		144		

ස	පිටුවනිකා	හ	පිටුවනිකා
සුචිකං	30, 38, 44, 48, 108, 132	හට්ඨො	300
සුචිසචිකං	426	හස්සකොවජං	502
සුචිසරං	582, 584	හස්සජරං	182, 200
සුචියො	36	හස්සනිද්ධුනකං	352
සුනං	502	හස්සනිලෙලහකං	352
සුනෙහි	470	හස්සඵණකෙන	8
සුපානි	158	හස්සහස්සං	142
සෙබ්බච්චිතානි	336, 342	හස්සවට්ඨකං	526
සෙට්ඨි	158	හස්සවිකාරෙන	358
සෙනට්ඨිකා	476	හස්සවිලක්ඛකෙන	358
සෙනවිණ්ණකරණමනෙත	208, 210	හස්සාහරණං	8
සෙනාසනං	194, 218	හස්සිනාගො	174
සෙනාසනගාභා	194	හස්සිහණ්ණො	292
සෙනාසනගාභාපකං	190	හස්සීසොණධිකං	96
සෙනාසනපඤ්ඤාපකො	224	හස්සී	160
සෙමභං	98	හස්ස	196, 202, 204, 506
සෙය්‍යායො	172	හම්මියං	128
සොනාපක්ඛිඵලසච්ඡිකිරියාය- පච්චනෙත	434	හම්මියගඤ්ඤා	146
සොනාපනෙතා	174	හම්මියෙසු	292
සොපාණකලෙඛරං	70	හරායමානො	562
සොපාණෙ	108	හරීතකපක්ඛිකං	502
සොහකං	92	හිරඤ්ඤං	168, 566
සොසානිකො	134		
සොසො	512, 516		

නැවත මුද්‍රණය - සම්මුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා

- 1 පාරාජිකා පාලි
- 2 (i) පාචිත්තිය පාලි
(ii) පාචිත්තිය පාලි
- 3 මහාවග්ග පාලි I
- 4 මහාවග්ග පාලි II
- 5 (i) චුල්ලවග්ග පාලි I
(ii) චුල්ලවග්ග පාලි II
- 6 (i) පරිවාර පාලි I
(ii) පරිවාර පාලි II
- 7 දීඝනිකාය 1
- 8 දීඝනිකාය 2
- 9 දීඝනිකාය 3
- 10 මජ්ඣිම නිකාය I
- 11 මජ්ඣිම නිකාය II
- 12 මජ්ඣිම නිකාය III
- 13 සංයුක්ත නිකාය I
- 14 සංයුක්ත නිකාය II
- 15 සංයුක්ත නිකාය III
- 16 සංයුක්ත නිකාය IV
- 17 (i) සංයුක්ත නිකාය V
(ii) සංයුක්ත නිකාය V
- 18 අංගුත්තර නිකාය I
- 19 අංගුත්තර නිකාය II
- 20 අංගුත්තර නිකාය III
- 21 අංගුත්තර නිකාය IV
- 22 අංගුත්තර නිකාය V
- 23 අංගුත්තර නිකාය VI
- 24 චූල්දක නිකාය I